

Tento dokument je třeba brát jako dokumentační nástroj a instituce nenesou jakoukoli odpovědnost za jeho obsah

► **B**

NAŘÍZENÍ KOMISE (EU) č. 1178/2011

ze dne 3. listopadu 2011,

**kterým se stanoví technické požadavky a správní postupy týkající se posádek v civilním letectví
podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 216/2008**

(Text s významem pro EHP)

(Úř. věst. L 311, 25.11.2011, s. 1)

Ve znění:

Úřední věstník

		Č.	Strana	Datum
► <u>M1</u>	Nařízení Komise (EU) č. 290/2012 ze dne 30. března 2012	L 100	1	5.4.2012
► <u>M2</u>	Nařízení Komise (EU) č. 70/2014 ze dne 27. ledna 2014	L 23	25	28.1.2014
► <u>M3</u>	Nařízení Komise (EU) č. 245/2014 ze dne 13. března 2014	L 74	33	14.3.2014

NAŘÍZENÍ KOMISE (EU) č. 1178/2011

ze dne 3. listopadu 2011,

kterým se stanoví technické požadavky a správní postupy týkající se posádek v civilním letectví podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 216/2008

(Text s významem pro EHP)

EVROPSKÁ KOMISE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie,

s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 216/2008 ze dne 20. února 2008 o společných pravidlech v oblasti civilního letectví a o zřízení Evropské agentury pro bezpečnost letectví, kterým se ruší směrnice Rady 91/670/EHS, nařízení (ES) č. 1592/2002 a směrnice 2004/36/ES ⁽¹⁾, a zejména na čl. 7 odst. 6, čl. 8 odst. 5 a čl. 10 odst. 5 uvedeného nařízení,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Cílem nařízení (ES) č. 216/2008 je stanovit a udržovat vysokou a jednotnou úroveň bezpečnosti civilního letectví v Evropě. Uvedené nařízení stanoví prostředky k dosažení tohoto cíle a dalších cílů v oblasti bezpečnosti civilního letectví.
- (2) Piloti zapojení do provozu některých letadel a zařízení pro výcvik pomocí letové simulace, osoby a organizace podílející se na výcviku, zkouškách a přezkušování těchto pilotů musí splňovat příslušné hlavní požadavky stanovené v příloze III nařízení (ES) č. 216/2008. Podle uvedeného nařízení by piloti, jakož i osoby a organizace, které se podílejí na jejich výcviku, měli získávat osvědčení, pokud splňují hlavní požadavky.
- (3) Podobně by pilotům mělo být vydáváno osvědčení zdravotní způsobilosti a letečtí lékaři odpovědní za posouzení zdravotní způsobilosti pilotů by měli mít osvědčení, pokud splňují příslušné hlavní požadavky. Nařízení (ES) č. 216/2008 však stanoví možnost, aby všeobecní lékaři za určitých podmínek zastávali funkci leteckých lékařů, pokud to dovoluje vnitrostátní právo.
- (4) Palubní průvodčí zapojení do provozu některých letadel musí splňovat příslušné hlavní požadavky stanovené v příloze IV nařízení (ES) č. 216/2008. Podle uvedeného nařízení by měli palubní průvodčí pravidelně absolvovat posouzení zdravotní způsobilosti pro bezpečné plnění jim přidělených bezpečnostních povinností. Splnění těchto požadavků musí být prokázáno na základě odpovídajícího posouzení založeného na osvědčených postupech leteckého lékařství.

⁽¹⁾ Úř. věst. L 79, 19.3.2008, s. 1.

▼B

- (5) Nařízení (ES) č. 216/2008 požaduje, aby Komise přijala nezbytná prováděcí pravidla pro stanovení podmínek pro vydávání osvědčení pilotům i osobám, které se podílejí na jejich výcviku, zkouškách a přezkušování, pro vydávání osvědčení palubním průvodčím a pro posouzení jejich zdravotní způsobilosti.
- (6) Měly by být stanoveny požadavky a postupy pro změnu vnitrostátních průkazů způsobilosti pilota a vnitrostátních průkazů způsobilosti palubního technika na průkaz způsobilosti pilota, aby bylo zajištěno, že mohou své činnosti vykonávat podle harmonizovaných podmínek; v souladu s tímto nařízením by měla být změněna i kvalifikace na zkušební lety.
- (7) Členské státy by měly mít možnost přijímat průkazy způsobilosti vydané třetími zeměmi, v nichž lze zaručit úroveň bezpečnosti rovnocennou úrovni stanovené nařízením (ES) č. 216/2008. Měly by být stanoveny podmínky pro přijímání průkazů způsobilosti vydaných třetími zeměmi.
- (8) Aby bylo zajištěno, že výcvik zahájený před datem použitelnosti tohoto nařízení může být zohledněn pro účely získávání průkazů způsobilosti pilotů, měly by být stanoveny podmínky pro uznávání již dokončeného výcviku; rovněž by měly být stanoveny podmínky pro uznávání vojenských průkazů způsobilosti.
- (9) Je nezbytné poskytnout dostatečnou dobu na to, aby se letecký průmysl i správní orgány členských států přizpůsobily novému regulačnímu rámci, aby členské státy mohly pilotům vydat zvláštní druhy průkazů způsobilosti a osvědčení zdravotní způsobilosti, které nejsou upraveny společnými leteckými předpisy a aby mohly za určitých podmínek uznat platnost průkazů způsobilosti a osvědčení vydaných před datem použitelnosti tohoto nařízení a uznat platnost lékařských prohlídek provedených rovněž před datem použitelnosti tohoto nařízení.
- (10) V souladu s čl. 69 odst. 2 nařízení (ES) č. 216/2008 se zrušuje směrnice Rady 91/670/EHS ze dne 16. prosince 1991 o vzájemném uznávání licencí pro výkon funkcí v civilním letectví ⁽¹⁾. Za odpovídající opatření je třeba považovat opatření přijatá tímto nařízením.
- (11) Aby byl zajištěn hladký přechod a vysoká a jednotná úroveň bezpečnosti civilního letectví v Unii, měla by prováděcí opatření odrážet současný stav techniky, včetně osvědčených postupů, vědecký a technický pokrok v oblasti výcviku pilotů a zdravotní způsobilost posádky. Je tudíž třeba zvážit technické požadavky a správní postupy, na kterých se Mezinárodní organizace pro civilní letectví (ICAO) a Sdružené letecké úřady dohodly do 30. června 2009, jakož i stávající právní předpisy týkající se specifického vnitrostátního prostředí.
- (12) Agentura připravila návrh prováděcích pravidel a předložila je jako stanovisko Komisi v souladu s čl. 19 odst. 1 nařízení (ES) č. 216/2008.

⁽¹⁾ Úř. věst. L 373, 31.12.1991, s. 21.

▼B

- (13) Opatření stanovená tímto nařízením jsou v souladu se stanoviskem výboru zřízeného článkem 65 nařízení (ES) č. 216/2008,

PŘIJALA TOTO NAŘÍZENÍ:

Článek 1

Předmět

Toto nařízení stanoví prováděcí pravidla pro:

- 1) různé kvalifikace pro průkazy způsobilosti pilotů, podmínky pro vydávání, zachování, změny, omezování, pozastavení nebo zrušení platnosti průkazů způsobilosti, výsadní práva a povinnosti držitelů průkazů způsobilosti, podmínky pro změnu stávajících vnitrostátních průkazů způsobilosti pilota a vnitrostátních průkazů způsobilosti palubního technika na průkaz způsobilosti pilota, jakož i podmínky pro přijímání průkazů způsobilosti ze třetích zemí;
- 2) certifikaci osob odpovědných za poskytování leteckého výcviku či výcviku letové simulace nebo osob odpovědných za posuzování dovedností pilotů;
- 3) různá osvědčení zdravotní způsobilosti pro piloty, podmínky pro vydávání, zachování, změny, omezování, pozastavení nebo zrušení osvědčení zdravotní způsobilosti, výsadní práva a povinnosti držitelů osvědčení zdravotní způsobilosti, jakož i podmínky pro změnu stávajících vnitrostátních osvědčení zdravotní způsobilosti na běžně uznávaná osvědčení zdravotní způsobilosti;
- 4) certifikaci leteckých lékařů, jakož i podmínky, za nichž všeobecní lékaři mohou zastávat funkci leteckých lékařů;
- 5) periodické lékařské prohlídky palubních průvodčích, jakož i kvalifikaci osob odpovědných za uvedené prohlídky;

▼M1

- 6) podmínky pro vydávání osvědčení palubních průvodčích a pro zachování, změnu, omezení, pozastavení nebo zrušení jejich platnosti, jakož i práva a povinnosti držitelů osvědčení palubních průvodčích;
- 7) podmínky pro vydání, zachování, změnu, omezení, pozastavení nebo zrušení platnosti osvědčení organizací pro výcvik pilotů a leteckých zdravotních středisek podílejících se na kvalifikaci a lékařských posudcích posádek v civilním letectví;
- 8) požadavky na certifikaci zařízení pro výcvik pomocí letové simulace a osvědčování organizací provozujících a používajících tato zařízení;
- 9) požadavky na systémy správy a řízení, které musí splňovat členské státy, agentura a organizace v souvislosti s pravidly uvedenými v bodech 1 až 8.

▼B*Článek 2***Definice**

Pro účely tohoto nařízení platí tyto definice:

- 1) „průkazy způsobilosti podle části FCL“ se rozumí průkazy způsobilosti letové posádky, jež jsou v souladu s požadavky přílohy I;
 - 2) „JAR“ se rozumí společné letecké předpisy přijaté Sdruženými leteckými úřady a platné ke dni 30. června 2009;
 - 3) „průkazem způsobilosti pilota lehkých letadel (LAPL)“ se rozumí průkaz způsobilosti pilota pro rekreační létání podle článku 7 nařízení (ES) č. 216/2008;
 - 4) „průkazem způsobilosti podle společných leteckých předpisů“ se rozumí průkaz způsobilosti pilota a připojená zařazení, osvědčení, povolení a/nebo kvalifikace, jež v souladu s vnitrostátními právními předpisy zohledňujícími společné letecké předpisy a postupy vydal či uznal členský stát, který provedl příslušné společné letecké předpisy a který byl v souvislosti s uvedenými společnými leteckými předpisy doporučen k vzájemnému uznání v rámci Sdružených leteckých úřadů;
 - 5) „průkazem způsobilosti, který není v souladu se společnými leteckými předpisy“ se rozumí průkaz způsobilosti pilota, který v souladu s vnitrostátními právními předpisy vydal či uznal členský stát, jenž v souvislosti s uvedenými společnými leteckými předpisy nebyl doporučen k vzájemnému uznání;
 - 6) „zápočetem“ se rozumí uznání předcházející praxe či kvalifikace;
 - 7) „hlášením o zápočtu“ se rozumí hlášení, na jehož základě lze uznat předchozí praxi či kvalifikace;
 - 8) „hlášením o převodu“ se rozumí hlášení, na jehož základě lze převést průkaz způsobilosti na průkaz způsobilosti podle části FCL;
 - 9) „osvědčením zdravotní způsobilosti pilota a osvědčením leteckých lékařů vydaným podle společných leteckých předpisů“ se rozumí osvědčení, jež v souladu s vnitrostátními právními předpisy zohledňujícími společné letecké předpisy a postupy vydal či uznal členský stát, který provedl příslušné společné letecké předpisy a který byl v souvislosti s uvedenými společnými leteckými předpisy doporučen k vzájemnému uznání v rámci Sdružených leteckých úřadů;
 - 10) „osvědčením zdravotní způsobilosti pilota a osvědčením leteckých lékařů, které není v souladu se společnými leteckými předpisy“ se rozumí osvědčení, které v souladu s vnitrostátními právními předpisy vydal či uznal členský stát, jenž v souvislosti s uvedenými společnými leteckými předpisy nebyl doporučen k vzájemnému uznání;
- ▼M1**
- 11) „palubním průvodčím“ se rozumí řádně kvalifikovaný člen posádky, který není členem letové posádky ani členem technické posádky a který je provozovatelem pověřen vykonávat během provozu letadla úkoly spojené s bezpečností cestujících a letu;
 - 12) „posádkou letadla“ se rozumí letová posádka a palubní průvodčí;

▼ **M1**

- 13) „osvědčením, schválením nebo organizací podle společných leteckých předpisů“ se rozumí osvědčení nebo schválení vydané nebo uznané, či organizace osvědčená, schválená, registrovaná nebo uznaná v souladu s vnitrostátními právními předpisy zohledňujícími společné letecké předpisy a postupy vydané či uznané členským státem uplatňujícím příslušné společné letecké předpisy, které byly v souvislosti s uvedenými společnými leteckými předpisy doporučeny k vzájemnému uznání v rámci Sdružených leteckých úřadů.

▼ **M3***Článek 3***Vydávání průkazů způsobilosti pilota a osvědčení zdravotní způsobilosti**

1. Aniž je dotčen článek 8 tohoto nařízení, splňují piloti letadel uvedených v čl. 4 odst. 1 písm. b) a c) a čl. 4 odst. 5 nařízení (ES) č. 216/2008 technické požadavky a správní postupy uvedené v přílohách I a IV tohoto nařízení.
2. Aniž jsou dotčena práva držitelů průkazů způsobilosti, jak stanoví příloha I tohoto nařízení, držitelé průkazů způsobilosti pilota vydaných v souladu s hlavou B nebo C přílohy I tohoto nařízení mohou provádět lety uvedené v čl. 6 odst. 4a nařízení (EU) č. 965/2012. Tím není dotčena povinnost splnit případné další požadavky pro přepravu cestujících nebo obchodní leteckou dopravu definované v hlavách B a C přílohy I tohoto nařízení.

▼ **B***Článek 4***Stávající vnitrostátní průkazy způsobilosti pilotů**

1. Průkazy způsobilosti podle společných leteckých předpisů vydané či uznané členským státem před ► **M1** datem použitelnosti tohoto nařízení ◄ se považují za průkazy vydané v souladu s tímto nařízením. Nejpozději do ► **M1** 8. dubna 2018 ◄ nahradí členské státy tyto průkazy způsobilosti průkazy vydanými podle formátu stanoveného v části ARA.
2. Průkazy způsobilosti, které nejsou v souladu se společnými leteckými předpisy, včetně všech souvisejících zařazení, osvědčení, povolení a/nebo kvalifikace, které byly vydány či uznány členským státem před datem použitelnosti tohoto nařízení, budou změněny na průkazy způsobilosti podle části FCL členským státem, který průkaz způsobilosti vydal.
3. Průkazy způsobilosti, které nejsou v souladu se společnými leteckými předpisy, budou změněny na průkazy způsobilosti podle části FCL a související zařazení či osvědčení v souladu s:
 - a) ustanoveními přílohy II nebo
 - b) náležitostmi stanovenými v hlášení o převodu.
4. Hlášení o převodu:
 - a) je vypracováno členským státem, který vydal průkaz způsobilosti pilota v konzultaci s Evropskou agenturou pro bezpečnost letectví (dále jen „agentura“);
 - b) uvádí vnitrostátní požadavky, na jejichž základě byly vydány průkazy způsobilosti pilota;
 - c) uvede rozsah působnosti výsadních práv, které byly pilotům uděleny;

▼B

- d) uvede, které požadavky přílohy I je třeba započíst;
- e) uvede všechna omezení, která je třeba zařadit do průkazů způsobilosti podle části FCL, a všechny požadavky, které musí pilot dodržet, aby tato omezení byla odstraněna.

5. Hlášení o převodu obsahuje kopie všech dokladů nezbytných k prokázání náležitostí stanovených v odst. 4 písm. a) až e), včetně kopií příslušných vnitrostátních požadavků a postupů. Při vypracování hlášení o převodu usilují členské státy o to, aby pilotům bylo co možná nejvíce umožněno zachovat si současný rozsah činností.

6. Bez ohledu na odstavce 1 a 3 se držitelům osvědčení instruktora pro třídní kvalifikaci či osvědčení examinátora, kteří mají výsadní práva pro jednopilotní složitá letadla s vysokým výkonem, tato výsadní práva změní na osvědčení instruktora pro typovou kvalifikaci či osvědčení examinátora pro jednopilotní letouny.

7. Členský stát může pilotu-žákovi povolit, aby požíval omezených výsadních práv bez dohledu do té doby, než splní všechny potřebné požadavky pro vydání průkazu LAPL, a to za těchto podmínek:

- a) výsadní práva jsou omezena na státní území členského státu či jeho část;
- b) výsadní práva jsou omezena na omezenou zeměpisnou oblast, jednomotorový pístový letoun s maximální vzletovou hmotností nepřesahující 2 000 kg a netýkají se přepravy cestujících;
- c) uvedená povolení se vydávají na základě individuálních posouzení bezpečnostního rizika vypracovaných instruktorem poté, co členský stát provedl koncepční posouzení bezpečnostního rizika;
- d) členský stát předkládá Komisi a agentuře každé tři roky periodické zprávy.

▼M3

8. Až do 8. dubna 2019 může členský stát vydat pilotu povolení k využívání určených omezených práv pro lety v letunech podle pravidel pro let podle přístrojů dříve, než pilot splní všechny požadavky potřebné k vydání přístrojové kvalifikace v souladu s tímto nařízením, a to za těchto podmínek:

- a) členský stát vydá povolení, pouze pokud to odůvodňuje specifická místní potřeba, kterou nelze splnit kvalifikacemi stanovenými tímto nařízením;
- b) rozsah práv udělených povolením se zakládá na posouzení bezpečnostního rizika provedeného členským státem, přičemž se zohlední rozsah výcviku potřebného pro dosažení zamýšlené úrovně odborné způsobilosti pilota;
- c) práva udělená povolením jsou omezena na vzdušný prostor nad státním územím členského státu nebo jeho částí;
- d) povolení se vydává žadatelům, kteří absolvovali příslušný výcvik s kvalifikovanými instruktory a prokázali požadovanou odbornou způsobilost před kvalifikovaným examinátorem, jak stanoví členský stát;

▼M3

- e) členský stát informuje Komisi, agenturu EASA a ostatní členské státy o specifikách tohoto povolení, včetně jeho odůvodnění a posouzení bezpečnostního rizika;
- f) členský stát sleduje činnosti spojené s povolením, aby zajistil přijatelnou úroveň bezpečnosti, a v případě zjištění zvýšeného rizika nebo jakýchkoli pochybností v oblasti bezpečnosti podnikne patřičné kroky;
- g) nejpozději do 8. dubna 2017 provede členský stát přezkum bezpečnostních aspektů provádění povolení a podá o něm zprávu Komisi.

▼B*Článek 5***Stávající vnitrostátní osvědčení zdravotní způsobilosti pilota a osvědčení leteckých lékařů**

1. Osvědčení zdravotní způsobilosti pilota a osvědčení leteckých lékařů vydaná podle společných leteckých předpisů, jež byla vydána či uznána členským státem před datem použitelnosti tohoto nařízení, se považují za osvědčení vydaná v souladu s tímto nařízením.
2. Nejpozději do 8. dubna 2017 nahradí členské státy osvědčení zdravotní způsobilosti pilota a osvědčení leteckých lékařů osvědčeními vydanými podle formátu stanoveného v části ARA.
3. Osvědčení zdravotní způsobilosti pilota a osvědčení leteckých lékařů, která nejsou v souladu se společnými leteckými předpisy, vydaná členským státem před datem použitelnosti tohoto nařízení zůstávají v platnosti až do data prodloužení jejich platnosti nebo do 8. dubna 2017, podle toho, které datum nastane první.
4. Prodloužení platnosti osvědčení uvedených v odstavci 1 a 2 je v souladu s ustanoveními přílohy IV.

*Článek 6***Změna kvalifikace na zkušební lety**

1. Pilotům, kteří před datem použitelnosti tohoto nařízení prováděli zkušební lety kategorií 1 a 2 podle přílohy nařízení Komise (ES) č. 1702/2003 ⁽¹⁾ nebo kteří poskytovali výcvik pilotům zkušebních letů, se kvalifikace pro zkušební lety změní na kvalifikaci pro zkušební létání v souladu s přílohou I tohoto nařízení a případně na osvědčení instruktora pro zkušební lety, přičemž změnu provede členský stát, který kvalifikaci pro zkušební lety vydal.
2. Tato změna se provede v souladu s náležitostmi stanovenými v hlášení o převodu, které splňuje požadavky stanovené v čl. 4 odst. 4 a 5.

⁽¹⁾ Úř. věst. L 243, 27.9.2003, s. 6.

▼B*Článek 7***Stávající vnitrostátní průkazy způsobilosti palubních techniků**

1. O změnu průkazů způsobilosti palubních techniků vydaných v souladu s přílohou 1 Chicagské úmluvy na průkazy způsobilosti podle části FCL požádají jejich držitelé členský stát, který průkaz způsobilosti vydal.
2. Průkazy způsobilosti palubních techniků se změní na průkazy způsobilosti podle části FCL v souladu s hlášením o převodu, které splňuje požadavky stanovené v čl. 4 odst. 4 a 5.
3. U žádosti o průkaz způsobilosti dopravního pilota (ATPL) pro letouny je třeba dodržet ustanovení o zápočtu v čl. FCL.510.A písm. c) odst. 2) přílohy I.

*Článek 8***Podmínky pro přijímání průkazů ze třetích zemí**

1. Aniž je dotčen článek 12 nařízení (ES) č. 216/2008 a pokud mezi Unií a třetí zemí nebyly uzavřeny žádné dohody o udělování průkazů způsobilosti pilotů, mohou v souladu s přílohou III tohoto nařízení členské státy přijmout průkazy způsobilosti třetích zemí a související osvědčení zdravotní způsobilosti vydaná třetími zeměmi nebo jejich jménem.
2. Žadatelé o průkazy způsobilosti podle části FCL, kteří jsou již držiteli alespoň rovnocenného průkazu způsobilosti, zařazení či osvědčení vydaného třetí zemí v souladu s přílohou 1 Chicagské úmluvy, splňují všechny požadavky přílohy I tohoto nařízení, přičemž požadavky na trvání kursu, počet hodin a hodiny zvláštního výcviku lze snížit.
3. Zápočet udělený žadateli určí členský stát, u něž si pilot požádá, na základě doporučení schválené organizace pro výcvik.
4. Držitelům průkazů ATPL vydaných třetí zemí nebo jejím jménem v souladu s přílohou 1 Chicagské úmluvy, kteří splňují požadavky na praxi pro vydání průkazu ATPL v příslušné kategorii letadla podle hlavy F přílohy I tohoto nařízení, lze udělit plný zápočet v případě požadavku absolvovat před zkouškou z teoretických znalostí a zkouškou dovednosti výcvikový kurs za předpokladu, že průkaz způsobilosti třetí země obsahuje platnou typovou kvalifikaci pro letadlo, které se použije ve zkoušce dovednosti pro vydání průkazu ATPL.
5. Držitelům průkazů způsobilosti podle části FCL, kteří splňují požadavky na vydání typové kvalifikace pro letadla a vrtulníky stanovené třetí zemí, lze vydat typové kvalifikace pro letadla a vrtulníky. Takové kvalifikace budou omezeny na letadlo registrované v uvedené třetí zemi. Toto omezení lze odstranit, pokud pilot splňuje požadavky v bodu C.1 přílohy III.

▼B*Článek 9***Zápočet za výcvik zahájený před datem použitelnosti tohoto nařízení**

1. Pokud jde o vydávání průkazů způsobilosti podle části FCL v souladu s přílohou I, udělí se za výcvik zahájený před datem použitelnosti tohoto nařízení v souladu s požadavky a postupy Sdružených leteckých úřadů pod regulačním dohledem členského státu doporučeného v souvislosti s příslušnými společnými leteckými předpisy k vzájemnému uznání v rámci Sdružených leteckých úřadů plný zápočet za předpokladu, že výcvik a zkoušení byly dokončeny nejpozději do 8. dubna 2016.

2. Výcvik zahájený před datem použitelnosti tohoto nařízení v souladu s přílohou I Chicagské úmluvy se započte pro účely vydání průkazu způsobilosti podle části FCL na základě hlášení o zápočtu vypracovaného členským státem v konzultaci s agenturou.

3. Hlášení o zápočtu popíše rozsah výcviku, uvede, které požadavky průkazů způsobilosti podle části FCL se započítávají a případně které požadavky musí žadatelé splňovat, aby jim byly vydány průkazy způsobilosti podle části FCL. Hlášení obsahuje kopie všech dokladů nezbytných k prokázání rozsahu výcviku a kopie všech vnitrostátních předpisů a postupů, podle nichž byl výcvik zahájen.

▼M2*Článek 9a***Výcvik pro získání typové kvalifikace a údaje provozní vhodnosti**

1. Pokud přílohy tohoto nařízení odkazují na údaje provozní vhodnosti stanovené v souladu s nařízením (EU) č. 748/2012 a tyto údaje nejsou pro příslušný typ letadla k dispozici, musí žadatel o výcvikový kurz pro získání typové kvalifikace splňovat pouze požadavky stanovené v přílohách nařízení (EU) č. 1178/2011.

2. Do výcvikových kurzů pro získání typové kvalifikace schválených před schválením minimální osnovy výcviku pro získání typové kvalifikace pilotů v rámci údajů provozní vhodnosti pro příslušný typ letadla v souladu s nařízením (EU) č. 748/2012 musí být povinné prvky výcviku zahrnuty nejpozději do 18. prosince 2017 nebo do dvou let ode dne schválení zmíněných údajů provozní vhodnosti, podle toho, co nastane později.

▼B*Článek 10***Zápočet za průkazy způsobilosti pilota získané ve vojenské službě**

1. O získání průkazů způsobilosti podle části FCL si držitelé vojenských průkazů způsobilosti letové posádky žádají u členského státu, v němž konali vojenskou službu.

▼ B

2. Znalosti, praxe a dovednosti získané ve vojenské službě se započítávají pro účely příslušných požadavků přílohy I v souladu s náležitostmi hlášení o zápočtu vypracovaného členským státem v konzultaci s agenturou.

3. Hlášení o zápočtu:

a) uvede vnitrostátní požadavky, na jejichž základě byly vydány vojenské průkazy způsobilosti, zařazení, osvědčení, povolení a/nebo kvalifikace;

b) uvede rozsah působnosti výsadních práv, která byla pilotům udělena;

c) uvede, které požadavky přílohy I se započtou;

d) uvede všechna omezení, která je třeba zařadit do průkazů způsobilosti podle části FCL, a všechny požadavky, které musí piloti dodržet, aby tato omezení byla odstraněna;

e) zahrnuje kopie všech dokladů nezbytných k prokázání výše uvedených náležitostí i kopie příslušných vnitrostátních požadavků a postupů.

▼ M1*Článek 10a***Organizace pro výcvik pilotů**

1. Organizace pro výcvik pilotů splňují technické požadavky a správní postupy stanovené v přílohách VI a VII a mají osvědčení.

2. Organizace pro výcvik pilotů, jejichž osvědčení vydal nebo uznal některý členský stát podle společných leteckých předpisů před datem použitelnosti tohoto nařízení, jsou považovány za organizace, které jsou držiteli osvědčení vydaného v souladu s tímto nařízením.

Práva těchto organizací jsou v takovém případě omezena na práva uvedená v osvědčení vydaném příslušným členským státem.

Aniž jsou dotčena ustanovení článku 2, organizace pro výcvik pilotů upraví své systémy řízení, programy výcviku, postupy a příručky tak, aby byly v souladu s přílohou VII, nejpozději do 8. dubna 2014.

3. Organizacím pro výcvik pilotů splňujícím požadavky společných leteckých předpisů, které byly registrované v některém členském státě před datem použitelnosti tohoto nařízení, se povoluje poskytovat výcvik pro získání průkazu způsobilosti soukromého pilota (PPL) splňující požadavky společných leteckých předpisů.

4. Členské státy nahradí osvědčení uvedená v odst. 2 pododst. 1 osvědčeními, která odpovídají formátu stanovenému v příloze VI, nejpozději do 8. dubna 2017.

▼ **M1***Článek 10b***Zařízení pro výcvik pomocí letové simulace**

1. Zařízení pro výcvik pomocí letové simulace (FSTD), používaná pro výcvik, zkoušení a přezkušování pilotů, s výjimkou vývojových zařízení pro výcvik, používaných pro výcvik zkušebních letů, splňují technické požadavky a správní postupy stanovené v přílohách VI a VII a jsou způsobilá k výcviku.
2. Osvědčení o způsobilosti FSTD vydaná podle společných leteckých předpisů, která byla vydána nebo uznána před datem použitelnosti tohoto nařízení, se považují za vydaná v souladu s tímto nařízením.
3. Členské státy nahradí osvědčení uvedená v odstavci 2 osvědčeními o způsobilosti, která odpovídají formátu stanovenému v příloze VI, nejpozději do 8. dubna 2017.

*Článek 10c***Letecká zdravotní střediska**

1. Letecká zdravotní střediska splňují technické požadavky a správní postupy stanovené v přílohách VI a VII a mají osvědčení.
2. Oprávnění leteckých zdravotních středisek vydaná podle společných leteckých předpisů, jež byla vydána či uznána některým členským státem před datem použitelnosti tohoto nařízení, se považují za vydaná v souladu s tímto nařízením.

Letecká zdravotní střediska upraví své systémy řízení, programy výcviku, postupy a příručky tak, aby byly v souladu s přílohou VII, nejpozději do 8. dubna 2014.

3. Členské státy nahradí oprávnění leteckých zdravotních středisek podle odst. 2 pododstavec 1 osvědčeními, která odpovídají formátu stanovenému v příloze VI, nejpozději do 8. dubna 2017.

▼ **B***Článek 11***Zdravotní způsobilost palubních průvodčích**

1. Palubní průvodčí zapojení do provozu letadel uvedených v čl. 4 odst. 1 písm. b) a c) nařízení (ES) č. 216/2008 splňují technické požadavky a správní postupy uvedené v příloze IV.
2. Lékařské prohlídky nebo lékařská posouzení palubních průvodčích, které byly provedeny v souladu s nařízením Rady (EHS) č. 3922/91 ⁽¹⁾ a jsou ke dni použitelnosti tohoto nařízení stále platné, se považují za platné v souladu s tímto nařízením až do data, které nastane jako první:
 - a) až do konce doby platnosti určené příslušným orgánem podle nařízení (EHS) č. 3922/91 nebo

⁽¹⁾ Úř. věst. L 373, 31.12.1991, s. 4.

▼B

b) do konce doby platnosti stanovené v článku MED.C.005 přílohy IV.

Doba platnosti se počítá od data poslední lékařské prohlídky nebo lékařského posouzení.

Do konce doby platnosti se všechny následné lékařské prohlídky provádí v souladu s přílohou IV.

▼M1*Článek 11a***Kvalifikace palubních průvodčích a související osvědčení**

1. Palubní průvodčí v obchodní letecké dopravě, kteří se podílejí na provozu letadla podle čl. 4 odst. 1 písm. b) a c) nařízení (ES) č. 216/2008, získávají kvalifikaci a stávají se držiteli odpovídajícího osvědčení v souladu s technickými požadavky a správními postupy stanovenými v přílohách V a VI.

2. Palubní průvodčí, kteří byli před datem použitelnosti tohoto nařízení držiteli osvědčení o bezpečnostním výcviku vydaného v souladu s nařízením (EHS) č. 3922/91 (EU-OPS):

a) jsou považováni za držitele osvědčení v souladu s tímto nařízením, pokud splňují požadavky na příslušný výcvik, přezkoušení a rozlétanost EU-OPS, nebo

b) pokud nesplňují odpovídající požadavky na příslušný výcvik, přezkoušení a rozlétanost EU-OPS, absolvují veškerý požadovaný výcvik a přezkoušení, než budou považováni za držitele osvědčení v souladu s tímto nařízením, nebo

c) pokud se nepodíleli na provozu letounů v obchodní letecké dopravě po dobu delší než 5 let, absolvují vstupní výcvikový kurz a úspěšně vykonají související zkoušky v souladu s požadavky přílohy V, než budou považováni za držitele osvědčení v souladu s tímto nařízením.

3. Osvědčení o bezpečnostním výcviku vydaná v souladu s EU-OPS budou nahrazena osvědčeními palubních průvodčích, která odpovídají formátu stanovenému v příloze VI, nejpozději do 8. dubna 2017.

4. Palubní průvodčí podílející se na provozu vrtulníků v obchodní letecké dopravě se v den použitelnosti tohoto nařízení:

a) považují za splňující požadavky na vstupní výcvik podle přílohy V, pokud splňují příslušná ustanovení společných leteckých předpisů (JAR) pro obchodní leteckou dopravu prováděnou vrtulníky v oblasti výcviku, přezkoušení a rozlétanosti, nebo

b) pokud nesplňují odpovídající požadavky na příslušný výcvik, přezkoušení a rozlétanost JAR pro obchodní leteckou dopravu prováděnou vrtulníky, absolvují veškerý příslušný výcvik, s výjimkou vstupního výcvikového kurzu, a přezkoušení potřebné k provozu ve vrtulnících, než budou považováni za držitele osvědčení v souladu s tímto nařízením, nebo

▼ M1

- c) pokud se nepodíleli na provozu vrtulníků v obchodní letecké dopravě po dobu delší než 5 let, absolvují vstupní výcvikový kurz a úspěšně vykonají související zkoušky v souladu s požadavky přílohy V, než budou považováni za držitele osvědčení v souladu s tímto nařízením.

5. Aniž jsou dotčena ustanovení článku 2, osvědčení palubních průvodčích, která odpovídají formátu stanovenému v příloze VI, budou vydána všem palubním průvodčím, kteří se podílejí na provozu vrtulníků v obchodní letecké dopravě, nejpozději do 8. dubna 2013.

*Článek 11b***Způsobnost pro vykonávání dohledu**

1. Členské státy určí jeden nebo více subjektů, které budou v tomto členském státě plnit funkci příslušného úřadu, jemuž jsou přiděleny potřebné pravomoci a odpovědnost za osvědčování osob a organizací, na něž se vztahuje nařízení (ES) č. 216/2008 a jeho prováděcí pravidla, a vykonávání dohledu nad nimi.

2. Pokud členský stát určí jako příslušný úřad více než jeden subjekt:

- a) jsou jednoznačně vymezeny pravomoci každého příslušného úřadu z hlediska odpovědností a zeměpisné působnosti;
- b) činnost těchto subjektů je koordinována s cílem zajistit v rámci každé příslušné působnosti účinný dohled nad všemi organizacemi a osobami, na něž se vztahuje nařízení (ES) č. 216/2008 a jeho prováděcí pravidla.

3. Členské státy zajistí, aby byly příslušné úřady způsobilé k zajištění dohledu nad všemi osobami a organizacemi, které jsou zahrnuty v jejich programu dohledu, včetně toho, aby měly dostatečné zdroje pro plnění požadavků vyplývajících z tohoto nařízení.

4. Členské státy zajistí, aby personál příslušného úřadu nevykonával činnosti spojené s dohledem, pokud existují důkazy o tom, že by tak mohlo přímo nebo nepřímo dojít ke střetu zájmů, zejména pokud jde o zájmy rodinné nebo finanční.

5. Personál pověřený příslušným úřadem prováděním úkolů spojených s osvědčováním a/nebo dohledem je zmocněn přinejmenším k vykonávání těchto úkolů:

- a) zkoumat záznamy, údaje, postupy a jakýkoli další materiál významný z hlediska plnění úkolů spojených s osvědčováním a/nebo dohledem;
- b) pořizovat kopie nebo výpisy z těchto záznamů, údajů, postupů a dalších materiálů;
- c) požadovat ústní vysvětlení na místě;
- d) vstupovat do veškerých dotčených objektů, provozních míst nebo dopravních prostředků;

▼M1

- e) provádět audity, šetření, hodnocení, kontroly, včetně prohlídek na odbavovací ploše a neohlášených kontrol, a
 - f) přijímat nebo iniciovat potřebná donucovací opatření.
6. Úkoly uvedené v odstavci 5 se plní v souladu s platnými právními předpisy příslušného členského státu.

*Článek 11c***Přechodná opatření**

V případě organizací, pro něž je příslušným úřadem agentura v souladu s čl. 21 odst. 1 písm. b) nařízení (ES) č. 216/2008:

- a) převedou členské státy agentuře veškeré záznamy související s dohledem nad těmito organizacemi nejpozději do 8. dubna 2013;
- b) procesy osvědčování, které zahájily členské státy před 8. dubnem 2012, dokončí příslušné členské státy v koordinaci s agenturou. Po vydání osvědčení členským státem přebírá agentura ve vztahu k dotčené organizaci veškeré odpovědnosti příslušného úřadu.

▼B*Článek 12***Vstup v platnost a použitelnost**

1. Toto nařízení vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Použije se od 8. dubna 2012.

▼M1

- 1b. Odchylně od odstavce 1 se členské státy mohou rozhodnout, že až do 8. dubna 2013 nebudou ustanovení příloh I až IV uplatňovat.

▼B

2. Odchylně od odstavce 1 se členské státy mohou rozhodnout, že do 8. dubna 2015 nebudou uplatňovat následující ustanovení přílohy I:

- a) ustanovení týkající se průkazů způsobilosti pilota letadel s pohonem vzlaku, vzducholodí, balónů a kluzáků;
- b) ustanovení hlavy B;
- c) ustanovení článků FCL.800, FCL.805, FCL.815 a FCL.820;
- d) v případě vrtulníků ustanovení oddílu 8 hlavy J;
- e) ustanovení oddílů 10 a 11 hlavy J.

3. Odchylně o odstavce 1 se členské státy mohou rozhodnout, že nezmění průkazy způsobilosti pro letouny a vrtulníky, které nejsou v souladu se společnými leteckými předpisy, vydané před 8. dubnem 2014.

▼M3

4. Odchylně od odstavce 1 se členské státy mohou rozhodnout, že až do 8. dubna 2015 nebudou uplatňovat ustanovení tohoto nařízení v případě pilotů, kteří jsou držiteli průkazů způsobilosti pilota a souvisejících osvědčení zdravotní způsobilosti vydaných třetí zemí a kteří se podílí na neobchodním provozu letadla uvedeného v čl. 4 odst. 1 písm. b) či c) nařízení (ES) č. 216/2008.

▼B

5. Odchylně od odstavce 1 se členské státy mohou rozhodnout, že až do 8. dubna 2015 nebudou uplatňovat ustanovení oddílu 3 hlavy B přílohy IV.

6. Odchylně od odstavce 1 se členské státy mohou rozhodnout, že až do 8. dubna 2014 nebudou uplatňovat ustanovení hlavy C přílohy IV.

7. Pokud členský stát použije ►**M1** odstavce 1b až 6 ◄, oznámí to Komisi a agentuře. V oznámení uvede důvody takové odchylky, jakož i program provádění obsahující plánované akce a jejich časový harmonogram.

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.

PŘÍLOHA I

[ČÁST FCL]

HLAVA A

OBECNÉ POŽADAVKY

FCL.001 Příslušný úřad

Pro účely této části se příslušným úřadem rozumí orgán určený členským státem, který daná osoba žádá o vydání průkazu způsobilosti pilota či souvisejících kvalifikací nebo osvědčení.

FCL.005 Oblast působnosti

V této části jsou stanoveny požadavky na vydávání průkazů způsobilosti pilota a souvisejících kvalifikací a osvědčení a podmínky jejich platnosti a použití.

FCL.010 Definice

Pro účely této části platí tyto definice:

„Akrobatickým letem“ se rozumí úmyslný manévr zahrnující náhlou změnu polohy letadla, neobvyklou polohu nebo neobvyklé zrychlení, který není nutný pro normální let nebo není prováděn v rámci výcviku pro získání průkazů způsobilosti nebo kvalifikací, s výjimkou kvalifikace pro akrobatické lety.

„Letounem“ se rozumí motorové letadlo s nepohyblivými křídly, těžší než vzduch, které je schopno letu působením aerodynamických sil na jeho křídla.

„Letounem, který musí být provozován s druhým pilotem“ se rozumí typ letounu, který musí být provozován s druhým pilotem, jak je stanoveno v letové příručce nebo osvědčením leteckého provozovatele.

„Letadlem“ se rozumí zařízení schopné vyvozovat síly nesoucí jej v atmosféře z reakcí vzduchu, které nejsou reakcemi vůči zemskému povrchu.

„Pilotní dovedností“ se rozumí důsledné uplatňování dobrého úsudku, rozvinutých znalostí, dovedností a postojů k provádění letových úkolů.

„Vzducholodí“ se rozumí letadlo lehčí než vzduch s pohonem, s výjimkou horkovzdušných vzducholodí, které jsou pro účely této části zahrnuty do definice balónu.

„Balónem“ se rozumí letadlo lehčí než vzduch, které není poháněno motorem a které se udržuje v letu buď pomocí plynu, nebo palubního hořáku. Pro účely této části se za balón považuje i horkovzdušná vzducholod', přestože je poháněna motorem.

„Základním přístrojovým výcvikovým zařízením (BITD)“ se rozumí pozemní výcvikové zařízení, které představuje stanoviště pilota-žáka pro určitou třídu letounů. Může být vybaveno panely přístrojů s obrazovkami a pružinami zatěžovaným řízením poskytujícím výcvikovou základnu minimálně pro nácvik postupů letu podle přístrojů.

„Kategorii letadel“ se rozumí kategorizace letadel podle specifikovaných základních charakteristik, například letoun, letadlo s pohonem vztlaku, vrtulník, vzducholod', kluzák, volný balón.

„Třídou letounu“ se rozumí kategorizace jednopilotních letounů nevyžadující typovou kvalifikaci.

„Třídou balónu“ se rozumí kategorizace balónů, která zohledňuje způsob vyvozování vztlaku použitý k udržení letu.

„Obchodní leteckou dopravou“ se rozumí přeprava osob, nákladu či pošty za úplatu nebo nájemné.

▼B

„Kvalifikovaností“ se rozumí kombinace dovedností, znalostí a postojů vyžadovaných pro provedení úkolu na předepsané úrovni.

„Prvkem kvalifikovanosti“ se rozumí jednání, které představuje soubor činností, který začíná a končí událostí vymezující její hranice a který má zjevný výsledek.

„Celkem kvalifikovaností“ se rozumí samostatná úloha skládající se z několika prvků kvalifikovanosti.

„Druhým pilotem“ se rozumí další pilot – kromě velitele letadla – v letadle, pro které je požadován více než jeden pilot, avšak s výjimkou pilota, který je na palubě letadla výhradně pro účely získání letového výcviku pro průkaz způsobilosti nebo kvalifikace.

„Navigačním letem“ se rozumí let mezi místem odletu a místem přiletu po předem naplánované trati pomocí standardních navigačních postupů.

„Druhým pilotem střídajícím při cestovním letu“ se rozumí pilot, který od druhého pilota přebírá povinnosti spojené s řízením během cestovní fáze letu ve vícepilotním provozu v letové hladině nad 200.

„Dobou výcviku ve dvojím řízení“ se rozumí doba letu nebo pozemní přístrojová doba, v jejímž průběhu se osobě poskytuje letový výcvik řádně oprávněným instruktorem.

„Chybou“ se rozumí činnost nebo nečinnost letové posádky, která vede k odchylkám od organizačních nebo letových záměrů nebo očekávání.

„Zvládnutím chyb“ se rozumí proces odhalování a nápravy chyb pomocí protipopatření, která snižují nebo odstraňují následky chyb a snižují pravděpodobnost výskytu dalších chyb nebo pro letadlo nežádoucích stavů.

„Úplným letovým simulátorem (FFS)“ se rozumí replika pilotní kabiny provedená ve skutečné velikosti konkrétního typu nebo provedení, modelu a série, včetně sestavy úplného vybavení a počítačových programů nutných k předvádění letadla v pozemním a letovém provozu, systému vizuální orientace poskytujícího výhled z pilotní kabiny a pohybového systému.

„Dobou letu“ se rozumí:

u letounů, turistických motorových kluzáků a letadel s pohonem vztlaku celková doba od okamžiku, kdy se dá letadlo poprvé do pohybu s cílem vzletět, do okamžiku, kdy naposledy zastaví na konci tohoto letu;

u vrtulníků celková doba od okamžiku, kdy se rotory vrtulníku začnou otáčet, do okamžiku, kdy vrtulník naposledy zastaví na konci tohoto letu a rotory se zastaví;

u vzducholodí celková doba od okamžiku, kdy je vzducholod' uvolněna od stožáru s cílem vzletět, do okamžiku, kdy naposledy zastaví na konci tohoto letu a je upevněna ke stožáru;

u kluzáků celková doba od okamžiku, kdy kluzák začíná rozjezd v průběhu vzletu, do okamžiku, kdy naposledy zastaví na konci tohoto letu;

u balónů celková doba od okamžiku, kdy koš opouští zemi s cílem vzletět, do okamžiku, kdy balón naposledy zastaví na konci tohoto letu.

„Dobou letu podle pravidel pro let podle přístrojů (IFR)“ se rozumí celková doba letu, během které je letadlo provozováno podle pravidel pro let podle přístrojů.

▼B

„Letovým výcvikovým zařízením (FTD)“ se rozumí replika přístrojů konkrétního typu letadla, vybavení, panelů a řízení v otevřeném nebo uzavřeném prostoru pilotní kabiny provedená ve skutečné velikosti, včetně sestavy vybavení a softwarových programů nutných k předvádění letadla v pozemních a letových podmínkách v rozsahu systémů instalovaných v zařízení. Nevyžaduje pohybový systém ani systém vizuální orientace, s výjimkou FTD úrovně 2 a 3 pro vrtulníky, u kterých se systémy vizuální orientace vyžadují.

„Trenažérem letových a navigačních postupů (FNPT)“ se rozumí výcvikové zařízení představující prostředí pilotní kabiny nebo pilotního prostoru, včetně sestavy vybavení a počítačových programů nutných k předvádění typu nebo třídy letadla v letovém provozu v rozsahu odpovídajícímu tomu, jak systém funguje v letadle.

„Skupinou balónů“ se rozumí kategorizace balónů, která zohledňuje rozměry nebo kapacitu obalu balónu.

„Vrtulníkem“ se rozumí letadlo těžší než vzduch, které je schopno letu převážně působením aerodynamických sil na jeden nebo více poháněných rotorů, jejichž osy jsou v podstatě svislé.

„Dobou letu podle přístrojů“ se rozumí doba, v jejímž průběhu pilot řídí letadlo za letu s orientací výhradně podle přístrojů.

„Pozemní přístrojovou dobou“ se rozumí doba, po kterou je pilotovi poskytován výcvik v simulovaném letu podle přístrojů na zařízení pro výcvik pomocí letové simulace (FSTD).

„Přístrojovou dobou“ se rozumí doba letu podle přístrojů nebo pozemní přístrojová doba.

„Vícepilotním provozem“ se rozumí:

u letounů provoz vyžadující u vícepilotních nebo jednopilotních letounů součinnost vícečlenné posádky složené alespoň ze dvou pilotů;

u vrtulníků provoz vyžadující u vícepilotních vrtulníků součinnost vícečlenné posádky složené alespoň ze dvou pilotů.

„Součinností vícečlenné posádky (MCC)“ se rozumí činnost letové posádky jako týmu spolupracujících členů vedeného velitelem letadla.

„Vícepilotním letadlem“ se rozumí:

u letounů letouny certifikované pro provoz s minimální posádkou nejméně dvou pilotů;

u vrtulníků, vzducholoďí a letadel s pohonem vzlaku typ letadla, který musí být dle letové příručky nebo osvědčení leteckého provozovatele nebo jiného odpovídajícího dokumentu provozován s druhým pilotem.

„Nocí“ se rozumí doba mezi koncem občanského soumraku a začátkem občanského svítání nebo jiný časový úsek mezi západem a východem slunce, který může stanovit příslušný úřad určený členským státem.

„Jinými výcvikovými zařízeními (OTD)“ se rozumí výcvikové prostředky jiné, než jsou letové simulátory, letová výcviková zařízení nebo trenažéry letových a navigačních postupů, které jsou prostředky výcviku tam, kde není nutné úplné prostředí pilotní kabiny.

„Kritérii výkonnosti“ se rozumí jednoduché hodnotící sdělení týkající se požadovaného výsledku prvku kvalifikovanosti, a pokud byla dosažena požadovaná úroveň výkonnosti, popis hodnotícího kritéria.

▼B

„Velitelem letadla (PIC)“ se rozumí pilot určený k velení a pověřený provedením bezpečného letu.

„Velitelem letadla pod dozorem (PICUS)“ se rozumí druhý pilot vykonávající pod dozorem velitele letadla povinnosti a činnosti velitele letadla.

„Letadlem s pohonem vztlaku“ se rozumí jakékoli letadlo vyvozující vertikální vztlak a pohon/vztlak za letu z proměnlivé geometrie rotorů nebo motorů/propulzních zařízení, které jsou připojeny k trupu či křídům nebo jsou v nich zastavěny.

„Motorovým kluzákem“ se rozumí letadlo vybavené jedním nebo více motory, které má s nepracujícím(i) motorem (motory) charakteristiky kluzáku.

„Soukromým pilotem“ se rozumí pilot, který je držitelem průkazu způsobilosti zakazujícího pilotování letadel při letech za úplatu, s výjimkou činností prováděných v rámci výcviku nebo zkoušek, jak je stanoveno v této části.

„Přezkoušením odborné způsobilosti“ se rozumí prokázání dovedností k prodloužení platnosti nebo k obnově kvalifikací, včetně požadované ústní zkoušky.

„Obnovou“ (např. kvalifikace nebo osvědčení) se rozumí administrativní úkon, jehož účelem je obnovit po uplynutí doby platnosti kvalifikace nebo osvědčení práva plynoucí z kvalifikace nebo osvědčení pro další vymezené časové období po splnění stanovených požadavků.

„Prodloužením platnosti“ (např. kvalifikace nebo osvědčení) se rozumí administrativní úkon, který ještě v období platnosti kvalifikace nebo osvědčení umožňuje držiteli pokračovat ve vykonávání práv plynoucích z kvalifikace nebo osvědčení, po další stanovené časové období po splnění stanovených požadavků.

„Úsekem trati“ se rozumí let zahrnující fáze vzletu, odletu, letu na trati ne kratšího než 15 minut, přeletu, přiblížení a přistání.

„Kluzákem“ se rozumí letadlo těžší než vzduch, které je schopno letu působením aerodynamických sil na jeho nepohyblivé nosné plochy a jehož volný let není závislý na motoru.

„Jednopilotním letadlem“ se rozumí letadlo s osvědčením pro provoz s jedním pilotem.

„Zkouškou dovedností“ se rozumí prokázání dovedností pro vydání průkazu způsobilosti nebo kvalifikace, včetně požadované ústní zkoušky.

„Dobou samostatného letu“ se rozumí doba letu, v jejímž průběhu je pilot-žák jedinou osobou v letadle.

„Velitelem letadla-žákem (SPIC)“ se rozumí pilot-žák vykonávající činnost velitele letadla za letu s instruktorem, který pouze pozoruje pilota-žáka a nesmí ani ovlivňovat, ani řídit let letadla.

„Hrozbou“ se rozumí události nebo chyby, které nastanou bez přičinění letové posádky, zvyšují provozní obtížnost a které musí být zvládnuty tak, aby byla zachována záloha bezpečnosti.

„Zvládnutím hrozeb“ se rozumí proces odhalování a nápravy hrozeb pomocí protipatření, která snižují nebo odstraní následky hrozeb a snižují pravděpodobnost výskytu dalších hrozeb nebo pro letadlo nežádoucích stavů.

„Turistickým motorovým kluzákem (TMG)“ se rozumí zvláštní třída motorových kluzáků, vybavených pevně zastavěným motorem a vrtulí, které nelze zatahovat. Musí být schopen vzletu a stoupání vlastní silou v souladu se svou letovou příručkou.

▼B

„Typem letadla“ se rozumí kategorizace letadel, u nichž se vyžaduje typová kvalifikace v souladu s údaji o provozní způsobilosti letadla podle části 21 a která zahrnují všechna letadla stejné základní konstrukce, včetně všech modifikací, s výjimkou těch, které mají za následek změny v ovládacích nebo letových charakteristikách.

▼M3**FCL.015 Žádost o vydání průkazů způsobilosti, kvalifikací a osvědčení a jejich vydání, prodloužení platnosti a obnova****▼B**

- a) Žádost o vydání, prodloužení platnosti a obnovu průkazů způsobilosti a souvisejících kvalifikací a osvědčení se podává příslušnému úřadu formou a způsobem, který tento úřad stanoví. K žádosti musí být přiloženy doklady potvrzující, že žadatel splňuje požadavky pro vydání, prodloužení platnosti či obnovu průkazu způsobilosti nebo osvědčení a souvisejících kvalifikací nebo doložek, stanovených v této části a části Zdravotní způsobilost.
- b) Omezení nebo rozšíření práv udělených průkazem způsobilosti, kvalifikací nebo osvědčením musí být v průkazu způsobilosti nebo osvědčení potvrzeno příslušným úřadem.
- c) Žádná osoba nesmí být zároveň držitelem více než jednoho průkazu způsobilosti pro určitou kategorii letadla vydaného v souladu s touto částí.
- d) Žádost o vydání průkazu způsobilosti pro jinou kategorii letadla nebo o vydání dalších kvalifikací nebo osvědčení, jakož i o změnu, prodloužení platnosti nebo obnovu těchto průkazů způsobilosti, kvalifikací nebo osvědčení se předkládá příslušnému úřadu, který vydal původní průkaz způsobilosti pilota, s výjimkou případů, kdy pilot požádal o změnu příslušného úřadu a o to, aby tomuto úřadu byly převedeny záznamy týkající se jeho průkazu způsobilosti a zdravotního stavu.

▼M3**FCL.020 Pilot-žák**

- a) Pilot-žák nesmí létat samostatně, nemá-li k tomu souhlas letového instruktora, který nad ním vykonává dozor.
- b) Před prvním samostatným letem musí pilot-žák dosáhnout minimálního věku:
 - 1) v případě letounů, vrtulníků a vzducholodí: 16 let;
 - 2) v případě kluzáků a balónů: 14 let.

FCL.025 Zkoušky z teoretických znalostí pro vydání průkazů způsobilosti a kvalifikací**▼B**

- a) *Povinnosti žadatele*

▼M3

- 1) Žadatelé vykonávají celý soubor zkoušek z teoretických znalostí stanovených pro konkrétní průkaz způsobilosti nebo kvalifikací v rámci odpovědnosti jednoho členského státu.
- 2) Žadatelé se zkoušky z teoretických znalostí účastní pouze na doporučení schválené organizace pro výcvik (ATO) odpovědné za jejich výcvik, které se vydává na základě uspokojivého dokončení příslušných částí výcvikového kurzu teoretických znalostí.

▼B

- 3) Doporučení schválené organizace pro výcvik platí dvanáct měsíců. Pokud se během této doby platnosti žadatel nepokusí o vykonání alespoň jedné písemné zkoušky z teoretických znalostí, stanoví schválená organizace pro výcvik na základě potřeb žadatele nutnost dalšího výcviku.

- b) *Kritéria úspěšnosti*

▼M3

- 1) V písemné zkoušce z teoretických znalostí uspěje žadatel, který za tuto zkoušku získá alespoň 75 % bodů. Systém trestných bodů se neuplatňuje.

▼ B

- 2) Není-li v této části stanoveno jinak, žadatel úspěšně vykoná požadovanou zkoušku z teoretických znalostí pro vydání příslušného průkazu způsobilosti pilota nebo kvalifikace v případě, že uspěje u všech požadovaných písemných zkoušek ve lhůtě osmnácti měsíců od konce kalendářního měsíce, ve kterém se pokusil o vykonání první zkoušky.

▼ M3

- 3) Pokud žadatel neuspěje u některé písemné zkoušky z teoretických znalostí ani na čtvrtý pokus, nebo nesplní všechny písemné zkoušky buď v rámci šesti zkouškových bloků, nebo ve lhůtě stanovené v odstavci 2), musí vykonat celý soubor písemných zkoušek znovu.

Dříve než se žadatel opět zúčastní zkoušek z teoretických znalostí, musí podstoupit další výcvik ve schválené organizaci pro výcvik. Rozsah a náplň potřebného výcviku stanoví schválená organizace pro výcvik na základě potřeb žadatele.

▼ Bc) *Doba platnosti*

- 1) Úspěšné vykonání zkoušek z teoretických znalostí platí:
- i) v případě vydání průkazu způsobilosti pilota lehkých letadel, průkazu způsobilosti soukromého pilota, průkazu způsobilosti pilota kluzáků nebo průkazu způsobilosti pilota balónů po dobu 24 měsíců,

▼ M3

- ii) v případě vydání průkazu způsobilosti obchodního pilota, přístrojové kvalifikace (IR) nebo traťové přístrojové kvalifikace (EIR) po dobu 36 měsíců;

▼ B

- iii) období uvedená v bodech i) a ii) se počítají ode dne, kdy pilot úspěšně vykoná zkoušku z teoretických znalostí v souladu s písm. b) odst. 2).
- 2) Vykonání zkoušek z teoretických znalostí pro získání průkazu způsobilosti dopravního pilota (ATPL) zůstává pro účely vydání ATPL v platnosti po dobu 7 let od posledního data platnosti:
- i) zapsání přístrojové kvalifikace do průkazu způsobilosti nebo
 - ii) v případě vrtulníků od data zapsání typové kvalifikace vrtulníku do průkazu způsobilosti.

FCL.030 Zkouška praktické dovednosti

- a) Před zkouškou dovednosti pro vydání průkazu způsobilosti, kvalifikace nebo osvědčení musí žadatel úspěšně vykonat požadovanou zkoušku z teoretických znalostí, s výjimkou žadatelů navštěvujících kurz integrovaného letového výcviku.

Před vykonáním zkoušek dovednosti musí být každopádně ukončena výuka teoretických znalostí.

- b) Až na případy, kdy se vydává průkaz způsobilosti dopravního pilota, musí být žadatel o zkoušku dovednosti k této zkoušce doporučen organizací/ osobou odpovědnou za výcvik po dokončení výcviku. Examinátorovi jsou dány k dispozici záznamy o výcviku.

FCL.035 Započtení doby letu a teoretických znalostí

- a) *Započtení doby letu*

▼ M3

- 1) Není-li v této části stanoveno jinak, musí být doba letu, která má být započtena pro účely získání průkazu způsobilosti, kvalifikace nebo osvědčení, odlétána ve stejné kategorii letadel, pro kterou se průkaz způsobilosti, kvalifikace nebo osvědčení požaduje.
- 2) PIC nebo pilot ve výcviku.

▼ B

- i) Žadateli o průkaz způsobilosti, kvalifikace nebo osvědčení se do celkové doby letu požadované pro vydání průkazu způsobilosti, kvalifikace nebo osvědčení započítává celá doba všech samostatných letů, doba výcviku ve dvojím řízení nebo doba letu ve funkci velitele letadla.

▼B

- ii) Absolvent integrovaného výcvikového kurzu pro získání průkazu způsobilosti dopravního pilota má nárok na započtení až 50 hodin přístrojové doby velitele letadla-žáka do doby ve funkci velitele letadla požadované pro vydání průkazu způsobilosti dopravního pilota, průkazu způsobilosti obchodního pilota a kvalifikace pro vícemotorový typ nebo třídu.
- iii) Absolvent integrovaného výcvikového kurzu pro získání průkazu způsobilosti/přístrojové kvalifikace obchodního pilota má nárok na započtení až 50 hodin přístrojové doby velitele letadla-žáka do doby ve funkci velitele letadla požadované pro vydání průkazu způsobilosti obchodního pilota a kvalifikace pro vícemotorový typ nebo třídu.

▼M3

- 3) Doba letu ve funkci druhého pilota nebo PICUS. Není-li v této části stanoveno jinak, má držitel průkazu způsobilosti pilota v případě, že vykonává funkci druhého pilota nebo PICUS, nárok na plné započtení doby ve funkci druhého pilota do celkové doby letu požadované pro vyšší stupeň průkazu způsobilosti pilota.

▼B**b) *Započtení teoretických znalostí*****▼M3**

- 1) Žadatel, který složil příslušnou zkoušku z teoretických znalostí pro získání průkazu způsobilosti dopravního pilota, se tyto teoretické znalosti započtou do požadavků na získání průkazu způsobilosti pilota lehkých letadel, průkazu způsobilosti soukromého pilota, průkazu způsobilosti obchodního pilota a – s výjimkou vrtulníků – přístrojové kvalifikace a traťové přístrojové kvalifikace pro stejnou kategorii letadla.

▼B

- 2) Žadatel, který složil příslušnou zkoušku z teoretických znalostí pro získání průkazu způsobilosti obchodního pilota, se tyto teoretické znalosti započtou do požadavků na získání průkazu způsobilosti pilota lehkých letadel nebo průkazu způsobilosti soukromého pilota pro stejnou kategorii letadla.
- 3) Držitel přístrojové kvalifikace nebo žadatel, který složil příslušnou zkoušku z teoretických znalostí přístrojů pro určitou kategorii letadla, se tato zkouška započte do požadavků na výuku teoretických znalostí a zkoušky z teoretických znalostí pro získání přístrojové kvalifikace pro jinou kategorii letadla.
- 4) Držitel průkazu způsobilosti pilota se započte výuka teoretických znalostí a zkoušky z teoretických znalostí do požadavků na získání průkazu způsobilosti pro jinou kategorii letadla v souladu s dodatkem 1 k této části.

▼M3

- 5) Bez ohledu na písm. b) odst. 3) se držitel kvalifikace IR(A), který absolvoval modulový kurz pro získání přístrojové kvalifikace IR(A) založený na kvalifikovanosti, nebo držitel traťové přístrojové kvalifikace tento kurz plně započte do požadavků na výuku teoretických znalostí a zkoušky z teoretických znalostí pro získání přístrojové kvalifikace pro jinou kategorii letadla pouze v případě, že absolvoval také výuku teoretických znalostí a zkoušku z teoretických znalostí v části IFR kurzu požadovaného v souladu s čl. FCL.720.A písm. b) odst. 2) bodem i).

▼B

Zápočet se rovněž vztahuje na žadatele o průkaz způsobilosti pilota, kteří již úspěšně složili zkoušky z teoretických znalostí pro vydání tohoto průkazu způsobilosti pro jinou kategorii letadla, pokud je dodržena doba platnosti stanovená v čl. FCL.025 písm. c).

FCL.040 Vykonávání práv udělených průkazem způsobilosti

Vykonávání práv udělených průkazem způsobilosti závisí na platnosti kvalifikací v něm uvedených a případně na platnosti osvědčení zdravotní způsobilosti.

FCL.045 Povinnost mít u sebe doklady a předkládat je

- a) Pilot je po dobu výkonu práv udělených průkazem způsobilosti povinen mít u sebe platný průkaz způsobilosti a osvědčení zdravotní způsobilosti.

▼ B

- b) Pilot musí mít u sebe rovněž doklad totožnosti se svou fotografií.
- c) Pilot nebo pilot-žák předloží neprodleně na požádání pověřeného zástupce příslušného úřadu ke kontrole své záznamy o době letu.
- d) Pilot-žák je všech samostatných navigačních letech povinen mít u sebe doklad o schválení v souladu s požadavkem čl. FCL.020 písm. a).

FCL.050 Vedení záznamů o době letu

Pilot je povinen vést spolehlivé a podrobné záznamy o všech odlétaných letech, a to ve formě a způsobem, které stanoví příslušný úřad.

FCL.055 Jazykové znalosti

- a) Obecné. Piloti letounů, vrtulníků, letadel s pohonem vzlaku a vzducholodí, u nichž se vyžaduje, aby obsluhovali radiotelefonní zařízení, nesmějí vykonávat práva udělená jejich průkazem způsobilosti a kvalifikací, pokud nemají ve svém průkazu způsobilosti uvedenu jazykovou doložku buď v anglickém jazyce, nebo v jazyce používaném při radiotelefonní komunikaci příslušného letu. V doložce musí být uveden jazyk, úroveň způsobilosti a datum platnosti.
- b) Žadatel o jazykovou doložku musí v souladu s dodatkem 2 k této části prokázat alespoň provozní úroveň jazykových znalostí jak v používání frazeologie, tak v obecné řeči. Dále musí žadatel prokázat schopnost:
 - 1) efektivně komunikovat pouze hlasem i při osobním styku;
 - 2) přesně a jasně komunikovat o běžných a pracovních tématech;
 - 3) používat vhodnou komunikační strategii pro výměnu zpráv a pro rozpoznání a odstraňování nedorozumění v obecném nebo pracovním kontextu;
 - 4) úspěšně řešit jazykové problémy vznikající při komplikacích nebo neočekávaném vývoji událostí, k nimž dochází v běžných pracovních situacích nebo v rámci komunikačního úkolu, s nímž je jinak obeznámen, a
 - 5) používat dialekt či akcent srozumitelný letecké veřejnosti.
- c) S výjimkou pilotů, kteří prokázali jazykové znalosti na odborné úrovni podle dodatku 2 k této části, se provádí přezkoušení znalostí pro získání jazykové doložky:
 - 1) každé čtyři roky, pokud byla prokázána provozní úroveň jazykových znalostí, nebo
 - 2) každých šest let, pokud byla prokázána rozšířená úroveň jazykových znalostí.

▼ M3

- d) Specifické požadavky pro držitele přístrojové kvalifikace (IR) nebo traťové přístrojové kvalifikace (EIR). Aniž jsou dotčena ustanovení předchozích odstavců, držitelé přístrojové kvalifikace nebo traťové přístrojové kvalifikace musí prokázat schopnost používat anglický jazyk na úrovni, která jim umožňuje:

▼ B

- 1) porozumět veškerým informacím potřebným k dokončení všech fází letu, včetně předletové přípravy;
- 2) používat radiotelefon během všech fází letu, včetně nouzových situací;
- 3) komunikovat s ostatními členy letové posádky během všech fází letu, včetně předletové přípravy.

▼ M3

- e) Prokázání jazykových znalostí a používání anglického jazyka u držitelů přístrojové kvalifikace nebo traťové přístrojové kvalifikace se provádí hodnotící metodou, kterou stanoví příslušný úřad.

▼B**FCL.060 Nedávná praxe**

- a) Balóny. Pilot nesmí provozovat balón v obchodní letecké dopravě ani balón přepravující cestující, pokud za posledních 180 dnů neuskutečnil:
- 1) alespoň tři lety ve funkci pilota balónu a z nich alespoň jeden v balónu příslušné třídy nebo skupiny, nebo
 - 2) jeden let v příslušné třídě nebo skupině balónů pod dozorem instruktora kvalifikovaného v souladu s hlavou J.
- b) Letouny, vrtulníky, letadla s pohonem vztlaku, vzducholodě a kluzáky. Pilot nesmí provozovat letadlo v obchodní letecké dopravě ani letadlo přepravující cestující:
- 1) jako velitel letadla ani jako druhý pilot, pokud za posledních 90 dnů neuskutečnil nejméně tři vzlety, přiblížení a přistání v letadle stejného typu nebo třídy nebo na FFS představujícím stejný typ nebo třídu letadla. Tyto tři lety a přistání musí být provedeny buď ve vícepilotním, nebo v jednopilotním provozu podle práv, jichž je pilot držitelem, a
 - 2) jako velitel letadla v noci, pokud:
 - i) za posledních 90 dnů neuskutečnil nejméně jeden vzlet, přiblížení a přistání v noci ve funkci pilota letadla stejného typu nebo třídy nebo na FFS představujícím stejný typ nebo třídu letadla, nebo
 - ii) není držitelem přístrojové kvalifikace;

▼M3

- 3) jako druhý pilot střídající při cestovním letu, pokud:
 - i) nesplňuje požadavky uvedené v písm. b) odst. 1) nebo
 - ii) za posledních 90 dnů neuskutečnil jako druhý pilot střídající při cestovním letu nejméně tři úseky trati ve stejném typu nebo třídě letadla nebo
 - iii) neabsolvoval výcvik k udržení pilotních dovedností a rozlétanosti na FFS v intervalech nejvýše 90 dnů. Tento udržovací výcvik může být kombinován s udržovacím výcvikem provozovatele předepsaným v příslušných požadavcích části ORO.

▼B

- 4) Pokud má pilot právo k provozování více než jednoho typu letounu s podobnými ovládacími a provozními charakteristikami, lze tři vzlety, přiblížení a přistání požadované v odstavci 1) uskutečnit podle definice v údajích o provozní způsobilosti stanovených v souladu s částí 21.
 - 5) Pokud má pilot právo k provozování více než jednoho typu nesložitých vrtulníků s podobnými ovládacími a provozními charakteristikami definovanými v údajích o provozní způsobilosti stanovených v souladu s částí 21, lze tři vzlety, přiblížení a přistání požadované v odstavci 1) uskutečnit pouze v jednom z typů, jestliže pilot během předchozích šesti měsíců uskutečnil alespoň dvě hodiny letu v každém z typu vrtulníků.
- c) Specifické požadavky pro obchodní leteckou dopravu
- 1) V případě obchodní letecké dopravy může být 90denní lhůta předepsaná v písm. b) odst. 1) a 2) výše prodloužena až na 120 dní, jestliže pilot podnikne traťový let pod dozorem instruktora nebo examinátora pro typovou kvalifikaci.
 - 2) Pokud pilot nesplňuje požadavky uvedené v odstavci 1), musí za účelem výkonu svých práv vykonat v letadle nebo na FFS příslušného typu letadla cvičný let, a to alespoň v rozsahu požadavků stanovených v písm. b) odst. 1) a 2).

▼B**FCL.065 Omezení práv držitelů průkazu způsobilosti ve věku 60 let a více v obchodní letecké dopravě**

- a) Věk 60–64 let. Letouny a vrtulníky. Držitel průkazu způsobilosti pilota, který dosáhl věku 60 let, nesmí vykonávat funkci pilota letadla v obchodní letecké dopravě, s výjimkou případu:

- 1) kdy je členem vícepilotní posádky a
- 2) za předpokladu, že tento držitel je jediným pilotem v letové posádce, který dosáhl věku 60 let.

- b) Věk 65 let. Držitel průkazu způsobilosti pilota, který dosáhl věku 65 let, nesmí vykonávat funkci pilota letadla v obchodní letecké dopravě.

FCL.070 Zrušení, pozastavení a omezení platnosti průkazů způsobilosti, kvalifikací a osvědčení

- a) Platnost průkazů způsobilosti, kvalifikací a osvědčení vydaných v souladu s touto částí může příslušný úřad omezit, pozastavit nebo zrušit, pokud pilot nespĺňuje požadavky této části, části Zdravotní způsobilost nebo platné provozní požadavky v souladu s podmínkami a postupy stanovenými v části ARA.
- b) Pokud je platnost průkazu způsobilosti pilota pozastavena nebo zrušena, je pilot povinen okamžitě vrátit průkaz způsobilosti nebo osvědčení příslušnému orgánu.

HLAVA B**PRŮKAZ ZPŮSOBILOSTI PILOTA LEHKÝCH LETADEL – LAPL****ODDÍL 1****Obecné požadavky****FCL.100 LAPL – minimální věk**

Žadatelům o průkaz LAPL musí být:

- a) v případě letounů a vrtulníků alespoň 17 let;
- b) v případě vzducholodí a balónů alespoň 16 let.

FCL.105 LAPL – práva a podmínky

- a) Obecné. Držitel průkazu LAPL má práva k bezúplatnému výkonu funkce velitele letadla v neobchodním provozu v odpovídající kategorii letadel.
- b) Podmínky. Žadatel o průkaz LAPL musí splňovat požadavky pro příslušnou kategorii letadla a případně pro třídu a typ letadla použitého při zkoušce dovednosti.

FCL.110 LAPL – započtení za stejnou kategorii letadla

- a) Žadatelům o průkaz LAPL, kteří vlastní průkaz způsobilosti pro stejnou kategorii letadla, se tento průkaz plně započte do požadavků na získání průkazu LAPL v této kategorii letadel.
- b) Aniž jsou dotčena ustanovení předchozího odstavce, pokud platnost průkazu způsobilosti už uplynula, musí žadatel vykonat pro vydání průkazu LAPL v příslušné kategorii letadel zkoušku dovednosti v souladu s článkem FCL.125.

FCL.115 LAPL – výcvikový kurz

Žadatelé o průkaz LAPL podstoupí výcvikový kurz ve schválené organizaci pro výcvik. Kurz zahrnuje výuku teoretických znalostí a letový výcvik odpovídající uděleným právům.

▼B**FCL.120 LAPL – zkouška z teoretických znalostí**

Žadatelé o průkaz LAPL musí prokázat úroveň teoretických znalostí odpovídající uděleným právním prostřednictvím zkoušek z těchto předmětů:

- a) obecné předměty:
 - právní předpisy v oblasti letectví,
 - lidská výkonnost,
 - meteorologie a
 - komunikace;
- b) specifické předměty týkající se různých kategorií letadel:
 - letové zásady,
 - provozní postupy,
 - provedení a plánování letu,
 - obecné znalosti o letadlech a
 - navigace.

FCL.125 LAPL – zkouška dovednosti

- a) Žadatelé o průkaz LAPL musí vykonáním zkoušky dovednosti prokázat schopnost provádět příslušné postupy a manévry v příslušné kategorii letadel ve funkci velitele letadla s kvalifikovaností odpovídající uděleným právním.
- b) Žadatelé o zkoušky dovednosti musí absolvovat letový výcvik ve stejné třídě nebo typu letadla, které má být použito při zkoušce dovednosti. Práva budou omezena na třídu nebo typ letadla použitý při zkoušce dovednosti, dokud nebudou do průkazu způsobilosti doplněna další rozšíření v souladu s touto hlavou.
- c) *Požadované minimum*
 - 1) Zkouška dovednosti je rozdělena do různých oddílů, které představují všechny různé fáze letu odpovídající kategorii použitého letadla.
 - 2) Pokud žadatel neuspěje v některé úloze určitého oddílu, neuspěje v celém oddílu. Pokud žadatel neuspěje pouze v jednom oddílu, opakuje zkoušku pouze z tohoto oddílu. Pokud žadatel neuspěje ve více než jednom oddílu, opakuje celou zkoušku.
 - 3) Je-li zkoušku třeba v souladu s odstavcem 2) opakovat a pokud žadatel neuspěje v některém z oddílů, včetně těch, v nichž při předchozím pokusu uspěl, neuspěje u celé zkoušky.
 - 4) Pokud žadatel neuspěje ve všech oddílech zkoušky na dva pokusy, musí podstoupit další praktický výcvik.

ODDÍL 2***Specifické požadavky na průkaz způsobilosti pilota lehkých letadel pro letouny – LAPL(A)*****FCL.105.A LAPL(A) – práva a podmínky**

- a) Držitel průkazu LAPL(A) má práva k výkonu funkce velitele letadla v jednomotorových pístových pozemních letounech nebo TMG s maximální certifikovanou vzletovou hmotností 2 000 kg nebo nižší, přičemž smí přepravovat nejvíce tři cestující, takže počet osob na palubě letadla nikdy nepřesáhne čtyři osoby.

▼B

- b) Držitelé průkazu LAPL(A) mohou přepravovat cestující až poté, co po vydání průkazu způsobilosti absolvují dobu letu odpovídající deseti hodinám ve funkci velitele letadla v letounech nebo TMG.

FCL.110.A LAPL(A) – požadavky na praxi a započtení praxe

- a) Žadatelé o průkaz LAPL(A) musí absolvovat alespoň 30 hodin letového výcviku v letounech nebo TMG, včetně alespoň:

- 1) patnácti hodin letového výcviku ve dvojím řízení ve třídě letounu, ve kterém se bude provádět zkouška dovednosti;
- 2) šestihodinové doby samostatného letu pod dozorem, zahrnující dobu samostatného navigačního letu odpovídající alespoň třem hodinám, přičemž alespoň jeden navigační let je uskutečněn v délce 150 km (80 NM) a je během něj provedeno jedno přistání s úplným zastavením na jiném letišti, než je letiště odletu.

- b) Specifické požadavky pro žadatele, kteří jsou držiteli průkazu LAPL(S) s rozšířením pro TMG. Žadatelé o průkaz LAPL(A), kteří jsou držiteli průkazu LAPL(S) s rozšířením pro TMG, musí po udělení doložky rozšíření pro TMG absolvovat dobu letu odpovídající alespoň 21 hodinám v TMG a splňovat požadavky čl. FCL.135.A písm. a) o letounech.

- c) Započtení. Žadatelům, kteří mají předchozí praxi ve funkci velitele letadla, může být tato praxe započtena do požadavků uvedených v písmeni a).

O rozsahu, v němž je praxe započtena, rozhodne schválená organizace pro výcvik, ve které pilot podstupuje výcvikový kurz, na základě výsledků předvstupní letové zkoušky, v žádném případě však nesmí:

- 1) přesáhnout celkovou dobu letu ve funkci velitele letadla;
- 2) přesáhnout 50 % hodin požadovaných v písmeni a);
- 3) zahrnovat požadavky uvedené v písm. a) odst. 2).

FCL.135.A LAPL(A) – rozšíření práv na jinou třídu nebo verzi letounu

- a) Práva udělená průkazem LAPL(A) jsou omezena na třídu a verzi letounu nebo TMG, v níž byla vykonána zkouška dovednosti. Toto omezení může být odstraněno, pokud pilot splnil v jiné třídě níže uvedené požadavky:

- 1) tři hodiny letového výcviku, který zahrnuje:
 - i) deset vzletů a přistání ve dvojím řízení a
 - ii) deset samostatných vzletů a přistání pod dozorem.
- 2) zkoušku dovednosti, která prokáže odpovídající úroveň praktických dovedností v nové třídě. Během zkoušky dovednosti musí žadatel rovněž examinatorovi prokázat odpovídající úroveň teoretických znalostí pro tuto jinou třídu v těchto předmětech:
 - i) provozní postupy,
 - ii) provedení a plánování letu,
 - iii) obecné znalosti o letadle.

- b) Dříve než může držitel průkazu LAPL vykonávat práva udělená tímto průkazem způsobilosti k jiné verzi letounu, než jaká byla použita během zkoušky dovednosti, musí pilot podstoupit rozdílový nebo seznamovací výcvik. Údaje o rozdílovém výcviku se zanesou do zápisníku letů pilota nebo rovnocenného dokumentu a instruktor je potvrdí podpisem.

▼B**FCL.140.A LAPL(A) – požadavky na rozlétanost**

- a) Držitelé průkazu LAPL(A) smějí vykonávat práva udělená jejich průkazem způsobilosti, jen pokud za posledních 24 měsíců uskutečnili ve funkci pilota letounů nebo TMG:
- 1) dobu letu odpovídající alespoň dvanácti hodinám ve funkci velitele letadla, včetně dvanácti vzletů a přistání, a
 - 2) udržovací výcvik v délce alespoň jedné hodiny celkové doby letu s instruktorem.
- b) Držitelé průkazu LAPL(A), kteří nesplňují požadavky uvedené v písmeni a), musí:
- 1) projít přezkoušením odborné způsobilosti s examínátorem dříve, než obnoví výkon práv udělených jejich průkazem způsobilosti, nebo
 - 2) uskutečnit dodatečnou dobu letu nebo vzlety a přistání, lety ve dvojím řízení nebo samostatné lety pod dozorem instruktora s cílem splnit požadavky uvedené v písmeni a).

*ODDÍL 3****Specifické požadavky na průkaz způsobilosti pilota lehkých letadel pro vrtulníky – LAPL(H)*****FCL.105.H LAPL(H) – práva**

Držitel průkazu LAPL pro vrtulníky má práva k výkonu funkce velitele letadla v jednomotorových vrtulnících s maximální certifikovanou vzletovou hmotností 2 000 kg nebo nižší, přičemž smí přepravovat nejvíce tři cestující, takže počet osob na palubě letadla nikdy nepřesáhne čtyři osoby.

FCL.110.H LAPL(H) – požadavky na praxi a započtení praxe

- a) Žadatelé o vydání průkazu LAPL (H) musí absolvovat 40 hodin letového výcviku ve vrtulnících. Alespoň 35 hodin musí být nalétáno v typu vrtulníku, který bude použit při zkoušce dovednosti. Letový výcvik musí zahrnovat alespoň:
- 1) dvacet hodin letového výcviku ve dvojím řízení a
 - 2) dobu samostatného letu pod dozorem odpovídající deseti hodinám, zahrnující dobu samostatného navigačního letu odpovídající pěti hodinám, přičemž alespoň jeden navigační let je uskutečněn v délce 150 km (80 NM) a je během něj provedeno jedno přistání s úplným zastavením na jiném letišti, než je letiště odletu.
- b) Započtení. Žadatelům, kteří mají předchozí praxi ve funkci velitele letadla, může být tato praxe započtena do požadavků uvedených v písmeni a).

O rozsahu, v němž bude praxe započtena, rozhodne schválená organizace pro výcvik, ve které pilot podstupuje výcvikový kurz, na základě výsledků předvstupní letové zkoušky, v žádném případě však nesmí:

- 1) přesáhnout celkovou dobu letu ve funkci velitele letadla;
- 2) přesáhnout 50 % hodin požadovaných v písmeni a);
- 3) zahrnovat požadavky uvedené v písm. a) odst. 2).

FCL.135.H LAPL(H) – rozšíření práv na jinou třídu nebo verzi vrtulníku

- a) Práva udělená průkazem LAPL(H) jsou omezena na konkrétní typ a verzi vrtulníku, v níž byla vykonána zkouška dovednosti. Toto omezení může být odstraněno, pokud pilot vykoná:
- 1) pět hodin letového výcviku, který zahrnuje:
 - i) patnáct vzletů, přiblížení a přistání ve dvojím řízení,

▼B

- ii) patnáct samostatných vzletů, přiblížení a přistání pod dozorem,
- 2) zkoušku dovednosti, která prokáže odpovídající úroveň praktických dovedností v novém typu. Během této zkoušky dovednosti musí žadatel rovněž examinatorovi prokázat odpovídající úroveň teoretických znalostí pro tento jiný typ v těchto předmětech:
 - provozní postupy,
 - provedení a plánování letu,
 - obecné znalosti o letadle.
- b) Dříve než může držitel průkazu LAPL(H) vykonávat práva udělená tímto průkazem způsobilosti k jiné verzi vrtulníku, než jaká byla použita během zkoušky dovednosti, musí pilot podstoupit rozdílový nebo seznamovací výcvik, jak je uvedeno v údajích o provozní způsobilosti stanovených v souladu s částí 21. Údaje o rozdílovém výcviku se zanesou do zápisníku letů pilota nebo rovnocenného dokumentu a instruktor je potvrdí podpisem.

FCL.140.H LAPL(H) – požadavky na rozlétanost

- a) Držitelé průkazu LAPL(H) smějí vykonávat práva udělená jejich průkazem způsobilosti v konkrétním typu vrtulníku, jen pokud za posledních dvanáct měsíců uskutečnili ve vrtulníku tohoto typu:
 - 1) dobu letu odpovídající alespoň šesti hodinám ve funkci velitele letadla, včetně šesti vzletů, přiblížení a přistání, a
 - 2) udržovací výcvik v délce alespoň jedné hodiny celkové doby letu s instruktorem.
- b) Držitelé průkazu LAPL(H), kteří nesplňují požadavky uvedené v písmeni a), musí:
 - 1) projít přezkoušením odborné způsobilosti s examinatorem v konkrétním typu dříve, než obnoví výkon práv udělených jejich průkazem způsobilosti, nebo
 - 2) uskutečnit dodatečnou dobu letu nebo vzlety a přistání, lety ve dvojím řízení nebo samostatné lety pod dozorem instruktora s cílem splnit požadavky uvedené v písmeni a).

*ODDÍL 4****Specifické požadavky na průkaz způsobilosti pilota lehkých letadel pro kluzáky – LAPL(S)*****FCL.105.S LAPL(S) – práva a podmínky**

- a) Držitel průkazu LAPL pro kluzáky má práva k výkonu funkce velitele letadla v kluzácích a motorových kluzácích. Aby držitel průkazu mohl vykonávat práva v TMG, musí splňovat požadavky uvedené v článku FCL.135.S.
- b) Držitelé průkazu LAPL(S) mohou přepravovat cestující až poté, co po vydání průkazu způsobilosti absolvují dobu letu odpovídající deseti hodinám nebo 30 vypuštění ve funkci velitele letadla v kluzácích nebo motorových kluzácích.

FCL.110.S LAPL(S) – požadavky na praxi a započtení praxe

- a) Žadatel o průkaz LAPL(S) musí absolvovat alespoň patnáct hodin letového výcviku v kluzácích nebo motorových kluzácích, včetně alespoň:
 - 1) deseti hodin letového výcviku ve dvojím řízení;
 - 2) doby samostatného letu pod dozorem odpovídající dvěma hodinám;

▼B

- 3) 45 vypuštění a přistání;
- 4) jednoho samostatného navigačního letu v délce alespoň 50 km (27 NM) nebo jednoho samostatného navigačního letu ve dvojím řízení v délce alespoň 100 km (55 NM).
- b) Z patnácti hodin požadovaných v písmeni a) smí být nejvýše sedm hodin uskutečněno v TMG.
- c) Započtení. Žadatelům, kteří mají předchozí praxi ve funkci velitele letadla, může být tato praxe započtena do požadavků uvedených v písmeni a).

O rozsahu, v němž bude praxe započtena, rozhodne schválená organizace pro výcvik, ve které pilot podstupuje výcvikový kurz, na základě výsledků předvstupní letové zkoušky, v žádném případě však nesmí:

- 1) přesáhnout celkovou dobu letu ve funkci velitele letadla;
- 2) přesáhnout 50 % hodin požadovaných v písmeni a);
- 3) zahrnovat požadavky uvedené v písm. a) odst. 2) až 4).

FCL.130.S LAPL(S) – způsoby vypouštění

- a) Práva udělená průkazem LAPL(S) jsou omezena na způsob vypouštění, kterým byla vykonána zkouška dovednosti. Toto omezení může být odstraněno, pokud pilot uskuteční:
 - 1) v případě vypouštění navijákem nebo vozidlem nejméně deset vypuštění v rámci letového výcviku ve dvojím řízení a pět samostatných vypuštění pod dozorem;
 - 2) v případě vypouštění aerovlekem či samostatného vypouštění nejméně pět vypuštění v rámci letového výcviku ve dvojím řízení a pět samostatných vypuštění pod dozorem. V případě samostatného vypouštění může být letový výcvik ve dvojím řízení proveden v TMG;
 - 3) v případě vypouštění pružným lanem nejméně tři vypuštění v rámci letového výcviku ve dvojím řízení nebo samostatně pod dozorem.
- b) Údaje o dodatečných cvičných vypouštěních se zanesou do zápisníku letů pilota a instruktor je potvrdí podpisem.
- c) Pro zachování práv ke každému způsobu vypouštění musí piloti za posledních 24 měsíců absolvovat alespoň pět vypuštění, s výjimkou vypouštění pružným lanem, kdy vykonají pouze dvě vypuštění.
- d) Pokud piloti nesplňují požadavky uvedené v písmeni c), musí za účelem obnovy svých práv vykonat dodatečný počet vypuštění ve dvojím řízení nebo samostatných startů pod dozorem instruktora.

FCL.135.S LAPL(S) – rozšíření práv na TMG

Práva udělená průkazem LAPL(S) se rozšíří na TMG, pokud pilot vykoná ve schválené organizaci pro výcvik alespoň:

- a) šest hodin letového výcviku v TMG, který zahrnuje:
 - 1) čtyři hodiny letového výcviku ve dvojím řízení;
 - 2) jeden samostatný navigační let v délce alespoň 150 km (80 NM), během kterého je provedeno alespoň jedno přistání s úplným zastavením na jiném letišti, než je letiště odletu;
- b) zkoušku dovednosti, která prokáže odpovídající úroveň praktických dovedností v TMG. Během zkoušky dovednosti musí žadatel rovněž examinatorovi prokázat odpovídající úroveň teoretických znalostí pro TMG v těchto předmětech:

— letové zásady,

▼ B

- provozní postupy,
- provedení a plánování letu,
- obecné znalosti o letadle,
- navigace.

FCL.140.S LAPL(S) – požadavky na rozlétanost

- a) Kluzáky a motorové kluzáky. Držitelé průkazu LAPL(S) smějí vykonávat práva udělená jejich průkazem způsobilosti v kluzácích nebo motorových kluzácích, jen pokud za posledních 24 měsíců uskutečnili v kluzácích nebo motorových kluzácích s výjimkou TMG alespoň:
- 1) dobu letu odpovídající pěti hodinám ve funkci velitele letadla, včetně patnácti vypuštění;
 - 2) dva cvičné lety s instruktorem;
- b) TMG. Držitelé průkazu LAPL(S) smějí vykonávat práva udělená jejich průkazem způsobilosti v TMG, jen pokud:
- 1) vykonali v TMG za posledních 24 měsíců:
 - i) dobu letu odpovídající alespoň dvanácti hodinám ve funkci velitele letadla, včetně dvanácti vzletů a přistání, a
 - ii) udržovací výcvik v délce alespoň jedné hodiny celkové doby letu s instruktorem.
 - 2) Má-li držitel průkazu LAPL(S) rovněž práva pro lety v letounech, mohou být požadavky uvedené v odstavci 1) provedeny v letounech.
- c) Držitelé průkazu LAPL(S), kteří nesplňují požadavky v písmeni a) nebo b), musí dříve, než obnoví výkon svých práv:
- 1) projít přezkoušením odborné způsobilosti s examínátorem v kluzáku, případně v TMG, nebo
 - 2) uskutečnit dodatečnou dobu letu nebo vzlety a přistání, lety ve dvojím řízení nebo samostatné lety pod dozorem instruktora s cílem splnit požadavky uvedené v písmeni a) nebo b).

ODDÍL 5***Specifické požadavky na průkaz způsobilosti pilota lehkých letadel pro balóny – LAPL(B)*****▼ M3****FCL.105.B LAPL(B) – práva**

Držitel průkazu LAPL pro balóny má práva k výkonu funkce PIC v horkovzdušných balónech nebo horkovzdušných vzducholodích s maximální kapacitou obalu 3 400 m³ nebo v balónech plněných plynem s maximální kapacitou obalu 1 260 m³, přičemž smí přepravovat nejvíce tři cestující, takže počet osob na palubě letadla nikdy nepřesáhne čtyři osoby.

FCL.110.B LAPL(B) – požadavky na praxi a započtení praxe**▼ B**

- a) Žadatelé o průkaz LAPL(B) musí absolvovat alespoň šestnáct hodin letového výcviku v balónech stejné třídy, včetně alespoň:
- 1) dvanácti hodin letového výcviku ve dvojím řízení;
 - 2) deseti nafouknutí a dvaceti vzletů a přistání a
 - 3) jednoho samostatného letu pod dozorem s minimální dobou letu alespoň 30 minut.

▼B

- b) Započtení. Žadatelům, kteří mají předchozí praxi ve funkci velitele letadla v balónech, může být tato praxe započítána do požadavků uvedených v písmeni a).

O rozsahu, v němž bude praxe započtena, rozhodne schválená organizace pro výcvik, ve které pilot podstupuje výcvikový kurz, na základě výsledků předvstupní letové zkoušky, v žádném případě však nesmí:

- 1) přesáhnout celkovou dobu letu ve funkci velitele letadla v balónech;
- 2) přesáhnout 50 % hodin požadovaných v písmeni a);
- 3) zahrnovat požadavky uvedené v písm. a) odst. 2) a 3).

FCL.130.B LAPL(B) – rozšíření práv na upoutané lety

- a) Práva udělená průkazem LAPL(B) jsou omezena na neupoutané lety. Toto omezení může být odstraněno, pokud pilot uskuteční alespoň tři upoutané výcvikové lety.
- b) Údaje o dodatečném výcviku se zanesou do zápisníku letů pilota a instruktor je potvrdí podpisem.
- c) Pro zachování tohoto práva musí piloti vykonat za posledních 24 měsíců nejméně dva upoutané lety.
- d) Piloti, kteří nesplňují požadavky uvedené v písmeni c), musí za účelem obnovení svých práv vykonat dodatečný počet upoutaných letů ve dvojím řízení nebo samostatných letů pod dozorem instruktora.

FCL.135.B LAPL(B) – rozšíření práv na jinou třídu balónů

Práva udělená průkazem LAPL(B) jsou omezena na třídu balónů, v níž byla vykonána zkouška dovednosti. Toto omezení může být odstraněno, pokud pilot ve schválené organizaci pro výcvik vykoná v této jiné třídě alespoň:

- a) pět letů v rámci výcviku ve dvojím řízení nebo
- b) v případě držitelů průkazu LAPL(B) pro horkovzdušné balóny, kteří chtějí rozšířit svá práva na horkovzdušné vzducholodi, pět hodin letového výcviku ve dvojím řízení a
- c) zkoušku dovednosti, během které žadatel examinátorovi prokáže odpovídající úroveň teoretických znalostí pro tuto jinou třídu v těchto předmětech:

— letové zásady,

— provozní postupy,

— provedení a plánování letu,

— obecné znalosti o letadle.

FCL.140.B LAPL(B) – požadavky na rozlétanost

- a) Držitelé průkazu LAPL(B) smějí vykonávat práva udělená jejich průkazem způsobilosti, jen pokud za posledních 24 měsíců vykonali v jedné třídě balónů alespoň:
 - 1) dobu letu odpovídající šesti hodinám ve funkci velitele letadla, včetně deseti vzletů a přistání, a
 - 2) jeden cvičný let s instruktorem;
 - 3) kromě toho pilot, který je kvalifikovaný pro létání ve více než jedné třídě balónů, musí za účelem výkonu svých práv v jiné třídě uskutečnit za posledních 24 měsíců dobu letu odpovídající alespoň třem hodinám v uvedené třídě, včetně tří vzletů a přistání.

▼B

- b) Držitelé průkazu LAPL(B), kteří nesplňují požadavky uvedené v písmeni a), musí dříve, než obnoví výkon svých práv:
- 1) projít přezkoušením odborné způsobilosti s examínátorem v odpovídající třídě nebo
 - 2) uskutečnit dodatečnou dobu letu nebo vzlety a přistání, lety ve dvojím řízení nebo samostatné lety pod dozorem instruktora s cílem splnit požadavky uvedené v písmeni a).

HLAVA C***PRŮKAZ ZPŮSOBILOSTI SOUKROMÉHO PILOTA (PPL), PRŮKAZ ZPŮSOBILOSTI PILOTA KLUZÁKŮ (SPL) A PRŮKAZ ZPŮSOBILOSTI PILOTA BALÓNŮ (BPL)******ODDÍL 1******Obecné požadavky*****FCL.200 Minimální věk**

- a) Žadatel o průkaz PPL musí dosáhnout alespoň 17 let věku.
- b) Žadatel o průkaz BPL a SPL musí dosáhnout alespoň 16 let věku.

FCL.205 Podmínky

Žadatel o vydání průkazu PPL musí splňovat požadavky na třídní nebo typovou kvalifikaci pro letadlo použité při zkoušce dovednosti, jak je stanoveno v hlavě H.

FCL.210 Výcvikový kurz

Žadatelé o průkaz BPL, SPL nebo PPL podstoupí výcvikový kurz ve schválené organizaci pro výcvik. Kurz zahrnuje výuku teoretických znalostí a letový výcvik, jež odpovídají uděleným právům.

FCL.215 Zkouška z teoretických znalostí

Žadatelé o průkaz BPL, SPL nebo PPL musí prokázat úroveň teoretických znalostí odpovídající uděleným právům vykonáním zkoušky z těchto předmětů:

- a) obecné předměty:
- právní předpisy v oblasti letectví,
 - lidská výkonnost,
 - meteorologie a
 - komunikace;
- b) specifické předměty týkající se různých kategorií letadel:
- letové zásady,
 - provozní postupy,
 - provedení a plánování letu,
 - obecné znalosti o letadlech a
 - navigace.

FCL.235 Zkouška dovednosti

- a) Žadatelé o průkaz BPL, SPL nebo PPL musí vykonáním zkoušky dovednosti prokázat schopnost provádět příslušné postupy a manévry v příslušné kategorii letadel ve funkci velitele letadla s kvalifikovaností odpovídající uděleným právům.

▼ B

- b) Žadatel o zkoušku dovednosti musí absolvovat letový výcvik ve stejné třídě nebo typu letadla nebo stejné skupině balónů, která se má použít při zkoušce dovednosti.
- c) Požadované minimum
 - 1) Zkouška dovednosti je rozdělena do různých oddílů, které představují všechny různé fáze letu odpovídající kategorii použitého letadla.

▼ M3

- 2) Pokud žadatel neuspěje v některé úloze určitého oddílu, neuspěje v celém oddílu. Pokud žadatel neuspěje pouze v jednom oddílu, opakuje zkoušku pouze z tohoto oddílu. Pokud žadatel neuspěje ve více než jednom oddílu, opakuje celou zkoušku.

▼ B

- 3) Je-li zkoušku třeba opakovat v souladu s odstavcem 2) a pokud žadatel neuspěje v některém z oddílů, včetně těch, v nichž při předchozím pokusu uspěl, neuspěje u celé zkoušky.
- 4) Pokud žadatel neuspěje ve všech oddílech zkoušky na dva pokusy, musí podstoupit další výcvik.

*ODDÍL 2****Specifické požadavky na průkaz způsobilosti soukromého pilota pro letouny – PPL(A)*****FCL.205.A PPL(A) – práva**

- a) Držitel průkazu PPL(A) má práva k bezúplatnému výkonu funkce velitele letadla nebo druhého pilota v letounech nebo TMG v neobchodním provozu.
- b) Aniž jsou dotčena ustanovení předchozího odstavce, může držitel průkazu PPL(A) s právy instruktora nebo examinátora obdržet úplatu za:
 - 1) poskytování letového výcviku pro získání průkazu LAPL(A) nebo PPL(A);
 - 2) provádění zkoušek dovednosti a přezkoušení odborné způsobilosti pro získání těchto průkazů způsobilosti;

▼ M3

- 3) výcvik, zkoušky a přezkušování pro kvalifikace nebo osvědčení související s tímto průkazem způsobilosti.

▼ B**FCL.210.A PPL(A) – požadavky na praxi a započtení praxe**

- a) Žadatelé o průkaz PPL(A) musí absolvovat alespoň 45 hodin letového výcviku v letounech, z nichž pět hodin může být vykonáno na FSTD, včetně alespoň:
 - 1) 25 hodin letového výcviku ve dvojím řízení a
 - 2) doby samostatného letu pod dozorem odpovídající deseti hodinám, zahrnující dobu samostatného navigačního letu odpovídající alespoň pěti hodinám, přičemž alespoň jeden navigační let je uskutečněn v délce alespoň 270 km (150 NM) a je během něj provedeno přistání s úplným zastavením na jiných dvou letištích, než je letiště odletu.
- b) Specifické požadavky pro žadatele, kteří jsou držiteli průkazu LAPL(A). Žadatelé o průkaz PPL(A), kteří jsou držiteli průkazu LAPL(A), musí od vydání průkazu způsobilosti LAPL(A) absolvovat dobu letu odpovídající alespoň patnácti hodinám v letounech, z nichž alespoň deset hodin musí tvořit letový výcvik absolvovaný v rámci výcvikového kurzu ve schválené organizaci pro výcvik. Tento výcvikový kurz musí zahrnovat dobu samostatného letu pod dozorem odpovídající alespoň čtyřem hodinám, včetně doby samostatného navigačního letu odpovídající alespoň dvěma hodinám, přičemž alespoň jeden navigační let je uskutečněn v délce alespoň 270 km (150 NM) a je během něj provedeno přistání s úplným zastavením na jiných dvou letištích, než je letiště odletu.

▼B

- c) Specifické požadavky pro držitele průkazu LAPL(S) s rozšířením pro TMG. Žadatelé o průkaz PPL(A), kteří jsou držiteli průkazu LAPL(S) s rozšířením pro TMG, musí absolvovat:
- 1) dobu letu odpovídající alespoň 24 hodinám v TMG po udělení doložky o rozšíření pro TMG a
 - 2) patnáct hodin letového výcviku v letounech v rámci výcvikového kurzu ve schválené organizaci pro výcvik, který splňuje alespoň požadavky písm. a) odst. 2).
- d) Započtení. Žadatelům, kteří jsou držiteli průkazu způsobilosti pilota pro jinou kategorii letadla s výjimkou balónů, se započte 10 % jejich celkové doby letu ve funkci velitele letadla v tomto letadle až do výše deseti hodin. Započtená doba nesmí v žádném případě zahrnovat požadavky uvedené v písm. a) odst. 2).

*ODDÍL 3****Specifické požadavky na průkaz způsobilosti soukromého pilota pro vrtulníky – PPL(H)*****FCL.205.H PPL(H) – práva**

- a) Držitel průkazu způsobilosti PPL(H) má práva k bezúplatnému výkonu funkce velitele letadla nebo druhého pilota ve vrtulnících v neobchodním provozu.
- b) Aniž jsou dotčena ustanovení předchozího odstavce, může držitel průkazu PPL(H) s právy instruktora nebo examinátora obdržet úplaty za:
- 1) poskytování letového výcviku pro získání průkazu LAPL(H) nebo PPL(H);
 - 2) provádění zkoušek dovednosti a přezkoušení odborné způsobilosti pro tyto průkazy způsobilosti;

▼M3

- 3) výcvik, zkoušky a přezkušování pro kvalifikace a osvědčení související s tímto průkazem způsobilosti.

▼B**FCL.210.H PPL(H) – požadavky na praxi a započtení praxe**

- a) Žadatelé o průkaz PPL(H) musí absolvovat alespoň 45 hodin letového výcviku ve vrtulnících, z nichž pět hodin může být vykonáno na FNPT nebo FFS, včetně alespoň:
- 1) 25 hodin letového výcviku ve dvojím řízení a
 - 2) doby samostatného letu pod dozorem odpovídající deseti hodinám, zahrnující dobu samostatného navigačního letu odpovídající alespoň pěti hodinám, přičemž alespoň jeden navigační let je uskutečněn v délce alespoň 185 km (100 NM) a je během něj provedeno přistání s úplným zastavením na jiných dvou letištích, než je letiště odletu.
 - 3) 35 z těchto 45 hodin letového výcviku musí být absolvováno ve stejném typu vrtulníku, který byl použit při zkoušce dovednosti.
- b) Specifické požadavky pro žadatele, který je držitelem průkazu LAPL(H). Žadatelé o průkaz způsobilosti PPL(H), kteří jsou držiteli průkazu LAPL(H), musí absolvovat výcvikový kurz ve schválené organizaci pro výcvik. Tento výcvikový kurz musí zahrnovat alespoň pět hodin letového výcviku ve dvojím řízení a alespoň jeden samostatný navigační let pod dozorem v délce alespoň 185 km (100 NM), během něhož je provedeno přistání s úplným zastavením na jiných dvou letištích, než je letiště odletu.
- c) Žadatelům, kteří jsou držiteli průkazu způsobilosti pilota pro jinou kategorii letadla s výjimkou balónů, se započte 10 % jejich celkové doby letu ve funkci velitele letadla v tomto letadle až do výše šesti hodin. Započtená doba nesmí v žádném případě zahrnovat požadavky uvedené v písm. a) odst. 2).

▼B*ODDÍL 4**Specifické požadavky na průkaz způsobilosti soukromého pilota pro vzducholodě – PPL(As)***FCL.205.As PPL(As) – práva**

- a) Držitel průkazu způsobilosti PPL(As) má práva k bezúplatnému výkonu funkce velitele letadla nebo druhého pilota na vzducholodích v neobchodním provozu.
- b) Aniž jsou dotčena ustanovení předchozího odstavce, může držitel průkazu PPL(As) s právy instruktora nebo examinátora obdržet úplatu za:
 - 1) poskytování letového výcviku pro získání průkazu PPL(As);
 - 2) provádění zkoušek dovednosti a přezkoušení odborné způsobilosti pro tento průkaz způsobilosti;

▼M3

- 3) výcvik, zkoušky a přezkušování pro kvalifikace nebo osvědčení související s tímto průkazem způsobilosti.

▼B**FCL.210.As PPL(As) – požadavky na praxi a započtení praxe**

- a) Žadatelé o průkaz PPL(As) musí absolvovat alespoň 35 hodin letového výcviku ve vzducholodích, z nichž pět hodin může být vykonáno na FSTD, včetně alespoň:
 - 1) 25 hodin letového výcviku ve dvojím řízení, který zahrnuje:
 - i) tři hodiny výcviku navigačního letu, včetně jednoho navigačního letu v délce alespoň 65 km (35 NM),
 - ii) tři hodiny přístrojového výcviku;
 - 2) osmi vzletů a přistání na letišti, včetně postupů upevnění ke stožáru a odpoutání od stožáru;
 - 3) doby samostatného letu pod dozorem odpovídající osmi hodinám.
- b) Žadatelům, kteří jsou držiteli průkazu BPL a jsou kvalifikováni pro horkovzdušné vzducholodě, se do praxe započte 10 % jejich celkové doby letu ve funkci velitele letadla na této vzducholodi až do výše pěti hodin.

*ODDÍL 5**Specifické požadavky na průkaz způsobilosti pilota kluzáků – SPL***FCL.205.S SPL – práva a podmínky**

- a) Držitel průkazu SPL má práva k výkonu funkce velitele letadla v kluzácích a motorových kluzácích. Pro výkon práv v TMG musí držitel průkazu způsobilosti splňovat požadavky uvedené v článku FCL.135.S.
- b) Držitelé průkazu SPL:
 - 1) mohou přepravovat cestující až poté, co po vydání průkazu způsobilosti absolvují dobu letu odpovídající alespoň deseti hodinám nebo 30 vypuštění ve funkci velitele letadla v kluzácích nebo motorových kluzácích;
 - 2) smějí létat pouze bez úplaty a v neobchodním provozu, dokud:
 - i) nedosáhne věku 18 let,
 - ii) po vydání průkazu způsobilosti neabsolvují dobu letu odpovídající 75 hodinám nebo 200 vypuštění ve funkci velitele letadla v kluzácích nebo motorových kluzácích,
 - iii) neprojdou přezkoušením odborné způsobilosti s examinátorem.

▼M3

- c) Aniž jsou dotčena ustanovení písm. b) odst. 2), může držitel průkazu SPL s právy instruktora nebo examinátora obdržet úplatu za:
 - 1) poskytování letového výcviku pro získání průkazu LAPL(S) nebo SPL;

▼ M3

- 2) provádění zkoušek dovednosti a přezkoušení odborné způsobilosti pro tyto průkazy způsobilosti;
- 3) výcvik, zkoušky a přezkušování pro kvalifikace nebo osvědčení související s těmito průkazy způsobilosti.

▼ B**FCL.210.S SPL – požadavky na praxi a započtení praxe**

- a) Žadatelé o průkaz SPL musí absolvovat alespoň patnáct hodin letového výcviku v kluzácích nebo motorových kluzácích a zároveň splnit alespoň požadavky uvedené v článku FCL.110.S.
- b) Žadatelům o průkaz SPL, kteří jsou držiteli průkazu LAPL(S), se tento průkaz plně započte do požadavků na vydání průkazu SPL.

Žadatelům o průkaz SPL, kteří byli držiteli průkazu LAPL(S) během posledních dvou let před podáním žádosti, se tento průkaz plně započte do požadavků na teoretické znalosti a letový výcvik.

Započtení. Žadatelům, kteří jsou držiteli průkazu způsobilosti pilota pro jinou kategorii letadla s výjimkou balónů, se započte 10 % jejich celkové doby letu ve funkci velitele letadla v tomto letadle až do výše sedmi hodin. Započtená doba nesmí v žádném případě zahrnovat požadavky uvedené v čl. FCL.110.S písm. a) odst. 2) až 4).

FCL.220.S SPL – způsoby vypouštění

Práva udělená průkazem SPL jsou omezena na způsob vypouštění, kterým byla vykonána zkouška dovednosti. Toto omezení může být odstraněno a lze vykonávat práva nová, pokud pilot splňuje požadavky stanovené v článku FCL.130.S.

FCL.230.S SPL – požadavky na rozlétanost

Držitelé průkazu SPL smějí vykonávat práva udělená jejich průkazem způsobilosti, jen pokud splňují požadavky na rozlétanost stanovené v článku FCL.140.S.

*ODDÍL 6**Specifické požadavky na udělení průkazu způsobilosti pilota balónů – BPL***FCL.205.B BPL – práva a podmínky****▼ M3**

- a) Držitel průkazu BPL má práva k výkonu funkce PIC v balónech.

▼ B

- b) Držitelé průkazu BPL smějí létat pouze bez úplaty a v neobchodním provozu, dokud:
 - 1) nedosáhne věku 18 let;
 - 2) neabsolvují dobu letu odpovídající 50 hodinám a 50 vzletů a přistání ve funkci velitele letadla v balónu;
 - 3) neprojdou přezkoušením odborné způsobilosti s examinátorem v balónu konkrétní třídy.
- c) Aniž jsou dotčena ustanovení písmena b), může držitel průkazu BPL s právy instruktora nebo examinátora obdržet úplatu za:
 - 1) poskytování letového výcviku pro získání průkazu LAPL(B) nebo BPL;
 - 2) provádění zkoušek dovednosti a přezkoušení odborné způsobilosti pro tyto průkazy způsobilosti;
 - 3) výcvik, zkoušky a přezkušování pro kvalifikace nebo osvědčení související s těmito průkazy způsobilosti.

▼ M3**▼ B****FCL.210.B BPL – požadavky na praxi a započtení praxe**

- a) Žadatelé o vydání průkazu BPL musí absolvovat alespoň šestnáct hodin letového výcviku v balónech stejné třídy a skupiny, včetně alespoň:
 - 1) dvanácti hodin letového výcviku ve dvojím řízení;

▼B

- 2) deseti nafouknutí a dvaceti vzletů a přistání a
- 3) jednoho samostatného letu pod dozorem s minimální dobou letu alespoň 30 minut.
- b) Žadatelům o průkaz BPL, kteří jsou držiteli průkazu LAPL(B), se tento průkaz plně započte do požadavků na vydání průkazu BPL.

Žadatelům o průkaz BPL, kteří byli držiteli průkazu LAPL(B) během posledních dvou let před podáním žádosti, se tento průkaz plně započte do požadavků na teoretické znalosti a letový výcvik.

FCL.220.B BPL – rozšíření práv na upoutané lety

Práva udělená průkazem BPL jsou omezena na neupoutané lety. Toto omezení může být odstraněno, pokud pilot splňuje požadavky stanovené v článku FCL.130.B.

FCL.225.B BPL – rozšíření práv na jinou třídu nebo skupinu balónů

Práva udělená průkazem BPL jsou omezena na třídu a skupinu balónů, v níž byla vykonána zkouška dovednosti. Toto omezení může být odstraněno, pokud pilot:

- a) v případě rozšíření na jinou třídu v rámci stejné skupiny splňuje požadavky uvedené v článku FCL.135.B;
- b) v případě rozšíření na jinou skupinu v rámci stejné třídy balónů uskuteční alespoň:
 - 1) dva výcvikové lety v balónu příslušné skupiny a
 - 2) tuto dobu letu ve funkci velitele letadla v balónech:
 - i) u balónů s kapacitou obalu 3 401 m³ až 6 000 m³ alespoň 100 hodin,
 - ii) u balónů s kapacitou obalu 6 001 m³ až 10 500 m³ alespoň 200 hodin,
 - iii) u balónů s kapacitou obalu větší než 10 500 m³ alespoň 300 hodin,
 - iv) u plynových balónů s kapacitou obalu větší než 1 260 m³ alespoň 50 hodin.

FCL.230.B BPL – požadavky na rozlétanost

- a) Držitelé průkazu BPL smějí vykonávat práva udělená jejich průkazem způsobilosti, jen pokud za posledních 24 měsíců vykonali v jedné třídě balónů alespoň:
 - 1) dobu letu odpovídající šesti hodinám ve funkci velitele letadla, včetně deseti vzletů a přistání, a

▼M3

- 2) jeden cvičný let s instruktorem v balónu odpovídající třídy a v největší skupině, pro kterou mají práva;

▼B

- 3) kromě toho piloti, kteří jsou kvalifikováni pro létání ve více než jedné třídě balónů, musí za účelem výkonu svých práv v jiné třídě uskutečnit za posledních 24 měsíců dobu letu odpovídající alespoň třem hodinám v uvedené třídě, včetně tří vzletů a přistání.
- b) Držitelé průkazu BLP, kteří nesplňují požadavky uvedené v písmeni a), musí dříve, než obnoví výkon svých práv:
 - 1) projít přezkoušením odborné způsobilosti s examinátorem v balónu odpovídající třídy a s maximální kapacitou obalu, pro kterou mají práva, nebo

▼B

- 2) uskutečnit dodatečnou dobu letu nebo vzlety a přistání, lety ve dvojím řízení nebo samostatné lety pod dozorem instruktora s cílem splnit požadavky uvedené v písmeni a).

HLAVA D

PRŮKAZ ZPŮSOBILOSTI OBCHODNÍHO PILOTA – CPL

ODDÍL 1

Obecné požadavky**FCL.300 CPL – minimální věk**

Žadatel o průkaz CPL musí dosáhnout věku alespoň 18 let.

FCL.305 CPL – práva a podmínky

a) Práva. Držitel průkazu CPL má v rámci odpovídající kategorie letadel práva:

- 1) k výkonu všech práv držitele průkazu LAPL a PPL;
- 2) k výkonu funkce velitele letadla nebo druhého pilota ve všech letadlech v jiné než obchodní letecké dopravě;
- 3) k výkonu funkce velitele letadla v obchodní letecké dopravě ve všech jednopilotních letadlech s výhradou omezení uvedených v článku FCL.060 a v této hlavě;
- 4) k výkonu funkce druhého pilota v obchodní letecké dopravě s výhradou omezení uvedených v článku FCL.060.

b) Podmínky. Žadatel o průkaz CPL musí splňovat požadavky pro třídní nebo typovou kvalifikaci letadla použitého při zkoušce dovedností.

FCL.310 CPL – zkoušky z teoretických znalostí

Žadatel o průkaz CPL musí prokázat úroveň znalostí odpovídající uděleným právům vykonáním zkoušky z těchto předmětů:

- právní předpisy v oblasti letectví,
- obecné znalosti o letadle – drak letadla/systémy/pohonná jednotka,
- obecné znalosti o letadle – přístroje,
- hmotnost a vyvážení,
- výkonnost,
- plánování a sledování letu,
- lidská výkonnost,
- meteorologie,
- obecná navigace,
- radiová navigace,
- provozní postupy,
- letové zásady,
- pravidla letu za viditelnosti (VFR) – komunikace.

FCL.315 CPL – výcvikový kurz

Žadatel o průkaz CPL musí absolvovat výuku teoretických znalostí a letový výcvik ve schválené organizaci pro výcvik v souladu s dodatkem 3 k této části.

▼B**FCL.320 CPL – zkouška dovednosti**

Žadatel o průkaz CPL musí vykonat zkoušku dovednosti v souladu s dodatkem 4 k této části, a prokázat tak schopnost provádět příslušné postupy a manévry ve funkci velitele letadla odpovídající kategorie letadel s kvalifikovaností odpovídající uděleným právům.

*ODDÍL 2**Specifické požadavky na kategorii letounů – CPL(A)***FCL.325.A CPL(A) – specifické podmínky pro držitele průkazu MPL**

Před výkonem práv udělených průkazem CPL(A) musí držitel průkazu MPL uskutečnit v letounech:

- a) dobu letu odpovídající 70 hodinám:
 - 1) ve funkci velitele letadla nebo
 - 2) deset hodin ve funkci velitele letadla a dodatečnou dobu letu ve funkci velitele letadla pod dozorem (PICUS).

Z těchto 70 hodin musí být skutečně doba navigačního letu podle VFR odpovídající dvaceti hodinám ve funkci velitele letadla nebo doba navigačního letu odpovídající alespoň deseti hodinám ve funkci velitele letadla a doba navigačního letu odpovídající alespoň deseti hodinám ve funkci velitele letadla pod dozorem. Tato doba musí zahrnovat navigační let podle VFR v délce alespoň 540 km (300 NM), během kterého je ve funkci velitele letadla provedeno přistání s úplným zastavením na dvou odlišných letištích;
- b) prvky modulového výcviku pro získání průkazu CPL(A) v souladu s bodem 10 písm. a) a bodem 11 části E dodatku 3 k této části a
- c) zkoušku dovednosti pro získání průkazu CPL(A) v souladu s článkem FCL.320.

HLAVA E***PRŮKAZ ZPŮSOBILOSTI PILOTA VE VÍČEČLENNÉ POSÁDCE – MPL*****FCL.400.A MPL – minimální věk**

Žadatel o průkaz MPL musí dosáhnout věku alespoň 18 let.

FCL.405.A MPL – práva

- a) Držitel průkazu MPL má práva k výkonu funkce druhého pilota v letounu, který musí být provozován s druhým pilotem.
- b) Držitel průkazu MPL může získat dodatečná práva:
 - 1) držitele průkazu PPL(A) za předpokladu, že jsou splněny požadavky pro udělení průkazu PPL(A) uvedené v hlavě C;
 - 2) udělená průkazem CPL(A) za předpokladu, že jsou splněny požadavky uvedené v článku FCL.325.A.
- c) Držitel průkazu MPL má práva udělená jeho kvalifikací IR(A), jež jsou omezena na letouny, které musí být provozovány s druhým pilotem. Práva udělená kvalifikací IR(A) mohou být rozšířena na jednopilotní provoz v letounech za předpokladu, že držitel průkazu způsobilosti absolvoval výcvik potřebný k výkonu funkce velitele letadla v jednopilotním provozu s orientací výhradně podle přístrojů a že vykonal zkoušku dovednosti pro získání kvalifikace IR(A) pro jednopilotní provoz.

FCL.410.A MPL – výcvikový kurz a zkoušky z teoretických znalostí

- a) Kurz. Žadatel o průkaz MPL musí absolvovat výcvikový kurz teoretických znalostí a letový výcvik ve schválené organizaci pro výcvik v souladu s dodatkem 5 k této části.

▼B

- b) Zkouška. Žadatel o průkaz MPL musí prokázat úroveň znalostí odpovídající úrovni držitele průkazu ATPL(A) v souladu s článkem FCL.515 a typové kvalifikaci pro vicepilotní provoz.

FCL.415.A MPL – praktické dovednosti

- a) Žadatel o průkaz MPL musí prostřednictvím průběžného hodnocení prokázat dovednosti požadované ke splnění všech celků kvalifikovanosti uvedených v dodatku 5 k této části, a to jako pilot řídící i pilot neřídící ve vícemotorových vicepilotních letounech s turbínovým pohonem v rámci letu podle VFR a IFR.
- b) Po dokončení výcvikového kurzu musí žadatel vykonat zkoušku dovednosti v souladu s dodatkem 9 k této části, a prokázat tak schopnost provádět příslušné postupy a manévry s kvalifikovaností odpovídající uděleným právům. Zkouška dovednosti musí být vykonána v typu letounu, který je použit v pokročilé fázi integrovaného výcvikového kurzu pro získání průkazu MPL nebo na FFS představujícím stejný typ.

HLAVA F***PRŮKAZ ZPŮSOBILOSTI DOPRAVNÍHO PILOTA – ATPL******ODDÍL 1******Obecné požadavky*****FCL.500 ATPL – minimální věk**

Žadatelé o průkaz ATPL musí dosáhnout věku alespoň 21 let.

FCL.505 ATPL – práva

- a) Držitel průkazu ATPL má v rámci odpovídající kategorie letadel práva:
- 1) k výkonu všech práv držitele průkazu LAPL, PPL a CPL;
 - 2) k výkonu funkce velitele letadla v obchodní letecké dopravě.
- b) Žadatelé o průkaz ATPL musí splňovat požadavky pro typovou kvalifikaci letadla použitého při zkoušce dovednosti.

FCL.515 ATPL – výcvikový kurz a zkoušky z teoretických znalostí

- a) Kurz. Žadatelé o průkazu ATPL musí absolvovat výcvikový kurz ve schválené organizaci pro výcvik. Kurz probíhá buď jako integrovaný výcvikový kurz nebo jako modulový kurz v souladu s dodatkem 3 k této části.
- b) Zkouška. Žadatelé o průkaz ATPL musí prokázat úroveň znalostí odpovídající uděleným právům vykonáním zkoušky z těchto předmětů:
- právní předpisy v oblasti letectví,
 - obecné znalosti o letadle – drak letadla/systémy/pohonná jednotka,
 - obecné znalosti o letadle – přístroje,
 - hmotnost a vyvážení,
 - výkonnost,
 - plánování a sledování letu,
 - lidská výkonnost,
 - meteorologie,
 - obecná navigace,

▼B

- radiová navigace,
- provozní postupy,
- letové zásady,
- pravidla letu za viditelnosti (VFR) – komunikace,
- pravidla pro let podle přístrojů (IFR) – komunikace.

*ODDÍL 2**Specifické požadavky na kategorii letounů – ATPL(A)***FCL.505.A ATPL(A) – omezení práv pilotů, kteří byli dříve držiteli průkazu MPL**

Jestliže byl držitel průkazu ATPL(A) dříve pouze držitelem průkazu MPL, práva udělená průkazem způsobilosti jsou omezena na vícepilotní provoz, pokud držitel nesplňuje požadavky čl. FCL.405.A písm. b) odst. 2) a čl. FCL.405.A písm. c) pro jednopilotní provoz.

FCL.510.A ATPL(A) – předpoklady, praxe a započtení

a) Předpoklady. Žadatelé o průkaz ATPL(A) musí být držiteli:

- 1) průkazu MPL nebo
- 2) průkazu CPL(A) a přístrojové kvalifikace pro vícemotorové letouny. V tomto případě musí žadatel rovněž absolvovat výcvik součinnosti vícečlenné posádky.

b) Praxe. Žadatelé o průkaz ATPL(A) musí absolvovat dobu letu odpovídající nejméně 1 500 hodin v letounech, včetně alespoň:

- 1) 500 hodin vícepilotního provozu v letounech;
- 2) i) 500 hodin ve funkci velitele letadla pod dozorem nebo
ii) 250 hodin ve funkci velitele letadla nebo
iii) 250 hodin, zahrnujících alespoň 70 hodin ve funkci velitele letadla a zbývajících dobu ve funkci velitele letadla pod dozorem;
- 3) doby navigačního letu odpovídající 200 hodin, z níž se alespoň 100 hodin uskuteční ve funkci velitele letadla nebo velitele letadla pod dozorem;
- 4) 75 hodin přístrojové doby, z nichž nejvýše 30 hodin připadá na pozemní přístrojovou dobu; a
- 5) 100 hodin letů v noci ve funkci velitele letadla nebo druhého pilota.

Z doby letu odpovídající 1 500 hodin může být doba letu odpovídající nejvýše 100 hodin uskutečněna na FFS a na FNPT. Z těchto 100 hodin smí být na tréningu letových a navigačních postupů uskutečněno nejvýše 25 hodin.

c) Započtení.

- 1) Držitelům průkazů způsobilosti pilota pro jiné kategorie letadel se započte doba letu až do výše:
 - i) v případě TMG nebo kluzáků 30 hodin ve funkci velitele letadla,
 - ii) v případě vrtulníků 50 % celkových požadavků na dobu letu uvedenou v písmeni b).

▼ M3

- 2) Držitelům průkazu způsobilosti palubního inženýra vydaného v souladu s platnými vnitrostátními právními předpisy se započte 50 % doby ve funkci palubního inženýra až do výše 250 hodin. Těchto 250 hodin může být započteno do požadavku na 1 500 hodin uvedeného v písmenu b) a do požadavku na 500 hodin uvedeného v písm. b) odst. 1) za předpokladu, že celková doba započtená do požadavků uvedených v těchto písmenech nepřesahuje 250 hodin.

▼ B

- d) Praxe požadovaná v písmeni b) musí být splněna před vykonáním zkoušky dovednosti pro získání průkazu ATPL(A).

FCL.520.A ATPL(A) – zkouška dovednosti

Žadatelé o průkaz ATPL(A) musí vykonat zkoušku dovednosti v souladu s dodatkem 9 k této části a prokázat schopnost provádět příslušné postupy a manévry ve funkci velitele letadla ve vícepilotním letounu podle IFR s kvalifikovaností odpovídající uděleným právům.

Zkouška dovednosti se provádí v letounu nebo na FFS představujícím stejný typ, který je pro tento účel náležitě kvalifikován.

*ODDÍL 3**Specifické požadavky pro kategorii vrtulníků – ATPL(H)***FCL.510.H ATPL(H) – předpoklady, praxe a započtení**

Žadatelé o průkaz ATPL(H) musí:

- a) být držiteli průkazu CPL(H) a typové kvalifikace pro vícepilotní vrtulníky a absolvovat výcvik součinnosti vícečlenné posádky;
- b) absolvovat ve funkci pilota vrtulníku dobu letu odpovídající nejméně 1 000 hodin včetně alespoň:
 - 1) 350 hodin ve vícepilotních vrtulnících;
 - 2) i) 250 hodin ve funkci velitele letadla nebo
 - ii) 100 hodin ve funkci velitele letadla a 150 hodin ve funkci velitele letadla pod dozorem nebo
 - iii) 250 hodin ve funkci velitele letadla pod dozorem provozu ve vícepilotních vrtulnících. V tomto případě jsou práva udělená průkazem ATPL(H) omezena pouze na vícepilotní provoz, dokud žadatel neabsolvuje 100 hodin ve funkci velitele letadla;
 - 3) doby navigačního letu odpovídající 200 hodin, z níž se alespoň 100 hodin uskuteční ve funkci velitele letadla nebo velitele letadla pod dozorem;
 - 4) 30 hodin přístrojové doby, z nichž nejvýše deset hodin připadá na pozemní přístrojovou dobu, a
 - 5) 100 hodin letů v noci ve funkci velitele letadla nebo druhého pilota.

Z uvedených 1 000 hodin může být nejvýše 100 hodin absolvováno na FSTD, z nichž smí být nejvýše 25 hodin vykonáno na FNPT.

- c) Doba letu v letounech se započte až do výše 50 % do požadavků na dobu letu uvedených v písmeni b).
- d) Praxe požadovaná v písmeni b) musí být splněna před vykonáním zkoušky dovednosti pro získání průkazu ATPL(H).

FCL.520.H ATPL(H) – zkouška dovednosti

Žadatel o průkaz ATPL(H) musí vykonat zkoušku dovednosti v souladu s dodatkem 9 k této části, a prokázat tak schopnost provádět příslušné postupy a manévry ve funkci velitele letadla ve vícepilotním vrtulníku s kvalifikovaností odpovídající uděleným právům.

▼ B

Zkouška dovednosti se provádí ve vrtulníku nebo na FFS představujícím stejný typ, který je pro tento účel náležitě kvalifikován.

HLAVA G**PŘÍSTROJOVÁ KVALIFIKACE – IR****ODDÍL 1****Obecné požadavky****▼ M3****FCL.600 IR – obecné**

Vyjma situací stanovených v článku FCL.825 mohou provoz podle IFR v letounu, ve vrtulníku, na vzducholodi nebo v letadle s pohonem vzlaku vykonávat pouze držitelé průkazu PPL, CPL, MPL a ATPL s přístrojovou kvalifikací odpovídající kategorii letadla nebo osoby podstupující zkoušku dovednosti nebo výcvik ve dvojím řízení.

▼ B**FCL.605 IR – práva**

- a) Držitel přístrojové kvalifikace má práva k letu s letadlem podle IFR s minimální relativní výškou rozhodnutí 60 m (200 stop).
- b) V případě přístrojové kvalifikace pro vícemotorové letouny mohou být tato práva rozšířena na relativní výšku rozhodnutí nižší než 60 m (200 stop), pokud žadatel podstoupil specifický výcvik ve schválené organizaci pro výcvik a absolvoval oddíl 6 zkoušky dovednosti předepsané v dodatku 9 k této části ve vicepilotním letadle.
- c) Držitelé přístrojové kvalifikace mohou vykonávat svá práva v souladu s podmínkami stanovenými v dodatku 8 k této části.
- d) Pouze vrtulníky. Držitel přístrojové kvalifikace IR(H) může vykonávat práva ve funkci velitele letadla podle IFR ve vicepilotních vrtulnících, pokud absolvoje alespoň 70 hodin přístrojové doby, z nichž smí nejvýše 30 hodin připadnout na pozemní přístrojovou dobu.

FCL.610 IR – předpoklady a započtení

Žadatelé o přístrojovou kvalifikaci musí:

- a) být držitelem:
 - 1) alespoň průkazu PPL pro odpovídající kategorii letadla a:

▼ M3

- i) práv létat v noci v souladu s článkem FCL.810, budou-li práva přístrojové kvalifikace využívána v noci, nebo

▼ B

- ii) průkazu ATPL pro jinou kategorii letadla, nebo

- 2) průkazu CPL pro odpovídající kategorii letadla.

▼ M3

- b) absolvovat dobu navigačního letu odpovídající alespoň 50 hodinám ve funkci PIC v letunech, v TMG, ve vrtulnících nebo na vzducholodích, z nichž alespoň deset hodin – nebo v případě vzducholodi dvacet hodin – musí být nalétáno v příslušné kategorii letadla.

▼ B

- c) Pouze vrtulníky. Žadatelé, kteří absolvovali integrovaný výcvikový kurz pro získání průkazů ATP(H)/IR, ATP(H), CPL(H)/IR nebo CPL(H), jsou požadavku uvedeného v písmeni b) zproštěni.

FCL.615 IR – teoretické znalosti a letový výcvik

- a) Kurz. Žadatelé o přístrojovou kvalifikaci musí absolvovat kurz teoretických znalostí a letového výcviku ve schválené organizaci pro výcvik. Tento kurz musí zahrnovat:
 - 1) integrovaný výcvikový kurz, který zahrnuje výcvik pro získání přístrojové kvalifikace v souladu s dodatkem 3 k této části, nebo
 - 2) modulový kurz v souladu s dodatkem 6 k této části.

▼ M3

- b) Zkouška. Žadatelé musí prokázat úroveň teoretických znalostí odpovídající uděleným právům vykonáním zkoušky z těchto předmětů:

- právní předpisy v oblasti letectví,
- obecné znalosti o letadle – přístroje,
- plánování a sledování letu,
- lidská výkonnost,
- meteorologie,
- radiová navigace,
- pravidla pro let podle přístrojů (IFR) – komunikace.

▼ B**FCL.620 IR – zkouška dovednosti**

- a) Žadatelé o přístrojovou kvalifikaci musí vykonat zkoušku dovednosti v souladu s dodatkem 7 k této části a prokázat schopnost provádět příslušné postupy a manévry se stupněm kvalifikovanosti odpovídající uděleným právům.
- b) V případě přístrojové kvalifikace pro vícemotorové letouny se zkouška dovednosti skládá ve vícemotorovém letadle. V případě přístrojové kvalifikace pro jednomotorové letouny se zkouška dovednosti skládá v jednomotorovém letadle. Vícemotorové letouny v tažně-tlačném uspořádání jsou pro účely tohoto odstavce považovány za letouny jednomotorové.

FCL.625 IR – platnost, prodloužení platnosti a obnova

- a) Platnost. Přístrojová kvalifikace platí jeden rok.
- b) Prodloužení platnosti.
- 1) Platnost přístrojové kvalifikace se prodlužuje do třech měsíců bezprostředně předcházejících dni skončení platnosti kvalifikace.
 - 2) Žadatelé, kteří před skončením platnosti přístrojové kvalifikace neprojdou příslušným oddílem přezkoušení odborné způsobilosti pro získání přístrojové kvalifikace, nesmějí vykonávat práva udělená přístrojovou kvalifikací, dokud přezkoušení odborné způsobilosti úspěšně neprojdou.
- c) Obnova. Chtějí-li žadatelé obnovit svá práva po skončení platnosti přístrojové kvalifikace, musí:
- 1) projít udržovacím výcvikem ve schválené organizaci pro výcvik s cílem dosáhnout úrovně odborné způsobilosti nutné k absolvování přístrojové části zkoušky dovednosti v souladu s dodatkem 9 k této části a
 - 2) absolvovat přezkoušení odborné způsobilosti v souladu s dodatkem 9 k této části v příslušné kategorii letadla.
- d) Pokud platnost přístrojové kvalifikace nebyla prodloužena ani obnovena za posledních sedm let, musí držitel této kvalifikace opět vykonat zkoušku z teoretických znalostí a zkoušku dovednosti pro získání přístrojové kvalifikace.

ODDÍL 2***Specifické požadavky pro kategorii letounů*****FCL.625.A IR(A) – prodloužení platnosti**

- a) Prodloužení platnosti. Žadatelé o prodloužení platnosti přístrojové kvalifikace IR(A):
- 1) v kombinaci s prodloužením platnosti třídní nebo typové kvalifikace musí absolvovat přezkoušení odborné způsobilosti v souladu s dodatkem 9 k této části;

▼B

- 2) pokud se prodloužení platnosti této kvalifikace nekombinuje s prodloužením platnosti třídní nebo typové kvalifikace, musí:
- i) u jednopilotních letounů absolvovat oddíl 3b a ty části oddílu 1 přezkoušení odborné způsobilosti stanoveného v dodatku 9 k této části, které odpovídají zamýšlenému letu, a
 - ii) u vícemotorových letounů absolvovat oddíl 6 přezkoušení odborné způsobilosti pro jednomotorové letouny v souladu s dodatkem 9 k této části výhradně podle přístrojů.
- 3) V případě uvedeném v odstavci 2) mohou být použity FNPT II nebo FFS představující příslušnou třídu nebo typ letounu, avšak alespoň každé druhé přezkoušení odborné způsobilosti pro prodloužení platnosti přístrojové kvalifikace IR(A) se za těchto okolností provádí v letounu.
- b) Vzájemné zápočty se udělují v souladu s dodatkem 8 k této části.

*ODDÍL 3**Specifické požadavky pro kategorii vrtulníků***FCL.625.H IR(H) – prodloužení platnosti**

- a) Žadatelé o prodloužení platnosti přístrojové kvalifikace IR(H):
- 1) v kombinaci s prodloužením platnosti typové kvalifikace musí absolvovat přezkoušení odborné způsobilosti v souladu s dodatkem 9 k této části pro příslušný typ vrtulníku;

▼M3

- 2) pokud se prodloužení platnosti této kvalifikace nekombinuje s prodloužením platnosti typové kvalifikace, musí absolvovat pouze oddíl 5 a příslušné části oddílu 1 přezkoušení odborné způsobilosti stanoveného v dodatku 9 k této části pro příslušný typ vrtulníku. V tomto případě mohou být použity FTD 2/3 nebo FFS představující příslušný typ vrtulníku, avšak alespoň každé druhé přezkoušení odborné způsobilosti pro prodloužení platnosti přístrojové kvalifikace IR(H) se za těchto okolností provádí ve vrtulníku.

▼B

- b) Vzájemné zápočty se udělují v souladu s dodatkem 8 k této části.

FCL.630.H IR(H) – rozšíření práv z jednomotorových na vícemotorové vrtulníky

Držitelé přístrojové kvalifikace IR(H) pro jednomotorové vrtulníky, kteří si chtějí poprvé rozšířit přístrojovou kvalifikaci IR(H) na vícemotorové vrtulníky, musí absolvovat:

- a) výcvikový kurz ve schválené organizaci pro výcvik zahrnující alespoň pět hodin doby přístrojového výcviku ve dvojím řízení, z nichž lze tři hodiny vykonat na FFS nebo FTD 2/3 nebo FNPT II/III; a
- b) oddíl 5 zkoušky dovednosti ve vícemotorových vrtulnících v souladu s dodatkem 9 k této části.

*ODDÍL 4**Specifické požadavky pro kategorii vzducholodí***FCL.625.As IR(As) – prodloužení platnosti**

Žadatelé o prodloužení platnosti přístrojové kvalifikace IR(As):

- a) v kombinaci s prodloužením platnosti typové kvalifikace musí absolvovat přezkoušení odborné způsobilosti v souladu s dodatkem 9 k této části pro příslušný typ vzducholodě;

▼B

- b) pokud se prodloužení platnosti této kvalifikace nekombinuje s prodloužením platnosti typové kvalifikace, musí absolvovat oddíl 5 a ty části oddílu 1 přezkoušení odborné způsobilosti pro vzducholodě stanoveného v dodatku 9 k této části, které odpovídají zamýšlenému letu. V tomto případě mohou být použity FTD 2/3 nebo FFS představující příslušný typ, avšak alespoň každé druhé přezkoušení odborné způsobilosti pro prodloužení platnosti přístrojové kvalifikace IR(As) se za těchto okolností provádí na vzducholodi.

HLAVA H

TŘÍDNÍ A TYPOVÁ KVALIFIKACE

ODDÍL 1

Obecné požadavky**FCL.700 Okolnosti, za kterých se vyžaduje třídní nebo typová kvalifikace**

- a) S výjimkou průkazů LAPL, SPL a BPL nesmějí držitelé průkazu způsobilosti pilota pracovat jako piloti letadla, pokud nemají platnou a odpovídající třídní nebo typovou kvalifikaci, s výjimkou případů, kdy podstupují zkoušku dovednosti, přezkoušení odborné způsobilosti pro obnovu třídní nebo typové kvalifikace nebo letový výcvik.
- b) Aniž je dotčeno písmeno a), může příslušný úřad vydat pilotům v případě letů souvisejících se zavedením nebo změnou typu letadla zvláštní osvědčení, které je opravňuje k provedení letu. Platnost tohoto oprávnění je omezena na konkrétní lety.
- c) Aniž jsou dotčena písmena a) a b), platí, že nemohou-li být požadavky této hlavy splněny v případě letů souvisejících se zavedením nebo změnou typu letadla prováděných konstrukční nebo výrobní organizací v rámci jejich práv, jakož i v případě výcvikových letů pro vydání kvalifikace pro zkušební létání, může být pilotům vydána kvalifikace pro zkušební létání v souladu s článkem FCL.820.

FCL.705 Práva držitele třídní nebo typové kvalifikace

Držitel třídní nebo typové kvalifikace má práva k výkonu funkce pilota letadla třídy nebo typu, které jsou uvedeny v kvalifikaci.

FCL.710 Třídní a typová kvalifikace – verze

- a) Pokud chce pilot rozšířit svá práva na jinou verzi letadla v rámci jedné třídní nebo typové kvalifikace, musí absolvovat rozdílový nebo seznamovací výcvik. V případě verzí v rámci typové kvalifikace musí rozdílový nebo seznamovací výcvik zahrnovat příslušné prvky vymezené v údajích o provozní způsobilosti letadla stanovených v souladu s částí 21.
- b) Jestliže po absolvování rozdílového výcviku pilot v dané verzi letadla nelétal po dobu dvou let, musí pro účely zachování svých práv absolvovat v této verzi další rozdílový výcvik nebo přezkoušení odborné způsobilosti, s výjimkou typů nebo verzí v rámci třídních kvalifikací pro jednomotorové pístové letouny a TMG.
- c) Údaje o rozdílovém výcviku se zanesou do zápisníku letů pilota nebo rovnocenného dokumentu a instruktor je případně potvrdí podpisem.

FCL.725 Požadavky na vydání třídní a typové kvalifikace

- a) Výcvikový kurz. Žadatel o třídní nebo typovou kvalifikaci podstoupí výcvikový kurz ve schválené organizaci pro výcvik. Výcvikový kurz pro získání typové kvalifikace musí obsahovat povinné prvky výcviku pro příslušný typ vymezené v údajích o provozní způsobilosti letadla stanovených v souladu s částí 21.

▼B

b) Zkouška z teoretických znalostí. Žadatel o třídní nebo typovou kvalifikaci musí vykonat zkoušku z teoretických znalostí, kterou uspořádá schválená organizace pro výcvik, a prokázat tak úroveň teoretických znalostí potřebnou pro bezpečný provoz příslušné třídy nebo typu letadla.

1) Pro vícepilotní letadla se vyžaduje písemná zkouška z teoretických znalostí, obsahující alespoň 100 otázek s možností výběru z několika odpovědí, které přiměřeně pokrývají hlavní předměty učebních osnov.

2) Pro jednopilotní vícemotorová letadla se vyžaduje písemná zkouška z teoretických znalostí, přičemž počet otázek s možností výběru z několika odpovědí závisí na složitosti letadla.

3) Pro jednomotorová letadla se teoretická zkouška skládá ústně a provádí ji examinátor během zkoušky dovednosti s cílem stanovit, zda je úroveň znalostí uspokojivá, či nikoli.

▼M3

4) Pro jednopilotní letouny klasifikované jako letouny s vysokou výkonností se vyžaduje písemná zkouška z teoretických znalostí obsahující alespoň 100 otázek s možností výběru z několika odpovědí, které přiměřeně pokrývají předměty učebních osnov.

▼B

c) Zkouška dovednosti. Žadatel o třídní nebo typovou kvalifikaci musí vykonat zkoušku dovednosti v souladu s přílohou 9 k této části, a prokázat tak dovednost potřebnou pro bezpečný provoz příslušné třídy nebo typu letadla.

Zkoušku dovednosti musí žadatel vykonat během šesti měsíců od zahájení výcvikového kurzu pro získání třídní nebo typové kvalifikace a během šesti měsíců předcházejících podání žádosti o vydání třídní nebo typové kvalifikace.

d) Pokud žadatel, který je držitelem typové kvalifikace pro určitý typ letadla s právem pro jednopilotní nebo vícepilotní provoz, žádá o dodatečné právo k jiné formě provozu na stejném typu letadla, má se za to, že splňuje požadavky na teoretické znalosti.

e) Aniž jsou dotčeny předchozí odstavce, piloti, kteří jsou držiteli kvalifikace pro zkušební létání vydané v souladu s článkem FCL.820 a kteří se podílejí na zkušebních letech v rámci vývoje, osvědčování nebo výroby určitého typu letadla a absolvovali buď celkovou dobu letu odpovídající 50 hodinám, nebo dobu letu odpovídající deseti hodinám ve funkci velitele letadla během zkušebních letů v uvedeném typu, mají právo požádat o vydání příslušné typové kvalifikace za předpokladu, že splňují požadavky na praxi a předpoklady pro vydání dané typové kvalifikace stanovené v této hlavě pro příslušnou kategorii letadla.

FCL.740 Platnost a obnova třídní a typové kvalifikace

a) Doba platnosti třídní a typové kvalifikace je jeden rok, s výjimkou jednopilotních jednomotorových třídních kvalifikací, jejichž doba platnosti je dva roky, není-li v údajích o provozní způsobilosti letadla stanovených v souladu s částí 21 uvedeno jinak.

b) Obnova. Po skončení platnosti třídní nebo typové kvalifikace, žadatel musí:

1) absolvovat udržovací výcvik ve schválené organizaci pro výcvik, pokud je to nezbytné k dosažení úrovně odborné způsobilosti potřebné k bezpečnému provozu příslušné třídy nebo typu letadla a

2) projít přezkoušením odborné způsobilosti v souladu s dodatkem 9 k této části.

▼B*ODDÍL 2**Specifické požadavky pro kategorii letounů***FCL.720.A Požadavky na praxi a předpoklady pro vydání třídní nebo typové kvalifikace – letouny**

Není-li v údajích o provozní způsobilosti letadla stanovených v souladu s částí 21 uvedeno jinak, musí žadatel o třídní nebo typovou kvalifikaci splňovat následující požadavky na praxi a předpoklady pro vydání příslušné kvalifikace:

- a) Jednopilotní vícemotorové letouny. Žadatel o první třídní nebo typovou kvalifikaci pro jednopilotní vícemotorový letoun musí absolvovat alespoň 70 hodin ve funkci velitele letadla v letounech.
- b) Jednopilotní nesložitě letouny s vysokou výkonností. Žadatel o první třídní nebo typovou kvalifikaci pro jednopilotní letoun klasifikovaný jako letoun s vysokou výkonností musí ještě před zahájením letového výcviku:
 - 1) absolvovat alespoň 200 hodin celkové praxe v létání, z nichž 70 hodin absolvuje ve funkci velitele letadla v letounech, a
 - 2) i) mít osvědčení o úspěšném zakončení kurzu dodatečných teoretických znalostí ve schválené organizaci pro výcvik, nebo
 - ii) vykonat zkoušky z teoretických znalostí pro získání průkazu ATPL(A) v souladu s touto částí, nebo
 - iii) mít kromě průkazu způsobilosti vydaného v souladu s touto částí i průkaz ATPL(A) nebo CPL(A)/IR se zápočtem teoretických znalostí pro průkaz ATPL(A) vydaný v souladu s přílohou 1 Chicagské úmluvy;
- 3) piloti, kteří chtějí získat právo k provozování letounu ve vícepilotním provozu, musí navíc splňovat požadavky písm. d) odst. 4).
- c) Jednopilotní složitě letouny s vysokou výkonností. Žadatelé o vydání první třídní nebo typové kvalifikace pro jednopilotní složitý letoun klasifikovaný jako letoun s vysokou výkonností musí kromě toho, že splňují požadavky písmena b), splňovat požadavky na získání přístrojové kvalifikace IR(A) pro vícemotorové letouny, stanovené v hlavě G.
- d) Vícepilotní letouny. Žadatel o první kurz pro získání třídní nebo typové kvalifikace pro vícepilotní letoun musí být pilot-žák, který právě podstupuje výcvikový kurz pro získání průkazu MPL, nebo musí splňovat tyto požadavky:
 - 1) mít alespoň 70 hodin praxe v létání ve funkci velitele letadla v letounech;
 - 2) být držitelem přístrojové kvalifikace IR(A) pro vícemotorové letouny;
 - 3) vykonat zkoušky z teoretických znalostí pro získání průkazu ATPL(A) v souladu s touto částí a
 - 4) s výjimkou případů, kdy je kurz pro získání typové kvalifikace kombinován s kurzem MCC:
 - i) být držitelem osvědčení o úspěšném zakončení kurzu MCC v letounech, nebo
 - ii) být držitelem osvědčení o úspěšném zakončení kurzu MCC ve vrtulnících a mít více než 100 hodin praxe v létání ve funkci pilota ve vícepilotních vrtulnících, nebo
 - iii) mít nalétáno alespoň 500 hodin ve funkci pilota ve vícepilotních vrtulnících, nebo

▼B

- iv) mít nalétáno alespoň 500 hodin ve funkci pilota ve vícepilotním provozu v jednopilotních vícemotorových letounech v obchodní letecké dopravě v souladu s platnými požadavky v oblasti letového provozu.

▼M3

- e) Aniž je dotčeno písmeno d), může členský stát vydat pro vícepilotní letouny typovou klasifikaci s omezenými právy, která svému držiteli umožňuje výkon funkce druhého pilota střídajícího při cestovním letu v letové hladině nad FL 200, za předpokladu, že další dva členové posádky mají typovou klasifikaci vydanou v souladu s písmenem d).

▼B

- f) Dodatečné typové kvalifikace pro vícepilotní a jednopilotní složité letouny s vysokou výkonností. Žadatel o vydání dodatečných typových kvalifikací pro vícepilotní a jednopilotní složité letouny s vysokou výkonností musí být držitelem přístrojové kvalifikace IR(A) pro vícemotorové letouny.
- g) Je-li tak uvedeno v údajích o provozní způsobilosti letadla stanovených v souladu s částí 21, může být výkon práv udělených typovou kvalifikací zpočátku omezen na lety pod dozorem instruktora. Údaje o době letu pod dozorem se zanesou do zápisníku letů pilota nebo rovnocenného dokumentu a instruktor je potvrdí podpisem. Omezení se odstraní, jakmile pilot prokáže, že absolvoval dobu letu pod dozorem, která je požadována v údajích o provozní způsobilosti letadla.

FCL.725.A Teoretické znalosti a letový výcvik pro vydání třídní a typové kvalifikace – letouny

Není-li v údajích o provozní způsobilosti letadla stanovených v souladu s částí 21 uvedeno jinak:

- a) Jednopilotní vícemotorové letouny.
 - 1) Kurz teoretických znalostí pro získání třídní kvalifikace pro jednopilotní vícemotorové letouny zahrnuje alespoň sedm hodin výcviku v provozu ve vícemotorovém letounu.
 - 2) Kurz letového výcviku pro získání třídní nebo typové kvalifikace pro jednopilotní vícemotorové letouny zahrnuje alespoň 2 hodiny a 30 minut letového výcviku ve dvojím řízení za normálních podmínek provozu vícemotorového letounu a nejméně 3 hodiny 30 minut letového výcviku ve dvojím řízení s nácvikem postupů při poruše motoru a technik asymetrického letu.
- b) Jednopilotní vodní letouny. Výcvikový kurz pro získání kvalifikace pro jednopilotní vodní letouny zahrnují výuku teoretických znalostí a letový výcvik. Letový výcvik pro získání třídní nebo typové kvalifikace pro jednopilotní vodní letouny zahrnuje alespoň osm hodin letového výcviku ve dvojím řízení, jestliže je žadatel držitelem třídní nebo typové kvalifikace pro pozemní verzi příslušného letounu, nebo deset hodin, pokud žadatel není držitelem této kvalifikace.

FCL.730.A Specifické požadavky pro piloty, kteří absolvují kurz pro získání typové kvalifikace s nulovou dobou letu (ZFTT) – letouny

- a) Pilot absolvující kurz ZFTT musí mít nalétáno na vícepilotním proudovém letounu s osvědčením podle standardů CS-25 nebo rovnocenného předpisu letové způsobilosti nebo na vícepilotním turbovrtulovém letounu s maximální certifikovanou vzletovou hmotností nejméně 10 tun nebo se schválenou konfigurací sedadel pro více než 19 cestujících alespoň:
 - 1) dobu letu odpovídající 1 500 hodin nebo 250 traťových úseků, je-li v kurzu použit FFS kvalifikovaný pro úroveň CG, C nebo prozatímní C;
 - 2) dobu letu odpovídající 500 hodin nebo 100 traťových úseků, je-li v kurzu použit FFS kvalifikovaný pro úroveň DG nebo D.
- b) Pokud pilot přechází z turbovrtulového na proudový letoun nebo z proudového na turbovrtulový letoun, musí absolvovat dodatečný výcvik na simulátoru.

▼B**FCL.735.A Kurz součinnosti vícečlenné posádky (MCC) – letouny**

a) Výcvikový kurz MCC musí zahrnovat alespoň:

- 1) 25 hodin výuky teoretických znalostí a úloh a
- 2) dvacet hodin praktického výcviku MCC nebo patnáct hodin, pokud pilot-žák navštěvuje integrovaný kurz pro získání průkazu ATP.

Použije se FNPT II MCC nebo FFS. Pokud je výcvik MCC kombinován s úvodním výcvikem pro získání typové kvalifikace, může se praktický výcvik MCC omezit nejméně na deset hodin, pokud je pro výcvik MCC i výcvik pro získání typové kvalifikace použit stejný FFS.

- b) Výcvikový kurz MCC musí být absolvován do šesti měsíců ve schválené organizaci pro výcvik.
- c) Pokud není kurz MCC kombinován s kurzem pro získání typové kvalifikace, obdrží žadatel po absolvování výcvikového kurzu MCC osvědčení o úspěšném zakončení kurzu.
- d) Žadatel, který absolvoval výcvik MCC pro některou jinou kategorii letadla, je požadavků uvedených v písm. a) odst. 1) zproštěn.

FCL.740.A Prodloužení platnosti třídní a typové kvalifikace – letouny

a) Prodloužení platnosti třídní kvalifikace a typové kvalifikace pro vícemotorové letouny. Za účelem prodloužení platnosti třídní kvalifikace a typové kvalifikace pro vícemotorové letouny musí žadatel:

- 1) do třech měsíců bezprostředně před datem skončení platnosti kvalifikace projít přezkoušením odborné způsobilosti v souladu s dodatkem 9 k této části v příslušné třídě nebo typu letounu nebo na FSTD představujícím tuto třídu nebo typ a
- 2) v době platnosti kvalifikace vykonat alespoň:
 - i) deset traťových úseků ve funkci pilota příslušné třídy nebo typu letounu nebo
 - ii) jeden traťový úsek ve funkci pilota příslušné třídy nebo typu letounu nebo na FFS společně s examinátorem. Let na tomto traťovém úseku může být vykonán v rámci přezkoušení odborné způsobilosti.
- 3) Pilot pracující pro provozovatele obchodní letecké dopravy schváleného v souladu s platnými požadavky v oblasti letového provozu, který absolvoval přezkoušení odborné způsobilosti provozovatele společně s přezkoušením odborné způsobilosti pro prodloužení platnosti třídní nebo typové kvalifikace, je povinnosti splnit požadavek uvedený v odstavci 2) zproštěn.

▼M3

- 4) Pokud je pilot držitelem traťové přístrojové kvalifikace (EIR) nebo přístrojové kvalifikace IR(A), může být prodloužení její platnosti provedeno v kombinaci s přezkoušením odborné způsobilosti pro prodloužení platnosti třídní nebo typové kvalifikace.

▼B

b) Prodloužení platnosti třídní kvalifikace pro jednopilotní jednomotorové letouny.

- 1) Třídní kvalifikace pro jednomotorové pístové letouny a pro TMG. Za účelem prodloužení platnosti třídní kvalifikace pro jednopilotní jednomotorové pístové letouny nebo třídní kvalifikace pro TMG musí žadatel:
 - i) do třech měsíců před datem skončení platnosti kvalifikace projít přezkoušením odborné způsobilosti v příslušné třídě v souladu s dodatkem 9 k této části s examinátorem; nebo

▼B

- ii) do dvanácti měsíců před datem skončení platnosti kvalifikace absolvovat dobu letu odpovídající dvanácti hodinám v příslušné třídě, která musí zahrnovat:
 - šest hodin ve funkci velitele letadla;
 - dvanáct vzletů a dvanáct přistání a
 - cvičný let v délce alespoň jedné hodiny s letovým instruktorem (FI) nebo instruktorem pro třídní kvalifikaci (CRI). Žadatelé jsou povinni vykonat tento let zproštění, pokud prošli přezkoušením odborné způsobilosti pro získání třídní nebo typové kvalifikace nebo zkoušku dovednosti ve kterékoli jiné třídě nebo typu letounu.
- 2) Jsou-li žadatelé držiteli třídní kvalifikace pro jednomotorové pístové pozemní letouny i kvalifikace pro TMG, mohou splnit požadavky stanovené v odstavci 1) v jedné z obou tříd a získat prodloužení platnosti pro obě kvalifikace.
- 3) Jednopilotní jednomotorové turbovrtulové letouny. Za účelem prodloužení platnosti třídní kvalifikace pro jednomotorové turbovrtulové letouny musí žadatelé do třech měsíců před datem skončení platnosti kvalifikace projít přezkoušením odborné způsobilosti v příslušné třídě v souladu s dodatkem 9 k této části s examínátorem.
- c) Žadatelé, kteří před skončením platnosti třídní nebo typové kvalifikace úspěšně neprojdou všemi oddíly přezkoušení odborné způsobilosti, nesmějí vykonávat práva udělená touto kvalifikací, dokud přezkoušením odborné způsobilosti úspěšně neprojdou.

ODDÍL 3***Specifické požadavky pro kategorii vrtulníků*****FCL.720.H Požadavky na praxi a předpoklady pro vydání třídní nebo typové kvalifikace – vrtulníky**

Není-li v údajích o provozní způsobilosti letadla stanovených v souladu s částí 21 uvedeno jinak, musí žadatel o vydání první typové kvalifikace pro vrtulníky splňovat následující požadavky na praxi a předpoklady pro vydání příslušné kvalifikace:

- a) Vícepilotní vrtulníky. Žadatel o kurz pro získání první typové kvalifikace pro vícepilotní vrtulník musí:
 - 1) mít nalétáno alespoň 70 hodin ve funkci velitele letadla ve vrtulnících;
 - 2) s výjimkou případů, kdy je kurz pro získání typové kvalifikace kombinován s kurzem MCC:
 - i) být držitelem osvědčení o úspěšném zakončení kurzu MCC ve vrtulnících, nebo
 - ii) mít nalétáno alespoň 500 hodin ve funkci pilota ve vícepilotních letounech, nebo
 - iii) mít nalétáno alespoň 500 hodin ve funkci pilota ve vícepilotním provozu ve vícemotorových vrtulnících;
 - 3) vykonat zkoušky z teoretických znalostí pro získání průkazu ATPL(H).
- b) Žadateli o kurz pro získání první typové kvalifikace pro vícepilotní vrtulníky, který absolvoval integrovaný kurz pro získání průkazu ATP(H)/IR, ATP(H), CPL(H)/IR nebo CPL(H) a který nesplňuje požadavek písm. a) odst. 1), je vydána typová kvalifikace s právy omezenými výhradně na výkon funkce druhého pilota. Toto omezení se odstraní, pokud pilot:
 - 1) absolvuje 70 hodin ve funkci velitele letadla nebo ve funkci velitele letadla pod dozorem ve vrtulnících;
 - 2) absolvuje vícepilotní zkoušku dovednosti v příslušném typu vrtulníku ve funkci velitele letadla.

▼B

c) Jednopilotní vícemotorové vrtulníky. Žadatel o vydání první typové kvalifikace pro jednopilotní vícemotorový vrtulník musí:

1) před zahájením letového výcviku:

i) vykonat zkoušky z teoretických znalostí pro získání průkazu ATPL(H) nebo

ii) být držitelem osvědčení o úspěšném zakončení předvstupního kurzu pořádaného schválenou organizací pro výcvik. Kurz musí zahrnovat následující předměty kurzu teoretických znalostí pro získání průkazu ATPL(H):

— obecné znalosti o letadle: drak letadla/systémy/pohonná jednotka a přístroje/elektronika,

— provedení a plánování letu: hmotnost a vyvážení, výkonnost;

2) žadatelé, kteří neabsolvovali integrovaný výcvikový kurz pro získání průkazu ATP(H)/IR, ATP(H) nebo CPL(H)/IR, musí absolvovat alespoň 70 hodin ve funkci velitele letadla ve vrtulnících.

FCL.735.H Kurz součinnosti vícečlenné posádky (MCC) – vrtulníky

a) Výcvikový kurz MCC musí zahrnovat alespoň:

1) pro MCC/IR:

i) 25 hodin výuky teoretických znalostí a úloh a

ii) dvacet hodin praktického výcviku MCC nebo patnáct hodin, pokud pilot-žák navštěvuje integrovaný kurz pro získání ATP(H)/IR. Pokud je výcvik MCC kombinován s úvodním výcvikem pro získání typové kvalifikace pro vícepilotní vrtulník, může se praktický výcvik MCC omezit nejméně na deset hodin, pokud je pro MCC i pro získání typové kvalifikace použit stejný FSTD;

2) pro MCC/VFR:

i) 25 hodin výuky teoretických znalostí a úloh a

ii) patnáct hodin praktického výcviku MCC nebo deset hodin, pokud pilot-žák navštěvuje integrovaný kurz pro získání průkazu ATP(H)/IR. Pokud je výcvik MCC kombinován s úvodním výcvikem pro získání typové kvalifikace pro vícepilotní vrtulník, může se praktický výcvik MCC omezit nejméně na sedm hodin, pokud je pro MCC i pro získání typové kvalifikace použit stejný FSTD.

b) Výcvikový kurz MCC musí být absolvován do šesti měsíců ve schválené organizaci pro výcvik.

Použije se FNPT II nebo III kvalifikovaný pro MCC, FTD 2/3 nebo FFS.

c) Pokud není kurz MCC kombinován s kurzem pro získání typové kvalifikace pro vícepilotní provoz, obdrží žadatel po absolvování výcvikového kurzu MCC osvědčení o úspěšném zakončení kurzu.

d) Žadatel, který absolvoval výcvik MCC pro některou jinou kategorii letadla, je požadavku uvedeného v písm. a) odst. 1) odst. i), případně písm. a) odst. 2) bodě i) zproštěn.

e) Žadatel o výcvik MCC/IR, který absolvoval výcvik MCC/VFR, je požadavku uvedeného v písm. a) odst. 1) bodě i) zproštěn a musí absolvovat pět hodin praktického výcviku MCC/IR.

▼B**FCL.740.H Prodloužení platnosti typové kvalifikace – vrtulníky**

a) Prodloužení platnosti. Za účelem prodloužení platnosti typové kvalifikace pro vrtulníky musí žadatel:

- 1) do třech měsíců bezprostředně před datem skončení platnosti kvalifikace projít přezkoušením odborné způsobilosti v souladu s dodatkem 9 k této části v příslušném typu vrtulníku nebo na FSTD představujícím uvedený typ a
- 2) absolvovat v době platnosti kvalifikace alespoň dvě hodiny ve funkci pilota příslušného typu vrtulníku. Do těchto dvou hodin může být započtena doba přezkoušení odborné způsobilosti.
- 3) Pokud jsou žadatelé držiteli více než jedné typové kvalifikace pro jednomotorové pístové vrtulníky, může jim být prodloužena platnost všech příslušných typových kvalifikací na základě přezkoušení odborné způsobilosti pouze v jednom příslušném typu, k němuž mají kvalifikaci, pokud v době platnosti kvalifikace absolvují dobu letu odpovídající alespoň dvěma hodinám ve funkci velitele letadla na ostatních typech.

Přezkoušení odborné způsobilosti se provádí pokaždé v jiném typu.

- 4) Pokud jsou žadatelé držiteli více než jedné typové kvalifikace pro vrtulníky s jednomotorovým turbínovým pohonem s maximální certifikovanou vzletovou hmotností do 3 175 kg, může jim být prodloužena platnost všech příslušných typových kvalifikací na základě přezkoušení odborné způsobilosti pouze v jednom příslušném typu, k němuž mají kvalifikaci, pokud absolvují:
 - i) 300 hodin ve funkci velitele letadla ve vrtulnících,
 - ii) patnáct hodin v každém z typů, k nimž mají kvalifikaci a
 - iii) dobu letu odpovídající alespoň dvěma hodinám ve funkci velitele letadla v každém z ostatních typů v době platnosti kvalifikace.

Přezkoušení odborné způsobilosti se provádí pokaždé v jiném typu.

- 5) Pilot, který úspěšně absolvuje zkoušku dovednosti pro vydání dodatečné typové kvalifikace, získá prodloužení platnosti příslušné typové kvalifikace ve společných skupinách v souladu s odstavci 3) a 4).
 - 6) Pokud je pilot držitelem přístrojové kvalifikace IR(H), může být prodloužení její platnosti provedeno v kombinaci s přezkoušením odborné způsobilosti pro získání typové kvalifikace.
- b) Žadatel, který před skončením platnosti typové kvalifikace neprojde úspěšně všemi oddíly přezkoušení odborné způsobilosti, nesmí vykonávat práva udělená touto kvalifikací, dokud přezkoušením odborné způsobilosti úspěšně neprojde. V případech uvedených v písm. a) odst. 3) a 4) nesmí žadatel vykonávat svá práva v žádném z typů.

ODDÍL 4***Specifické požadavky pro kategorii letadel s pohonem vztlaku*****FCL.720.PL Požadavky na praxi a předpoklady pro vydání třídní nebo typové kvalifikace – letadla s pohonem vztlaku**

Není-li v údajích o provozní způsobilosti letadla stanovených v souladu s částí 21 uvedeno jinak, musí žadatel o vydání první typové kvalifikace pro letadla s pohonem vztlaku splňovat následující požadavky na praxi a předpoklady:

- a) pro piloty letounů:

▼B

- 1) být držitelem průkazu CPL/IR(A) s teoretickými znalostmi pro průkaz ATPL nebo průkazu ATPL(A);
 - 2) být držitelem osvědčení o zakončení kurzu MCC;
 - 3) mít nalétáno více než 100 hodin ve funkci pilota ve vicepilotních letounech;
 - 4) absolvovat 40 hodin letového výcviku ve vrtulnících;
- b) pro piloty vrtulníků:
- 1) být držitelem průkazu CPL/IR(H) s teoretickými znalostmi pro průkaz způsobilosti ATPL nebo průkazu ATPL/IR(H);
 - 2) být držitelem osvědčení o zakončení kurzu MCC;
 - 3) mít nalétáno více než 100 hodin ve funkci pilota ve vicepilotních vrtulnících;
 - 4) absolvovat 40 hodin letového výcviku v letounech;
- c) pro piloty, kteří jsou kvalifikováni pro let jak v letounech, tak ve vrtulnících:
- 1) být alespoň držitelem průkazu CPL(H);
 - 2) být držitelem přístrojové kvalifikace s teoretickými znalostmi pro průkaz ATPL nebo průkazu ATPL pro letouny nebo vrtulníky;
 - 3) být držitelem osvědčení o úspěšném zakončení kurzu MCC buď ve vrtulnících, nebo v letounech;
 - 4) mít nalétáno alespoň 100 hodin ve funkci pilota ve vicepilotních vrtulnících nebo letounech;
 - 5) absolvovat 40 hodin letového výcviku v letounech, případně vrtulnících, pokud nemá pilot praxi jako dopravní pilot nebo ve vicepilotních letadlech.

FCL.725.PL Letový výcvik pro vydání třídní nebo typové kvalifikace – letadla s pohonem vztlaku

Letový výcvik, který je součástí výcvikového kurzu pro získání kvalifikace pro letadla s pohonem vztlaku, se provádí jak v letadle, tak na FSTD představujícím daný typ letadla a dostatečně kvalifikovaným pro tento účel.

FCL.740.PL Prodloužení platnosti typové kvalifikace – letadla s pohonem vztlaku

- a) Prodloužení platnosti. Za účelem prodloužení platnosti typové kvalifikace pro letadla s pohonem vztlaku musí žadatel:
- 1) do třech měsíců bezprostředně před datem skončení platnosti kvalifikace projít přezkoušením odborné způsobilosti v souladu s dodatkem 9 k této části v příslušném typu letadla s pohonem vztlaku;
 - 2) v době platnosti kvalifikace vykonat alespoň:
 - i) deset traťových úseků ve funkci pilota příslušného typu letadla s pohonem vztlaku, nebo
 - ii) jeden traťový úsek ve funkci pilota příslušného typu letadla s pohonem vztlaku nebo na FFS společně s examinátorem. Let na tomto traťovém úseku může být vykonán v rámci přezkoušení odborné způsobilosti.
 - 3) Pilot pracující pro provozovatele obchodní letecké dopravy schváleného v souladu s platnými požadavky v oblasti letového provozu, který prošel přezkoušením odborné způsobilosti provozovatele společně s přezkoušením odborné způsobilosti pro prodloužení platnosti typové kvalifikace, je povinnosti splnit požadavek uvedený v odstavci 2) zproštěn.

▼B

- b) Žadatel, který před skončením platnosti typové kvalifikace neprojde úspěšně všemi oddíly přezkoušení odborné způsobilosti, nesmí vykonávat práva udělená touto kvalifikací, dokud přezkoušením odborné způsobilosti úspěšně neprojde.

*ODDÍL 5**Specifické požadavky pro kategorii vzducholodí***FCL.720.As Požadavky na vydání typové kvalifikace – vzducholodě**

Není-li v údajích o provozní způsobilosti letadla stanovených v souladu s částí 21 uvedeno jinak, musí žadatel o vydání první typové kvalifikace pro vzducholodě splňovat následující požadavky na praxi a předpoklady:

- a) pro vícepilotní vzducholodě:
- 1) absolvovat dobu letu odpovídající 70 hodinám ve funkci velitele letadla na vzducholodích;
 - 2) být držitelem osvědčení o úspěšném zakončení kurzu MCC na vzducholodích.
 - 3) Pokud žadatel nesplňuje požadavek v odstavci 2), je mu vydána typová kvalifikace s právy omezenými pouze na výkon funkce druhého pilota. Omezení se odstraní, jakmile pilot absolvuje na vzducholodích dobu letu odpovídající 100 hodin ve funkci velitele letadla nebo velitele letadla pod dozorem.

FCL.735.As Kurz součinnosti vícečlenné posádky (MCC) – vzducholodě**▼M3**

- a) Výcvikový kurz MCC musí zahrnovat alespoň:
- 1) dvanáct hodin výuky teoretických znalostí a úloh a
 - 2) pět hodin praktického výcviku MCC;
- použije se FNPT II nebo III kvalifikovaný pro MCC, FTD 2/3 nebo FFS.

▼B

- b) Výcvikový kurz MCC musí být absolvován do šesti měsíců ve schválené organizaci pro výcvik.
- c) Pokud není kurz MCC kombinován s kurzem pro získání typové kvalifikace pro vícepilotní provoz, obdrží žadatel po absolvování výcvikového kurzu MCC osvědčení o úspěšném zakončení kurzu.
- d) Žadatel, který absolvoval výcvik MCC pro jinou kategorii letadla, je požadavků uvedených v písmeni a) zproštěn.

FCL.740.As Prodloužení platnosti typové kvalifikace – vzducholodě

- a) Prodloužení platnosti. Za účelem prodloužení platnosti typové kvalifikace pro vzducholodě musí žadatel:
- 1) do třech měsíců bezprostředně před datem skončení platnosti kvalifikace projít přezkoušením odborné způsobilosti v souladu s dodatkem 9 k této části na příslušném typu vzducholodě a
 - 2) absolvovat v době platnosti kvalifikace alespoň dvě hodiny ve funkci pilota příslušného typu vzducholodě. Do těchto dvou hodin může být započtena doba přezkoušení odborné způsobilosti.
 - 3) Pokud je pilot držitelem přístrojové kvalifikace IR(As), může být prodloužení její platnosti provedeno v kombinaci s přezkoušením odborné způsobilosti pro prodloužení platnosti třídní nebo typové kvalifikace.
- b) Žadatel, který před skončením platnosti typové kvalifikace neprojde úspěšně všemi oddíly přezkoušení odborné způsobilosti, nesmí vykonávat práva udělená touto kvalifikací, dokud přezkoušením odborné způsobilosti úspěšně neprojde.

HLAVA I

DODATEČNÉ KVALIFIKACE

FCL.800 Kvalifikace pro akrobatické lety

- a) Držitelé průkazu způsobilosti pilota pro letouny, TMG nebo kluzáky mohou provádět akrobatické lety pouze v případě, že jsou držiteli odpovídající kvalifikace.
- b) Žadatelé o kvalifikaci pro akrobatické lety musí absolvovat:
 - 1) po vydání průkazu způsobilosti dobu letu odpovídající alespoň 40 hodinám nebo v případě kluzáků 120 vypuštění ve funkci velitele letadla v příslušné kategorii letadla;
 - 2) výcvikový kurz ve schválené organizaci pro výcvik, který zahrnuje:
 - i) výuku teoretických znalostí odpovídající kvalifikaci,
 - ii) alespoň pět hodin nebo dvacet letů v rámci akrobatického výcviku v příslušné kategorii letadla.
- c) Práva udělená kvalifikací pro akrobatické lety jsou omezena na kategorii letadla, v němž byl absolvován letový výcvik. Práva budou rozšířena na jinou kategorii letadla v případě, že je pilot držitelem průkazu způsobilosti pro tuto kategorii letadla a že úspěšně absolvuje alespoň tři lety v rámci výcviku ve dvojím řízení obsahující kompletní osnovu akrobatického výcviku v této kategorii letadla.

FCL.805 Kvalifikace pro vlečení kluzáků a transparentů

- a) Držitelé průkazů způsobilosti pilota s právy létat v letounech nebo TMG mohou vlekat kluzáky a transparenty pouze v případě, že jsou držiteli odpovídající kvalifikace pro vlečení kluzáků a transparentů.
- b) Žadatelé o kvalifikaci pro vlečení kluzáků musí absolvovat:
 - 1) po vydání průkazu způsobilosti dobu letu odpovídající alespoň 30 hodinám ve funkci velitele letadla a 60 vzletů a přistání v letounech, pokud má být tato činnost prováděna v letounech, nebo v TMG, pokud má být tato činnost prováděna v TMG.
 - 2) výcvikový kurz ve schválené organizaci pro výcvik, který zahrnuje:
 - i) výuku teoretických znalostí postupů a provozu při vlečení,
 - ii) alespoň deset výcvikových letů zahrnujících vlečení kluzáku, včetně alespoň pěti letů v rámci výcviku ve dvojím řízení, a
 - iii) s výjimkou držitelů průkazů LAPL(S) nebo SPL, pět seznamovacích letů v kluzáku vypuštěného pomocí letadla.
- c) Žadatelé o kvalifikaci pro vlečení transparentů musí absolvovat:
 - 1) po vydání průkazu způsobilosti dobu letu odpovídající alespoň 100 hodin a 200 vzletů a přistání ve funkci velitele letadla v letounu nebo TMG. Nejméně 30 těchto hodin je třeba provést v letounech, pokud má být tato činnost prováděna v letounech, nebo v TMG, pokud má být tato činnost prováděna v TMG;
 - 2) výcvikový kurz ve schválené organizaci pro výcvik, který zahrnuje:
 - i) výuku teoretických znalostí postupů a provozu při vlečení,
 - ii) alespoň deset výcvikových letů zahrnujících vlečení transparentu, včetně alespoň pěti letů ve dvojím řízení.

▼B

- d) Práva udělená kvalifikací pro vlečení kluzáků a transparentů jsou omezena na letouny nebo TMG podle toho, ve kterém letadle byl proveden letový výcvik. Práva budou rozšířena v případě, že je pilot držitelem průkazu způsobilosti pro letouny nebo TMG a že úspěšně absolvuje alespoň tři lety v rámci výcviku ve dvojím řízení obsahující kompletní osnovu výcviku ve vlečení pro příslušnou kategorii letadla.
- e) Podmínkou pro výkon práv udělených kvalifikací pro vlečení kluzáků a transparentů je, že držitel kvalifikace musí za posledních 24 měsíců uskutečnit nejméně pět vlečení.
- f) Pokud pilot nesplňuje požadavek uvedený v písmeni e), musí za účelem opětovného výkonu svých práv uskutečnit chybějící počet vlečení pod dozorem instruktora nebo společně s ním.

FCL.810 Kvalifikace pro let v noci

- a) Letouny, TMG, vzducholoď.

▼M3

- 1) Za účelem výkonu práv udělených průkazem LAPL, SPL nebo PPL pro letouny, TMG nebo vzducholoď podle VFR v noci musí žadatelé absolvovat výcvikový kurz ve schválené organizaci pro výcvik. Kurz musí zahrnovat:

▼B

- i) výuku teoretických znalostí,

▼M3

- ii) dobu letu odpovídající alespoň pěti hodinám v příslušné kategorii letadla v noci, zahrnující alespoň tři hodiny výcviku ve dvojím řízení, včetně alespoň jedné hodiny navigačního letu s nejméně jedním navigačním letem ve dvojím řízení v délce alespoň 50 km (27 NM) a pěti samostatnými vzlety a pěti samostatnými přistáními s úplným zastavením.

▼B

- 2) Před absolvováním výcviku v noci musí držitelé průkazu LAPL absolvovat základní výcvik v letu podle přístrojů požadovaný pro vydání průkazu PPL.
 - 3) Jestliže jsou žadatelé držiteli třídní kvalifikace pro (pozemní) jednomotorové pístové letouny a třídní kvalifikace pro TMG, mohou splnit požadavky uvedené v odstavci 1) v jedné z obou tříd nebo v obou třídách.
- b) Vrtulníky. Za účelem výkonu práv udělených průkazem PPL pro vrtulníky podle VFR v noci musí žadatel:
- 1) po vydání průkazu způsobilosti absolvovat dobu letu odpovídající alespoň 100 hodin ve funkci pilota vrtulníku, včetně alespoň 60 hodin ve funkci velitele letadla ve vrtulnících a dvacet hodin navigačního letu;
 - 2) absolvovat výcvikový kurz ve schválené organizaci pro výcvik. Kurz musí být absolvován během šesti měsíců a zahrnuje:
 - i) pět hodin výuky teoretických znalostí,
 - ii) deset hodin přístrojového výcviku ve dvojím řízení ve vrtulnících a
 - iii) dobu letu v noci odpovídající pěti hodinám, zahrnující alespoň tři hodiny výcviku ve dvojím řízení, včetně alespoň jedné hodiny navigačního letu a pěti samostatných nočních okruhů. Každý okruh musí zahrnovat vzlet a přistání.
 - 3) Uchazeči, který je nebo byl držitelem přístrojové kvalifikace pro letouny nebo TMG, se započte pět hodin do požadavků uvedených v odst. 2) bodě ii) výše.
- c) Balóny. Za účelem výkonu práv udělených průkazem LAPL pro balóny nebo BPL podle VFR v noci musí žadatelé absolvovat alespoň dva výcvikové lety v noci, z nichž každý trvá alespoň jednu hodinu.

▼B**FCL.815 Kvalifikace pro let v horském terénu**

- a) Práva. Držitel kvalifikace pro let v horském terénu má práva k provádění letů s letouny nebo TMG se vzletem z povrchu a přistáním na povrchu, který příslušné úřady určené členskými státy označily za povrch, jenž tuto kvalifikaci vyžaduje.

První kvalifikace pro let v horském terénu může být získána buď pro:

- 1) kola s cílem udělit právo ke vzletu z povrchu nebo přistání na povrch, který není pokrytý sněhem, nebo
 - 2) lyže s cílem udělit právo ke vzletu z povrchu nebo přistání na povrch, který je pokrytý sněhem.
 - 3) Práva první kvalifikace mohou být rozšířena na práva buď pro kola, nebo pro lyže, jestliže pilot absolvuje s instruktorem pro let v horském terénu odpovídající dodatečný seznamovací kurz, včetně výuky teoretických znalostí a letového výcviku.
- b) Výcvikový kurz. Žadatelé o kvalifikaci pro let v horském terénu musí během 24 měsíců absolvovat kurz výuky teoretických znalostí a letový výcvik ve schválené organizace pro výcvik. Náplň kurzu musí odpovídat právům, o jejichž získání žadatel usiluje.
- c) Zkouška dovednosti. Po skončení výcviku musí žadatel absolvovat zkoušku dovednosti s letovým examínátorem kvalifikovaným k tomuto účelu. Zkouška dovednosti musí obsahovat:
- 1) ústní zkoušku z teoretických znalostí;
 - 2) šest přistání alespoň na dvou různých površích jiných než povrch odletu, označených za povrch, který vyžaduje kvalifikaci pro let v horském terénu.
- d) Platnost. Kvalifikace pro let v horském terénu je platná po dobu 24 měsíců.
- e) Prodloužení platnosti. Za účelem prodloužení platnosti kvalifikace pro let v horském terénu musí žadatel:
- 1) absolvovat alespoň šest přistání v horském terénu za posledních 24 měsíců, nebo
 - 2) projít přezkoušením odborné způsobilosti. Přezkoušení odborné způsobilosti musí být v souladu s požadavky v písmeni c).
- f) Obnova. Po skončení platnosti kvalifikace musí žadatel splňovat požadavek v písm. e) odst. 2).

FCL.820 Kvalifikace pro zkušební létání

- a) Držitelé průkazu způsobilosti pilota pro letouny nebo vrtulníky mohou létat ve funkci velitele letadla při zkušebních letech kategorie 1 nebo 2 definovaných v části 21, pokud jsou držiteli kvalifikace pro zkušební létání.
- b) Povinnost pilota být držitelem kvalifikace pro zkušební létání stanovená v písmeni a) se vztahuje pouze na zkušební lety prováděné:
- 1) ve vrtulnících s osvědčením – nebo vrtulnících, které mají získat osvědčení – v souladu se standardy CS-27 či CS-29 nebo rovnocennými předpisy letové způsobilosti; nebo
 - 2) v letounech s osvědčením – nebo letounech, které mají získat osvědčení – v souladu se:
 - i) standardy CS-25 nebo rovnocennými předpisy letové způsobilosti nebo
 - ii) standardy CS-23 nebo rovnocennými předpisy letové způsobilosti, s výjimkou letounů s maximální vzletovou hmotností nižší než 2 000 kg.

▼B

c) Držitel kvalifikace pro zkušební létání v rámci příslušné kategorie letadla má práva:

1) v případě kvalifikace pro zkušební létání kategorie 1 k provádění zkušebních letů všech kategorií definovaných v části 21 ve funkci velitele letadla nebo druhého pilota;

2) v případě kvalifikace pro zkušební létání kategorie 2:

i) k provádění zkušebních letů kategorie 1 definovaných v části 21:

— ve funkci druhého pilota nebo

— ve funkci velitele letadla v případě letounů uvedených v písm. b) odst. 2) bodě ii), s výjimkou letounů v kategorii sběrné dopravy, letounů s návrhovou rychlostí strmého letu větší než Mach 0,6 nebo s maximálním dostupem přes 25 000 stop,

ii) k provádění zkušebních letů všech ostatních kategorií definovaných v části 21 ve funkci velitele letadla nebo druhého pilota;

3) navíc v případě kvalifikace pro zkušební létání obou kategorií 1 nebo 2 k provádění letů specificky souvisejících s činnostmi konstrukčních a výrobních organizací v rámci jejich práv, kdy nemusí být splněny požadavky hlavy H.

d) Žadatelé o vydání první kvalifikace pro zkušební létání musí:

1) být alespoň držiteli průkazu CPL a přístrojové kvalifikace v příslušné kategorii letadla;

2) absolvovat dobu letu odpovídající alespoň 1 000 hodin v příslušné kategorii letadla, v jejímž rámci je alespoň 400 hodin uskutečněno ve funkci velitele letadla;

3) absolvovat výcvikový kurz ve schválené organizaci pro výcvik odpovídající zamýšlenému letadlu a kategorii letů. Výcvik zahrnuje alespoň tyto předměty:

— výkonnost,

— stabilita a řízení / ovládací vlastnosti;

— systémy;

— řízení zkušebních letů;

— řízení rizik/bezpečnosti.

e) Práva držitelů kvalifikace pro zkušební létání mohou být rozšířena na jinou kategorii zkušebních letů a jinou kategorii letadla poté, co absolvují dodatečný výcvikový kurz v některé schválené organizaci pro výcvik.

▼M3**FCL.825 Traťová přístrojová kvalifikace (EIR)**

a) Práva a podmínky

1) Držitel traťové přístrojové kvalifikace (EIR) má právo provádět lety ve dne podle IFR v traťové fázi letu s letounem, pro který je držitelem třídní nebo typové kvalifikace. Toto právo může být rozšířeno na provádění letů v noci podle IFR v traťové fázi letu, je-li pilot držitelem kvalifikace pro let v noci v souladu s článkem FCL.810.

2) Držitel traťové přístrojové kvalifikace zahájí let, při kterém hodlá využít svých práv držitele příslušné kvalifikace, nebo v takovém letu pokračuje, pouze pokud nejnovější dostupné meteorologické informace ukazují, že:

i) meteorologické podmínky při odletu jsou takové, že umožňují úsek letu od vzletu až do plánovaného přechodu z VFR na IFR provést v souladu s VFR, a

▼ M3

- ii) v předpokládané době přiletu na plánované letiště určení budou meteorologické podmínky takové, že umožní úsek letu od přechodu z IFR na VFR až do přistání provést v souladu s VFR.
- b) Předpoklady. Žadatelé o traťovou přístrojovou kvalifikaci musí být držiteli alespoň průkazu PPL(A) a musí absolvovat dobu navigačního letu odpovídající alespoň 20 hodinám ve funkci PIC v letounech.
- c) Výcvikový kurz. Žadatelé o traťovou přístrojovou kvalifikaci musí absolvovat během 36 měsíců ve schválené organizaci pro výcvik:
 - 1) alespoň 80 hodin výuky teoretických znalostí v souladu s článkem FCL.615 a
 - 2) výcvik v letu podle přístrojů, při kterém:
 - i) výcvik v létání pro získání traťové přístrojové kvalifikace pro jednomotorové letouny musí zahrnovat alespoň 15 hodin doby letu podle přístrojů ve výcviku a
 - ii) výcvik v létání pro získání traťové přístrojové kvalifikace pro vícemotorové letouny musí zahrnovat alespoň 16 hodin doby letu podle přístrojů ve výcviku, z nichž nejméně 4 hodiny musí být absolvovány ve vícemotorových letounech.
- d) Teoretické znalosti. Před vykonáním zkoušky dovednosti musí žadatel prokázat úroveň teoretických znalostí odpovídající udělovaným právům, a to v předmětech uvedených v čl. FCL.615 písm. b).
- e) Zkouška dovednosti. Po skončení výcviku musí žadatel absolvovat zkoušku dovednosti v letounu s examínátorem pro přístrojovou kvalifikaci. Pro získání traťové přístrojové kvalifikace pro vícemotorové letouny musí být zkouška dovednosti absolvována ve vícemotorovém letounu. Pro získání traťové přístrojové kvalifikace pro jednomotorové letouny musí být zkouška absolvována v jednomotorovém letounu.
- f) Odchylně od písmen c) a d) musí držitel traťové přístrojové kvalifikace pro jednomotorové letouny, který má rovněž třídní nebo typovou kvalifikaci pro vícemotorové letouny a usiluje o získání první traťové přístrojové kvalifikace pro vícemotorové letouny, absolvovat kurz ve schválené organizaci pro výcvik zahrnující alespoň 2 hodiny doby letu podle přístrojů ve výcviku v traťové fázi letu ve vícemotorových letounech a složit zkoušku dovednosti uvedenou v písmenu e).
- g) Platnost, prodloužení platnosti a obnova.
 - 1) Traťová přístrojová kvalifikace platí jeden rok.
 - 2) Žadatelé o prodloužení platnosti traťové přístrojové kvalifikace musí:
 - i) v období tří měsíců bezprostředně předcházejících dni skončení platnosti kvalifikace absolvovat přezkoušení odborné způsobilosti v letounu nebo
 - ii) během dvanácti měsíců předcházejících dni skončení platnosti kvalifikace absolvovat 6 hodin letu podle IFR ve funkci PIC a cvičný let v trvání alespoň jedné hodiny s instruktorem, který je oprávněn poskytovat výcvik pro získání přístrojové kvalifikace IR(A) nebo traťové přístrojové kvalifikace.
 - 3) Při každém druhém následujícím prodloužení platnosti musí držitel traťové přístrojové kvalifikace absolvovat přezkoušení odborné způsobilosti v souladu s písm. g) odst. 2) bodem i).
 - 4) Chtějí-li žadatelé obnovit svá práva po skončení platnosti traťové přístrojové kvalifikace, musí:
 - i) absolvovat udržovací výcvik s instruktorem, který je oprávněn poskytovat výcvik pro přístrojovou kvalifikaci IR(A) nebo traťovou přístrojovou kvalifikaci, s cílem dosáhnout potřebné úrovně odborné způsobilosti a
 - ii) absolvovat přezkoušení odborné způsobilosti.
 - 5) Pokud platnost traťové přístrojové kvalifikace nebyla prodloužena ani obnovena za posledních sedm let ode dne skončení její platnosti, musí držitel této kvalifikace také znovu vykonat zkoušky z teoretických znalostí pro získání traťové přístrojové kvalifikace v souladu s čl. FCL.615 písm. b).

▼ **M3**

- 6) U traťové přístrojové kvalifikace pro vícemotorové letouny musí být přezkoušení odborné způsobilosti pro prodloužení platnosti nebo obnovu a cvičný let požadovaný v písm. g) odst. 2) bodě ii) absolvovány ve vícemotorovém letounu. V případě, že je pilot také držitelem traťové přístrojové kvalifikace pro jednomotorové letouny, dosáhne se tímto přezkoušením odborné způsobilosti rovněž prodloužení platnosti nebo obnovy traťové přístrojové kvalifikace pro jednomotorové letouny.
- h) Pokud žadatel o traťovou přístrojovou kvalifikaci absolvoval dobu letu podle přístrojů ve výcviku s instruktorem IRI(A) nebo FI(A), který je oprávněn poskytovat výcvik pro získání přístrojové kvalifikace nebo traťové přístrojové kvalifikace, mohou být tyto hodiny započteny do hodin požadovaných v písm. c) odst. 2) bodech i) a ii), a to nejvýše v rozsahu pěti hodin u jednomotorových resp. šesti hodin u vícemotorových letounů. Nelze takto započíst čtyři hodiny výcviku v letu podle přístrojů ve vícemotorových letounech požadované v písm. c) odst. 2) bodě ii).
- 1) Žadatel musí absolvovat předvstupní hodnocení ve schválené organizaci pro výcvik, jehož cílem je určit, kolik hodin může být započteno, a stanovit výcvikové potřeby.
- 2) Absolvování výcviku v letu podle přístrojů s instruktorem IRI(A) nebo FI(A) musí být zdokumentováno ve zvláštním záznamu o výcviku a instruktor ho musí potvrdit podpisem.
- i) Žadatelům o traťovou přístrojovou kvalifikaci, kteří jsou držiteli průkazů PPL nebo CPL podle části FCL a platné přístrojové kvalifikace IR(A) vydané třetí zemí v souladu s přílohou 1 Chicagské úmluvy, mohou být tyto průkazy a tato kvalifikace plně započteny do požadavků na výcvikový kurz uvedených v písmenu c). Aby byla žadateli vydána traťová přístrojová kvalifikace, žadatel musí:
- 1) úspěšně absolvovat zkoušku dovednosti pro získání traťové přístrojové kvalifikace;
- 2) odchýlně od písmene d) během zkoušky dovednosti examinatorovi prokázat získanou přiměřenou úroveň teoretických znalostí právních předpisů v oblasti letectví, meteorologie a plánování a provedení letu (přístrojové kvalifikace);
- 3) mít minimální praxi alespoň 25 hodin doby letu podle IFR ve funkci PIC v letounech.

FCL.830 Kvalifikace pro létání s kluzáky v oblačnosti

- a) Držitelé průkazu způsobilosti pilota s právy létat na kluzácích smějí provozovat kluzák nebo motorový kluzák s výjimkou TMG v oblačnosti, pouze pokud jsou držiteli kvalifikace pro létání s kluzáky v oblačnosti.
- b) Žadatelé o kvalifikaci pro létání s kluzáky v oblačnosti musí absolvovat alespoň:
- 1) 30 hodin ve funkci PIC v kluzácích nebo motorových kluzácích po vydání průkazu způsobilosti;
- 2) výcvikový kurz ve schválené organizaci pro výcvik, který zahrnuje:

▼M3

- i) výuku teoretických znalostí a
 - ii) alespoň dvě hodiny letového výcviku ve dvojím řízení v kluzácích nebo motorových kluzácích, kdy je kluzák řízen výhradně podle přístrojů, z nichž nejvýše jedna hodina může být absolvována v TMG, a
- 3) zkoušku dovednosti s letovým examínátorem kvalifikovaným k tomuto účelu.
- c) Držitelům traťové přístrojové kvalifikace nebo přístrojové kvalifikace IR(A) se tyto kvalifikace započtou do požadavku uvedeného v písm. b) odst. 2) bodě i). Odchylně od písm. b) odst. 2) bodu ii) musí být absolvována alespoň jedna hodina letového výcviku ve dvojím řízení v kluzáku nebo motorovém kluzáku s výjimkou TMG, kdy je kluzák řízen výhradně podle přístrojů.
- d) Držitelé kvalifikace pro létání v oblačnosti smějí vykonávat svá práva, jen pokud za posledních 24 měsíců uskutečnili v kluzácích nebo motorových kluzácích s výjimkou TMG dobu letu odpovídající alespoň jedné hodině nebo pět letů ve funkci PIC při výkonu práv plynoucích z kvalifikace pro létání v oblačnosti.
- e) Držitelé kvalifikace pro létání v oblačnosti, kteří nesplňují požadavky uvedené v písmenu d), musí před obnovením výkonu svých práv:
- 1) absolvovat přezkoušení odborné způsobilosti s letovým examínátorem kvalifikovaným k tomuto účelu nebo
 - 2) uskutečnit dodatečnou dobu letu nebo počet letů požadované v písmenu d) s kvalifikovaným instruktorem.
- f) Držitelům platné traťové přístrojové kvalifikace nebo přístrojové kvalifikace IR(A) se tyto kvalifikace plně započtou do požadavků uvedených v písmenu d).

▼B

HLAVA J

INSTRUKTOŘI

ODDÍL 1

Obecné požadavky**FCL.900 Osvědčení instruktora**

a) Obecné. Osoba může vykonávat:

- 1) letový výcvik v letadle, pouze pokud je držitelem:
 - i) průkazu způsobilosti pilota vydaného nebo přijímaného v souladu s tímto nařízením,
 - ii) osvědčení instruktora odpovídajícího poskytovanému výcviku a vydaného v souladu s touto hlavou;
- 2) výcvik syntetického létání nebo výcvik MCC, pouze pokud je držitelem osvědčení instruktora odpovídajícího poskytovanému výcviku a vydaného v souladu s touto hlavou.

▼B**b) Zvláštní podmínky**

- 1) V případě, že při zavedení nového letadla do členského státu nebo letového parku provozovatele není možné dosáhnout souladu s požadavky stanovenými v této hlavě, může příslušný úřad vydat zvláštní osvědčení udílející práva k letovému výcviku. Toto osvědčení musí být omezeno na výcvikové lety nutné k zavedení nového typu letadla a jeho platnost nesmí v žádném případě přesáhnout jeden rok.
- 2) Držitelé osvědčení vydaného v souladu s písm. b) odst. 1), kteří chtějí požádat o vydání osvědčení instruktora, musí splňovat předpoklady a požadavky na prodloužení platnosti stanovené pro danou kategorii instruktora. Aniž je dotčen čl. FCL.905.TRI písm. b), obsahuje osvědčení TRI vydané v souladu s tímto (pod)odstavcem právo k poskytování výcviku pro získání osvědčení TRI nebo SFI pro příslušný typ.

c) Výcvik mimo území členských států

- 1) Aniž je dotčeno písmeno a), v případě letového výcviku poskytovaného ve schválené organizaci pro výcvik se sídlem mimo území členských států může příslušný úřad vydat osvědčení instruktora žadateli, který je držitelem průkazu způsobilosti pilota vydaného ve třetí zemi v souladu s přílohou 1 Chicagské úmluvy za předpokladu, že žadatel:
 - i) je držitelem průkazu způsobilosti, kvalifikace nebo osvědčení alespoň rovnocenného průkazu způsobilosti, kvalifikaci nebo osvědčení, pro které je oprávněn poskytovat výcvik, avšak přinejmenším průkazu CPL,
 - ii) splňuje požadavky stanovené v této hlavě pro vydání příslušného osvědčení instruktora,
 - iii) prokáže příslušnému úřadu odpovídající úroveň znalostí evropských předpisů v oblasti bezpečnosti letectví, které mu umožňují vykonávat práva na poskytování výcviku v souladu s touto částí.
- 2) Osvědčení je omezeno na poskytování letového výcviku:
 - i) ve schválených organizacích pro výcvik mimo území členských států,
 - ii) pilotům-žákům, kteří mají dostatečnou znalost jazyka letového výcviku.

FCL.915 Obecné předpoklady a požadavky na instruktory

- a) Obecné. Žadatel o osvědčení instruktora musí dosáhnout alespoň 18 let věku.
- b) Dodatečné požadavky pro instruktory poskytující letový výcvik v letadlech. Žadatel o osvědčení instruktora nebo držitel tohoto osvědčení s právy provádět letový výcvik v letadle musí:
 - 1) být alespoň držitelem průkazu způsobilosti, případně kvalifikace, pro jejichž získání má být letový výcvik poskytnut;
 - 2) s výjimkou instruktora pro zkušební lety musí:
 - i) absolvovat alespoň patnáctihodinovou dobu letu ve funkci pilota ve třídě nebo typu letadla, v němž má být poskytnut letový výcvik, z níž nanejvýš sedm hodin může být vykonáno na FSTD představujícím příslušnou třídu, případně typ letadla, nebo
 - ii) projít hodnocením odborné způsobilosti pro příslušnou kategorii instruktora v dané třídě nebo typu letadla;
 - 3) být oprávněn pracovat během tohoto letového výcviku jako velitel letadla.
- c) Zápočet do dalších kvalifikací a pro účely prodloužení platnosti
 - 1) Žadatelům o další osvědčení instruktora mohou být započteny pedagogické dovednosti již prokázané pro získání osvědčení instruktora, jehož jsou držitelem.

▼B

- 2) Nalétané hodiny ve funkci examinátora v rámci zkoušek dovednosti nebo přezkoušení odborné způsobilosti se plně započtou do požadavků na prodloužení platnosti pro všechna osvědčení instruktora, jichž je examinátor držitelem.

FCL.920 Odborná způsobilost instruktora a hodnocení

Všichni instruktoři musí být vyškoleni tak, aby dosáhli této odborné způsobilosti:

- příprava materiálů,
- vytváření prostředí vhodného pro výuku,
- předávání znalostí,
- začlenění zvládání nebezpečí a chyb (TEM) a optimalizace činnosti posádky,
- organizace času s cílem dosáhnout cílů výcviku,
- postupy vedoucí k usnadnění učení,
- hodnocení výkonnosti účastníka výcviku,
- sledování a revize dosaženého pokroku,
- vyhodnocování výcvikových lekcí,
- podávání zpráv o výsledcích.

FCL.925 Dodatečné požadavky na instruktory pro průkaz MPL

a) Instruktoři, kteří poskytují výcvik pro získání průkazu MPL, musí:

- 1) úspěšně absolvovat výcvikový kurz instruktora MPL ve schválené organizaci pro výcvik; a
- 2) navíc pro základní, středně pokročilou a pokročilou fázi integrovaného výcvikového kurzu pro získání průkazu MPL:
 - i) musí mít zkušenosti s vícepilotním provozem a
 - ii) musí absolvovat úvodní výcvik v optimalizaci činnosti posádky u provozovatele obchodní letecké dopravy schváleného v souladu s platnými požadavky v oblasti letového provozu.

b) Výcvikový kurz instruktora MPL

- 1) Výcvikový kurz instruktora MPL musí zahrnovat alespoň čtrnáct hodin výcviku.

Po absolvování výcvikového kurzu podstoupí žadatel hodnocení odborné způsobilosti instruktora a znalostí přístupu na základě kvalifikovanosti.

- 2) Hodnocení spočívá v praktické ukázce letového výcviku v příslušné fázi výcvikového kurzu pro získání průkazu MPL. Toto hodnocení provádí examinátor kvalifikovaný v souladu s hlavou K.
- 3) Po úspěšném zakončení výcvikového kurzu pro získání průkazu MPL vydá schválená organizace pro výcvik žadateli osvědčení instruktora MPL.

c) Za účelem zachování práv musí instruktor během předchozích dvanácti měsíců uskutečnit v rámci výcvikového kurzu pro získání průkazu MPL:

- 1) jednu lekci na simulátoru v délce alespoň tří hodin nebo
- 2) jednu letovou úlohu v délce alespoň jedné hodiny zahrnující alespoň dva vzlety a přistání.

d) Pokud instruktor nesplnil požadavky písmena c), musí za účelem výkonu práv k provádění letového výcviku pro získání průkazu MPL:

▼B

- 1) podstoupit udržovací výcvik ve schválené organizaci pro výcvik k dosažení úrovně odborné způsobilosti nezbytné k tomu, aby prošel hodnocením odborné způsobilosti instruktora, a
- 2) projít hodnocením odborné způsobilosti instruktora v souladu s ustanoveními písm. b) odst. 2).

FCL.930 Výcvikový kurz

Žadatelé o osvědčení instruktora musí absolvovat kurz teoretických znalostí a letový výcvik ve schválené organizaci pro výcvik. Kromě specifických prvků předepsaných v této části pro každou kategorii instruktora musí kurz obsahovat prvky požadované v článku FCL.920.

FCL.935 Hodnocení odborné způsobilosti

- a) S výjimkou instruktorů pro součinnost vícečlenné posádky (MCCI), instruktorů syntetického výcviku (STI), instruktorů pro kvalifikaci pro let v horském terénu (MI) a instruktorů pro zkušební lety (FTI) musí žadatel o osvědčení instruktora projít hodnocením odborné způsobilosti v příslušné kategorii letadla s cílem prokázat examinatorovi kvalifikovanému v souladu s hlavou K schopnost vyučovat piloty-žáky na úrovni potřebné k vydání příslušného průkazu způsobilosti, kvalifikace nebo osvědčení.
- b) Toto hodnocení zahrnuje:
 - 1) prokázání odborné způsobilosti popsané v článku FCL.920 během předletového a poletového výcviku a výuky teoretických znalostí;
 - 2) ústní zkoušky z teoretických znalostí probíhající na zemi, předletovou a poletovou instruktáž, názorné ukázky za letu v příslušné třídě, typu nebo FSTD letadla;
 - 3) úlohy potřebné k hodnocení odborné způsobilosti instruktora.
- c) Hodnocení se provádí ve stejné třídě, typu nebo FSTD letadla, které jsou použity při letovém výcviku.
- d) Jestliže se pro prodloužení platnosti osvědčení instruktora vyžaduje hodnocení odborné způsobilosti a žadateli se nepodaří toto hodnocení úspěšně absolvovat před skončením platnosti osvědčení instruktora, nesmí vykonávat práva udělená tímto osvědčením do doby, než hodnocení úspěšně absolvuje.

FCL.940 Platnost osvědčení instruktora

S výjimkou kvalifikace MI, a aniž jsou dotčena ustanovení čl. FCL.900 písm. b) odst. 1), je osvědčení instruktora platné tři roky.

ODDÍL 2***Specifické požadavky na letové instruktory – FI*****FCL.905.FI FI – práva a podmínky**

Letový instruktor (FI) má práva k provádění letového výcviku pro vydávání, prodloužení platnosti nebo obnovu:

- a) průkazu PPL, SPL, BPL a LAPL příslušné kategorie letadla;
- b) třídních a typových kvalifikací pro jednopilotní jednomotorová letadla, s výjimkou jednopilotních složitých letounů s vysokou výkonností; rozšíření tříd a skupin pro balóny a rozšíření tříd pro kluzáky;
- c) typové kvalifikace pro jednopilotní nebo vícepilotní vzducholodě;

▼ B

- d) průkazu CPL v příslušné kategorii letadla za předpokladu, že instruktor FI absolvoval dobu letu odpovídající alespoň 500 hodin jako pilot v této kategorii letadla, včetně alespoň 200 hodin letového výcviku;
- e) kvalifikace pro let v noci, jestliže instruktor FI:
 - 1) je kvalifikován pro let v noci v příslušné kategorii letadla;
 - 2) prokázal schopnost poskytovat výcvik v noci letovému instruktorovi kvalifikovanému v souladu s písmenem i) níže a
 - 3) splňuje požadavky na praxi v letu v noci stanovené v čl. FCL.060 písm. b) odst. 2).

▼ M3

- f) kvalifikace pro vlečení, pro akrobatické lety nebo v případě FI(S) pro létání v oblačnosti za předpokladu, že tato práva instruktor FI má a že prokázal schopnost poskytovat výcvik pro uvedené kvalifikace instruktorovi FI kvalifikovanému v souladu s písmenem i);
- g) traťové přístrojové kvalifikace nebo přístrojové kvalifikace pro příslušnou kategorii letadla za předpokladu, že instruktor FI:

▼ B

- 1) absolvoval dobu letu podle IFR odpovídající alespoň 200 hodin, z nichž až 50 hodin může tvořit pozemní přístrojová doba na FFS, FTD 2/3 nebo FNPT II;
- 2) absolvoval jako pilot-žák výcvikový kurz IRI a prošel hodnocením odborné způsobilosti pro osvědčení IRI a
- 3) kromě toho:

▼ M3

- i) v případě vícemotorových letounů splňuje požadavky pro vydání osvědčení CRI pro vícemotorové letouny;

▼ B

- ii) v případě vícemotorových vrtulníků splňuje požadavky pro vydání osvědčení TRI.
- h) třídní nebo typové kvalifikace pro jednopilotní vícemotorové letouny, s výjimkou jednomotorových složitých letounů s vysokou výkonností, za předpokladu, že instruktor FI splňuje:
 - 1) v případě letounů předpoklady pro výcvikový kurz CRI stanovené v čl. FCL.915.CRI písm. a) a požadavky článků FCL.930.CRI a FCL.935;

▼ M3

- 2) v případě vrtulníků požadavky stanovené v čl. FCL.910.TRI písm. c) odst. 1) a předpoklady pro výcvikový kurz TRI(H) stanovené v čl. FCL.915.TRI písm. d) odst. 2);

▼ B

- i) osvědčení FI, IRI, CRI, STI nebo MI za předpokladu, že instruktor FI:
 - 1) absolvuje alespoň:
 - i) v případě FI(S) 50 hodin nebo 150 vypuštění v rámci letového výcviku v kluzácích,
 - ii) v případě FI(B) 50 hodin nebo 50 vzletů v rámci letového výcviku v balónech,
 - iii) ve všech ostatních případech 500 hodin letového výcviku v příslušné kategorii letadla;

▼B

- 2) projde hodnocením odborné způsobilosti v souladu s článkem FCL.935 v příslušné kategorii letadla s cílem prokázat před examínátorem letových instruktorů (FIE) schopnost poskytovat výcvik pro získání osvědčení FI;

j) průkazu MPL, jestliže instruktor FI:

- 1) pro hlavní letovou fázi výcviku absolvoval dobu letu odpovídající alespoň 500 hodin ve funkci pilota letounu, včetně alespoň 200 hodin letového výcviku;

2) pro základní fázi výcviku:

- i) je držitelem přístrojové kvalifikace pro vícemotorové letouny a má práva k poskytování výcviku pro získání přístrojové kvalifikace a

- ii) absolvoval dobu letu odpovídající alespoň 1 500 hodin ve vícečlenném provozu;

- 3) v případě, že instruktor FI je již kvalifikován k poskytování výcviku v integrovaných kurzech pro získání průkazu ATP(A) nebo CPL(A)/IR, může být požadavek uvedený v odst. 2) bodě ii) nahrazen absolvováním strukturovaného výcvikového kurzu, který zahrnuje:

- i) kvalifikaci MCC;

- ii) účast na pěti lekcích letového výcviku ve fázi 3 kurzu pro získání průkazu MPL,

- iii) účast na pěti lekcích letového výcviku ve fázi 4 kurzu pro získání průkazu MPL,

- iv) účast na pěti opakovacích lekcích traťově orientovaného letového výcviku provozovatele,

- v) náplň kurzu instruktora MCCI.

V tomto případě provede instruktor FI svých prvních pět instruktorských lekcí pod dozorem instruktora TRI(A), MCCI(A) nebo SFI(A) kvalifikovaného pro letový výcvik pro získání průkazu MPL.

FCL.910.FI FI – omezená práva

- a) Práva instruktora FI jsou omezena na provádění letového výcviku pod dozorem instruktora FI pro stejnou kategorii letadla jmenovaného pro tento účel schválenou organizací pro výcvik, a to v těchto případech:

- 1) pro vydání průkazu PPL, SPL, BPL a LAPL;

- 2) u všech integrovaných kurzů na úrovni PPL v případě letounů a vrtulníků;

▼M3

- 3) u třídních a typových kvalifikací pro jednopilotní jednomotorová letadla, s výjimkou jednopilotních složitých letounů s vysokou výkonností, u rozšíření tříd a skupin pro balóny a u rozšíření tříd pro kluzáky;

▼B

- 4) kvalifikace pro lety v noci, vlečení a akrobatické lety.

- b) Při provádění výcviku pod dozorem v souladu s písmenem a) nemá instruktor FI právo povolit pilotům-žákům provedení prvního samostatného letu a prvního samostatného navigačního letu.

- c) Omezení uvedená v písmenech a) a b) se z osvědčení FI odstraní, jestliže instruktor FI uskuteční alespoň:

- 1) v případě instruktora FI(A) 100 hodin letového výcviku v letunech nebo TMG a dále dohled nad nejméně 25 samostatnými lety pilotů-žáků;

▼B

- 2) v případě instruktora FI(H) 100 hodin letového výcviku ve vrtulnicích a dále dohled nad nejméně 25 samostatnými letovými úlohami pilotů-žáků;
- 3) v případě instruktora FI(As), FI(S) a FI(B) patnáct hodin nebo 50 vzletů v rámci letového výcviku zahrnujícího kompletní osnovu výcviku pro vydání průkazu PPL(As), SPL nebo BPL v příslušné kategorii letadla.

FCL.915.FI FI – předpoklady

Žadatel o vydání osvědčení FI musí:

- a) v případě instruktora FI(A) a FI(H):
 - 1) absolvovat alespoň deset hodin letového výcviku podle přístrojů v příslušné kategorii letadla, z nichž smí nanejvýš pět hodin připadnout na pozemní přístrojovou dobu na FSTD;
 - 2) absolvovat dvacet hodin navigačního letu podle VFR v příslušné kategorii letadla ve funkci velitele letadla a
- b) kromě toho v případě instruktora FI(A):
 - 1) být držitelem alespoň průkazu CPL(A) nebo
 - 2) být držitelem alespoň průkazu PPL(A) a:
 - i) splňovat požadavky na teoretické znalosti pro získání průkazu CPL, s výjimkou instruktora FI(A), který poskytuje pouze výcvik pro získání průkazu LAPL(A), a
 - ii) absolvovat dobu letu odpovídající alespoň 200 hodin v letounech nebo TMG, z níž 150 hodin absolvuje ve funkci velitele letadla;
 - 3) nalétat alespoň 30 hodin v jednomotorových pístových letounech, z nichž alespoň pět hodin musí být uskutečněno během posledních šesti měsíců před předvstupní letovou zkouškou stanovenou v čl. FCL.930.FI písm. a);
 - 4) absolvovat jeden samostatný navigační let podle VFR ve funkci velitele letadla v délce alespoň 540 km (300 NM), během kterého je provedeno přistání s úplným zastavením na dvou různých letištích;
- c) kromě toho v případě instruktora FI(H) absolvovat celkovou dobu letu odpovídající 250 hodinám ve funkci pilota vrtulníků, z nichž:
 - 1) je alespoň 100 hodin uskutečněno ve funkci velitele letadla, pokud je žadatel držitelem alespoň průkazu CPL(H), nebo
 - 2) je alespoň 200 hodin uskutečněno ve funkci velitele letadla, pokud je žadatel držitelem alespoň průkazu PPL(H) a splňuje požadavky na teoretické znalosti pro získání průkazu CPL;
- d) v případě instruktora FI(As) absolvovat dobu letu odpovídající 500 hodin na vzducholodích ve funkci velitele letadla, z nichž 400 hodin musí být uskutečněno ve funkci velitele letadla, který je držitelem průkazu CPL(As);

▼M3

- e) v případě instruktora FI(S) absolvovat dobu letu odpovídající 100 hodinám a 200 vypuštění ve funkci PIC v kluzácích. Dále, pokud chce žadatel poskytovat letový výcvik v TMG, musí absolvovat dobu letu odpovídající 30 hodinám ve funkci PIC v TMG a projít dodatečným hodnocením odborné způsobilosti k řízení TMG v souladu s článkem FCL.935 s instruktorem FI kvalifikovaným v souladu s čl. FCL.905.FI písm. i);

▼B

- f) v případě instruktora FI(B) absolvovat dobu letu odpovídající 75 hodinám v balónu ve funkci velitele letadla, z nichž alespoň patnáct hodin musí být uskutečněno ve stejné třídě, ve které má být poskytován výcvik.

▼B**FCL.930.FI FI – výcvikový kurz**

a) Žadatelé o osvědčení FI musí během šesti měsíců před začátkem kurzu absolvovat zvláštní předvstupní letovou zkoušku s instruktorem FI kvalifikovaným v souladu s čl. FCL.905.FI písm. i), který má posoudit jejich schopnost kurz absolvovat. Tato předvstupní letová zkouška je založena na přezkoušení odborné způsobilosti pro třídní a typovou kvalifikaci, jak je stanoveno v dodatku 9 k této části.

b) Výcvikový kurz FI se skládá z:

- 1) 25 hodin pedagogické činnosti;
- 2) i) v případě instruktora FI(A), (H) a (As) alespoň 100 hodin výuky teoretických znalostí, včetně zkoušek pokroku,

ii) v případě instruktora FI(B) nebo FI(S) alespoň 30 hodin výuky teoretických znalostí, včetně zkoušek pokroku;
- 3) i) v případě instruktora FI(A) a (H) alespoň 30 hodin letového výcviku, z nichž 25 hodin tvoří letový výcvik ve dvojím řízení, z nichž pět hodin může být vykonáno na FFS, FNPT I nebo II nebo na FTD 2/3,

ii) v případě instruktora FI(As) alespoň dvacet hodin letového výcviku, z nichž patnáct hodin tvoří letový výcvik ve dvojím řízení,

iii) v případě instruktora FI(S) alespoň šest hodin nebo dvacet vzletů v rámci letového výcviku,

iv) v případě instruktora FI(S) poskytujícího výcvik v TMG alespoň šest hodin letového výcviku ve dvojím řízení v TMG,

▼M3

v) v případě instruktora FI(B) alespoň tři hodin letového výcviku, včetně tří vzletů.

4) Při podávání žádosti o osvědčení FI pro jinou kategorii letadla se pilotům, kteří jsou nebo byli držiteli osvědčení FI(A), (H) nebo (As), započte 55 hodin do požadavku uvedeného v písm. b) odst. 2) bodě i) nebo 18 hodin do požadavků uvedených v písm. b) odst. 2) bodě ii).

▼B**FCL.940.FI FI – prodloužení platnosti a obnova osvědčení**

a) Za účelem prodloužení platnosti osvědčení FI musí držitel splnit dva ze tří níže uvedených požadavků:

1) absolvovat:

- i) v případě osvědčení FI(A) a (H) alespoň 50 hodin letového výcviku v příslušné kategorii letadla jako instruktor FI, TRI, CRI, IRI, MI nebo jako examinátor v době platnosti osvědčení. Pokud mají být prodloužena práva k poskytování výcviku pro získání přístrojové kvalifikace, musí deset z těchto hodin tvořit letový výcvik pro získání přístrojové kvalifikace a musí být absolvovány během dvanácti měsíců před skončením platnosti osvědčení FI,
- ii) v případě osvědčení FI(As) alespoň dvacet hodin letového výcviku na vzducholodích jako instruktor FI, IRI nebo jako examinátor v době platnosti osvědčení. Pokud mají být prodloužena práva k poskytování výcviku pro získání přístrojové kvalifikace, musí deset z těchto hodin tvořit letový výcvik pro získání přístrojové kvalifikace a musí být absolvovány během dvanácti měsíců před skončením platnosti osvědčení FI,

▼B

- iii) v případě osvědčení FI(S) alespoň 30 hodin nebo 60 vzletů v rámci letového výcviku v kluzácích, motorových kluzácích nebo TMG jako instruktor FI nebo jako examinátor v době platnosti osvědčení,
 - iv) v případě osvědčení FI(B) alespoň šest hodin letového výcviku v balónech jako instruktor FI nebo jako examinátor v době platnosti osvědčení;
- 2) navštěvovat v době platnosti osvědčení FI udržovací seminář pro instruktory;
 - 3) projít do dvanácti měsíců před skončením lhůty platnosti osvědčení FI hodnocením odborné způsobilosti v souladu s článkem FCL.935.
- b) Alespoň při každém druhém následujícím prodloužení platnosti osvědčení FI(A) nebo FI(H) nebo při každém třetím prodloužení platnosti osvědčení FI(As), (S) a (B) musí jeho držitel projít hodnocením odborné způsobilosti v souladu s článkem FCL.935.
 - c) Obnova. Jestliže platnost osvědčení FI skončí, musí žadatel ve lhůtě dvanácti měsíců před jeho obnovou:
 - 1) navštěvovat udržovací seminář pro instruktory;
 - 2) projít hodnocením odborné způsobilosti v souladu s článkem FCL.935.

*ODDÍL 4**Specifické požadavky na instruktory pro typovou kvalifikaci – TRI***FCL.905.TRI TRI – práva a podmínky**

Instruktor pro typovou kvalifikaci (TRI) má práva k poskytování výcviku pro:

▼M3

- a) prodloužení platnosti a obnovu traťové přístrojové kvalifikace nebo přístrojové kvalifikace, pokud je instruktor TRI držitelem platné přístrojové kvalifikace;

▼B

- b) vydávání osvědčení TRI nebo SFI, pokud má držitel tříletou praxi jako instruktor TRI a
 - c) v případě instruktora TRI pro jednopilotní letouny:
 - 1) vydávání, prodloužení platnosti a obnovu typových kvalifikací pro jednopilotní složité letouny s vysokou výkonností, pokud žadatel usiluje o práva pro činnost v jednopilotním provozu.

Práva instruktora TRI(SPA) mohou být rozšířena na letový výcvik pro typové kvalifikace pro jednopilotní složité letouny s vysokou výkonností ve vícepilotním provozu, pokud instruktor TRI:

 - i) je držitelem osvědčení MCCI nebo
 - ii) je nebo byl držitelem osvědčení TRI pro vícepilotní letouny. - 2) kurz pro získání průkazu MPL v základní fázi, pokud jsou práva žadatele rozšířena na vícepilotní provoz a pokud žadatel je nebo byl držitelem osvědčení FI(A) nebo IRI(A).
- d) v případě instruktora TRI pro vícepilotní letouny:
 - 1) vydávání, prodloužení platnosti a obnovu typových kvalifikací pro:
 - i) vícepilotní letouny,
 - ii) jednopilotní složité letouny s vysokou výkonností, pokud žadatel usiluje o práva pro činnost ve vícepilotním provozu;

▼B

- 2) kvalifikaci MCC;
 - 3) kurz pro získání průkazu MPL v základní, středně pokročilé a pokročilé fázi, přičemž pro základní fázi je podmínkou, že žadatel je nebo byl držitelem osvědčení FI(A) nebo IRI(A).
- e) v případě instruktora TRI pro vrtulníky:
- 1) vydávání, prodloužení platnosti a obnovu typových kvalifikací pro vrtulníky;
 - 2) výcvik MCC, pokud je držitelem typové kvalifikace pro vícepilotní vrtulníky;
 - 3) rozšíření kvalifikace IR(H) pro jednomotorové vrtulníky na kvalifikaci IR(H) pro vícemotorové vrtulníky;
- f) v případě instruktora TRI pro letadla s pohonem vztlaku:
- 1) vydávání, prodloužení platnosti a obnovu typových kvalifikací pro letadla s pohonem vztlaku;
 - 2) kvalifikaci MCC.

FCL.910.TRI TRI – omezená práva

- a) Obecné. Pokud je výcvik instruktora TRI prováděn pouze na FFS, práva instruktora TRI jsou omezena na výcvik na FFS.

V tomto případě může instruktor TRI provádět linkové lety pod dozorem za předpokladu, že výcvikový kurz instruktora TRI za tímto účelem zahrnoval dodatečný výcvik.

- b) Instruktor TRI pro letouny a letadla s pohonem vztlaku – TRI(A) a TRI(PL). Práva instruktora TRI jsou omezena na typ letounu nebo letadla s pohonem vztlaku, ve kterém byl prováděn výcvik a hodnocení odborné způsobilosti. Práva instruktora TRI se rozšíří na další typy, pokud instruktor TRI:
- 1) absolduje během dvanácti měsíců před podáním žádosti alespoň patnáct traťových úseků, včetně vzletů a přistání na příslušném typu letadla, z nichž může být sedm úseků absolvováno na FFS;
 - 2) absolduje technickou a letovou část výcviku příslušného kurzu instruktora TRI;
 - 3) projde příslušnými oddíly hodnocení odborné způsobilosti v souladu s článkem FCL.935 s cílem prokázat před examínátorem FIE nebo TRE kvalifikovaným v souladu s hlavou K svou schopnost vyučovat piloty na úrovni potřebné k vydání typové kvalifikace, včetně předletového a poletového výcviku a výuky teoretických znalostí.
- c) Instruktor TRI pro vrtulníky – TRI(H).
- 1) Práva instruktora TRI(H) jsou omezena na typ vrtulníku, na kterém byla vykonána zkouška dovednosti pro získání osvědčení TRI. Práva instruktora TRI se rozšíří na další typy, pokud instruktor TRI:
 - i) absolduje příslušnou technickou část kurzu instruktora TRI v odpovídajícím typu vrtulníku nebo na FSTD představujícím tento typ,
 - ii) absolduje alespoň dvě hodiny letového výcviku v příslušném typu pod dozorem řádně kvalifikovaného instruktora TRI(H) a

▼B

- iii) projde příslušnými oddíly hodnocení odborné způsobilosti v souladu s článkem FCL.935 s cílem prokázat před examinátorem FIE nebo TRE kvalifikovaným v souladu s hlavou K svou schopnost vyučovat piloty na úrovni potřebné k vydání typové kvalifikace, včetně předletového a poletového výcviku a výuky teoretických znalostí.
- 2) Za účelem rozšíření práv instruktora TRI(H) z jednopilotních na vícepilotní pro stejný typ vrtulníku musí držitel absolvovat na tomto typu vrtulníku alespoň 100 hodin ve vícepilotním provozu.
- d) Aniž jsou dotčeny předchozí odstavce, držitelé osvědčení TRI, kteří získali typovou kvalifikaci v souladu s čl. FCL.725 písm. e), mají nárok na rozšíření svých práv instruktora TRI o tento nový typ letadla.

FCL.915.TRI TRI – předpoklady

Žadatel o osvědčení TRI musí:

- a) být držitelem průkazu způsobilosti pilota CPL, MPL nebo ATPL pro příslušnou kategorii letadla;
- b) v případě osvědčení TRI(MPA):
 - 1) absolvovat dobu letu odpovídající 1 500 hodin ve funkci pilota vícepilotních letounů a
 - 2) absolvovat během dvanácti měsíců před podáním žádosti 30 traťových úseků, včetně vzletů a přistání, ve funkci velitele letadla nebo druhého pilota v příslušném typu letounu, z nichž patnáct úseků může být absolvováno na FFS představujícím daný typ;
- c) v případě osvědčení TRI(SPA):
 - 1) absolvovat během dvanácti měsíců předcházejících podání žádosti 30 traťových úseků, včetně vzletů a přistání, ve funkci velitele letadla v příslušném typu letounu, z nichž patnáct úseků může být absolvováno na FFS představujícím daný typ, a
 - 2) i) absolvovat dobu letu odpovídající alespoň 500 hodin ve funkci pilota letounů, včetně 30 hodin ve funkci velitele letadla v příslušném typu letounu, nebo
 - ii) být současným nebo bývalým držitelem osvědčení FI pro vícemotorové letouny s právy přístrojové kvalifikace IR(A);
- d) v případě osvědčení TRI(H):
 - 1) v případě osvědčení TRI(H) pro jednopilotní jednomotorové vrtulníky absolvovat 250 hodin ve funkci pilota vrtulníků;
 - 2) v případě osvědčení TRI(H) pro jednopilotní vícemotorové vrtulníky absolvovat 500 hodin ve funkci pilota vrtulníků, včetně 100 hodin ve funkci velitele letadla v jednopilotních vícemotorových vrtulnících;
 - 3) v případě osvědčení TRI(H) pro vícepilotní vrtulníky absolvovat dobu letu odpovídající 1 000 hodin ve funkci pilota vrtulníků, které zahrnují:
 - i) 350 hodin ve funkci pilota vícepilotních vrtulníků nebo
 - ii) u žadatelů, kteří jsou již držiteli osvědčení TRI(H) pro jednopilotní vícemotorové vrtulníky absolvovat 100 hodin ve funkci pilota tohoto typu ve vícepilotním provozu.
 - 4) Držitelům osvědčení FI(H) se toto osvědčení započítá v plném rozsahu do požadavků odstavců 1) a 2) pro příslušný jednopilotní vrtulník;

▼B

e) v případě osvědčení TRI(PL):

- 1) absolvovat dobu letu odpovídající 1 500 hodin ve funkci pilota vícepilotních letounů, letadel s pohonem vzlaku nebo vícepilotních vrtulníků a
- 2) absolvovat během dvanácti měsíců před podáním žádosti 30 traťových úseků, včetně vzletů a přistání, ve funkci velitele letadla nebo druhého pilota v příslušném typu letadla s pohonem vzlaku, z nichž patnáct úseků může být absolvováno na FFS představujícím daný typ.

FCL.930.TRI TRI – výcvikový kurz

a) Výcvikový kurz instruktora TRI musí zahrnovat alespoň:

- 1) 25 hodin pedagogické činnosti;
 - 2) deset hodin technického výcviku, včetně revize technických znalostí, přípravy učebních plánů a rozvoje schopností při poskytování výcviku v učebně nebo na simulátoru;
 - 3) pěti hodin letového výcviku v příslušném letadle nebo na simulátoru představujícím tento typ letadla v případě jednopilotních letadel a deset hodin v případě vícepilotních letadel nebo simulátoru představujícího tento typ letadla.
- b) Žadatelům, kteří jsou nebo byli držiteli osvědčení instruktora, se toto osvědčení plně započte do požadavku uvedeného v písm. a) odst. 1).
- c) Žadateli o osvědčení TRI, který je držitelem osvědčení SFI pro příslušný typ, se toto osvědčení plně započte do požadavků uvedených v tomto odstavci za účelem vydání osvědčení TRI omezeného na poskytování letového výcviku na simulátorech.

FCL.935.TRI TRI – Hodnocení odborné způsobilosti

Pokud je hodnocení odborné způsobilosti instruktora TRI prováděno na FFS, osvědčení TRI je omezeno na letový výcvik na FFS.

Omezení se zruší, pokud instruktor TRI projde hodnocením odborné způsobilosti v letadle.

FCL.940.TRI TRI – prodloužení platnosti a obnova osvědčení

a) *Prodloužení platnosti.*

- 1) Letouny. Za účelem prodloužení platnosti osvědčení TRI(A) musí žadatel během posledních dvanácti měsíců před skončením platnosti osvědčení splnit jeden ze tří níže uvedených požadavků:
 - i) vést jednu z těchto částí kompletního výcvikového kurzu pro získání typové kvalifikace: lekci na simulátoru v délce alespoň tří hodin nebo jednu letovou úlohu v délce alespoň jedné hodiny zahrnující nejméně dva vzlety a přistání,
 - ii) podstoupit udržovací výcvik instruktora jako instruktor TRI ve schválené organizaci pro výcvik,
 - iii) projít hodnocením odborné způsobilosti v souladu s článkem FCL.935.
- 2) Vrtulníky a letadla s pohonem vzlaku. Za účelem prodloužení platnosti osvědčení TRI(H) nebo TRI(PL) musí žadatel v době platnosti osvědčení TRI splnit dva ze tří níže uvedených požadavků:
 - i) absolvovat 50 hodin letového výcviku v každém typu letadla, k němuž má práva k poskytování výcviku, nebo na FSTD představujícím tyto typy, z nichž alespoň patnáct hodin musí být absolvováno během dvanácti měsíců před skončením platnosti osvědčení TRI.

▼B

V případě osvědčení TRI(PL) musí být tyto hodiny letového výcviku nalétány ve funkci instruktora (TRI) či examinátora typové kvalifikace (TRE) nebo instruktora (SFI) či examinátora syntetického létání (SFE). V případě osvědčení TRI(H) má pro tento účel význam také čas nalétaný ve funkci instruktora FI, instruktora nástrojové kvalifikace (IRI), instruktora syntetického výcviku (STI) nebo jako jakéhokoliv examinátora,

- ii) podstoupit udržovací výcvik instruktora jako instruktor TRI ve schválené organizaci pro výcvik,
 - iii) projít hodnocením odborné způsobilosti v souladu s článkem FCL.935.
- 3) Držitel osvědčení TRI musí za účelem alespoň každého druhého prodloužení jeho platnosti projít hodnocením odborné způsobilosti v souladu s článkem FCL.935.
- 4) Pokud je osoba držitelem osvědčení TRI pro více než jeden typ letadla v rámci téže kategorie, hodnocení odborné způsobilosti absolvované v jednom z těchto typů prodloužuje platnost osvědčení TRI i pro ostatní typy v rámci téže kategorie letadla.
- 5) Specifické požadavky pro prodloužení platnosti osvědčení TRI(H). Instruktor TRI(H), který je držitelem osvědčení FI(H) pro příslušný typ vrtulníku, se toto osvědčení plně započte do požadavků uvedených v písmeni a) výše. V tomto případě je osvědčení TRI(H) platné do skončení platnosti osvědčení FI(H).
- b) *Obnova.*
- 1) Letouny. Po skončení platnosti osvědčení TRI(A) musí žadatel:
- i) absolvovat během dvanácti měsíců před podáním žádosti alespoň 30 traťových úseků, včetně vzletů a přistání v příslušném typu letounu, z nichž nejvýše patnáct úseků může být absolvováno na letovém simulátoru,
 - ii) absolvovat příslušné části kurzu instruktora TRI ve schválené organizaci pro výcvik,
 - iii) vést v rámci kompletního kurzu pro získání typové kvalifikace alespoň tříhodinový letový výcvik v příslušném typu letounu pod dozorem instruktora TRI(A).
- 2) Vrtulníky a letadla s pohonem vzlaku. Jestliže platnost osvědčení TRI(H) nebo TRI(PL) skončí, musí žadatel během dvanácti měsíců před jeho obnovou:
- i) podstoupit udržovací výcvik instruktora jako instruktor TRI ve schválené organizaci pro výcvik, který by měl obsahovat příslušné prvky výcvikového kurzu instruktora TRI, a
 - ii) projít hodnocením odborné způsobilosti v souladu s článkem FCL.935 v každém typu letadla, pro který žadatel požaduje obnovu práv k poskytování výcviku.

ODDÍL 5***Specifické požadavky na instruktory pro třídní kvalifikaci – CRI*****FCL.905.CRI CRI – práva a podmínky**

- a) Instruktor pro třídní kvalifikaci (CRI) má práva k poskytování výcviku pro:

▼M3

- 1) vydávání, prodloužení platnosti a obnovu třídních nebo typových kvalifikací pro jednopilotní letouny, s výjimkou jednopilotních složitých letounů s vysokou výkonností, pokud žadatel usiluje o získání práv k letu v jednopilotním provozu;

▼B

- 2) kvalifikaci pro vlečení nebo akrobatické lety v dané kategorii letounu za předpokladu, že instruktor CRI je držitelem příslušné kvalifikace a že prokázal schopnost poskytovat výcvik pro získání uvedené kvalifikace instruktorovi FI kvalifikovanému v souladu s čl. FCL.905.FI písm. i).

▼B

b) Práva instruktora CRI jsou omezena na třídu nebo typ letounu, na kterém bylo provedeno hodnocení odborné způsobilosti instruktora. Práva instruktora CRI mohou být rozšířena na jiné třídy nebo typy, pokud instruktor CRI během posledních dvanácti měsíců absolvoval:

- 1) dobu letu odpovídající patnácti hodinám ve funkci velitele letadla v letounech příslušné třídy nebo typu letounu;
- 2) jeden cvičný let provedený z pravého sedadla pod dozorem jiného instruktora CRI nebo FI kvalifikovaného pro uvedenou třídu nebo typ sedacího na sedadle druhého pilota.

▼M3

c) Žadatelé o osvědčení CRI pro vícemotorové letouny, kteří jsou držiteli osvědčení CRI pro jednomotorové letouny, musí splňovat předpoklady pro osvědčení CRI stanovené v čl. FCL.915.CRI písm. a) a požadavky čl. FCL.930.CRI písm. a) odst. 3) a článku FCL.935.

▼B**FCL.915.CRI CRI – předpoklady**

Žadatel o osvědčení CRI musí absolvovat alespoň:

a) pro vícemotorové letouny:

- 1) dobu letu odpovídající 500 hodin ve funkci pilota v letounech;
- 2) 30 hodin ve funkci velitele letadla v příslušné třídě nebo typu letounu;

b) pro jednomotorové letouny:

- 1) dobu letu odpovídající 300 hodin ve funkci pilota v letounech;
- 2) 30 hodin ve funkci velitele letadla v příslušné třídě nebo typu letounu.

FCL.930.CRI CRI – výcvikový kurs

a) Výcvikový kurz instruktora CRI musí zahrnovat alespoň:

- 1) 25 hodin pedagogické činnosti;
- 2) deset hodin technického výcviku, včetně revize technických znalostí, přípravy učebních plánů a rozvoje schopností při poskytování výcviku v učebně nebo na simulátoru;
- 3) pět hodin letového výcviku ve vícemotorových letounech nebo tři hodiny letového výcviku v jednomotorových letounech poskytnutých instruktorem FI(A) kvalifikovaným v souladu s čl. FCL.905.FI písm. i).

b) Žadatelům, kteří jsou nebo byli držiteli osvědčení instruktora, se toto osvědčení plně započte do požadavku uvedeného v písm. a) odst. 1).

FCL.940.CRI CRI – prodloužení platnosti a obnova osvědčení

a) Za účelem prodloužení platnosti osvědčení CRI musí žadatel během dvanácti měsíců před skončením platnosti osvědčení CRI:

- 1) provést alespoň deset hodin letového výcviku ve funkci instruktora CRI. Pokud je žadatel držitelem práv instruktora CRI pro jednomotorové i vícemotorové letouny, musí být uvedených deset hodin letového výcviku rovnoměrně rozděleno mezi jednomotorové a vícemotorové letouny, nebo
- 2) podstoupit udržovací výcvik jako instruktor CRI ve schválené organizaci pro výcvik, nebo
- 3) projít hodnocením odborné způsobilosti v souladu s článkem FCL.935 pro vícemotorové, případně jednomotorové letouny.

b) Za účelem alespoň každého druhého prodloužení platnosti osvědčení CRI musí jeho držitel splňovat požadavek písm. a) odst. 3).

▼B

- c) Obnova. Jestliže platnost osvědčení CRI skončí, musí žadatel během dvanácti měsíců před jeho obnovou:
- 1) podstoupit udržovací výcvik jako instruktor CRI ve schválené organizaci pro výcvik;
 - 2) projít hodnocením odborné způsobilosti v souladu s článkem FCL.935.

ODDÍL 6***Specifické požadavky na instruktory pro přístrojovou kvalifikaci – IRI*****FCL.905.IRI IRI – práva a podmínky****▼M3**

- a) Instruktor pro přístrojovou kvalifikaci (IRI) má práva k poskytování výcviku pro vydávání, prodloužení platnosti nebo obnovu traťové přístrojové kvalifikace nebo přístrojové kvalifikace pro příslušnou kategorii letadla.

▼B

- b) Specifické požadavky na kurz pro získání průkazu MPL. Pokud chce instruktor IRI(A) poskytovat výcvik pro základní fázi výcviku v kurzu pro získání průkazu MPL, musí:
- 1) být držitelem přístrojové kvalifikace pro vícemotorové letouny a
 - 2) uskutečnit dobu letu odpovídající alespoň 1 500 hodin ve vícečlenném provozu.
 - 3) V případě instruktora IRI již kvalifikovaného k poskytování výcviku v integrovaných kurzech pro získání průkazu ATP(A) nebo CPL(A)/IR, může být požadavek uvedený v písm. b) odst. 2) nahrazen absolvováním kurzu stanoveného v čl. FCL.905.FI písm. j) odst. 3).

FCL.915.IRI IRI – předpoklady

Žadatel o osvědčení IRI musí:

- a) v případě osvědčení IRI(A):
- 1) uskutečnit dobu letu podle IFR odpovídající alespoň 800 hodin, z níž alespoň 400 hodin musí být absolvováno v letounech, a

▼M3

- 2) v případě žadatelů o osvědčení IRI(A) pro vícemotorové letouny splňovat požadavky čl. FCL.915.CRI písm. a), článku FCL.930.CRI a článku FCL.935.

▼B

- b) v případě osvědčení IRI(H):
- 1) uskutečnit alespoň dobu letu podle IFR odpovídající alespoň 500 hodin, z níž alespoň 250 hodin musí připadnout na dobu letu podle přístrojů ve vrtulnících, a
 - 2) v případě žadatelů o osvědčení IRI(H) pro vícemotorové vrtulníky splňovat požadavky čl. FCL.905.FI písm. g) odst. 3) bodu ii);
- c) v případě osvědčení IRI(As) uskutečnit dobu letu podle IFR odpovídající alespoň 300 hodin, z níž alespoň 100 hodin musí tvořit doba letu podle přístrojů na vzducholodích.

FCL.930.IRI IRI – výcvikový kurs

- a) Výcvikový kurs instruktora IRI musí zahrnovat alespoň:
- 1) 25 hodin pedagogické činnosti;
 - 2) deset hodin technického výcviku, včetně revize teoretických znalostí přístrojů, přípravy učebních plánů a rozvoje schopností při poskytování výcviku v učebně;
 - 3) i) v případě instruktora IRI(A) alespoň deset hodin letového výcviku v letounu, na FFS, FTD 2/3 nebo FNPT II. V případě žadatelů, kteří jsou držiteli osvědčení FI(A), může být počet těchto hodin omezen na pět,

▼B

- ii) v případě instruktora IRI(H) alespoň deset hodin letového výcviku ve vrtulníku, na FFS, FTD 2/3 nebo FNPT II/III,
 - iii) v případě instruktora IRI(As) alespoň deset hodin letového výcviku na vzducholodi, FFS, FTD 2/3 nebo FNPT II.
- b) Letový výcvik provádí instruktor FI kvalifikovaný v souladu s čl. FCL.905.FI písm. i).
- c) Žadatelům, kteří jsou nebo byli držiteli osvědčení instruktora, se toto osvědčení plně započte do požadavku uvedeného v písm. a) odst. 1).

FCL.940.IRI IRI – prodloužení platnosti a obnova osvědčení

Za účelem prodloužení platnosti a obnovy osvědčení IRI musí žadatel splnit podmínky pro prodloužení platnosti a obnovu osvědčení FI v souladu s článkem FCL.940.FI.

*ODDÍL 7****Specifické požadavky na instruktora syntetického létání – SFI*****FCL.905.SFI SFI – práva a podmínky**

Instruktor syntetického létání (SFI) má práva k poskytování letového výcviku v rámci příslušné kategorie letadla pro:

- a) vydávání, prodloužení platnosti a obnovu přístrojové kvalifikace za předpokladu, že je nebo byl držitelem přístrojové kvalifikace v příslušné kategorii letadla a absolvoval výcvikový kurz instruktora IRI, a

- b) v případě instruktora SFI pro jednopilotní letouny:

- 1) vydávání, prodloužení platnosti a obnovu typových kvalifikací pro jednopilotní složité letouny s vysokou výkonností, pokud žadatel usiluje o práva pro činnost v jednopilotním provozu.

Práva instruktora SFI(SPA) mohou být rozšířena na letový výcvik pro typové kvalifikace pro jednopilotní letouny s vysokou výkonností ve více-pilotním provozu, pokud:

- i) je držitelem osvědčení MCCI nebo

- ii) je nebo byl držitelem osvědčení TRI pro více-pilotní letouny a

- 2) za předpokladu, že práva udělená osvědčením SFI(SPA) byla rozšířena na více-pilotní provoz v souladu s odstavcem 1):

- i) MCC,

- ii) kurz pro získání průkazu MPL v základní fázi;

- c) v případě instruktora SFI pro více-pilotní letouny:

- 1) vydávání, prodloužení platnosti a obnovu typových kvalifikací pro:

- i) více-pilotní letouny,

- ii) jednopilotní složité letouny s vysokou výkonností, pokud žadatel usiluje o práva pro činnost ve více-pilotním provozu;

- 2) MCC;

- 3) kurz pro získání průkazu MPL v základní, středně pokročilé a pokročilé fázi, přičemž pro základní fázi je podmínkou, že je nebo byl držitelem osvědčení FI(A) nebo IRI(A).

▼B

d) v případě instruktora SFI pro vrtulníky:

- 1) vydávání, prodloužení platnosti a obnovu typových kvalifikací pro vrtulníky;

▼M3

- 2) výcvik MCC, pokud má instruktor SFI práva k poskytování výcviku pro vícepilotní vrtulníky.

▼B**FCL.910.SFI SFI – omezená práva**

Práva instruktora SFI jsou omezena na FTD 2/3 nebo FFS typu letadla, ve kterém byl prováděn výcvikový kurz instruktora SFI.

Práva mohou být rozšířena na jiná FSTD představující další typy stejné kategorie letadla, pokud držitel osvědčení:

- a) uspokojivě absolvaluje simulátorovou náplň příslušného kurzu pro získání typové kvalifikace a
- b) provede v rámci kompletního kurzu pro získání typové kvalifikace alespoň tři hodiny letového výcviku souvisejícího s povinnostmi instruktora SFI v odpovídajícím typu letadla pod dozorem a ke spokojenosti examinátora TRE, který je k tomuto účelu kvalifikován.

FCL.915.SFI SFI – předpoklady

Žadatel o osvědčení SFI musí:

- a) být současným nebo bývalým držitelem průkazu CPL, MPL nebo ATPL pro příslušnou kategorii letadla;
- b) absolvovat přezkoušení odborné způsobilosti k vydávání typové kvalifikace pro konkrétní letadlo na FFS představujícím příslušný typ letadla během dvanácti měsíců před podáním žádosti a
- c) kromě toho v případě instruktora SFI(A) pro vícepilotní letouny nebo instruktora SFI(PL) musí:
 - 1) uskutečnit dobu letu odpovídající alespoň 1 500 hodin ve funkci pilota ve vícepilotních letounech nebo případně v letadlech s pohonem vzlaku;
 - 2) absolvovat ve funkci pilota nebo pozorovatele během dvanácti měsíců před podáním žádosti alespoň:
 - i) tři traťové úseky v pilotní kabině příslušného typu letadla nebo
 - ii) dvě lekce traťově orientovaného letového výcviku na simulátoru vedeného kvalifikovanou letovou posádkou v pilotní kabině příslušného typu letadla. Tyto lekce na simulátoru musí zahrnovat dva lety, každý v délce alespoň dvou hodin mezi dvěma různými letišti, a s nimi spojené předletové plánování a poletový rozbor;
- d) kromě toho v případě instruktora SFI(A) pro jednopilotní složité letouny s vysokou výkonností musí:
 - 1) uskutečnit dobu letu odpovídající 500 hodin ve funkci velitele letadla v jednopilotních letounech;
 - 2) být současným nebo bývalým držitelem přístrojové kvalifikace IR(A) pro vícemotorové letouny a
 - 3) splňovat požadavky uvedené v písm. c) odst. 2);
- e) kromě toho v případě instruktora SFI(H) musí:
 - 1) absolvovat ve funkci pilota nebo pozorovatele během dvanácti měsíců předcházejících podání žádosti dobu letu odpovídající alespoň jedné hodině v pilotní kabině příslušného typu a

▼B

- 2) v případě vícepilotních vrtulníků absolvovat alespoň 1 000 hodin praxe v létání ve funkci pilota vrtulníků, včetně alespoň 350 hodin ve funkci pilota vícepilotních vrtulníků;
- 3) v případě jednopilotních vícemotorových vrtulníků absolvovat 500 hodin ve funkci pilota vrtulníků, včetně 100 hodin ve funkci velitele letadla v jednopilotních vícemotorových vrtulnících;
- 4) v případě jednopilotních jednomotorových vrtulníků absolvovat 250 hodin ve funkci pilota vrtulníků.

FCL.930.SFI SFI – výcvikový kurs

a) Výcvikový kurz instruktora SFI musí zahrnovat:

- 1) náplň týkající se FSTD v rámci příslušného kurzu pro získání typové kvalifikace;
- 2) náplň výcvikového kurzu instruktora TRI.

b) Žadateli o osvědčení SFI, který je držitelem osvědčení TRI pro příslušný typ, se toto osvědčení plně započte do požadavků uvedených v tomto odstavci.

FCL.940.SFI SFI – prodloužení platnosti a obnova osvědčení

a) Prodloužení platnosti. Za účelem prodloužení platnosti osvědčení SFI musí žadatel v době platnosti osvědčení SFI splnit dva ze tří níže uvedených požadavků:

- 1) absolvovat 50 hodin ve funkci instruktora nebo examinátora na FSTD, z nichž alespoň patnáct hodin musí být absolvováno během dvanácti měsíců před skončením platnosti osvědčení SFI;
- 2) podstoupit udržovací výcvik instruktora SFI ve schválené organizaci pro výcvik;
- 3) projít příslušnými oddíly hodnocení odborné způsobilosti v souladu s článkem FCL.935.

b) Kromě toho musí žadatel absolvovat na FFS přezkoušení odborné způsobilosti k vydávání typové kvalifikace pro konkrétní typy letadla, na které se vztahují jeho práva.

c) Za účelem alespoň každého druhého prodloužení platnosti osvědčení SFI musí žadatel splňovat požadavek písm. a) odst. 3).

d) Obnova. Jestliže platnost osvědčení SFI skončí, musí žadatel během dvanácti měsíců před podáním žádosti:

- 1) absolvovat simulátorovou náplň výcvikového kurzu instruktora SFI;
- 2) splnit požadavky uvedené v písm. a) odst. 2) a 3).

ODDÍL 8***Specifické požadavky na instruktory součinnosti vícečlenné posádky – MCCI*****FCL.905.MCCI MCCI – práva a podmínky**

a) Instruktor součinnosti vícečlenné posádky (MCCI) má práva k poskytování letového výcviku během:

- 1) praktické části kurzů MCC, pokud nejsou kombinovány s výcvikem pro získání typové kvalifikace, a
- 2) v případě instruktora MCCI(A) základní fáze integrovaného výcvikového kurzu pro získání průkazu MPL za předpokladu, že je držitelem osvědčení FI(A) nebo IRI(A).

FCL.910.MCCI MCCI – omezená práva

Práva držitele osvědčení MCCI jsou omezena na FNPT II/III MCC, FTD 2/3 nebo FFS, na kterém byl prováděn výcvikový kurz instruktora MCCI.

▼B

Práva mohou být rozšířena na jiná FSTD představující další typy letadla, pokud držitel absolvuje v rámci kurzu instruktora MCCI praktický výcvik na příslušném typu FNPT II/III MCC, FTD 2/3 nebo FFS.

FCL.915.MCCI MCCI – předpoklady

Žadatel o osvědčení MCCI musí:

- a) být současným nebo bývalým držitelem průkazu CPL, MPL nebo ATPL pro příslušnou kategorii letadla;
- b) absolvovat alespoň:
 - 1) v případě letounů, vzducholodí a letadel s pohonem vzlaku 1 500 hodin praxe v létání ve funkci pilota ve vícepilotním provozu;
 - 2) v případě vrtulníků 1 000 hodin praxe v létání ve funkci pilota ve vícečlenném provozu, z nichž je alespoň 350 hodin uskutečněno ve vícepilotních vrtulnících.

FCL.930.MCCI MCCI – výcvikový kurs

a) Výcvikový kurs instruktora MCCI musí zahrnovat alespoň:

- 1) 25 hodin pedagogické činnosti;
 - 2) technický výcvik související s typem FSTD, na kterém žadatel hodlá poskytovat výcvik;
 - 3) tři hodiny praktického výcviku, které mohou být absolvovány jako letový výcvik nebo jako výcvik MCC na příslušném FNPT II/III MCC, FTD 2/3 nebo FFS pod dozorem instruktora TRI, SFI nebo MCCI, kterého pro tento účel určí schválená organizace pro výcvik. Tyto hodiny letového výcviku pod dozorem musí zahrnovat rovněž hodnocení odborné způsobilosti žadatele podle článku FCL.920.
- b) Žadatelům, kteří jsou nebo byli držiteli osvědčení FI, TRI, CRI, IRI nebo SFI, se toto osvědčení plně započte do požadavku písm. a) odst. 1).

FCL.940.MCCI MCCI – prodloužení platnosti a obnova osvědčení

- a) Za účelem prodloužení platnosti osvědčení MCCI musí žadatel splnit požadavky uvedené v čl. FCL.930.MCCI písm. a) odst. 3) na příslušném typu FNPT II/III, FTD 2/3 nebo FFS během posledních dvanácti měsíců před skončením platnosti osvědčení MCCI.
- b) Obnova. Jestliže platnost osvědčení MCCI skončí, musí žadatel splnit požadavky uvedené v čl. FCL.930.MCCI odst. a) odst. 2) a 3) na příslušném typu FNPT II/III MCC, FTD 2/3 nebo FFS.

*ODDÍL 9**Specifické požadavky na instruktora syntetického výcviku – STI***FCL.905.STI STI – práva a podmínky**

- a) Instruktor syntetického výcviku (STI) má práva k poskytování výcviku syntetického létání v příslušné kategorii letadla pro:
 - 1) vydávání průkazu způsobilosti;

▼B

2) vydávání, prodloužení platnosti nebo obnovu přístrojové kvalifikace a třídní nebo typové kvalifikace pro jednopilotní letadla, s výjimkou jednopilotních složitých letounů s vysokou výkonností.

- b) Dodatečná práva pro instruktora STI(A). Práva instruktora STI(A) zahrnují poskytování výcviku syntetického létání během výcviku v hlavních letových dovednostech integrovaného výcvikového kurzu pro získání průkazu MPL.

FCL.910.STI STI – omezená práva

Práva instruktora STI jsou omezena na FNPT II/III, FTD 2/3 nebo FFS, na kterém byl prováděn výcvikový kurz instruktora STI.

Práva mohou být rozšířena na jiná FSTD představující další typy letadla, pokud jejich držitel:

- a) absolvuje náplň týkající se FFS v rámci kurzu instruktora TRI na příslušném typu;
- b) projde přezkoušením odborné způsobilosti k vydávání typové kvalifikace pro konkrétní letadlo na FFS příslušného typu během dvanácti měsíců před podáním žádosti;
- c) provede v rámci kurzu pro získání typové kvalifikace alespoň jednu lekci na FSTD související s povinnostmi instruktora STI v délce alespoň tří hodin na odpovídajícím typu letadla pod dozorem examinátora letových instruktorů (FIE).

FCL.915.STI STI – předpoklady

Žadatel o osvědčení STI musí:

- a) být v současnosti nebo během tří let před podáním žádosti držitelem průkazu způsobilosti pilota a práv k poskytování výcviku, jež odpovídají kurzům, v nichž má být výcvik poskytován;
- b) absolvovat na FNPT příslušné přezkoušení odborné způsobilosti pro třídní nebo typovou kvalifikaci během dvanácti měsíců před podáním žádosti.

Žadatel o osvědčení STI(A), který hodlá provádět výcvik výhradně na BITD, absolvuje pouze úlohy odpovídající zkoušce dovednosti pro vydání průkazu PPL(A);

- c) kromě toho v případě instruktora STI(H) uskutečnit dobu letu odpovídající jedné hodině ve funkci pozorovatele v pilotní kabině příslušného typu vrtulníku během dvanácti měsíců před podáním žádosti.

FCL.930.STI STI – výcvikový kurz

- a) Výcvikový kurz instruktora STI musí zahrnovat alespoň tři hodiny letového výcviku souvisejícího s povinnostmi instruktora STI na FFS, FTD 2/3 nebo FNPT II/III pod dozorem examinátora FIE. Tyto hodiny letového výcviku pod dozorem musí zahrnovat rovněž hodnocení odborné způsobilosti žadatele podle článku FCL.920.

Žadatelé o osvědčení STI(A), kteří chtějí poskytovat výcvik výhradně na BITD, absolvují letový výcvik na BITD.

- b) V případě žadatelů o osvědčení STI(H) musí kurz rovněž zahrnovat náplň týkající se FFS v rámci příslušného kurzu instruktora TRI.

▼B**FCL.940.STI Prodloužení platnosti a obnova osvědčení STI**

a) Prodloužení platnosti. Za účelem prodloužení platnosti osvědčení STI musí žadatel během posledních dvanácti měsíců platnosti osvědčení STI:

- 1) provést alespoň tři hodiny letového výcviku na FFS nebo FNPT II/III nebo BITD v rámci kompletního kurzu pro získání průkazu CPL, přístrojové kvalifikace, průkazu PPL nebo kurzu pro získání třídní nebo typové kvalifikace a
- 2) absolvovat na FFS, FTD 2/3 nebo FNPT II/III, na kterém se obvykle provádí letový výcvik, příslušné oddíly přezkoušení odborné způsobilosti v souladu s dodatkem 9 k této části pro příslušnou třídu nebo typ letadla.

V případě instruktora STI(A), který provádí výcvik výhradně na BITD, zahrnuje přezkoušení odborné způsobilosti pouze úlohy odpovídající zkoušce dovednosti pro vydání průkazu PPL(A).

b) Obnova. Jestliže platnost osvědčení STI skončí, musí žadatel:

- 1) podstoupit udržovací výcvik jako instruktor STI ve schválené organizaci pro výcvik;
- 2) absolvovat na FFS, FTD 2/3 nebo FNPT II/III, na kterém se obvykle provádí letový výcvik, příslušné oddíly přezkoušení odborné způsobilosti v souladu s dodatkem 9 k této části pro příslušnou třídu nebo typ letadla.

V případě instruktora STI(A), který provádí výcvik výhradně na BITD, zahrnuje přezkoušení odborné způsobilosti pouze úlohy odpovídající zkoušce dovednosti pro vydání průkazu PPL(A).

- 3) provést v rámci kompletního kurzu pro získání průkazu CPL, přístrojové kvalifikace, průkazu PPL nebo kurzu pro získání třídní nebo typové kvalifikace alespoň tři hodiny letového výcviku pod dozorem instruktora FI, CRI(A), IRI nebo TRI(H), kterého pro tento účel jmenuje schválená organizace pro výcvik. Alespoň jedna hodina letového výcviku musí být vykonána pod dozorem examinátora FIE(A).

*ODDÍL 10**Instruktor pro let v horském terénu – MI***FCL.905.MI MI – práva a podmínky**

Instruktor pro let v horském terénu (MI) má práva k poskytování letového výcviku pro vydávání kvalifikace pro let v horském terénu.

FCL.915.MI MI – předpoklady

Žadatel o osvědčení MI musí:

- a) být držitelem osvědčení FI, CRI nebo TRI s právy pro jednopilotní letouny;
- b) být držitelem kvalifikace pro let v horském terénu.

FCL.930.MI MI – výcvikový kurs

- a) Výcvikový kurs instruktora MI musí zahrnovat hodnocení odborné způsobilosti žadatele popsané v článku FCL.920.

▼B

- b) Před zahájením účasti v kurzu musí žadatelé absolvovat předvstupní letovou zkoušku s instruktorem MI, který je držitelem osvědčení FI a který posoudí jejich praxi a schopnost výcvikový kurz podstoupit.

FCL.940.MI Platnost osvědčení MI

Osvědčení MI je platné po dobu platnosti osvědčení FI, TRI nebo CRI.

*ODDÍL 11**Specifické požadavky na instruktory pro zkušební lety – FTI***FCL.905.FTI FTI – práva a podmínky**

- a) Instruktor pro zkušební lety (FTI) má práva k poskytování výcviku v příslušné kategorii letadla pro:
- 1) vydávání kvalifikace pro zkušební lety kategorie 1 nebo 2, pokud je držitelem příslušné kategorie kvalifikace pro zkušební lety;
 - 2) vydávání osvědčení FTI v rámci příslušné kategorie kvalifikace pro zkušební lety, pokud má instruktor alespoň dva roky praxe s poskytováním výcviku pro vydávání kvalifikací pro zkušební lety.
- b) Práva instruktora FTI, který je držitelem kvalifikace pro zkušební lety kategorie 1, zahrnují rovněž poskytování letového výcviku v souvislosti s kvalifikací pro zkušební lety kategorie 2.

FCL.915.FTI FTI – předpoklady

Žadatel o osvědčení FTI musí:

- a) být držitelem kvalifikace pro zkušební lety vydané v souladu s článkem FCL.820;
- b) absolvovat alespoň 200 hodin zkušebních letů kategorie 1 nebo 2.

FCL.930.FTI FTI – výcvikový kurz

- a) Výcvikový kurz instruktora FTI musí zahrnovat alespoň:

- 1) 25 hodin pedagogické činnosti;
- 2) deset hodin technického výcviku, včetně revize technických znalostí, přípravy učebních plánů a rozvoje schopností při poskytování výcviku v učebně nebo na simulátoru;
- 3) pět hodin praktického letového výcviku pod dozorem instruktora FTI kvalifikovaného v souladu s čl. FCL.905.FTI písm. b). Tyto hodiny letového výcviku musí zahrnovat rovněž hodnocení odborné způsobilosti žadatele podle článku FCL.920.

- b) Započtení

- 1) Žadatelům, kteří jsou nebo byli držiteli osvědčení instruktora, se toto osvědčení plně započte do požadavku uvedeného v písm. a) odst. 1).
- 2) Kromě toho žadatelům, kteří jsou nebo byli držiteli osvědčení FI nebo TRI v příslušné kategorii, se toto osvědčení plně započítává do požadavku písm. a) odst. 2).

FCL.940.FTI FTI – prodloužení platnosti a obnova osvědčení

- a) Prodloužení platnosti. Za účelem prodloužení platnosti osvědčení FTI musí žadatel v době platnosti osvědčení FTI splnit jeden z níže uvedených požadavků:

- 1) absolvovat alespoň:

- i) 50 hodin zkušebních letů, z nichž alespoň patnáct hodin musí být uskutečněno během dvanácti měsíců před skončením platnosti osvědčení FTI a

▼B

- ii) pět hodin letového výcviku v provádění zkušebních letů během dvanácti měsíců před skončením platnosti osvědčení FTI, nebo
- 2) podstoupit udržovací výcvik instruktora FTI ve schválené organizaci pro výcvik. Udržovací letový výcvik je založen na praktických prvcích letového výcviku v rámci výcvikového kurzu instruktora FTI v souladu s čl. FCL.930.FTI písm. a) odst. 3) a zahrnuje alespoň jeden výcvikový let pod dozorem instruktora FTI kvalifikovaného v souladu s čl. FCL.905.FTI písm. b).
- b) Obnova. Jestliže platnost osvědčení FTI skončí, musí žadatel podstoupit udržovací výcvik instruktora FTI ve schválené organizaci pro výcvik. Udržovací výcvik musí splňovat alespoň požadavky čl. FCL.930.FTI písm. a) odst. 3).

HLAVA K

EXAMINÁTOŘI

ODDÍL 1

Obecné požadavky**FCL.1000 Osvědčení examinátora**

a) Obecné. Držitelé osvědčení examinátora musí:

- 1) být držiteli průkazu způsobilosti, kvalifikace nebo osvědčení rovnocenného průkazu způsobilosti, kvalifikace nebo osvědčení, pro které je oprávněn provádět zkoušky dovednosti, přezkoušení odborné způsobilosti nebo hodnocení odborné způsobilosti, a musí mít právo k poskytování výcviku pro jejich získání;
- 2) být kvalifikovaní k výkonu funkce velitele letadla během zkoušky dovednosti, přezkoušení odborné způsobilosti nebo hodnocení odborné způsobilosti prováděných v letadle.

b) Zvláštní podmínky

- 1) V případě, že při zavedení nového letadla do členského státu nebo letového parku provozovatele není možné dosáhnout souladu s požadavky stanovenými v této hlavě, může příslušný úřad vydat zvláštní osvědčení udílející práva k provádění zkoušek dovednosti a přezkoušení odborné způsobilosti. Toto osvědčení musí být omezeno na zkoušky dovednosti a přezkoušení odborné způsobilosti potřebné k zavedení nového typu letadla a jeho platnost nesmí v žádném případě přesáhnout jeden rok.
- 2) Držitelé osvědčení vydaných v souladu písm. b) odst. 1), kteří chtějí požádat o vydání osvědčení examinátora, musí splňovat předpoklady a požadavky pro prodloužení platnosti stanovené pro danou kategorii examinátora.

c) Zkouška mimo území členských států

- 1) Aniž je dotčeno písmeno a), v případě zkoušek dovednosti a přezkoušení odborné způsobilosti poskytovaného ve schválené organizaci pro výcvik se sídlem mimo území členských států může příslušný úřad vydat osvědčení examinátora žadateli, který je držitelem průkazu způsobilosti pilota vydaného třetí zemí v souladu s přílohou 1 ICAO, za předpokladu, že žadatel:
 - i) je držitelem průkazu způsobilosti, kvalifikace nebo osvědčení alespoň rovnocenného průkazu způsobilosti, kvalifikaci nebo osvědčení, pro které je oprávněn poskytovat výcvik, avšak přinejmenším průkazu CPL,
 - ii) splňuje požadavky stanovené v této hlavě pro vydání příslušného osvědčení examinátora a

▼B

- iii) prokáže příslušnému úřadu odpovídající úroveň znalostí evropských předpisů v oblasti bezpečnosti letectví, které mu umožňují vykonávat examinátorská práva v souladu s touto částí.
- 2) Osvědčení uvedené v odstavci 1) je omezeno na poskytování zkoušek dovednosti a přezkoušení odborné způsobilosti:
 - i) mimo území členských států a
 - ii) pilotům, kteří mají dostatečnou znalost jazyka zkoušky/přezkoušení.

FCL.1005 Omezení práv v případě právně zaručených zájmů

Examinátoři nesmí provádět:

- a) zkoušky dovednosti nebo hodnocení odborné způsobilosti žadatelů o vydání průkazu způsobilosti, kvalifikace nebo osvědčení:
 - 1) kterým poskytl letový výcvik pro získání průkazu způsobilosti, kvalifikace nebo osvědčení, kterých se daná zkouška dovednosti nebo hodnocení odborné způsobilosti týká, nebo
 - 2) pokud byli odpovědní za doporučení ke zkoušce dovednosti v souladu s čl. FCL.030 písm. b);
- b) zkoušky dovednosti, přezkoušení odborné způsobilosti nebo hodnocení odborné způsobilosti, pokud se domnívají, že by mohla být narušena jejich objektivita.

FCL.1010 Předpoklady pro examinátory

Žadatelé o osvědčení examinátora musí prokázat:

- a) příslušné znalosti, průpravu a odpovídající praxi související s právy examinátora;
- b) že vůči nim za poslední tři roky nebyly uplatněny žádné sankce, včetně pozastavení, omezení nebo zrušení platnosti jejich průkazů způsobilosti, kvalifikací nebo osvědčení vydaných v souladu s touto částí, pro porušení ustanovení základního nařízení a jeho prováděcích pravidel.

FCL.1015 Standardizace examinátorů

- a) Žadatelé o osvědčení examinátora musí absolvovat standardizační kurz poskytovaný příslušným úřadem nebo schválenou organizací pro výcvik a schválený příslušným úřadem.
- b) Standardizační výcvik sestává z teoretické výuky a praktického výcviku a musí zahrnovat alespoň:
 - 1) vykonání dvou zkoušek dovednosti, přezkoušení odborné způsobilosti nebo hodnocení odborné způsobilosti pro průkazy způsobilosti, kvalifikace nebo osvědčení, pro něž žadatel hodlá získat právo k provádění zkoušek a přezkoušení;
 - 2) výuku týkající se příslušných požadavků uvedených v této části a příslušné požadavky v oblasti letového provozu, provádění zkoušek dovednosti, přezkoušení odborné způsobilosti a hodnocení odborné způsobilosti a jejich dokumentace a zprávy;
 - 3) instruktáž v oblasti vnitrostátních správních postupů, požadavků na ochranu osobních údajů, odpovědnosti, úrazového pojištění a poplatků;

▼M3

- 4) instruktáž o nutnosti přezkoumat a použít položky v odstavci 3) při provádění zkoušek dovednosti, přezkoušení odborné způsobilosti nebo hodnocení odborné způsobilosti žadatele, jehož příslušný úřad není stejný jako příslušný úřad, který vydal osvědčení examinátora, a;

▼M3

- 5) výuku týkající se způsobu, jak v případě potřeby získat přístup k těmto vnitrostátním postupům a požadavkům jiných příslušných úřadů.
- c) Držitelé osvědčení examinátora nesmějí provádět zkoušky dovednosti, přezkoušení odborné způsobilosti nebo hodnocení odborné způsobilosti žadatele, jehož příslušný úřad není stejný jako příslušný úřad, který vydal osvědčení examinátora, pokud nepřezkoumali nejnovější dostupné informace obsahující příslušné vnitrostátní postupy příslušného úřadu žadatele.

▼B**FCL.1020 Hodnocení odborné způsobilosti examinátorů**

Žadatelé o osvědčení examinátora musí prokázat svou odbornou způsobilost před inspektorem příslušného úřadu nebo před služebně starším examinátorem, kterého za tímto účelem zvláště pověří příslušný úřad odpovědný za osvědčení examinátora, a to na základě zkoušky dovednosti, přezkoušení odborné způsobilosti nebo hodnocení odborné způsobilosti ve funkci examinátora, pro které usiluje o získání práv, včetně instruktáže, provedení zkoušky dovednosti, přezkoušení odborné způsobilosti nebo hodnocení odborné způsobilosti a hodnocení osoby, která zkoušku, přezkoušení nebo hodnocení podstupuje, poletový rozbor a zaznamenávání dokumentace.

FCL.1025 Platnost, prodloužení platnosti a obnova osvědčení examinátora

- a) Platnost. Osvědčení examinátora je platné po dobu tří let.
- b) Prodloužení platnosti. Platnost osvědčení examinátora se prodlouží, pokud držitel v době platnosti osvědčení:
- 1) provede každý rok alespoň dvě zkoušky dovednosti, přezkoušení odborné způsobilosti nebo hodnocení odborné způsobilosti;
 - 2) během posledního roku platnosti osvědčení absolvuje udržovací seminář pro examinátory pořádaný příslušným úřadem nebo schválenou organizací pro výcvik a schválený příslušným úřadem.
 - 3) Jednu ze zkoušek dovednosti nebo přezkoušení odborné způsobilosti vykonané během posledního roku platnosti osvědčení v souladu s odstavcem 1) posoudí inspektor příslušného úřadu nebo služebně starší examinátor, kterého k tomu zvláště pověří příslušný úřad odpovědný za osvědčení examinátora.
 - 4) Je-li žadatel o prodloužení platnosti držitelem práv pro více než jednu kategorii examinátora, může docílit současného prodloužení platnosti všech práv examinátora, jestliže splňuje požadavky uvedené v písm. b) odst. 1) a 2) a článku FCL.1020 pro jednu z kategorií osvědčení examinátora, jichž je držitelem, se souhlasem příslušného úřadu.
- c) Obnova. Jestliže platnost osvědčení skončí, musí žadatelé za účelem obnovy výkonu práv splnit požadavky písm. b) odst. 2) a článku FCL.1020.
- d) Platnost osvědčení examinátora může být prodloužena nebo obnovena pouze tehdy, prokáže-li žadatel trvalý soulad s požadavky článků FCL.1010 a FCL.1030.

FCL.1030 Provádění zkoušek dovednosti, přezkoušení odborné způsobilosti a hodnocení odborné způsobilosti

- a) Při provádění zkoušek dovednosti, přezkoušení odborné způsobilosti a hodnocení odborné způsobilosti examinátoři musí:
- 1) zajistit, aby byla se žadatelem navázána komunikace bez jazykových překážek;
 - 2) ověřit, zda žadatel splňuje veškeré požadavky na kvalifikaci, výcvik a praxi stanovené touto částí pro účely vydání, prodloužení platnosti nebo obnovy průkazu způsobilosti, kvalifikace nebo osvědčení, v souvislosti s nimiž žadatel zkoušku dovednosti, přezkoušení odborné způsobilosti nebo hodnocení odborné způsobilosti vykonává;

▼ B

- 3) uvědomit žadatele o důsledcích, které má poskytnutí neúplných, nepřesných nebo nesprávných informací týkajících se výcviku nebo praxe v létání.
- b) Po vykonání zkoušky dovednosti nebo přezkoušení odborné způsobilosti examinátor musí:
- 1) informovat žadatele o výsledku zkoušky. V případě částečného úspěchu nebo neúspěchu u zkoušky musí examinátor informovat žadatele, že nesmí vykonávat práva udělená kvalifikací až do doby, než absolvuje zkoušku v plném rozsahu. Examinátor musí podrobně uvést veškeré další požadavky na výcvik a seznámit žadatele s právem na odvolání;
 - 2) v případě, že žadatel úspěšně absolvuje přezkoušení odborné způsobilosti nebo hodnocení odborné způsobilosti pro účely prodloužení platnosti nebo obnovy, uvést do průkazu způsobilosti nebo osvědčení žadatele nové datum skončení platnosti kvalifikace nebo osvědčení, pokud je za tímto účelem zvláště oprávněn příslušným úřadem odpovědným za průkaz způsobilosti žadatele;
 - 3) vydat žadateli podepsanou zprávu o zkoušce dovednosti nebo přezkoušení odborné způsobilosti a předat bezodkladně kopie této zprávy příslušnému úřadu odpovědnému za průkaz způsobilosti žadatele a příslušnému úřadu, který vydal osvědčení examinátora. Tato zpráva musí obsahovat:
 - i) prohlášení, že examinátor obdržel od žadatele informace týkající se jeho praxe a výcviku a že shledal, že tato praxe i výcvik odpovídají příslušným požadavkům této části,
 - ii) potvrzení o zvládnutí požadovaných manévru a úloh, jakož i informace o ústní zkoušce z teoretických znalostí, pokud je požadována. Jestliže žadatel v některé úloze neuspěl, examinátor zaznamená důvody svého hodnocení,
 - iii) výsledek zkoušky, přezkoušení odborné způsobilosti nebo hodnocení odborné způsobilosti,

▼ M3

- iv) v případě, že příslušný úřad odpovědný za průkaz způsobilosti žadatele není stejný jako příslušný úřad, který vydal osvědčení examinátora, prohlášení, že examinátor přezkoumal a použil vnitrostátní postupy a požadavky příslušného úřadu žadatele,
- v) v případě zkoušek dovednosti, přezkoušení odborné způsobilosti nebo hodnocení odborné způsobilosti žadatele, jehož příslušný úřad není stejný jako příslušný úřad, který vydal osvědčení examinátora, kopii osvědčení examinátora uvádějící rozsah jeho práv jako examinátora.

▼ B

- c) Examinátoři uchovávají záznamy s údaji o všech provedených zkouškách dovednosti, přezkoušení odborné způsobilosti a hodnocení odborné způsobilosti a o jejich výsledcích po dobu pěti let.
- d) Examinátoři jsou povinni na požádání příslušného úřadu odpovědného za osvědčení examinátora nebo příslušného úřadu odpovědného za průkaz způsobilosti žadatele předložit veškeré záznamy a zprávy, jakož i jakékoli další informace potřebné pro výkon dozoru.

ODDÍL 2***Specifické požadavky na letové examinátory – FE*****FCL.1005.FE FE – práva a podmínky**

- a) FE(A). Examinátor FE pro letouny má práva k provádění:

▼B

- 1) zkoušek dovednosti pro vydání průkazu PPL(A) a zkoušek dovednosti a přezkoušení odborné způsobilosti pro získání související třídní a typové kvalifikace pro jednopilotní letouny, s výjimkou jednopilotních složitých letounů s vysokou výkonností, jestliže examinátor absolvoval dobu letu odpovídající alespoň 1 000 hodin ve funkci pilota letounu nebo TMG, včetně alespoň 250 hodin letového výcviku;
- 2) zkoušek dovednosti pro vydání průkazu CPL(A) a zkoušek dovednosti a přezkoušení odborné způsobilosti pro získání související třídní a typové kvalifikace pro jednopilotní letouny, s výjimkou jednopilotních složitých letounů s vysokou výkonností, jestliže examinátor absolvoval dobu letu odpovídající alespoň 2 000 hodin ve funkci pilota letounu nebo TMG, včetně alespoň 250 hodin letového výcviku;
- 3) zkoušek dovednosti a přezkoušení odborné způsobilosti pro vydání průkazu LAPL(A), jestliže examinátor absolvoval dobu letu odpovídající alespoň 500 hodin ve funkci pilota letounu nebo TMG, včetně alespoň 100 hodin letového výcviku;
- 4) zkoušek dovednosti pro vydání kvalifikace pro let v horském terénu, jestliže examinátor absolvoval dobu letu odpovídající alespoň 500 hodin ve funkci pilota letounu nebo TMG, včetně alespoň 500 vzletů a přistání v rámci letového výcviku pro získání kvalifikace pro let v horském terénu;

▼M3

- 5) přezkoušení odborné způsobilosti pro prodloužení platnosti a obnovu traťových přístrojových kvalifikací, jestliže examinátor FE absolvoval dobu letu odpovídající alespoň 1 500 hodinám ve funkci pilota letounu a splňuje požadavky čl. FCL.1010.IRE písm. a) odst. 2).

▼B

- b) FE(H). Examinátor FE pro vrtulníky má práva k provádění:

- 1) zkoušek dovednosti pro vydání průkazu PPL(H) a zkoušek dovednosti a přezkoušení odborné způsobilosti pro získání typové kvalifikace pro jednopilotní jednomotorové vrtulníky uvedené v průkazu PPL(H), jestliže examinátor absolvoval dobu letu odpovídající 1 000 hodin ve funkci pilota vrtulníků, včetně alespoň 250 hodin letového výcviku;
- 2) zkoušek dovednosti pro vydání průkazu CPL(H) a zkoušek dovednosti a přezkoušení odborné způsobilosti pro získání typové kvalifikace pro jednopilotní jednomotorové vrtulníky uvedené v průkazu CPL(H), jestliže examinátor absolvoval dobu letu odpovídající 2 000 hodin ve funkci pilota vrtulníků, včetně alespoň 250 hodin letového výcviku;
- 3) zkoušek dovednosti a přezkoušení odborné způsobilosti pro získání typové kvalifikace pro jednopilotní vícemotorové vrtulníky uvedené v průkazu PPL(H) nebo CPL(H), jestliže examinátor splňuje požadavky odstavce 1), případně 2) a je držitelem průkazu CPL(H) nebo ATPL(H), případně IR(H);
- 4) zkoušek dovednosti a přezkoušení odborné způsobilosti pro vydání průkazu LAPL(H), jestliže examinátor absolvoval dobu letu odpovídající alespoň 500 hodin ve funkci pilota vrtulníků, včetně alespoň 150 hodin letového výcviku.

- c) FE(As). Examinátor FE pro vzducholodě má práva k provádění zkoušek dovednosti pro vydání průkazu PPL(As) a CPL(As) a zkoušek dovednosti a přezkoušení odborné způsobilosti pro získání související typové kvalifikace pro vzducholodě, jestliže examinátor absolvoval dobu letu odpovídající 500 hodin ve funkci pilota vzducholodí, včetně 100 hodin letového výcviku.

▼B

d) FE(S). Examinátor FE pro kluzáky má práva k provádění:

- 1) zkoušek dovednosti a přezkoušení odborné způsobilosti pro vydání průkazu SPL a LAPL(S), jestliže examinátor absolvoval dobu letu odpovídající 300 hodin ve funkci pilota kluzáků nebo motorových kluzáků, včetně alespoň 150 hodin nebo 300 vypuštění v rámci letového výcviku;
- 2) přezkoušení odborné způsobilosti pro rozšíření práv udělených průkazem SPL na obchodní provoz, jestliže examinátor absolvoval dobu letu odpovídající 300 hodin ve funkci pilota kluzáků nebo motorových kluzáků, včetně alespoň 90 hodin letového výcviku;

▼M3

- 3) zkoušek dovednosti pro rozšíření práv udělených průkazem SPL nebo LAPL(S) na TMG, jestliže examinátor absolvoval dobu letu odpovídající 300 hodinám ve funkci pilota kluzáků nebo motorových kluzáků, včetně 50 hodin letového výcviku v TMG;
- 4) zkoušek dovednosti a přezkoušení odborné způsobilosti pro kvalifikaci pro létání v oblačnosti, jestliže examinátor absolvoval dobu letu odpovídající alespoň 200 hodinám ve funkci pilota kluzáků nebo motorových kluzáků, včetně alespoň 5 hodin nebo 25 letů letového výcviku pro získání kvalifikace pro létání v oblačnosti nebo alespoň 10 hodin letového výcviku pro získání traťové přístrojové kvalifikace nebo přístrojové kvalifikace IR(A).

▼B

e) FE(B). Examinátor FE pro balóny má práva k provádění:

- 1) zkoušek dovednosti pro vydání průkazu BPL a LAPL(B) a zkoušek dovednosti a přezkoušení odborné způsobilosti pro rozšíření práv na další třídu nebo skupinu balónů, jestliže examinátor absolvoval dobu letu odpovídající 250 hodinám ve funkci pilota balónů, včetně alespoň 50 hodin letového výcviku;
- 2) přezkoušení odborné způsobilosti pro rozšíření práv udělených průkazem BPL na obchodní provoz, jestliže examinátor absolvoval dobu letu odpovídající 300 hodin ve funkci pilota balónů, včetně 50 hodin v balónech stejné skupiny, pro kterou chce žadatel získat rozšíření. Doba letu odpovídající 300 hodin musí zahrnovat 50 hodin letového výcviku.

FCL.1010.FE FE – předpoklady

Žadatel o osvědčení FE musí být držitelem:

průkazu FI pro odpovídající kategorii letadla.

*ODDÍL 3**Specifické požadavky na examinátory pro typovou kvalifikaci – TRE***FCL.1005.TRE TRE – práva a podmínky**

a) TRE(A) a TRE(PL). Examinátor TRE pro letouny nebo letadla s pohonem vztaku má práva k provádění:

- 1) zkoušek dovednosti pro první vydání typové kvalifikace pro letouny, resp. letadla s pohonem vztaku;

▼M3

- 2) přezkoušení odborné způsobilosti pro prodloužení platnosti nebo obnovu typových kvalifikací, traťových přístrojových kvalifikací a přístrojových kvalifikací;

▼B

- 3) zkoušek dovednosti pro vydání průkazu ATPL(A);
- 4) zkoušek dovednosti pro vydání průkazu MPL, jestliže examinátor splňuje požadavky článku FCL.925;

▼B

- 5) hodnocení odborné způsobilosti pro vydávání, prodloužení platnosti nebo obnovu osvědčení TRI nebo SFI pro příslušnou kategorii letadla, jestliže má examinátor alespoň tři roky praxe jako examinátor TRE.
- b) TRE(H). Examinátor TRE(H) má práva k provádění:
- 1) zkoušek dovednosti a přezkoušení odborné způsobilosti pro vydávání, prodloužení platnosti nebo obnovu typové kvalifikace pro vrtulníky;
 - 2) přezkoušení odborné způsobilosti pro prodloužení platnosti nebo obnovu přístrojových kvalifikací nebo rozšíření přístrojové kvalifikace IR(H) z jednomotorových vrtulníků na vícemotorové vrtulníky, jestliže je examinátor TRE(H) držitelem platné přístrojové kvalifikace IR(H);
 - 3) zkoušek dovednosti pro vydání průkazu ATPL(H);
 - 4) hodnocení odborné způsobilosti pro vydávání, prodloužení platnosti nebo obnovu osvědčení TRI(H) nebo SFI(H), jestliže examinátor završil alespoň tři roky praxe jako examinátor TRE.

FCL.1010.TRE TRE – předpoklady

- a) TRE(A) a TRE(PL). Žadatelé o osvědčení TRE pro letouny nebo letadla s pohonem vzlaku musí:
- 1) v případě vícepilotních letounů nebo letadel s pohonem vzlaku absolvovat dobu letu odpovídající 1 500 hodin ve funkci pilota ve vícepilotních letounech, resp. v letadlech s pohonem vzlaku, z níž alespoň 500 hodin musí být uskutečněno ve funkci velitele letadla;
 - 2) v případě jednopilotních složitých letounů s vysokou výkonností absolvovat dobu letu odpovídající 500 hodin ve funkci pilota v jednopilotních letounech, z níž alespoň 200 hodin musí být uskutečněno ve funkci velitele letadla;
 - 3) být držitelem průkazu CPL nebo ATPL a osvědčení TRI pro příslušný typ;
 - 4) pro první vydání osvědčení TRE absolvovat alespoň 50 hodin letového výcviku jako instruktor TRI, FI nebo SFI v příslušném typu letadla nebo na FSTD představujícím tento typ.
- b) TRE(H). Žadatelé o osvědčení pro TRE(H) vrtulníky musí:
- 1) být držiteli osvědčení TRI(H) nebo v případě jednopilotních jednomotorových vrtulníků platného osvědčení FI(H) pro příslušný typ;
 - 2) pro první vydání osvědčení TRE absolvovat 50 hodin letového výcviku jako instruktor TRI, FI nebo SFI v příslušném typu letadla nebo na FSTD představujícím tento typ;
 - 3) v případě vícepilotních vrtulníků být držitelem průkazu CPL(H) nebo ATPL(H) a absolvovat 1 500 hodinovou dobu letu ve funkci pilota ve vícepilotních vrtulnících, z níž alespoň 500 hodin musí být uskutečněno ve funkci velitele letadla;
 - 4) v případě jednopilotních vícemotorových vrtulníků:
 - i) absolvovat 1 000 hodinovou dobu letu ve funkci pilota ve vrtulnících, z níž alespoň 500 hodin musí být uskutečněno ve funkci velitele letadla,
 - ii) být držitelem průkazu CPL(H) nebo ATPL(H) a případně platné přístrojové kvalifikace IR(H);

▼ B

5) v případě jednopilotních jednomotorových vrtulníků:

- i) absolvovat 750hodinovou dobu letu ve funkci pilota ve vrtulnících, z níž alespoň 500 hodin musí být uskutečněno ve funkci velitele letadla,

▼ M3

ii) být držitelem průkazu CPL(H) nebo ATPL(H).

▼ B

6) Za účelem rozšíření práv examinátora TRE(H) z jednopilotních vícemotorových práv na vícepilotní vícemotorová práva pro stejný typ vrtulníku musí držitel absolvovat v tomto typu vrtulníku alespoň 100 hodin ve vícepilotním provozu.

7) V případě žadatelů o první osvědčení TRE pro vícepilotní vícemotorové vrtulníky lze požadavek na 1 500 hodin praxe v létání ve vícepilotních vrtulnících stanovený v písm. b) odst. 3) považovat za splněný v případě, že žadatelé absolvují dobu letu odpovídající 500 hodin ve funkci velitele letadla ve vícepilotních vrtulnících stejného typu.

*ODDÍL 4**Specifické požadavky na examinátory pro třídní kvalifikaci – CRE***FCL.1005.CRE CRE – práva**

Examinátor CRE má práva provádět u jednopilotních letounů, s výjimkou jednopilotních složitých letounů s vysokou výkonností:

- a) zkoušky dovednosti pro vydání třídní a typové kvalifikace;
- b) přezkoušení odborné způsobilosti pro:
 - 1) prodloužení platnosti a obnovu třídní a typové kvalifikace;
 - 2) prodloužení platnosti a obnovu přístrojových kvalifikací, pokud examinátor CRE splňuje požadavky čl. FCL.1010.IRE písm. a);

▼ M3

- 3) prodloužení platnosti a obnovu traťových přístrojových kvalifikací, jestliže examinátor CRE absolvoval dobu letu odpovídající alespoň 1 500 hodinám ve funkci pilota letounu a splňuje požadavky čl. FCL.1010.IRE písm. a) odst. 2).

▼ B**FCL.1010.CRE CRE – předpoklady**

Žadatelé o osvědčení CRE musí:

- a) být současným nebo bývalým držitelem průkazu CPL(A), MPL(A) nebo ATPL(A) s právy pro jednopilotní provoz a být držitelem průkazu PPL(A);
- b) být držitelem osvědčení CRI pro příslušnou třídu nebo typ;
- c) absolvovat dobu letu odpovídající 500 hodin ve funkci pilota v letounech.

*ODDÍL 5**Specifické požadavky na examinátory pro přístrojovou kvalifikaci – IRE***▼ M3****FCL.1005.IRE IRE – práva**

Držitel osvědčení IRE má práva k provádění zkoušek dovednosti pro vydávání traťových přístrojových kvalifikací nebo přístrojových kvalifikací a přezkoušení odborné způsobilosti pro prodloužení platnosti nebo obnovu traťových přístrojových kvalifikací nebo přístrojových kvalifikací.

▼ B**FCL.1010.IRE IRE – předpoklady**

- a) IRE(A). Žadatelé o osvědčení IRE pro letouny musí být držiteli osvědčení IRI(A) a musí absolvovat:

▼B

- 1) dobu letu odpovídající 2 000 hodin ve funkci pilota letounů a
 - 2) dobu letu podle IFR odpovídající 450 hodinám, z níž 250 hodin musí být uskutečněno ve funkci instruktora.
- b) IRE(H). Žadatelé o osvědčení IRE pro vrtulníky musí být držiteli osvědčení IRI(H) a musí absolvovat:
- 1) dobu letu odpovídající 2 000 hodin ve funkci pilota vrtulníků a
 - 2) dobu letu podle přístrojů odpovídající 300 hodin ve vrtulnících, z níž 200 hodin musí být uskutečněno ve funkci instruktora.
- c) IRE(As). Žadatelé o osvědčení IRE pro vzducholodě musí být držiteli osvědčení IRI(As) a musí absolvovat:
- 1) dobu letu odpovídající 500 hodin ve funkci pilota na vzducholodích a
 - 2) dobu letu podle přístrojů odpovídající 100 hodin na vzducholodích, z níž 50 hodin musí být uskutečněno ve funkci instruktora.

*ODDÍL 6**Specifické požadavky na examinátory syntetického létání – SFE***FCL.1005.SFE SFE – práva a podmínky**

- a) SFE(A) a SFE(PL). Examinátor SFE pro letouny nebo letadla s pohonem vztaku má práva provádět na FFS:
- 1) zkoušky dovednosti a přezkoušení odborné způsobilosti pro vydávání, prodloužení platnosti nebo obnovu typových kvalifikací pro vícepilotní letouny, resp. letadla s pohonem vztaku;
 - 2) přezkoušení odborné způsobilosti pro prodloužení platnosti a obnovu přístrojových kvalifikací, pokud examinátor SFE splňuje požadavky článku FCL.1010.IRE pro příslušnou kategorii letadla;
 - 3) zkoušky dovednosti pro vydání průkazu ATPL(A);
 - 4) zkoušky dovednosti pro vydání průkazu MPL, jestliže examinátor splňuje požadavky článku FCL.925;
 - 5) hodnocení odborné způsobilosti pro vydávání, prodloužení platnosti nebo obnovu osvědčení SFI v příslušné kategorii letadla, jestliže examinátor završil alespoň tři roky praxe jako examinátor SFE.
- b) SFE(H). Examinátor SFE pro vrtulníky má práva provádět na FFS:
- 1) zkoušky dovednosti a přezkoušení odborné způsobilosti pro vydávání, prodloužení platnosti a obnovu typových kvalifikací a
 - 2) přezkoušení odborné způsobilosti pro prodloužení platnosti a obnovu přístrojových kvalifikací, pokud examinátor SFE splňuje požadavky čl. FCL.1010.IRE písm. b);
 - 3) zkoušky dovednosti pro vydání průkazu ATPL(H);
 - 4) zkoušky dovednosti a přezkoušení odborné způsobilosti pro vydávání, prodloužení platnosti nebo obnovu osvědčení SFI(H), jestliže examinátor završil alespoň tři roky praxe jako examinátor SFE.

FCL.1010.SFE SFE – předpoklady

- a) SFE(A). Žadatelé o osvědčení SFE pro letouny musí:
- 1) být současnými nebo bývalými držiteli průkazu ATPL(A), třídní nebo typové kvalifikace a osvědčení SFI(A) pro příslušný typ letounu;

▼B

- 2) uskutečnit dobu letu odpovídající alespoň 1 500 hodin ve funkci pilota vicepilotních letounů;
 - 3) pro první vydání osvědčení SFE absolvovat alespoň 50 hodin výcviku syntetického létání jako instruktor SFI(A) na příslušném typu.
- b) SFE(H). Žadatelé o osvědčení SFE pro vrtulníky musí:
- 1) být současnými nebo bývalými držiteli průkazu ATPL(H), typové kvalifikace a osvědčení SFI(H) pro příslušný typ vrtulníku;
 - 2) uskutečnit dobu letu odpovídající alespoň 1 000 hodin ve funkci pilota vicepilotních vrtulníků;
 - 3) pro první vydání osvědčení SFE absolvovat alespoň 50 hodin výcviku syntetického létání jako instruktor SFI(H) v příslušném typu.

*ODDÍL 7****Specifické požadavky na examinátory letových instruktorů – FIE*****FCL.1005.FIE FIE – práva a podmínky**

- a) FIE(A). Examinátor FIE v letounech má práva provádět hodnocení odborné způsobilosti pro vydávání, prodloužení platnosti nebo obnovu osvědčení instruktorů FI(A), CRI(A), IRI(A) a TRI(A) pro jednopilotní letouny, jestliže je držitelem příslušného osvědčení instruktora.
- b) FIE(H). Examinátor FIE ve vrtulnících má práva provádět hodnocení odborné způsobilosti pro vydávání, prodloužení platnosti nebo obnovu osvědčení instruktora FI(H), IRI(H) a TRI(H) pro jednopilotní vrtulníky, jestliže je držitelem příslušného osvědčení instruktora.
- c) FIE (As), (S), (B). Examinátor FIE v kluzácích, v motorových kluzácích, v balónech a na vzducholodích má práva provádět hodnocení odborné způsobilosti pro vydávání, prodloužení platnosti nebo obnovu osvědčení instruktora pro příslušnou kategorii letadla, jestliže je držitelem příslušného osvědčení instruktora.

FCL.1010.FIE FIE – předpoklady

- a) FIE(A). Žadatelé o osvědčení FIE pro letouny musí:

v případě žadatelů, kteří chtějí provádět hodnocení odborné způsobilosti:

 - 1) být případně držitelem příslušného osvědčení instruktora;
 - 2) absolvovat dobu letu odpovídající 2 000 hodin ve funkci pilota letounů nebo TMG a
 - 3) absolvovat dobu letu odpovídající alespoň 100 hodin při výcviku žadatelů o osvědčení instruktora;
- b) FIE(H). Žadatelé o osvědčení FIE pro vrtulníky musí:
 - 1) být případně držitelem příslušného osvědčení instruktora;
 - 2) absolvovat dobu letu odpovídající 2 000 hodin ve funkci pilota vrtulníků;
 - 3) absolvovat dobu letu odpovídající alespoň 100 hodin při výcviku žadatelů o osvědčení instruktora;

▼B

- c) FIE(As). Žadatelé o vydání osvědčení FIE pro vzducholodě musí:
- 1) absolvovat dobu letu odpovídající 500 hodin ve funkci pilota vzducholodí;
 - 2) absolvovat dobu letu odpovídající alespoň dvaceti hodinám při výcviku žadatelů o osvědčení FI(As);
 - 3) být držitelem příslušného osvědčení instruktora.
- d) FIE(S). Žadatelé o osvědčení FIE pro kluzáky musí:
- 1) být držitelem příslušného osvědčení instruktora;
 - 2) absolvovat dobu letu odpovídající 500 hodin ve funkci pilota kluzáků nebo motorových kluzáků;
 - 3) absolvovat:
 - i) v případě žadatelů, kteří chtějí provádět hodnocení odborné způsobilosti v TMG deset hodin nebo 30 vzletů při výcviku žadatelů o osvědčení instruktora v TMG,
 - ii) ve všech ostatních případech deset hodin nebo 30 vypuštění při výcviku žadatelů o osvědčení instruktora.
- e) FIE(B). Žadatelé o osvědčení FIE pro balóny musí:
- 1) být držitelem příslušného osvědčení instruktora;
 - 2) absolvovat dobu letu odpovídající 350 hodinám ve funkci pilota balónů;
 - 3) absolvovat deset hodin při výcviku žadatelů o osvědčení instruktora.

▼B*Dodatek I***Započtení teoretických znalostí****A. ZAPOČTENÍ TEORETICKÝCH ZNALOSTÍ ZA ÚČELEM VYDÁNÍ PRŮKAZU ZPŮSOBILOSTI PILOTA PRO JINOU KATEGORII LETADLA – POŽADAVKY NA PŘEKLENOVACÍ VÝUKU A ZKOUŠKY****1. LAPL, PPL, BPL a SPL**

1.1 Pro účely vydání průkazu LAPL se držiteli průkazu LAPL pro jinou kategorii letadla plně započtou teoretické znalosti z obecných předmětů stanovených v čl. FCL.120 písm. a).

1.2 Aniž je dotčen předchozí odstavec, pro účely vydání průkazů LAPL, PPL, BPL nebo SPL podstoupí držitel průkazu způsobilosti pro jinou kategorii letadla výuku teoretických znalostí a vykoná zkoušku z teoretických znalostí na odpovídající úrovni v těchto předmětech:

- letové zásady,
- provozní postupy,
- provedení a plánování letu,
- obecné znalosti o letadle, navigace.

1.3 Pro účely vydání průkazu PPL, BPL nebo SPL se držiteli průkazu LAPL pro stejnou kategorii letadla plně započte výcvik do požadavků na teoretické znalosti a zkoušky.

2. CPL

2.1 Žadatel o vydání průkazu CPL, který je držitelem průkazu CPL pro jinou kategorii letadla, podstoupí překlenovací výuku teoretických znalostí v rámci schváleného kurzu v souladu s rozdíly zjištěnými mezi osnovami pro průkaz CPL pro odlišné kategorie letadla.

2.2 Žadatel složí zkoušky z teoretických znalostí stanovené v této části z těchto předmětů pro příslušnou kategorii letadla:

- 021 – obecné znalosti o letadle: drak letadla a systémy, elektřina, pohonná jednotka, nouzové vybavení,
- 022 – obecné znalosti o letadle: přístrojové vybavení,
- 032/034 – výkonnost letounů, resp. vrtulníků,
- 070 – provozní postupy a
- 080 – letové zásady.

2.3 Žadateli o průkaz CPL, který složil příslušné zkoušky z teoretických znalostí pro získání přístrojové kvalifikace pro stejnou kategorii letadla, se tyto zkoušky započtou do požadavků na teoretické znalosti z těchto předmětů:

- lidská výkonnost,
- meteorologie.

▼ B**3. ATPL**

- 3.1 Žadatel o vydání průkazu ATPL, který je držitelem průkazu ATPL pro jinou kategorii letadla, podstoupí překlenovací výuku teoretických znalostí ve schválené organizaci pro výcvik v souladu s rozdíly zjištěnými mezi osnovami pro průkaz ATPL pro odlišné kategorie letadla.

▼ M3

- 3.2 Žadatel složí zkoušky z teoretických znalostí stanovené v této části z těchto předmětů pro příslušnou kategorii letadla:

021 – obecné znalosti o letadle: drak letadla a systémy, elektrika, pohonná jednotka, nouzové vybavení,

022 – obecné znalosti o letadle: přístrojové vybavení,

032/034 – výkonnost letounů resp. vrtulníků,

070 – provozní postupy a

080 – letové zásady.

▼ B

- 3.3 Žadatel o průkaz ATPL(A), který složil příslušnou zkoušku z teoretických znalostí pro získání průkazu CPL(A), se tyto zkoušky započtou do požadavků na teoretické znalosti z předmětu pravidla letu za viditelnosti (VFR) – komunikace.

- 3.4 Žadatel o průkaz ATPL(H), který složil příslušné zkoušky z teoretických znalostí pro získání průkazu CPL(H), se tyto zkoušky započtou do požadavků na teoretické znalosti z těchto předmětů:

— právní předpisy v oblasti letectví,

— letové zásady (vrtulník),

— pravidla letu za viditelnosti (VFR) – komunikace.

- 3.5 Žadatel o průkaz ATPL(A), který složil příslušné zkoušky z teoretických znalostí pro získání přístrojové kvalifikace IR(A), se tyto zkoušky započtou do požadavků na teoretické znalosti z předmětu pravidla pro let podle přístrojů (IFR) – komunikace.

- 3.6 Žadatel o průkaz ATPL(H) s přístrojovou kvalifikací IR(H), který složil příslušné zkoušky z teoretických znalostí pro získání průkazu CPL(H), se tyto zkoušky započtou do požadavků na teoretické znalosti z těchto předmětů:

— letové zásady (vrtulník),

— pravidla letu za viditelnosti (VFR) – komunikace.

4. IR**▼ M3**

- 4.1 Žadatel o přístrojovou kvalifikaci (IR) nebo traťovou přístrojovou kvalifikaci (EIR), který složil příslušné zkoušky z teoretických znalostí pro získání průkazu CPL pro stejnou kategorii letadla, se tyto zkoušky započtou do požadavků na teoretické znalosti z těchto předmětů:

— lidská výkonnost,

— meteorologie.

▼ B

- 4.2 Žadatel o přístrojovou kvalifikaci IR(H), který složil příslušné zkoušky z teoretických znalostí pro získání průkazu ATPL(H) VFR, musí složit zkoušky z teoretických znalostí z těchto předmětů:

— právní předpisy v oblasti letectví,

— plánování a sledování letu,

— radiová navigace,

— pravidla pro let podle přístrojů (IFR) – komunikace.

Hodnoticí stupnice jazykových znalostí – úroveň odborná, rozšířená a provozní

Úroveň	Výslovnost	Struktura	Slovní zásoba	Plynulost	Porozumění	Interakce
Odborná (Úroveň 6)	Přestože výslovnost, přízvuk, rytmus a intonace mohou být ovlivněny rodným jazykem nebo regionálními varietami, téměř nikdy neovlivňují snadnost porozumění.	Soustavně dobře používá základní i složité gramatické struktury a větné vzorce.	Rozsah a přesnost slovní zásoby dostačuje k účinné komunikaci o široké škále známých či neznámých témat. Slovní zásoba je idiomatická, významově odstíněná a citlivá k rejstříku.	Je schopen obsírně hovořit přirozeně a bez námahy. Mění plynulost řeči za účelem navození stylistického účinku, např. pro zdůraznění určité myšlenky. Spontánně používá vhodné diskursivní částice.	Porozumění je důsledně přesné téměř ve všech kontextech a zahrnuje porozumění jazykovým a kulturním nuancím.	Snadno reaguje téměř ve všech situacích. Vnímá verbální i neverbální podněty a vhodně na ně reaguje.
Rozšířená (Úroveň 5)	Přestože jsou výslovnost, přízvuk, rytmus a intonace ovlivněny rodným jazykem nebo regionálními varietami, zřídka ovlivňují snadnost porozumění.	Soustavně dobře používá základní gramatické struktury a větné vzorce. Pokouší se o složitější struktury, ale s chybami, které někdy ovlivňují význam.	Rozsah a přesnost slovní zásoby dostačuje k účinné komunikaci o běžných, konkrétních a pracovních tématech. Soustavně a bezchybně parafrázuje. Slovní zásoba je někdy idiomatická.	Je schopen obsírně hovořit poměrně snadno o známých tématech, ale nemění plynulost řeči za účelem navození stylistického účinku. Umí používat vhodné diskursivní částice.	Porozumění běžným, konkrétním a pracovním tématům je přesné a je téměř přesné, je-li mluvčí konfrontován s jazykovými či situačními komplikacemi či neočekávaným sledem událostí. Je schopen porozumět řadě řečových variet (dialektů a/nebo akcentů) či rejstříků.	Reakce jsou pohotové, přiměřené a informativní. Vztah mluvčího a posluchače zvládá efektivně.

▼B

Úroveň	Výslovnost	Struktura	Slovní zásoba	Plynulost	Porozumění	Interakce
Provozní (Úroveň 4)	Výslovnost, přízvuk, rytmus a intonace jsou ovlivněny rodným jazykem nebo regionálními varietami, ale pouze někdy ovlivňují snadnost porozumění.	Tvořivě a obvykle správně používá základní gramatické struktury a větné vzorce. Mohou se vyskytnout chyby, zejména v neobvyklých nebo neočekávaných situacích, ale jen zřídka ovlivňují význam.	Rozsah a přesnost slovní zásoby obvykle dostačuje k účinné komunikaci o běžných, konkrétních a pracovních tématech. Je schopen často správně parafrázovat, postrádá-li slovní zásobu v neobvyklých nebo neočekávaných situacích.	Vytváří promluvy ve vhodném tempu. Příležitostně může dojít ke ztrátě plynulosti při přechodu z nacvičené či formulační řeči do spontánní interakce, což však nebrání efektivní komunikaci. V omezené míře používá diskursivní částice. Výplně nepůsobí rušivě.	Porozumění běžným, konkrétním a pracovním tématům je většinou přesné, je-li použitý akcent nebo varieta srozumitelná mezinárodní komunitě uživatelů. Je-li mluvčí konfrontován s jazykovými či situačními komplikacemi nebo s neočekávaným vývojem událostí, porozumění může být pomalejší nebo vyžaduje klasifikační strategii.	Reakce jsou obvykle pohotovité, přiměřené a informativní. Zahajuje a udržuje hovor, i když je konfrontován s neočekávaným vývojem událostí. Zjevná nedorozumění řeší přiměřeně ověřením, potvrzením nebo vyjasněním.

Poznámka: Původní znění dodatku 2 bylo převedeno do přijatelných způsobů průkazu (AMC); viz též vysvětlivku.

Dodatek 3

Výcvikové kurzy pro vydání průkazu CPL a ATPL

1. Tento dodatek popisuje požadavky pro různé typy výcvikových kurzů pro vydání průkazu CPL a ATPL s přístrojovou kvalifikací (IR) a bez přístrojové kvalifikace.
2. Žadatel, který chce být v průběhu výcvikového kurzu převeden k jiné schválené organizaci pro výcvik, musí požádat příslušný úřad o formální posouzení dalších požadovaných hodin výcviku.

A. Integrovaný kurz ATP – letouny

OBEČNÉ

1. Cílem integrovaného kurzu ATP(A) je poskytnout pilotům výcvik, který jim umožní dosáhnout úrovně odborné způsobilosti potřebné pro výkon funkce druhého pilota ve vicepilotních vícemotorových letounech v obchodní letecké dopravě a získat průkaz CPL(A)/IR.
2. Žadatel, který chce podstoupit integrovaný kurz ATP(A), musí absolvovat všechny výukové fáze v rámci jednoho souvislého výcvikového kurzu, který uspořádá schválená organizace pro výcvik.
3. Žadatel může být přijat do výcviku buď jako začínající účastník, nebo jako držitel průkazu PPL(A) nebo PPL(H) vydaného v souladu s přílohou 1 Chicagské úmluvy. Účastníkům, kteří jsou držiteli průkazu PPL(A) nebo PPL(H), se započte 50 % hodin nalétaných před zahájením kurzu až do výše 40 hodin praxe v létání, nebo 45 hodin v případě, že žadatel získal kvalifikaci pro let letounem v noci, z nichž nejvýše dvacet hodin může být započteno do požadavků na dobu letu v rámci výcviku ve dvojím řízení.
4. Kurz musí zahrnovat:
 - a) výuku teoretických znalostí na úrovni znalostí pro získání průkazu ATPL(A);
 - b) výcvik v letu za viditelnosti a podle přístrojů a
 - c) výcvik MCC pro provoz vicepilotních letounů.
5. Žadatel, který celý kurz ATP(A) úspěšně neabsolvuje nebo jej nedokončí, může požádat příslušný úřad o zkoušku z teoretických znalostí a zkoušku dovednosti pro získání průkazu způsobilosti s menším rozsahem práv nebo nižší přístrojovou kvalifikací, pokud splňuje příslušné požadavky.

TEORETICKÉ ZNALOSTI

6. Kurz teoretických znalostí ATP(A) musí obsahovat alespoň 750 hodin výuky.
7. Kurz MCC musí obsahovat alespoň 25 hodin výuky teoretických znalostí a úloh.

ZKOUŠKA Z TEORETICKÝCH ZNALOSTÍ

8. Žadatel musí prokázat úroveň znalostí odpovídající právům uděleným držiteli průkazu ATPL(A).

VÝCVIK V LÉTÁNÍ

9. Výcvik v létání, který nezahrnuje výcvik pro získání typové kvalifikace, musí obsahovat alespoň 195 hodin, včetně všech zkoušek pokroku, z nichž nejvýše 55 hodin z celého kurzu může připadnout na pozemní přístrojovou dobu. Během těchto celkových 195 hodin musí žadatelé absolvovat alespoň:
 - a) 95 hodin výcviku ve dvojím řízení, z nichž může nejvýše 55 hodin připadnout na pozemní přístrojovou dobu;

▼ B

- b) 70 hodin ve funkci velitele letadla, včetně doby letu podle VFR a podle přístrojů ve funkci velitele letadla-žáka. Z doby letu podle přístrojů ve funkci velitele letadla-žáka se do doby letu ve funkci velitele letadla započte nejvýše dvacet hodin;
 - c) 50 hodin navigačního letu ve funkci velitele letadla, včetně navigačního letu podle VFR v délce alespoň 540 km (300 NM), během kterého jsou provedena dvě přistání s úplným zastavením na jiných dvou letištích, než je letiště odletu;
 - d) dobu letu v noci odpovídající pěti hodinám, která zahrnuje tři hodiny výcviku ve dvojím řízení, včetně alespoň jedné hodiny navigačního letu a pěti samostatných vzletů a pěti samostatných přistání s úplným zastavením, a
 - e) 115 hodin doby letu podle přístrojů, který musí zahrnovat alespoň:
 - 1) dvacet hodin ve funkci velitele letadla-žáka;
 - 2) patnáct hodin MCC, pro které může být použit FFS nebo FNPT II;
 - 3) 50 hodin výcviku v letu podle přístrojů, z nichž nejvýše:
 - i) 25 hodin může připadnout na pozemní přístrojovou dobu na FNPT I, nebo
 - ii) 40 hodin může připadnout na pozemní přístrojovou dobu na FNPT II, FTD 2 nebo FFS, z nichž nejvýše deset hodin může být provedeno na FNPT I.
- Žadateli, který je držitelem osvědčení o dokončení kurzu pro modul základů letu podle přístrojů, se započte nejvýše deset hodin do požadavků na pozemní přístrojovou dobu. Hodiny absolvované na BITD se nezapočtou.
- f) pět hodin provedených v letounu se stavitelnou vrtulí a zasunovacím podvozkem, který má osvědčení pro přepravu alespoň čtyř osob.

ZKOUŠKA DOVEDNOSTI

10. Po dokončení příslušného výcviku v létání žadatel vykoná zkoušku dovednosti pro získání průkazu CPL(A) v jednomotorovém nebo vícemotorovém letounu a zkoušku dovednosti pro získání přístrojové kvalifikace ve vícemotorovém letounu.

B. Modulový kurz ATP – letouny

1. Žadatelé o průkaz ATPL(A), kteří absolvují výuku teoretických znalostí v rámci modulového kurzu, musí:

- a) být držiteli alespoň průkazu PPL(A) vydaného v souladu s přílohou 1 Chicagské úmluvy a

absolvovat alespoň tento počet hodin výuky teoretických znalostí:

- 1) v případě držitelů průkazu PPL(A): 650 hodin;
- 2) v případě držitelů průkazu CPL(A): 400 hodin;
- 3) v případě držitelů přístrojové kvalifikace IR(A): 500 hodin;
- 4) v případě držitelů průkazu CPL(A) a přístrojové kvalifikace IR(A): 250 hodin.

▼B

Výuka teoretických znalostí musí být absolvována dříve, než se přikročí ke zkoušce dovednosti pro získání průkazu ATPL(A).

C. Integrovaný kurz pro získání průkazu CPL/IR – letouny**OBEČNÉ**

1. Cílem integrovaného kurzu pro získání průkazu CPL(A) a přístrojové kvalifikace IR(A) je poskytnout pilotům výcvik, který jim umožní dosáhnout úrovně odborné způsobilosti potřebné pro provoz jednopilotních jednomotorových nebo vícemotorových letounů v obchodní letecké dopravě a získat průkaz CPL(A)/IR.
2. Žadatel, který chce podstoupit integrovaný kurz pro získání průkazu CPL(A)/IR, musí absolvovat všechny výukové fáze v jednom souvislém výcvikovém kurzu, který uspořádá schválená organizace pro výcvik.
3. Žadatel může být přijat do výcviku buď jako začínající účastník, nebo jako držitel průkazu PPL(A) nebo PPL(H) vydaného v souladu s přílohou 1 Chicagské úmluvy. Účastníkům, kteří jsou držiteli průkazu PPL(A) nebo PPL(H), se započte 50 % hodin nalétaných před zahájením kurzu až do výše 40 hodin praxe v létání, nebo 45 hodin v případě, že žadatel získal kvalifikaci pro let letounem v noci, z nichž nejvýše dvacet hodin může být započteno do požadavků na dobu letu v rámci výcviku ve dvojím řízení.
4. Kurz musí zahrnovat:
 - a) výuku teoretických znalostí do úrovně znalostí pro získání průkazu CPL(A) a přístrojové kvalifikace a
 - b) výcvik v letu za viditelnosti a podle přístrojů.
5. Žadatel, který celý kurz pro získání průkazu CPL/IR(A) úspěšně neabsolvuje nebo jej nedokončí, může požádat příslušný úřad o zkoušku z teoretických znalostí a zkoušku dovednosti pro získání průkazu způsobilosti s menším rozsahem práv a nižší přístrojovou kvalifikací, pokud splňuje příslušné požadavky.

TEORETICKÉ ZNALOSTI

6. Kurz teoretických znalostí pro získání průkazu CPL(A)/IR musí obsahovat alespoň 500 hodin výuky.

ZKOUŠKA Z TEORETICKÝCH ZNALOSTÍ

7. Žadatel musí prokázat úroveň znalostí odpovídající právům uděleným držiteli průkazu CPL(A) a přístrojové kvalifikace.

VÝCVIK V LÉTÁNÍ

8. Výcvik v létání, který nezahrnuje výcvik pro získání typové kvalifikace, musí obsahovat celkem alespoň 180 hodin, včetně všech zkoušek pokroku, z nichž nejvýše 40 hodin z celého kurzu může připadnout na pozemní přístrojovou dobu. Během těchto celkových 180 hodin musí žadatelé absolvovat alespoň:
 - a) 80 hodin výcviku ve dvojím řízení, z nichž může nejvýše 40 hodin připadnout na pozemní přístrojovou dobu;
 - b) 70 hodin ve funkci velitele letadla, včetně doby letu podle VFR a podle přístrojů, které mohou být nalétány ve funkci velitele letadla-žáka. Z doby letu podle přístrojů ve funkci velitele letadla-žáka se do doby letu ve funkci velitele letadla započte nejvýše dvacet hodin;
 - c) 50 hodin navigačního letu ve funkci velitele letadla, včetně navigačního letu podle VFR v délce alespoň 540 km (300 NM), během kterého jsou provedena dvě přistání s úplným zastavením na jiných dvou letištích, než je letiště odletu;

▼B

d) dobu letu v noci odpovídající pěti hodinám, která zahrnuje tři hodiny výcviku ve dvojím řízení, včetně alespoň jedné hodiny navigačního letu a pěti samostatných vzletů a pěti samostatných přistání s úplným zastavením, a

e) 100 hodin přístrojové doby, která musí obsahovat alespoň:

1) dvacet hodin ve funkci velitele letadla-žáka a

2) 50 hodin výcviku v letu podle přístrojů, z nichž nejvýše:

i) 25 hodin může připadnout na pozemní přístrojovou dobu na FNPT I nebo

ii) 40 hodin může připadnout na pozemní přístrojovou dobu na FNPT II, FTD 2 nebo FFS, z nichž nejvýše deset hodin může být provedeno na FNPT I.

Žadateli, který je držitelem osvědčení o dokončení kurzu pro modul základů letu podle přístrojů, se započte nejvýše deset hodin do požadavků na pozemní přístrojovou dobu. Hodiny absolvované na BITD se nezapočtou.

f) pět hodin provedených v letounu se stavitelnou vrtulí a zasunovacím podvozkem, který má osvědčení pro přepravu alespoň čtyř osob.

ZKOUŠKY DOVEDNOSTI

9. Po dokončení příslušného výcviku v létání žadatel vykoná zkoušku dovednosti pro získání průkazu CPL(A) a zkoušku dovednosti pro získání přístrojové kvalifikace ve vícemotorovém nebo jednomotorovém letounu.

D. Integrovaný kurz pro získání průkazu CPL – letouny**OBECNÉ**

1. Cílem integrovaného kurzu pro získání průkazu CPL(A) je poskytnout pilotům výcvik, který jim umožní dosáhnout úrovně odborné způsobilosti potřebné pro vydání průkazu CPL(A).

2. Žadatel, který chce podstoupit integrovaný kurz pro získání průkazu CPL(A), musí absolvovat všechny výukové fáze v jednom souvislém výcvikovém kurzu, který uspořádá schválená organizace pro výcvik.

3. Žadatel může být přijat do výcviku buď jako začínající účastník, nebo jako držitel průkazu PPL(A) nebo PPL(H) vydaného v souladu s přílohou 1 Chicagské úmluvy. Účastníkům, kteří jsou držiteli průkazu PPL(A) nebo PPL(H), se započte 50 % hodin nalétaných před zahájením kurzu až do výše 40 hodin praxe v létání, nebo 45 hodin v případě, že žadatel získal kvalifikaci pro let letounem v noci, z nichž nejvýše dvacet hodin může být započteno do požadavků na dobu letu v rámci výcviku ve dvojím řízení.

4. Kurz musí zahrnovat:

a) výuku teoretických znalostí na úrovni znalostí pro získání průkazu CPL(A) a

b) výcvik v letu za viditelnosti a podle přístrojů.

5. Žadatel, který celý kurz pro získání průkazu CPL(A) úspěšně neabsolvuje nebo jej nedokončí, může požádat příslušný úřad o zkoušku z teoretických znalostí a zkoušku dovednosti pro získání průkazu způsobilosti s menším rozsahem práv, pokud splňuje příslušné požadavky.

▼B**TEORETICKÉ ZNALOSTI**

6. Kurz teoretických znalostí pro získání průkazu způsobilosti CPL(A) musí obsahovat alespoň 350 hodin výuky.

ZKOUŠKA Z TEORETICKÝCH ZNALOSTÍ

7. Žadatel musí prokázat úroveň znalostí odpovídající právům uděleným držiteli průkazu CPL(A).

VÝCVIK V LÉTÁNÍ

8. Výcvik v létání, který nezahrnuje výcvik pro získání typové kvalifikace, musí obsahovat celkem alespoň 150 hodin, včetně všech zkoušek pokroku, z nichž nejvýše pět hodin z celého kurzu může připadnout na pozemní přístrojovou dobu. Během těchto celkových 150 hodin musí žadatelé absolvovat alespoň:

- a) 80 hodin výcviku ve dvojím řízení, z nichž může nejvýše pět hodin připadnout na pozemní přístrojovou dobu;
- b) 70 hodin ve funkci velitele letadla;
- c) dvacet hodin navigačního letu ve funkci velitele letadla, včetně navigačního letu podle VFR v délce alespoň 540 km (300 NM), během kterého jsou provedena dvě přistání s úplným zastavením na jiných dvou letištích, než je letiště odletu;
- d) dobu letu v noci odpovídající pěti hodinám, která zahrnuje tři hodiny výcviku ve dvojím řízení, včetně alespoň jedné hodiny navigačního letu a pěti samostatných vzletů a pěti samostatných přistání s úplným zastavením;
- e) deset hodin výcviku v letu podle přístrojů, z nichž nejvýše pět hodin může připadnout na pozemní přístrojovou dobu na FNPT I, FTD 2, FNPT II nebo FFS. Žadateli, který je držitelem osvědčení o dokončení kurzu pro modul základů letu podle přístrojů, se započte nejvýše deset hodin do požadavků na pozemní přístrojovou dobu. Hodiny absolvované na BITD se nezapočtou;
- f) pět hodin provedených v letounu se stavitelnou vrtulí a zasunovacím podvozkem, který má osvědčení pro přepravu alespoň čtyř osob.

ZKOUŠKA DOVEDNOSTI

9. Po dokončení výcviku v létání žadatel vykoná zkoušku dovednosti pro získání průkazu CPL(A) v jednomotorovém nebo vícemotorovém letounu.

E. Modulový kurz pro získání průkazu CPL – letouny**OBEČNÉ**

1. Cílem modulového kurzu pro získání průkazu CPL(A) je poskytnout držitelům průkazu PPL(A) výcvik, který jim umožní dosáhnout úrovně odborné způsobilosti potřebné pro vydání průkazu CPL(A).
2. Modulový kurz pro získání průkazu CPL(A) může zahájit žadatel, který je držitelem průkazu PPL(A) vydaného v souladu s přílohou I Chicagské úmluvy.
3. Před zahájením letového výcviku musí žadatel:
 - a) absolvovat dobu letu odpovídající 150 hodinám;
 - b) splňovat předpoklady pro vydání třídní nebo typové kvalifikace pro vícemotorové letouny v souladu s hlavou H, jestliže má být pro zkoušku dovednosti použit vícemotorový letoun.

▼B

4. Žadatel, který chce podstoupit modulový kurz pro získání průkazu CPL(A), musí dokončit všechny fáze letového výcviku v rámci jednoho souvislého výcvikového kurzu, který uspořádá schválená organizace pro výcvik. Výuka teoretických znalostí může být zajištěna ve schválené organizaci pro výcvik, která provádí pouze výuku teoretických znalostí.

5. Kurz musí zahrnovat:

a) výuku teoretických znalostí na úrovni znalostí pro získání průkazu CPL(A)
a

b) výcvik v letu za viditelnosti a podle přístrojů.

TEORETICKÉ ZNALOSTI

6. Schválený kurz teoretických znalostí pro získání průkazu CPL(A) musí obsahovat alespoň 250 hodin výuky.

ZKOUŠKA Z TEORETICKÝCH ZNALOSTÍ

7. Žadatel musí prokázat úroveň znalostí odpovídající právům uděleným držiteli průkazu CPL(A).

VÝCVIK V LÉTÁNÍ

8. Žadatelé, kteří nejsou držiteli přístrojové kvalifikace, absolvují alespoň 25 hodin letového výcviku ve dvojím řízení, zahrnujícího deset hodin výcviku v letu podle přístrojů, z nichž nejvýše pět hodin může připadnout na pozemní přístrojovou dobu na BITD, FNPT I nebo II, FTD 2 nebo FFS.

9. Žadatelům, kteří jsou držiteli platné přístrojové kvalifikace IR(A), se tato kvalifikace plně započte do požadavků na dobu přístrojového výcviku ve dvojím řízení. Žadatelům, kteří jsou držiteli platné přístrojové kvalifikace IR(H), se započte nejvýše pět hodin přístrojového výcviku ve dvojím řízení; v takovém případě se alespoň pět hodin přístrojového výcviku ve dvojím řízení uskuteční v letounu. Žadatel, který je držitelem osvědčení o dokončení kurzu pro modul základů letu podle přístrojů, se započte nejvýše deset hodin do požadavků na dobu přístrojového výcviku.

10. a) Žadatelé s platnou přístrojovou kvalifikací absolvují alespoň patnáct hodin výcviku v letu za viditelnosti ve dvojím řízení.

b) Žadatelé, kteří nejsou držiteli kvalifikace pro let letounem v noci, absolvují navíc alespoň pět hodin výcviku v letu v noci, zahrnujícího tři hodiny výcviku ve dvojím řízení, včetně alespoň jedné hodiny navigačního letu a pěti samostatných vzletů a pěti samostatných přistání s úplným zastavením.

11. Alespoň pět hodin letového výcviku musí být provedeno v letounu se stavitelnou vrtulí a zasunovacím podvozkem, který má osvědčení pro přepravu alespoň čtyř osob.

PRAXE

12. Žadatel o průkaz CPL(A) musí absolvovat dobu letu odpovídající alespoň 200 hodin, která zahrnuje alespoň:

a) 100 hodin ve funkci velitele letadla, z nichž dvacet hodin připadá na navigační let ve funkci velitele letadla, včetně navigačního letu podle VFR v délce alespoň 540 km (300 NM), během kterého je provedeno přistání s úplným zastavením na jiných dvou letištích, než je letiště odletu;

b) dobu letu v noci odpovídající pěti hodinám, která zahrnuje tři hodiny výcviku ve dvojím řízení, včetně alespoň jedné hodiny navigačního letu a pěti samostatných vzletů a pěti samostatných přistání s úplným zastavením, a

▼B

- c) deset hodin výcviku v letu podle přístrojů, z nichž nejvýše pět hodin může připadnout na pozemní přístrojovou dobu na FNPT I, FNPT II nebo FFS. Žadatel, který je držitelem osvědčení o dokončení kurzu pro modul základů letu podle přístrojů, se započte nejvýše deset hodin do požadavků na pozemní přístrojovou dobu. Hodiny absolvované na BITD se nezapočtou;

▼M3

- d) dobu letu odpovídající 6 hodinám ve vícemotorových letounech, pokud se při zkoušce dovednosti použije vícemotorový letoun.

▼B

- e) Hodiny nalétané ve funkci velitele letadla v jiných kategoriích letadla lze započíst do doby letu odpovídající 200 hodin v těchto případech:
 - i) 30 hodin ve vrtulnících, je-li žadatel držitelem průkazu PPL(H), nebo
 - ii) 100 hodin ve vrtulnících, je-li žadatel držitelem průkazu CPL(H), nebo
 - iii) 30 hodin v TMG nebo kluzácích, nebo
 - iv) 30 hodin na vzducholodích, je-li žadatel držitelem průkazu PPL(As), nebo
 - v) 60 hodin na vzducholodích, je-li žadatel držitelem průkazu CPL(As).

ZKOUŠKA DOVEDNOSTI

13. Po dokončení výcviku v létání a splnění příslušných požadavků na praxi žadatel vykoná zkoušku dovednosti pro získání průkazu CPL(A) v jednomotorovém nebo vícemotorovém letounu.

F. Integrovaný kurz ATP/IR – vrtulníky**OBEČNÉ**

1. Cílem integrovaného kurzu ATP(H)/IR je poskytnout pilotům výcvik, který jim umožní dosáhnout úrovně odborné způsobilosti potřebné pro výkon funkce druhého pilota ve vícepilotních vícemotorových vrtulnících v obchodní letecké dopravě a získat průkaz CPL(H)/IR.
2. Žadatel, který chce podstoupit integrovaný kurz ATP(H)/IR, musí absolvovat všechny výukové fáze v rámci jednoho souvislého výcvikového kurzu, který uspořádá schválená organizace pro výcvik.
3. Žadatel může být přijat do výcviku buď jako začínající účastník, nebo jako držitel průkazu PPL(H) vydaného v souladu s přílohou 1 Chicagské úmluvy. Účastníkovi, který je držitelem průkazu PPL(H), se započte 50 % hodin příslušné praxe až do výše:
 - a) 40 hodin, z nichž smí nejvýše dvacet hodin připadnout na výcvik ve dvojím řízení, nebo
 - b) 50 hodin, z nichž smí nejvýše 25 hodin připadnout na výcvik ve dvojím řízení, pokud získal kvalifikaci pro let vrtulníkem v noci.
4. Kurz musí zahrnovat:
 - a) výuku teoretických znalostí na úrovni znalostí pro získání průkazu ATPL(H) a přístrojové kvalifikace;
 - b) výcvik v letu za viditelnosti a podle přístrojů a
 - c) výcvik MCC pro provoz vícepilotních vrtulníků.
5. Žadatel, který celý kurz ATP(H)/IR úspěšně neabsolvuje nebo jej nedokončí, může požádat příslušný úřad o zkoušku z teoretických znalostí a zkoušku dovednosti pro získání průkazu způsobilosti s menším rozsahem práv nebo nižší přístrojovou kvalifikací, pokud splňuje příslušné požadavky.

▼B**TEORETICKÉ ZNALOSTI**

6. Kurz teoretických znalostí ATP(H)/IR musí obsahovat alespoň 750 hodin výuky.
7. Kurz MCC musí obsahovat alespoň 25 hodin výuky teoretických znalostí a úloh.

ZKOUŠKA Z TEORETICKÝCH ZNALOSTÍ

8. Žadatel musí prokázat úroveň znalostí odpovídající právům uděleným držiteli průkazu ATPL(H) a přístrojové kvalifikace.

VÝCVIK V LÉTÁNÍ

9. Výcvik v létání musí obsahovat celkem alespoň 195 hodin, včetně všech zkoušek pokroku. Během těchto celkových 195 hodin musí žadatelé absolvovat alespoň:

- a) 140 hodin letového výcviku ve dvojím řízení, který zahrnuje:

- 1) 75 hodin výcviku v letu za viditelnosti, jež mohou zahrnovat:

- i) 30 hodin na FFS pro vrtulníky, úroveň C/D, nebo

- ii) 25 hodin na FTD 2,3 nebo

- iii) dvacet hodin na FNPT II/III pro vrtulníky nebo

- iv) dvacet hodin v letounu nebo TMG;

- 2) 50 hodin přístrojového výcviku, jež mohou zahrnovat:

- i) až dvacet hodin na FFS nebo FTD 2,3 nebo FNPT II/III pro vrtulníky nebo

- ii) deset hodin alespoň na FNPT 1 pro vrtulníky nebo v letounu;

- 3) patnáct hodin MCC, pro které může být použit FFS pro vrtulníky nebo FTD 2,3(MCC) nebo FNPT II/III(MCC) pro vrtulníky.

Jestliže je pro výcvik v létání použit jiný typ vrtulníku než FFS pro vrtulníky použitý pro výcvik v letu za viditelnosti, započte se maximálně tolik hodin, kolik je vyhrazeno pro FNPT II/III pro vrtulníky.

- b) 55 hodin ve funkci velitele letadla, z nichž může být 40 hodin uskutečněno ve funkci velitele letadla-žáka. Musí být uskutečněno alespoň čtrnáct hodin samostatného letu ve dne a jedna hodina samostatného letu v noci.

- c) 50 hodin navigačního letu, zahrnujícího alespoň deset hodin navigačního letu ve funkci velitele letadla-žáka, včetně navigačního letu podle VFR v délce alespoň 185 km (100 NM), během kterého je provedeno přistání na jiných dvou letištích, než je letiště odletu;

- d) dobu letu odpovídající pěti hodinám ve vrtulníku v noci, která zahrnuje alespoň tři hodiny výcviku ve dvojím řízení, včetně alespoň jedné hodiny navigačního letu a pěti samostatných nočních okruhů. Každý okruh musí zahrnovat vzlet a přistání;

- e) 50 hodin přístrojového výcviku ve dvojím řízení, které tvoří:

- i) deset hodin základního přístrojového výcviku a

- ii) 40 hodin výcviku pro získání přístrojové kvalifikace, z nichž je alespoň deset hodin uskutečněno ve vícemotorovém vrtulníku s osvědčením pro IFR.

▼B**ZKOUŠKY DOVEDNOSTI**

10. Po dokončení příslušného výcviku v létání žadatel vykoná zkoušku dovednosti pro získání průkazu CPL(H) ve vícemotorovém vrtulníku a zkoušku dovednosti pro získání přístrojové kvalifikace ve vícemotorovém vrtulníku s osvědčením pro IFR a splnit požadavky pro výcvik MCC.

G. Integrovaný kurz ATP – vrtulníky**OBEČNÉ**

1. Cílem integrovaného kurzu ATP(H) je poskytnout pilotům výcvik, který jim umožní dosáhnout úrovně odborné způsobilosti potřebné pro výkon funkce druhého pilota ve vícepilotních vícemotorových vrtulnících s omezením na práva VFR v obchodní letecké dopravě a získat průkaz CPL(H).
2. Žadatel, který chce podstoupit integrovaný kurz ATP(H), musí absolvovat všechny výukové fáze v rámci jednoho souvislého výcvikového kurzu, který uspořádá schválená organizace pro výcvik.
3. Žadatel může být přijat do výcviku buď jako začínající účastník, nebo jako držitel průkazu PPL(H) vydaného v souladu s přílohou 1 Chicagské úmluvy. Účastníkovi, který je držitelem průkazu PPL(H), se započte 50 % hodin příslušné praxe až do výše:
 - a) 40 hodin, z nichž smí nejvýše dvacet hodin připadnout na výcvik ve dvojitým řízení, nebo
 - b) 50 hodin, z nichž smí nejvýše 25 hodin připadnout na výcvik ve dvojitým řízení, pokud získal kvalifikaci pro let vrtulníkem v noci.
4. Kurz musí zahrnovat:
 - a) výuku teoretických znalostí na úrovni znalostí pro získání průkazu ATPL(H);
 - b) výcvik v letu za viditelnosti a základní výcvik v letu podle přístrojů a
 - c) výcvik MCC pro provoz vícepilotních vrtulníků.
5. Žadatel, který celý kurz ATP(H) úspěšně neabsolvuje nebo jej nedokončí, může požádat příslušný úřad o zkoušku z teoretických znalostí a zkoušku dovednosti pro získání průkazu způsobilosti s menším rozsahem práv, pokud splňuje příslušné požadavky.

TEORETICKÉ ZNALOSTI

6. Kurz teoretických znalostí ATP(H) musí obsahovat alespoň 650 hodin výuky.
7. Kurz MCC musí obsahovat alespoň dvacet hodin výuky teoretických znalostí a úloh.

ZKOUŠKA Z TEORETICKÝCH ZNALOSTÍ

8. Žadatel musí prokázat úroveň znalostí odpovídající právům uděleným držiteli průkazu ATPL(H).

VÝCVIK V LÉTÁNÍ

9. Výcvik v létání musí obsahovat celkem alespoň 150 hodin, včetně všech zkoušek pokroku. Během těchto celkových 150 hodin musí žadatelé absolvovat alespoň:
 - a) 95 hodin letového výcviku ve dvojitým řízení, který zahrnuje:
 - i) 75 hodin výcviku v letu za viditelnosti, jež mohou zahrnovat:
 - 1) 30 hodin na FFS pro vrtulníky, úroveň C/D, nebo

▼B

- 2) 25 hodin na FTD 2,3 pro vrtulníky nebo
 - 3) dvacet hodin na FNPT II/III pro vrtulníky nebo
 - 4) dvacet hodin v letounu nebo TMG,
 - ii) deset hodin základního přístrojového výcviku může zahrnovat pět hodin alespoň na FNPT I pro vrtulníky nebo v letounu,
 - iii) deset hodin MCC, pro které může být použit vrtulník: FFS nebo FTD 2,3(MCC) nebo FNPT II/III(MCC) pro vrtulníky.
- Jestliže je pro výcvik v létání použit jiný typ vrtulníku než FFS pro vrtulníky použitý pro výcvik v letu za viditelnosti, započte se maximálně tolik hodin, kolik je vyhrazeno pro FNPT II/III pro vrtulníky.
- b) 55 hodin ve funkci velitele letadla, z nichž může být 40 hodin uskutečněno ve funkci velitele letadla-žáka. musí být uskutečněno alespoň čtrnáct hodin samostatného letu ve dne a jedna hodina samostatného letu v noci;
 - c) 50 hodin navigačního letu, zahrnující alespoň deset hodin navigačního letu ve funkci velitele letadla-žáka, včetně navigačního letu podle VFR v délce alespoň 185 km (100 NM), během kterého je provedeno přistání na jiných dvou letištích, než je letiště odletu;
 - d) dobu letu odpovídající pěti hodinám ve vrtulníku v noci, která zahrnuje alespoň tři hodiny výcviku ve dvojím řízení, včetně alespoň jedné hodiny navigačního letu a pěti samostatných nočních okruhů. Každý okruh musí zahrnovat vzlet a přistání.

ZKOUŠKY DOVEDNOSTI

10. Po dokončení příslušného výcviku v létání žadatel vykoná zkoušku dovednosti pro získání průkazu CPL(H) ve vícemotorovém vrtulníku a splnit požadavky pro MCC.

H. Modulový kurz ATP – vrtulníky

1. Žadatelé o průkaz ATPL(H), kteří absolvují výuku teoretických znalostí v rámci modulového kurzu, musí být alespoň držitelé průkazu PPL(H) a absolvovat během osmnácti měsíců alespoň tyto hodiny výcviku:
 - a) v případě žadatelů, kteří jsou držitelé průkazu PPL(H) vydaného v souladu s přílohou 1 Chicagské úmluvy: 550 hodin;
 - b) v případě žadatelů, kteří jsou držitelé průkazu CPL(H): 300 hodin.
2. Žadatelé o průkaz ATPL(H)/IR, kteří absolvují výuku teoretických znalostí v rámci modulového kurzu, musí být alespoň držitelé průkazu PPL(H) a absolvovat tyto hodiny výcviku:
 - a) v případě žadatelů, kteří jsou držitelé průkazu PPL(H): 650 hodin;
 - b) v případě žadatelů, kteří jsou držitelé průkazu CPL(H): 400 hodin;
 - c) v případě žadatelů, kteří jsou držitelé přístrojové kvalifikace IR(H): 500 hodin;
 - d) v případě žadatelů, kteří jsou držitelé průkazu CPL(H) a přístrojové kvalifikace IR(H): 250 hodin.

I. Integrovaný kurz pro získání průkazu CPL/IR – vrtulníky**OBEZNÁ**

1. Cílem integrovaného kurzu pro získání průkazu CPL(H)/IR je poskytnout pilotům výcvik, který jim umožní dosáhnout úrovně odborné způsobilosti potřebné pro provoz jednopilotních vícemotorových vrtulníků a získat průkaz CPL(H)/IR pro vícemotorové vrtulníky.

▼B

2. Žadatel, který chce podstoupit integrovaný kurz pro získání průkazu CPL(H)/IR, musí absolvovat všechny výukové fáze v rámci jednoho souvislého výcvikového kurzu, který uspořádá schválená organizace pro výcvik.
3. Žadatel může být přijat do výcviku buď jako začínající účastník, nebo jako držitel průkazu PPL(H) vydaného v souladu s přílohou 1 Chicagské úmluvy. Účastníkovi, který je držitelem průkazu PPL(H), se započte 50 % hodin příslušné praxe až do výše:
 - a) 40 hodin, z nichž smí nejvýše dvacet hodin připadnout na výcvik ve dvojím řízení, nebo
 - b) 50 hodin, z nichž smí nejvýše 25 hodin připadnout na výcvik ve dvojím řízení, pokud získal kvalifikaci pro let vrtulníkem v noci.
4. Kurz musí zahrnovat:
 - a) výuku teoretických znalostí na úrovni znalostí pro získání průkazu CPL(H) a přístrojové kvalifikace a první typové kvalifikace pro vícemotorové vrtulníky a
 - b) výcvik v letu za viditelnosti a podle přístrojů.
5. Žadatel, který celý kurz pro získání průkazu CPL(H)/IR úspěšně neabsolvuje nebo jej nedokončí, může požádat příslušný úřad o zkoušku z teoretických znalostí a zkoušku dovednosti pro získání průkazu způsobilosti s menším rozsahem práv nebo nižší přístrojovou kvalifikací, pokud splňuje příslušné požadavky.

TEORETICKÉ ZNALOSTI

6. Kurz teoretických znalostí pro získání průkazu CPL(H)/IR musí obsahovat alespoň 500 hodin výuky.

ZKOUŠKA Z TEORETICKÝCH ZNALOSTÍ

7. Žadatel musí prokázat úroveň znalostí odpovídající právům uděleným držiteli průkazu CPL(H) a přístrojové kvalifikace IR.

VÝCVIK V LÉTÁNÍ

8. Výcvik v létání musí obsahovat celkem alespoň 180 hodin, včetně všech zkoušek pokroku. Během těchto 180 hodin musí žadatelé absolvovat alespoň:

- a) 125 hodin letového výcviku ve dvojím řízení, který zahrnuje:
 - i) 75 hodin výcviku v letu za viditelnosti, jež mohou zahrnovat:
 - 1) 30 hodin na FFS pro vrtulníky, úroveň C/D, nebo
 - 2) 25 hodin na FTD 2,3 pro vrtulníky nebo
 - 3) dvacet hodin na FNPT II/III pro vrtulníky nebo
 - 4) dvacet hodin v letounu nebo TMG,
 - ii) 50 hodin přístrojového výcviku, jež mohou zahrnovat:
 - 1) až dvacet hodin na FFS nebo FTD 2,3 nebo FNPT II,III pro vrtulníky nebo
 - 2) deset hodin alespoň na FNPT I pro vrtulníky nebo v letounu.

Jestliže je pro výcvik v létání použit jiný typ vrtulníku než FFS použitý pro výcvik v letu za viditelnosti, započte se maximálně tolik hodin, kolik je vyhrazeno pro FNPT II/III.

▼B

- b) 55 hodin ve funkci velitele letadla, z nichž může být 40 hodin uskutečněno ve funkci velitele letadla-žáka. Musí být uskutečněno alespoň čtrnáct hodin samostatného letu ve dne a jedna hodina samostatného letu v noci;
- c) deset hodin navigačního letu ve dvojím řízení;
- d) deset hodin navigačního letu ve funkci velitele letadla, včetně navigačního letu podle VFR v délce alespoň 185 km (100 NM), během kterého je provedeno přistání s úplným zastavením na jiných dvou letištích, než je letiště odletu;
- e) dobu letu odpovídající pěti hodinám ve vrtulníku v noci, která zahrnuje alespoň tři hodiny výcviku ve dvojím řízení, včetně alespoň jedné hodiny navigačního letu a pěti samostatných nočních okruhů. Každý okruh musí zahrnovat vzlet a přistání;
- f) 50 hodin přístrojového výcviku ve dvojím řízení, které tvoří:
 - i) deset hodin základního přístrojového výcviku a
 - ii) 40 hodin výcviku pro získání přístrojové kvalifikace, z nichž je alespoň deset hodin uskutečněno ve vícemotorovém vrtulníku s osvědčením pro IFR.

ZKOUŠKA DOVEDNOSTI

9. Po dokončení příslušného výcviku v létání žadatel vykoná zkoušku dovednosti pro získání průkazu CPL(H) ve vícemotorovém nebo jednomotorovém vrtulníku a zkoušku dovednosti pro získání přístrojové kvalifikace ve vícemotorovém vrtulníku s osvědčením pro IFR.

J. Integrovaný kurz pro získání průkazu CPL – vrtulníky**OBECNÉ**

1. Cílem integrovaného kurzu pro získání průkazu CPL(H) je poskytnout pilotům výcvik, který jim umožní dosáhnout úrovně odborné způsobilosti potřebné pro vydání průkazu CPL(H).
2. Žadatel, který chce podstoupit integrovaný kurz pro získání průkazu CPL(H), musí absolvovat všechny výukové fáze v rámci jednoho souvislého výukového kurzu, který uspořádá schválená organizace pro výcvik.
3. Žadatel může být přijat do výcviku buď jako začínající účastník, nebo jako držitel průkazu PPL(H) vydaného v souladu s přílohou 1 Chicagské úmluvy. Účastníkovi, který je držitelem průkazu PPL(H), se započte 50 % hodin příslušné praxe až do výše:
 - a) 40 hodin, z nichž smí nejvýše dvacet hodin připadnout na výcvik ve dvojím řízení, nebo
 - b) 50 hodin, z nichž smí nejvýše 25 hodin připadnout na výcvik ve dvojím řízení, pokud získal kvalifikaci pro let vrtulníkem v noci.
4. Kurz musí zahrnovat:
 - a) výuku teoretických znalostí na úrovni znalostí pro získání průkazu CPL(H) a
 - b) výcvik v letu za viditelnosti a podle přístrojů.
5. Žadatel, který celý kurz pro získání průkazu CPL(H) úspěšně neabsolvuje nebo jej nedokončí, může požádat příslušný úřad o zkoušku z teoretických znalostí a zkoušku dovednosti pro získání průkazu způsobilosti s menším rozsahem práv, pokud splňuje příslušné požadavky.

▼B**TEORETICKÉ ZNALOSTI**

6. Schválený kurz teoretických znalostí pro získání průkazu způsobilosti CPL(H) musí obsahovat alespoň 350 hodin výuky nebo 200 hodin, je-li žadatel držitelem průkazu PPL.

ZKOUŠKA Z TEORETICKÝCH ZNALOSTÍ

7. Žadatel musí prokázat úroveň znalostí odpovídající právům uděleným držiteli průkazu CPL(H).

VÝCVIK V LÉTÁNÍ

8. Výcvik v létání musí obsahovat alespoň 135 hodin, včetně všech zkoušek pokroku, z nichž nejvýše pět hodin může připadnout na pozemní přístrojovou dobu. Během těchto celkových 135 hodin musí žadatelé absolvovat alespoň:

- a) 85 hodin výcviku ve dvojím řízení, který zahrnuje:

- i) až 75 hodin výcviku v letu za viditelnosti, jež mohou zahrnovat:

- 1) 30 hodin na FFS pro vrtulníky, úroveň C/D, nebo
- 2) 25 hodin na FTD 2,3 pro vrtulníky nebo
- 3) dvacet hodin na FNPT II/III pro vrtulníky nebo
- 4) dvacet hodin v letounu nebo TMG,

- ii) až deset hodin může tvořit přístrojový výcvik, z nichž pět hodin může být uskutečněno alespoň na FNPT I pro vrtulníky nebo v letounu.

Jestliže je pro výcvik v létání použit jiný typ vrtulníku než FFS použitý pro výcvik v letu za viditelnosti, započte se maximálně tolik hodin, kolik je vyhrazeno pro FNPT II/III.

- b) 50 hodin ve funkci velitele letadla, z nichž může být 35 hodin uskutečněno ve funkci velitele letadla-žáka. Musí být uskutečněno alespoň čtrnáct hodin samostatného letu ve dne a jedna hodina samostatného letu v noci;
- c) deset hodin navigačního letu ve dvojím řízení;
- d) deset hodin navigačního letu ve funkci velitele letadla, včetně navigačního letu podle VFR v délce alespoň 185 km (100 NM), během kterého je provedeno přistání s úplným zastavením na jiných dvou letištích, než je letiště odletu;
- e) dobu letu odpovídající pěti hodinám ve vrtulníku v noci, z níž alespoň tři hodiny připadnou na výcvik ve dvojím řízení, včetně alespoň jedné hodiny navigačního letu a pěti samostatných nočních okruhů. Každý okruh musí zahrnovat vzlet a přistání;
- f) deset hodin přístrojového výcviku ve dvojím řízení, včetně alespoň pěti hodin ve vrtulníku.

ZKOUŠKA DOVEDNOSTI

9. Po dokončení příslušného výcviku v létání žadatel vykoná zkoušku dovednosti pro získání průkazu CPL(H).

K. Modulový kurz pro získání průkazu CPL – vrtulníky**OBECNÉ**

1. Cílem modulového kurzu pro získání průkazu CPL(H) je poskytnout držitelům průkazu PPL(H) výcvik, který jim umožní dosáhnout úrovně odborné způsobilosti potřebné pro vydání průkazu CPL(H).

▼B

2. Modulový kurz pro získání průkazu CPL(H) může zahájit žadatel, který je držitelem průkazu PPL(H) vydaného v souladu s přílohou 1 Chicagské úmluvy.
3. Před zahájením letového výcviku musí žadatel:

▼M3

- a) absolvovat dobu letu odpovídající 155 hodinám, zahrnující alespoň 50 hodin ve funkci PIC ve vrtulnících, z nichž deset hodin musí připadnout na navigační let. Hodiny nalétané ve funkci PIC v jiných kategoriích letadel lze do doby letu odpovídající 155 hodinám započítat podle oddílu K odst. 11;

▼B

- b) pokud má být při zkoušce dovednosti použit vícemotorový vrtulník, splňovat požadavky článků FCL.725 a FCL.720.H.
4. Žadatel, který chce podstoupit modulový kurz pro získání průkazu CPL(H), musí dokončit všechny fáze letového výcviku v rámci jednoho souvislého výcvikového kurzu, který uspořádá schválená organizace pro výcvik. Výuka teoretických znalostí může být poskytnuta ve schválené organizaci pro výcvik, která provádí pouze výuku teoretických znalostí.
5. Kurz musí zahrnovat:
 - a) výuku teoretických znalostí na úrovni znalostí pro získání průkazu CPL(H)
 - a
 - b) výcvik v letu za viditelnosti a podle přístrojů.

TEORETICKÉ ZNALOSTI

6. Schválený kurz teoretických znalostí pro získání průkazu způsobilosti CPL(H) musí obsahovat alespoň 250 hodin výuky.

ZKOUŠKA Z TEORETICKÝCH ZNALOSTÍ

7. Žadatel musí prokázat úroveň znalostí odpovídající právům uděleným držiteli průkazu CPL(H).

VÝCVIK V LÉTÁNÍ

8. Žadatelé bez přístrojové kvalifikace absolvují alespoň 30 hodin letového výcviku ve dvojím řízení, z nichž případně:
 - a) dvacet hodin na výcvik v letu za viditelnosti, které mohou zahrnovat pět hodin na FFS nebo FTD 2,3 nebo FNPT II,III pro vrtulníky, a
 - b) deset hodin na přístrojový výcvik, které mohou zahrnovat pět hodin alespoň na FTD 1 nebo FNPT I pro vrtulníky nebo v letounu.
9. Žadatelům, kteří jsou držiteli platné přístrojové kvalifikace IR(H), se tato kvalifikace plně započte do požadavků na dobu přístrojového výcviku ve dvojím řízení. Žadatelé, kteří jsou držiteli platné přístrojové kvalifikace IR(A), musí absolvovat alespoň pět hodin přístrojového výcviku ve dvojím řízení ve vrtulníku.
10. Žadatelé bez kvalifikace pro let vrtulníkem v noci absolvují navíc alespoň pět hodin letového výcviku v letu v noci, z nichž tři hodiny připadnou na výcvik ve dvojím řízení, včetně alespoň jedné hodiny navigačního letu a pěti samostatných nočních okruhů. Každý okruh musí zahrnovat vzlet a přistání.

PRAXE

11. Žadatel o průkaz CPL(H) musí absolvovat dobu letu odpovídající alespoň 185 hodinám, včetně 50 hodin ve funkci velitele letadla, z nichž deset hodin musí připadnout na navigační let ve funkci velitele letadla, včetně navigačního letu podle VFR v délce alespoň 185 km (100 NM), během kterého je provedeno přistání na jiných dvou letištích, než je letiště odletu.

▼B

Hodiny nalétané ve funkci velitele letadla v jiných kategoriích letadel lze do doby letu odpovídat 185 hodinám započít v těchto případech:

- a) dvacet hodin v letounech, je-li žadatel držitelem průkazu PPL(A), nebo
- b) 50 hodin v letounech, je-li žadatel držitelem průkazu CPL(A), nebo
- c) deset hodin v TMG nebo kluzácích, nebo
- d) dvacet hodin na vzducholodích, je-li žadatel držitelem průkazu PPL(As), nebo
- e) 50 hodin na vzducholodích, je-li žadatel držitelem průkazu CPL(As).

ZKOUŠKA DOVEDNOSTI

12. Po dokončení příslušného výcviku v létání a získání příslušné praxe žadatel vykoná zkoušku dovednosti pro získání průkazu CPL(H).

L. Integrovaný kurz pro získání průkazu CPL/IR – vzducholodě**OBEČNÉ**

1. Cílem integrovaného kurzu pro získání průkazu CPL(As)/IR je poskytnout pilotům výcvik, který jim umožní dosáhnout úrovně odborné způsobilosti potřebné pro provoz vzducholodí a získat průkaz CPL(As)/IR.
2. Žadatel, který chce podstoupit integrovaný kurz pro získání průkazu CPL(As)/IR, musí absolvovat všechny výukové fáze v rámci jednoho souvislého výukového kurzu, který uspořádá schválená organizace pro výcvik.
3. Žadatel může být přijat do výcviku buď jako začínající účastník, nebo jako držitel průkazu PPL(As), PPL(A) nebo PPL(H) vydaného v souladu s přílohou 1 Chicagské úmluvy. Účastníkovi, který je držitelem průkazu PPL(As), PPL(A) nebo PPL(H), se započte nejvýše:
 - a) deset hodin, z nichž smí nejvýše pět hodin připadnout na výcvik ve dvojím řízení, nebo
 - b) patnáct hodin, z nichž smí nejvýše sedm hodin připadnout na výcvik ve dvojím řízení, pokud získal kvalifikaci pro let vzducholodí v noci.
4. Kurz musí zahrnovat:
 - a) výuku teoretických znalostí na úrovni znalostí pro získání průkazu CPL(As), přístrojové kvalifikace a první typové kvalifikace pro vzducholodě a
 - b) výcvik v letu za viditelnosti a podle přístrojů.
5. Žadatel, který celý kurz pro získání průkazu CPL/IR(As) úspěšně neabsolvuje nebo jej nedokončí, může požádat příslušný úřad o zkoušku z teoretických znalostí a zkoušku dovednosti pro získání průkazu způsobilosti s menším rozsahem práv a nižší přístrojové kvalifikace, pokud splňuje příslušné požadavky.

TEORETICKÉ ZNALOSTI

6. Kurz teoretických znalostí pro získání průkazu způsobilosti CPL(As)/IR musí obsahovat alespoň 500 hodin výuky.

ZKOUŠKA Z TEORETICKÝCH ZNALOSTÍ

7. Žadatel musí prokázat úroveň znalostí odpovídající právům uděleným držiteli průkazu CPL(As) a přístrojové kvalifikace.

VÝCVIK V LÉTÁNÍ

8. Výcvik v létání musí obsahovat celkem alespoň 80 hodin, včetně všech zkoušek pokroku. Během těchto 80 hodin musí žadatelé absolvovat alespoň:

▼B

- a) 60 hodin výcviku ve dvojím řízení, který zahrnuje:
 - i) 30 hodin výcviku v letu za viditelnosti, jež mohou zahrnovat:
 - 1) dvanáct hodin na FFS pro vzducholodě nebo
 - 2) deset hodin na FTD pro vzducholodě nebo
 - 3) osm hodin na FNPT II/III pro vzducholodě nebo
 - 4) osm hodin v letounu, vrtulníku nebo TMG,
 - ii) 30 hodin přístrojového výcviku, jež mohou zahrnovat:
 - 1) až dvanáct hodin na FFS nebo FTD nebo FNPT II,III pro vzducholodě nebo
 - 2) šest hodin alespoň na FTD 1 nebo FNPT 1 pro vzducholodě nebo v letounu.

Jestliže je pro výcvik v létání použit jiný typ vzducholodě než FFS použitý pro výcvik v letu za viditelnosti, započte se maximálně osm hodin.
- b) dvacet hodin ve funkci velitele letadla, z nichž může být pět hodin uskutečněno ve funkci velitele letadla-žáka. Musí být uskutečněno alespoň čtrnáct hodin samostatného letu ve dne a jedna hodina samostatného letu v noci;
- c) pět hodin navigačního letu ve funkci velitele letadla, včetně navigačního letu podle VFR v délce alespoň 90 km (50 NM), během kterého jsou provedena dvě přistání s úplným zastavením na letišti určení;
- d) dobu letu odpovídající pěti hodinám na vzducholodích v noci, zahrnující alespoň tři hodiny výcviku ve dvojím řízení, včetně alespoň jedné hodiny navigačního letu a pěti samostatných nočních okruhů. Každý okruh musí zahrnovat vzlet a přistání;
- e) 30 hodin přístrojového výcviku ve dvojím řízení, jež tvoří:
 - i) deset hodin základního přístrojového výcviku a
 - ii) dvacet hodin výcviku pro získání přístrojové kvalifikace, které zahrnují alespoň deset hodin na vícemotorové vzducholodi s osvědčením pro IFR.

ZKOUŠKA DOVEDNOSTI

9. Po dokončení příslušného výcviku v létání žadatel vykoná zkoušku dovednosti pro získání průkazu CPL(As) pro vícemotorové nebo jednomotorové vzducholodě a zkoušku dovednosti pro získání přístrojové kvalifikace pro vícemotorové vzducholodě s osvědčením pro IFR.

M. Integrovaný kurz pro získání průkazu CPL – vzducholodě**OBECNÉ**

1. Cílem integrovaného kurzu pro získání průkazu CPL(As) je poskytnout pilotům výcvik, který jim umožní dosáhnout úrovně odborné způsobilosti potřebné pro vydání průkazu CPL(As).
2. Žadatel, který chce podstoupit integrovaný kurz pro získání průkazu CPL(As), musí absolvovat všechny výukové fáze v rámci jednoho souvislého výukového kurzu, který uspořádá schválená organizace pro výcvik.
3. Žadatel může být přijat do výcviku buď jako začínající účastník, nebo jako držitel průkazu PPL(As), PPL(A) nebo PPL(H) vydaného v souladu s přílohou 1 Chicagské úmluvy. Účastníkovi, který je držitelem průkazu PPL(As), PPL(A) nebo PPL(H), se započte nejvýše:
 - a) deset hodin, z nichž smí nejvýše pět hodin připadnout na výcvik ve dvojím řízení, nebo
 - b) patnáct hodin, z nichž smí být nejvýše sedm hodin připadnout na výcvik ve dvojím řízení, pokud získal kvalifikaci pro let vzducholodí v noci.

▼B

4. Kurz musí zahrnovat:

- a) výuku teoretických znalostí na úrovni znalostí pro získání průkazu CPL(As) a
 - b) výcvik v letu za viditelnosti a podle přístrojů.
5. Žadatel, který celý kurz pro získání průkazu CPL(As) úspěšně neabsolvuje nebo jej nedokončí, může požádat příslušný úřad o zkoušku z teoretických znalostí a zkoušku dovednosti pro získání průkazu způsobilosti s menším rozsahem práv, pokud splňuje příslušné požadavky.

TEORETICKÉ ZNALOSTI

6. Schválený kurz teoretických znalostí pro získání průkazu CPL(As) musí obsahovat alespoň 350 hodin výuky nebo 200 hodin, je-li žadatel držitelem průkazu PPL.

ZKOUŠKA Z TEORETICKÝCH ZNALOSTÍ

7. Žadatel musí prokázat úroveň znalostí odpovídající právům uděleným držiteli průkazu CPL(As).

VÝCVIK V LÉTÁNÍ

8. Výcvik v létání musí obsahovat alespoň 50 hodin, včetně všech zkoušek pokroku, z nichž nejvýše pět hodin může připadnout na pozemní přístrojovou dobu. Během těchto celkových 50 hodin musí žadatelé absolvovat alespoň:
- a) 30 hodin výcviku ve dvojím řízení, z nichž může nejvýše pět hodin připadnout na pozemní přístrojovou dobu;
 - b) dvacet hodin ve funkci velitele letadla;
 - c) pět hodin navigačního létání ve dvojím řízení;
 - d) pět hodin navigačního letu ve funkci velitele letadla, včetně navigačního letu podle VFR v délce alespoň 90 km (50 NM), během kterého jsou provedena dvě přistání s úplným zastavením na letišti určení;
 - e) dobu letu odpovídající pěti hodinám na vzducholodích v noci, zahrnující alespoň tři hodiny výcviku ve dvojím řízení, včetně alespoň jedné hodiny navigačního letu a pěti samostatných nočních okruhů. Každý okruh musí zahrnovat vzlet a přistání;
 - f) deset hodin přístrojového výcviku ve dvojím řízení, včetně alespoň pěti hodin na vzducholodi.

ZKOUŠKA DOVEDNOSTI

9. Po dokončení příslušného výcviku v létání žadatel vykoná zkoušku dovednosti pro získání průkazu CPL(As).

N. Modulový kurz pro získání průkazu CPL – vzducholodě**OBECE**

1. Cílem modulového kurzu pro získání průkazu CPL(As) je poskytnout držitelům průkazu PPL(As) výcvik, který jim umožní dosáhnout úrovně odborné způsobilosti potřebné pro vydání průkazu CPL(As).
2. Před zahájením modulového kurzu pro získání průkazu CPL(As) musí žadatel:
- a) být držitelem průkazu PPL(As) vydaného v souladu s přílohou 1 Chicagské úmluvy;
 - b) absolvovat dobu letu odpovídající alespoň 200 hodin ve funkci pilota na vzducholodích, včetně 100 hodin ve funkci velitele letadla, z nichž 50 hodin musí připadnout na navigační let.

▼B

3. Žadatel, který chce podstoupit modulový kurz pro získání průkazu CPL(As), musí dokončit všechny fáze letového výcviku v rámci jednoho souvislého kurzu výcviku, který uspořádá schválená organizace pro výcvik. Výuka teoretických znalostí může být poskytnuta ve schválené organizaci pro výcvik, která provádí pouze výuku teoretických znalostí.

4. Kurz musí zahrnovat:

- a) výuku teoretických znalostí na úrovni znalostí pro získání průkazu CPL(As) a
- b) výcvik v letu za viditelnosti a podle přístrojů.

TEORETICKÉ ZNALOSTI

5. Schválený kurz teoretických znalostí pro získání průkazu CPL(As) musí obsahovat alespoň 250 hodin výuky.

ZKOUŠKA Z TEORETICKÝCH ZNALOSTÍ

6. Žadatel musí prokázat úroveň znalostí odpovídající právům uděleným držiteli průkazu CPL(As).

VÝCVIK V LÉTÁNÍ

7. Žadatelé bez přístrojové kvalifikace absolvují alespoň dvacet hodin letového výcviku ve dvojím řízení, z nichž případně:

deset hodin na výcvik v letu za viditelnosti, které mohou zahrnovat pět hodin na FFS nebo FTD 2,3 nebo FNPT II,III pro vzducholodě, a

deset hodin na přístrojový výcvik, které mohou zahrnovat pět hodin alespoň na FTD 1 nebo FNPT I pro vzducholodě nebo v letounu.

8. Žadatelům, kteří jsou držiteli platné přístrojové kvalifikace IR(As), se tato kvalifikace plně započte do požadavků na přístrojový výcvik ve dvojím řízení. Žadatelé, kteří jsou držiteli platné přístrojové kvalifikace pro jinou kategorii letadla, musí absolvovat alespoň pět hodin přístrojového výcviku ve dvojím řízení na vzducholodi.

9. Žadatelé, kteří nejsou držiteli kvalifikace pro let vzducholodí v noci, absolvují navíc alespoň pět hodin výcviku v letu v noci, zahrnující tři hodiny výcviku ve dvojím řízení, včetně alespoň jedné hodiny navigačního letu a pěti samostatných nočních okruhů. Každý okruh musí zahrnovat vzlet a přistání.

PRAXE

10. Žadatel o průkaz CPL(As) musí absolvovat dobu letu odpovídající alespoň 250 hodinám na vzducholodích, zahrnující 125 hodin ve funkci velitele letadla, z nichž 50 hodin musí připadnout na navigační let ve funkci velitele letadla, včetně navigačního letu podle VFR v délce alespoň 90 km (50 NM), během kterého je provedeno přistání s úplným zastavením na letišti určení.

Hodiny nalétané ve funkci velitele letadla v jiných kategoriích letadla lze do doby letu odpovídající 185 hodinám započíst v těchto případech:

- a) 30 hodin v letounech nebo vrtulnících, je-li žadatel držitelem průkazu PPL(A), resp. PPL(H), nebo
- b) 60 hodin v letounech nebo vrtulnících, je-li žadatel držitelem průkazu CPL(A), resp. CPL(H), nebo
- c) deset hodin v TMG nebo kluzácích nebo
- d) deset hodin v balónech.

ZKOUŠKA DOVEDNOSTI

11. Po dokončení příslušného výcviku v létání a získání příslušné praxe žadatel vykoná zkoušku dovednosti pro získání průkazu CPL(As).

Dodatek 4

Zkouška dovednosti pro vydání průkazu CPL

A. Obecné

1. Žadatel o zkoušku dovednosti pro vydání průkazu CPL absolvuje výcvik ve stejné třídě nebo typu letadla, které má být při zkoušce použito.
2. Žadatel musí úspěšně zvládnout všechny příslušné oddíly zkoušky dovednosti. Pokud žadatel neuspěje v některé úloze určitého oddílu, neuspěje v celém oddílu. Pokud žadatel neuspěje ve více než jednom oddílu, musí opakovat celou zkoušku. Pokud žadatel neuspěje pouze v jednom oddílu, opakuje zkoušku pouze z tohoto oddílu. Jestliže žadatel při opakování zkoušky neuspěje v některém oddílu, včetně oddílů, v nichž uspěl při předchozím pokusu, musí opakovat celou zkoušku znovu. Všechny příslušné oddíly zkoušky dovednosti musí být absolvovány během šesti měsíců. Jestliže se žadateli nepodaří uspět ve všech příslušných oddílech zkoušky na dva pokusy, musí podstoupit další výcvik.
3. Po kterékoli neúspěšné zkoušce dovednosti lze požadovat další výcvik. Počet pokusů o složení zkoušky dovednosti není omezen.

PROVEDENÍ ZKOUŠKY

4. Jestliže se žadatel rozhodne ukončit zkoušku dovednosti z důvodů, které examinátor FE shledá nepřiměřenými, musí celou zkoušku dovednosti opakovat. Jestliže je zkouška ukončena z důvodů, které examinátor FE shledá přiměřenými, jsou při dalším letu přezkušovány pouze ty oddíly, které dosud nebyly absolvovány.
5. Jakýkoliv manévř nebo postup v rámci zkoušky může žadatel podle uvážení examinátora FE jednou opakovat. Examinátor FE může zkoušku zastavit v kterékoli fázi, jestliže usoudí, že žadatelem předváděné dovednosti v létání vyžadují opakování celé zkoušky.
6. Žadatel musí řídit letadlo z místa, kde lze vykonávat funkce velitele letadla, a tuto zkoušku provádět, jako by nebyl přítomen žádný jiný člen posádky. Zodpovědnost za let se stanoví v souladu s vnitrostátními předpisy.
7. Žadatel examinátorovi FE popíše prováděné kontroly a úlohy, včetně identifikace radiových zařízení. Kontroly se provádějí v souladu se seznamem kontrol povinných úkonů pro letadlo, v němž se zkouška koná. V předletové přípravě na zkoušku musí žadatel určit nastavení výkonu a rychlosti. Údaje o výkonnosti pro vzlet, přiblížení a přistání musí být žadatelem vypočteny v souladu s provozní příručkou nebo letovou příručkou k použitému letadlu.
8. Examinátor FE se nesmí podílet na provozu letadla kromě případů, kdy je zásah nezbytný v zájmu bezpečnosti nebo k zamezení nepříjemnému zdržení ostatního provozu.

B. Obsah zkoušky dovednosti pro vydání průkazu CPL – letouny

1. Letoun použitý při zkoušce dovednosti musí splňovat požadavky na zkušební letouny, musí mít osvědčení pro přepravu alespoň čtyř osob a musí být vybaven stavitelnou vrtulí a zasunovacím podvozkem.
2. Trať letu zvolí examinátor FE a místem určení musí být řízené letiště. Žadatel je odpovědný za naplánování letu a zajistí, aby na palubě bylo veškeré vybavení a dokumentace pro vykonání letu. Let trvá alespoň 90 minut.

▼B

3. Žadatel musí prokázat schopnost:

- a) ovládat letoun v rámci jeho omezení;
- b) provádět všechny manévry plynule a přesně;
- c) uplatňovat dobrý úsudek a pilotní dovednost;
- d) uplatňovat letecké znalosti a
- e) nepřetržitě řídit letoun takovým způsobem, aby o úspěšném výsledku postupu nebo manévru nevyvstaly nikdy vážné pochybnosti.

POVOLENÉ ODCHYLKY LETOVÉ ZKOUŠKY

4. Uplatní se tato omezení, upravená s ohledem na odchylky pro podmínky turbulence, ovládacích vlastností a výkonnosti použitého letounu.

Výška

normální let	± 100 stop (± 30 m)
se simulovanou poruchou motoru	± 150 stop (± 45 m)

Let podle radiových prostředků $\pm 5^\circ$

Kurz

normální let	$\pm 10^\circ$
se simulovanou poruchou motoru	$\pm 15^\circ$

Rychlost

vzlet a přiblížení	± 5 uzlů (± 9 km/h)
všechny ostatní letové režimy	± 10 uzlů ($\pm 18,5$ km/h)

OBSAH ZKOUŠKY

5. Úlohy uvedené v oddílu 2 písm. c) a písm. e) bodu iv) a v celém oddílu 5 a 6 lze provést na FNPT II nebo na FFS.

Na všechny oddíly se vztahuje použití seznamu kontrol povinných úkonů pro letoun, pilotní dovednost, řízení letounu podle vnější vizuálních orientačních bodů, postupy ochrany proti námraze/odmrazování a zásady zvládání hrozeb a chyb.

ODDÍL 1 — PŘEDLETOVÉ POSTUPY A ODLET

a	Předletová příprava, včetně: plánování letu, dokumentace, určení hmotnosti a vyvážení, rozboru počasí, NOTAMy
b	Prohlídka a ošetření letounu
c	Pojíždění a vzlet
d	Úvahy o výkonnosti a vyvážení
e	Provoz na letišti a v obrazcích
f	Postup pro odlet, nastavení výškoměru, zabránění srážce (sledování okolí)
g	Dodržování spojení s ATC, radiotelefonní (R/T) postupy

▼B

ODDÍL 2 — OBECNÉ OVLÁDÁNÍ LETADLA	
a	Řízení letounu podle vnějších vizuálních orientačních bodů, včetně přímého, a letu v hladině, stoupání, klesání, sledování okolí
b	Let při kriticky nízké letové rychlosti, včetně rozpoznání a vybrání přetažení a pádů
c	Zatáčky, včetně zatáček v přistávací konfiguraci. Ostré zatáčky s náklonem 45°
d	Let při kriticky vysokých letových rychlostech, včetně rozpoznání a vybrání spirály
e	Let s orientací výhradně podle přístrojů, včetně: i) vodorovného letu, cestovní konfigurace, udržování kurzu, výšky a letové rychlosti ii) stoupavých a klesavých zatáček s náklonem 10°–30° iii) vybrání z nezvyklých letových poloh iv) simulovaného snížení počtu přístrojů na přístrojové desce
f	Dodržování spojení s ATC, radiotelefonní (R/T) postupy
ODDÍL 3 — TRAŤOVÉ POSTUPY	
a	Řízení letounu podle vnějších vizuálních orientačních bodů včetně úvah o doletu/vytrvalosti při cestovní konfiguraci
b	Orientace, čtení mapy
c	Udržování nadmořské výšky, rychlosti, kurzu, sledování okolí
d	Nastavení výškoměru. Dodržování spojení s ATC, radiotelefonní (R/T) postupy
e	Sledování postupu letu, letového deníku, spotřeby paliva, vyhodnocování traťové odchylky a opětovné nalétnutí na správnou trať
f	Sledování meteorologických podmínek, vyhodnocování vývoje, plánování diverzí
g	Sledování tratě, určování poloh (NDB nebo VOR), identifikace prostředků (let podle přístrojů). Uskutečnění plánu diverze na náhradní letiště (let za viditelnosti).
ODDÍL 4 — POSTUPY PRO PŘIBLÍŽENÍ A PŘISTÁNÍ	
a	Postupy pro přilet, nastavení výškoměru, kontroly, sledování okolí
b	Dodržování spojení s ATC, radiotelefonní (R/T) postupy
c	Průlet z malé výšky
d	Normální přistání, přistání s bočním větrem (jsou-li vhodné podmínky)
e	Přistání na krátké dráze
f	Přiblížení a přistání na volnoběh (pouze jednomotorové letouny)
g	Přistání bez použití vztlačových klapek
h	Poletové činnosti

▼B**ODDÍL 5 — MIMOŘÁDNÉ A NOUZOVÉ POSTUPY**

Tento oddíl může být spojen s oddíly 1 až 4.

a	Simulovaná porucha motoru po vzletu (v bezpečné nadmořské výšce), postup v případě požáru
b	Nesprávná činnost vybavení včetně nouzového vysunutí podvozku, závady elektrického vybavení a brzd
c	Vynucené přistání (simulované)
d	Dodržování spojení s ATC, radiotelefonní (R/T) postupy
e	Ústní otázky

ODDÍL 6 — SIMULOVANÝ LET S ASYMETRICKÝM TAHEM A ÚLOHY ODPOVÍDAJÍCÍ TŘÍDĚ NEBO TYPU

Tento oddíl může být spojen s oddíly 1 až 5.

a	Simulovaná porucha motoru během vzletu (v bezpečné nadmořské výšce, neprovádí-li se na FFS)
b	Přiblížení s asymetrickým tahem a průlet
c	Přiblížení s asymetrickým tahem a přistání s úplným zastavením
d	Vysazení a opětovné spuštění motoru
e	Dodržování spojení s ATC, radiotelefonní (R/T) postupy, pilotní dovednost
f	Podle zadání examinátora FE jakékoli úlohy týkající se zkoušky dovednosti pro získání třídní nebo typové kvalifikace případně zahrnují: i) systémy letounu, včetně obsluhy autopilota ii) provoz přetlakového systému iii) použití systému odmrazování a ochrany proti námraze
g	Ústní otázky

C. Obsah zkoušky dovednosti pro vydání průkazu CPL – vrtulníky

1. Vrtulník použitý při zkoušce dovednosti musí splňovat požadavky na zkušební vrtulníky.
2. Oblast a trať letu zvolí examinátor FE a veškeré činnosti v malé výšce a ve visení musí být prováděny na schváleném letišti/místě. Trať používané pro oddíl 3 mohou končit na letišti odletu nebo na jiném letišti, přičemž jedním z míst určení musí být řízené letiště. Zkouška dovednosti smí být vykonána během dvou letů. Celková délka letu(ů) musí být alespoň 90 minut.
3. Žadatel musí prokázat schopnost:
 - a) ovládat vrtulník v rámci jeho omezení;
 - b) provádět všechny manévry plynule a přesně;
 - c) uplatňovat dobrý úsudek a pilotní dovednost;
 - d) uplatňovat letecké znalosti a
 - e) nepřetržitě vrtulník řídit takovým způsobem, aby o úspěšném výsledku postupu nebo manévru nevystaly nikdy vážné pochybnosti.

▼B**POVOLENÉ ODCHYLKY LETOVÉ ZKOUŠKY**

4. Uplatní se tato omezení, upravená s ohledem na odchylky pro podmínky turbulence, ovládacích vlastností a výkonnosti použitého vrtulníku.

Výška

normální let	± 100 stop (± 30 m)
simulovaný stav nouze	± 150 stop (± 45 m)

Let podle radiových prostředků ± 10°

Kurz

normální let	± 10°
simulovaný stav nouze	± 15°

Rychlost

vzlet a přiblížení ve vícemotorovém vrtulníku	± 5 uzlů (± 9 km/h)
všechny ostatní letové režimy	± 10 uzlů (± 18,5 km/h)

Snášení při zemi

visení v konfiguraci pro vzlet s přízemním efektem	± 3 stopy (± 0,9 m)
--	---------------------

přistání bez pohybů do boku nebo dozadu

OBSAH ZKOUŠKY

5. Úlohy uvedené v oddílu 4 mohou být vykonány na FNPT pro vrtulníky nebo na FFS pro vrtulníky. Na všechny oddíly se vztahuje použití seznamu kontrol povinných úkonů pro vrtulník, pilotní dovednost, řízení vrtulníku podle vnějších vizuálních orientačních bodů, postupy ochrany proti námraze/odmrzování a zásady zvládání hrozeb a chyb.

ODDÍL 1 — PŘEDLETOVÉ/POLETOVÉ KONTROLY A POSTUPY

a	Znalost vrtulníku (např. technické záznamy, palivo, hmotnost a vyvážení, výkonnost), plánování letu, dokumentace, NOTAMy, počasí
b	Předletová prohlídka/činnosti, umístění částí a účel
c	Prohlídka pilotního prostoru, postup spouštění motoru
d	Kontroly komunikačního a navigačního vybavení, výběr a nastavení kmitočtů
e	Předvzletové postupy, radiotelefonní (R/T) postupy, dodržování spojení s ATC
f	Parkování, zastavení a poletové postupy

ODDÍL 2 — MANÉVRY VE VISENÍ, POKROČILÉ OVLÁDÁNÍ A OMEZENÉ PROSTORY

a	Vzlet a přistání (odpoutání a dotyk)
b	Pojíždění, vzdušné pojíždění

▼B

c	Visení na místě s čelním/bočním/zadním větrem
d	Zatačení ve visení na místě, o 360° doleva a doprava (otáčení na místě)
e	Manévry ve visení s pohybem vpřed, do stran a vzad
f	Simulovaná porucha motoru ve visení
g	Rychlá zastavení proti větru a po větru
h	Přistání a vzlety ze svažitého terénu / neupravených ploch
i	Vzlety (různé profily)
j	Vzlet s bočním větrem, po větru (je-li proveditelný)
k	Vzlet s maximální vzletovou hmotností (skutečnou nebo simulovanou)
l	Přiblížení (různé profily)
m	Vzlet a přistání s omezeným výkonem
n	Autorotace (examinátor FE vybere dvě úlohy z následujících – základní, dolet, nízká rychlost, otáčení o 360°)
o	Přistání s autorotací
p	Nácvik vynuceného přistání s obnovením výkonu
q	Kontroly výkonu, technika průzkumu, technika přiblížení a odletu

ODDÍL 3 — NAVIGACE — TRAŤOVÉ POSTUPY

a	Navigace a orientace v různých nadmořských výškách/výškách, čtení map
b	Udržování nadmořské výšky / výšky, rychlosti, kurzu, pozorování vzdušného prostoru, nastavení výškoměru
c	Sledování postupu letu, letového deníku, spotřeby paliva, vytrvalosti, předpokládaného času příletu (ETA), vyhodnocování traťové odchylky a opětovné nalétnutí na správnou trať, sledování přístrojů
d	Sledování meteorologických podmínek, plánování diverzí
e	Sledování tratě, určování poloh (NDB a/nebo VOR), identifikace zařízení
f	Spojení s ATC a dodržování předpisů atd.

ODDÍL 4 — LETOVÉ POSTUPY A MANÉVRY S ORIENTACÍ VÝHRADNĚ PODLE PŘÍSTROJŮ

a	Vodorovný let, udržování kurzu, nadmořské výšky/výšky a rychlosti
b	Ploché zatačky se standardní úhlovou rychlostí do určitých kurzů o 180° až 360° doleva a doprava
c	Stoupání a klesání, včetně zataček se standardní úhlovou rychlostí do určitých kurzů
d	Vybrání z nezvyklých letových poloh
e	Zatačky s náklonem 30°, zatačení až o 90° doprava a doleva

▼B

ODDÍL 5 — MIMOŘÁDNÉ A NOUZOVÉ POSTUPY (PŘÍPADNĚ SIMULOVANÉ)

Poznámka 1: Pokud je zkouška prováděna ve vícemotorovém vrtulníku, musí být do zkoušky zahrnut nácvik simulované poruchy motoru, včetně jednomotorového přiblížení a přistání.

Poznámka 2: Examinátor FE vybere čtyři z těchto úloh:

a	Nesprávná činnost motoru, včetně poruchy regulátoru, námraza na karburátoru/motoru, případně olejový systém
b	Nesprávná činnost palivového systému
c	Nesprávná činnost elektrického systému
d	Nesprávná činnost hydraulického systému, případně včetně přiblížení a přistání bez hydrauliky
e	Nesprávná činnost hlavního rotoru a/nebo systému vyvažování kroučícího momentu (FFS nebo pouze diskuze)
f	Postup v případě požáru, případně včetně kontroly a odstranění kouře
g	Další mimořádné a nouzové postupy popsané v příslušné letové příručce, včetně postupů pro vícemotorové vrtulníky: Simulovaná porucha motoru při vzletu: přerušený vzlet při nebo před TDP nebo bezpečné vynucené přistání při nebo před DPATO a krátce po TDP nebo DPATO. Přistání se simulovanou poruchou motoru: přistání nebo průlet po poruše motoru před LDP nebo DPBL, po poruše motoru po LDP nebo bezpečné vynucené přistání po DPBL.

D. Obsah zkoušky dovednosti pro vydání průkazu CPL – vzducholodě

- Vzducholod' použitá při zkoušce dovednosti musí splňovat požadavky na zkušební vzducholodě.
- Oblast a trať letu zvolí examinator FE. Trať používaná pro oddíl 3 mohou končit na letišti odletu nebo na jiném letišti, přičemž jedním z míst určení musí být řízené letiště. Zkouška dovednosti smí být vykonána během dvou letů. Celková délka letu(ů) musí být alespoň 60 minut.
- Žadatel musí prokázat schopnost:
 - řídít vzducholod' v rámci jejích omezení;
 - provádět všechny manévry plynule a přesně;
 - uplatňovat dobrý úsudek a pilotní dovednost;
 - uplatňovat letecké znalosti a
 - nepřetržitě vzducholod' řídit takovým způsobem, aby o úspěšném výsledku postupu nebo manévru nevystaly nikdy vážné pochybnosti.

POVOLENÉ ODCHYLKY LETOVÉ ZKOUŠKY

- Uplatní se tato omezení, upravená s ohledem na odchylky pro podmínky turbulence, ovládacích vlastností a výkonnosti použité vzducholodě.

▼B

Výška

normální let	± 100 stop (± 30 m)
simulovaný stav nouze	± 150 stop (± 45 m)

Let podle radiových prostředků ± 10°

Kurz

normální let	± 10°
simulovaný stav nouze	± 15°

OBSAH ZKOUŠKY

5. Úlohy uvedené v oddílech 5 a 6 mohou být vykonány na FNPT pro vzducholodě nebo na FFS pro vzducholodě. Na všechny oddíly se vztahuje použití seznamu kontrol povinných úkonů pro vzducholodě, pilotní dovednost, řízení vzducholodě podle vnějších vizuálních orientačních bodů, postupy ochrany proti námraze/odmrazování a zásady zvládání hrozeb a chyb.

ODDÍL 1 — PŘEDLETOVÉ POSTUPY A ODLET

a	Předletová příprava, včetně: plánování letu, dokumentace, určení hmotnosti a vyvážení, rozboru počasí, NOTAMy
b	Prohlídka a ošetření vzducholodě
c	Postupy při uvolnění od stožáru, manévry nad zemí a vzlet
d	Úvahy o výkonnosti a vyvážení
e	Provoz na letišti a v obrazcích
f	Postup pro odlet, nastavení výškoměru, zabránění srážce (sledování okolí)
g	Dodržování spojení s ATC, radiotelefonní (R/T) postupy

ODDÍL 2 — OBECNÉ OVLÁDÁNÍ LETADLA

a	Řízení vzducholodě podle vnějších vizuálních orientačních bodů, včetně přímého letu a letu v hladině, stoupání, klesání, sledování okolí
b	Let v tlakové výšce
c	Zatáčky
d	Prudké klesání a stoupání
e	Let s orientací výhradně podle přístrojů, včetně: i) vodorovného letu, udržování kurzu, nadmořské výšky a rychlosti letu ii) stoupavých a klesavých zatáček iii) vybrání z nezvyklých letových poloh iv) simulovaného snížení počtu přístrojů na přístrojové desce
f	Dodržování spojení s ATC, radiotelefonní (R/T) postupy

ODDÍL 3 — TRAŤOVÉ POSTUPY

a	Řízení vzducholodi podle vnějších vizuálních orientačních bodů včetně úvah o doletu/vytrvalosti
b	Orientace, čtení mapy
c	Udržování nadmořské výšky, rychlosti, kurzu, sledování okolí

▼B

d	Nastavení výškoměru, dodržování spojení s ATC, radiotelefonní (R/T) postupy
e	Sledování postupu letu, letového deníku, spotřeby paliva, vyhodnocování traťové odchylky a opětovné nalétnutí na správnou trať
f	Sledování meteorologických podmínek, vyhodnocování vývoje, plánování diverzí
g	Sledování tratě, určování poloh (NDB nebo VOR), identifikace prostředků (let podle přístrojů). Uskutečnění plánu diverze na náhradní letiště (let za viditelnosti).

ODDÍL 4 — POSTUPY PRO PŘIBLÍŽENÍ A PŘISTÁNÍ

a	Postupy pro přilet, nastavení výškoměru, kontroly, sledování okolí
b	Dodržování spojení s ATC, radiotelefonní (R/T) postupy
c	Průlet z malé výšky
d	Normální přistání
e	Přistání na krátké dráze
f	Přiblížení a přistání na volnoběh (pouze jednomotorové letouny)
g	Přistání bez použití vztakových klapek
h	Poletové činnosti

ODDÍL 5 — MIMOŘÁDNÉ A NOUZOVÉ POSTUPY

Tento oddíl může být spojen s oddíly 1 až 4.

a	Simulovaná porucha motoru po vzletu (v bezpečné nadmořské výšce), postup v případě požáru
b	Nesprávná činnost vybavení
c	Vynucené přistání (simulované)
d	Dodržování spojení s ATC, radiotelefonní (R/T) postupy
e	Ústní otázky

ODDÍL 6 — ÚLOHY ODPOVÍDAJÍCÍ TŘÍDĚ NEBO TYPU

Tento oddíl může být spojen s oddíly 1 až 5.

a	Simulovaná porucha motoru během vzletu (v bezpečné nadmořské výšce, neprovádí-li se na FFS)
b	Přiblížení a opakování okruhu při poruše motoru(ů)
c	Přiblížení a přistání s úplným zastavením při poruše motoru(ů)
d	Nesprávná činnost tlakového systému obalu
e	Dodržování spojení s ATC, radiotelefonní (R/T) postupy, pilotní dovednost

▼B

f	Podle zadání examinátora FE jakékoli úlohy týkající se zkoušky dovednosti pro získání třídní nebo typové kvalifikace případně zahrnují: i) systémy vzducholodě ii) funkci tlakového systému obalu
g	Ústní otázky

▼B*Dodatek 5***Integrovaný výcvikový kurz pro získání průkazu MPL****OBECNÉ**

1. Cílem integrovaného kurzu pro získání průkazu MPL je poskytnout pilotům výcvik, který jim umožní dosáhnout úrovně odborné způsobilosti potřebné pro výkon funkce druhého pilota vícemotorových vícepilotních dopravních letounů s turbínovým pohonem v obchodní letecké dopravě podle VFR a IFR a získat průkaz MPL.

▼M3

2. Výcvikový kurz pro získání průkazu MPL může být schválen pouze schválené organizací pro výcvik, jež je součástí provozovatele obchodní letecké dopravy, který má osvědčení v souladu s částí ORO, nebo má s takovým provozovatelem uzavřenu zvláštní dohodu. Průkaz způsobilosti je omezen na tohoto konkrétního provozovatele, dokud držitel neabsolvuje přeškolení kurz provozovatele.

▼B

3. Žadatel, který chce podstoupit integrovaný kurz po získání průkazu MPL, musí absolvovat všechny výukové fáze v rámci jednoho souvislého výcvikového kurzu ve schválené organizaci pro výcvik. Výcvik je zaměřen na kvalifikovanost a je prováděn v prostředí vícečlenného provozu.
4. Do kurzu se přijímají pouze začínající žadatelé.
5. Kurz musí zahrnovat:
 - a) výuku teoretických znalostí na úrovni znalostí pro získání průkazu ATPL(A);
 - b) výcvik v letu za viditelnosti a podle přístrojů;
 - c) výcvik v MCC pro provoz vícepilotních letounů a
 - d) výcvik pro získání typové kvalifikace.
6. Žadatel, který celý kurz pro získání průkazu MPL úspěšně neabsolvuje nebo jej nedokončí, může požádat příslušný úřad o zkoušku z teoretických znalostí a zkoušku dovednosti pro získání průkazu způsobilosti s menším rozsahem práv a nižší přístrojovou kvalifikací, pokud splňuje příslušné požadavky.

TEORETICKÉ ZNALOSTI

7. Schválený kurz teoretických znalostí pro získání průkazu MPL musí obsahovat alespoň 750 hodin výuky znalostí na úrovni potřebné pro získání průkazu způsobilosti ATPL(A) a hodiny požadované pro výuku teoretických znalostí pro získání příslušné typové kvalifikace v souladu s hlavou H.

VÝCVIK V LÉTÁNÍ

8. Výcvik v létání musí obsahovat celkem alespoň 240 hodin, které zahrnují hodiny ve funkci pilota řídícího a pilota neřídícího při skutečném a simulovaném letu a které zahrnují tyto čtyři fáze výcviku:
 - a) 1. fáze – hlavní letové dovednosti
Specifický základní jednopilotní výcvik v letounu.
 - b) 2. fáze – základní
Úvod do vícečlenného provozu a letu podle přístrojů.
 - c) 3. fáze – středně pokročilá
Uplatnění vícečlenného provozu na vícemotorový letoun s turbínovým pohonem s osvědčením letounu s vysokou výkonností v souladu s částí 21.

▼B

d) 4. fáze – pokročilá

Výcvik pro získání typové kvalifikace v prostředí zaměřeném na leteckou dopravu.

Praxe v létání v rámci skutečných letů zahrnuje veškeré požadavky na praxi uvedené v hlavě H, nácvik obnovy kontroly nad řízením, let v noci, let s orientací výhradně podle přístrojů a praxi požadovanou k dosažení příslušné pilotní dovednosti.

Do příslušných výše uvedených fází musí být začleněny požadavky na MCC.

Výcvik v asymetrickém letu se provádí v letounu nebo na FFS.

9. Každá fáze výcviku v osnově letového výcviku musí zahrnovat jak výuku podpůrných znalostí, tak části praktického výcviku.
10. Výcvikový kurz musí zahrnovat průběžný proces hodnocení výcvikové osnovy a průběžné hodnocení žáků, kteří podle této osnovy postupují. Hodnocení musí zajistit, aby:
 - a) odborná způsobilost a související hodnocení odpovídaly úkolům druhého pilota ve vícepilotním letounu a
 - b) žáci získávali odbornou způsobilost postupně a uspokojivě.
11. Aby výcvikový kurz zajistil kvalifikovanost žadatelů, musí zahrnovat alespoň dvanáct vzletů a přistání. Tyto vzlety a přistání musí být provedeny pod dozorem instruktora v letounu, pro který musí být vydána typová kvalifikace.

ÚROVEŇ HODNOCENÍ

12. Žadatel o průkaz MPL musí předvést provedení všech devíti celků kvalifikovanosti uvedených níže v odstavci 13 na pokročilé úrovni kvalifikovanosti nezbytné pro provoz a interakci ve funkci druhého pilota vícepilotního letounu s turbínovým pohonem v podmínkách letu za viditelnosti a podle přístrojů. Hodnocení musí potvrdit, že žadatel má po celou dobu letoun a situaci pod kontrolou tak, aby byl zajištěn úspěšný výsledek postupů nebo manévru. Žadatel musí soustavně prokazovat znalosti, dovednosti a reakce potřebné pro bezpečný provoz příslušného typu letounu v souladu s kritérii výkonnosti pro průkaz MPL.

CELKY KVALIFIKOVANOSTI

13. Žadatel musí prokázat kvalifikovanost v těchto devíti celcích kvalifikovanosti:
 - 1) uplatňování zásad lidské výkonnosti, včetně zásad zvládání hrozeb a chyb;
 - 2) provedení pozemního provozu letounu;
 - 3) provedení vzletu;
 - 4) provedení stoupání;
 - 5) provedení cestovní fáze letu;
 - 6) provedení klesání;
 - 7) provedení přiblížení;
 - 8) provedení přistání a

▼B

9) provedení činností po přistání a poletový provoz letounu.

SIMULOVANÝ LET**14. Minimální požadavky na FSTD:****a) 1. fáze – hlavní letové dovednosti**

Zařízení pro elektronický výcvik a plnění částečných úkolů schválená příslušným úřadem, která mají tyto vlastnosti:

- obsahují příslušenství, které není běžnou součástí stolních počítačů, jako je funkční kopie sektoru ovládání přípusti nebo plynu, boční řídicí páka nebo klávesnice FMS a
- obsahují psychomotorické funkce s vhodným použitím síly a časové odezvy.

b) 2. fáze – základní

FNPT II MCC, který představuje generický vícemotorový letoun s turbínovým pohonem.

c) 3. fáze – středně pokročilá

FSTD, který představuje vícemotorový letoun s turbínovým pohonem, jenž musí být provozován s druhým pilotem, a který je kvalifikován na stupeň odpovídající úrovni B a navíc zahrnuje:

- systém vizuální orientace pro den/soumrak/noc s minimálním souvislým příčným zorným polem zaostřeným do nekonečna s výhledem pro každého pilota 180° horizontálně a 40° vertikálně, a
- simulaci prostředí ATC.

d) 4. fáze – pokročilá

FFS, který plně odpovídá úrovni D nebo C se zlepšeným systémem pro denní viditelnost, včetně simulace prostředí ATC.

▼ B*Dodatek 6***Modulový výcvikový kurz pro získání přístrojové kvalifikace (IR)****A. IR(A) – modulový kurz výcviku v létání****OBECNÉ**

1. Cílem modulového kurzu výcviku v létání pro získání přístrojové kvalifikace IR(A) je poskytnout pilotům výcvik, který jim umožní dosáhnout úrovně odborné způsobilosti potřebné k provozu letounů podle IFR a za meteorologických podmínek pro let podle přístrojů (IMC). Kurz sestává ze dvou modulů, jež mohou být absolvovány samostatně nebo společně:

a) Modul základů letu podle přístrojů

Zahrnuje deset hodin přístrojové doby ve výcviku, z nichž nejvýše pět hodin může připadnout na pozemní přístrojovou dobu na BITD, FNPT I nebo II nebo na FFS. Po zakončení modulu základů letu podle přístrojů musí být kandidátovi vydáno osvědčení o dokončení kurzu.

b) Modul procedurálního letu podle přístrojů

Tento modul zahrnuje zbytek osnovy výcviku pro získání přístrojové kvalifikace IR(A), 40 hodin jednomotorové nebo 45 hodin vícemotorové přístrojové doby ve výcviku a kurz teoretických znalostí pro získání přístrojové kvalifikace IR(A).

▼ M3

2. Žadatel o modulový kurz pro získání přístrojové kvalifikace IR(A) musí být držitelem průkazu PPL(A) nebo CPL(A). Žadatel o modul procedurálního letu podle přístrojů, který není držitelem průkazu CPL(A), musí být držitelem osvědčení o dokončení kurzu pro modul základů letu podle přístrojů.

Schválená organizace pro výcvik zajistí, že žadatel o modulový kurz pro získání přístrojové kvalifikace IR(A) pro vícemotorové letouny, který není držitelem třídní nebo typové kvalifikace pro vícemotorové letouny, před zahájením letového výcviku pro kurz pro získání přístrojové kvalifikace IR(A) absolvuje vícemotorový výcvik uvedený v hlavě H.

▼ B

3. Žadatel, který chce podstoupit modul procedurálního letu podle přístrojů modulového kurzu pro získání přístrojové kvalifikace IR(A), musí dokončit všechny výukové fáze v rámci jednoho souvislého schváleného výcvikového kurzu. Před zahájením modulu procedurálního letu podle přístrojů musí schválená organizace pro výcvik zajistit, že žadatel má odbornou způsobilost v základech létání podle přístrojů. Podle potřeby je poskytnut udržovací výcvik.
4. Kurz výuky teoretických znalostí musí být dokončen během osmnácti měsíců. Modul procedurálního letu podle přístrojů a zkouška dovednosti musí být dokončeny v době platnosti úspěšného složení zkoušky z teoretických znalostí.
5. Kurz musí zahrnovat:
 - a) výuku teoretických znalostí na úrovni znalostí pro získání přístrojové kvalifikace;
 - b) výcvik v letu podle přístrojů.

TEORETICKÉ ZNALOSTI

6. Schválený modulový kurz pro získání přístrojové kvalifikace IR(A) musí obsahovat alespoň 150 hodin výuky teoretických znalostí.

▼B**VÝCVIK V LÉTÁNÍ**

7. Kurz pro získání přístrojové kvalifikace IR(A) pro jednomotorové letouny musí obsahovat alespoň 50 hodin přístrojové doby ve výcviku, z nichž až dvacet hodin může připadnout na pozemní přístrojovou dobu na FNPT I nebo až 35 hodin na FFS nebo na FNPT II. Nejvýše deset hodin z pozemní přístrojové doby na FNPT II nebo FFS může být provedeno na FNPT I.
8. Kurz pro získání přístrojové kvalifikace IR(A) pro vícemotorové letouny musí obsahovat alespoň 55 hodin přístrojové doby ve výcviku, z nichž až 25 hodin může připadnout na pozemní přístrojovou dobu na FNPT I nebo až 40 hodin na FFS nebo na FNPT II. Nejvýše deset hodin z pozemní přístrojové doby na FNPT II nebo FFS může být provedeno na FNPT I. Zbývající výcvik v letu podle přístrojů musí zahrnovat alespoň patnáct hodin ve vícemotorových letounech.
9. Držitel přístrojové kvalifikace IR(A) pro jednomotorové letouny, který má rovněž typovou nebo třídní kvalifikaci pro vícemotorové letouny a chce získat první přístrojovou kvalifikaci IR(A) pro vícemotorové letouny, musí absolvovat kurz ve schválené organizaci pro výcvik, který obsahuje alespoň pět hodin výuky v létání podle přístrojů ve vícemotorových letounech, z nichž tři hodiny mohou být uskutečněny na FFS nebo FNPT II.
- 10.1 Držiteli průkazu CPL(A) nebo osvědčení o dokončení kurzu pro modul základů letu podle přístrojů lze celkový objem výcviku požadovaný v odstavcích 7 a 8 výše snížit o deset hodin.

▼M3

- 10.2 Držiteli přístrojové kvalifikace IR(H) lze celkový objem výcviku požadovaný v odstavcích 7 a 8 výše snížit na deset hodin.

▼B

- 10.3 Celkový výcvik v letu podle přístrojů v letounu musí splňovat požadavky odstavce 7, případně 8.
11. Letové úlohy až ke zkoušce dovednosti pro získání přístrojové kvalifikace IR(A) musí obsahovat:
 - a) Modul základů letu podle přístrojů: postup a manévr pro základy letu podle přístrojů zahrnující alespoň:
 - základy letu podle přístrojů bez vnější orientace:
 - horizontální let,
 - stoupání,
 - klesání,
 - zatáčky při vodorovném letu, stoupání, klesání;
 - postup podle přístrojů;
 - ostrá zatáčka;
 - radionavigace;
 - vybrání z nezvyklých letových poloh;
 - simulované snížení počtu přístrojů na přístrojové desce;
 - rozpoznání a vybrání počínajícího přetažení a pádu;
 - b) Modul procedurálního letu podle přístrojů:
 - i) předletové postupy pro lety podle IFR, včetně použití letové příručky a příslušných dokumentů letových provozních služeb při přípravě plánu letu podle IFR,
 - ii) postup a manévry pro provoz za IFR, a to za obvyklých, mimořádných a nouzových podmínek, zahrnující alespoň:

▼B

- přechod z letu za viditelnosti na let podle přístrojů po vzletu,
 - standardní odlety a přilety podle přístrojů,
 - postupy IFR na trati,
 - postupy vyčkávání,
 - přiblížení podle přístrojů do stanovených minim,
 - postupy nezdařeného přiblížení,
 - přistání z přiblížení podle přístrojů, včetně přiblížení okruhem,
- iii) obraty za letu a příslušné letové vlastnosti,
- iv) je-li to nutné, provoz vícemotorového letounu ve výše uvedených úlohách, včetně provozu letounu výhradně podle přístrojů při simulaci jednoho nepracujícího motoru a vypnutí motoru a jeho opětovném spuštění (poslední úloha se musí provádět v bezpečné nadmořské výšce, pokud se neprovádí na FFS nebo na FNPT II).

▼M3**Aa IR(A) – modulový kurz výcviku v létání založený na kvalifikovanosti****OBEZNÁMENÍ**

1. Cílem modulového kurzu výcviku v létání založeného na kvalifikovanosti je poskytnout držitelům průkazu PPL nebo CPL výcvik pro získání přístrojové kvalifikace se zohledněním předchozího výcviku a praxe v létání podle přístrojů. Jeho záměrem je umožnit dosažení úrovně odborné způsobilosti potřebné k provozu letounů podle IFR a za meteorologických podmínek pro let podle přístrojů (IMC). Kurz sestává z kombinace výcviku v letu podle přístrojů s instruktorem IRI(A) nebo FI(A), který je oprávněn poskytovat výcvik pro získání přístrojové kvalifikace, a letového výcviku ve schválené organizaci pro výcvik.
2. Žadatel o takový modulový kurz pro získání přístrojové kvalifikace IR(A) založený na kvalifikovanosti musí být držitelem průkazu PPL(A) nebo CPL(A).
3. Kurz výuky teoretických znalostí musí být dokončen během osmnácti měsíců. Výcvik v letu podle přístrojů a zkouška dovednosti musí být dokončeny v době platnosti úspěšného složení zkoušek z teoretických znalostí.
4. Kurz musí zahrnovat:
 - a) výuku teoretických znalostí na úrovni znalostí pro získání přístrojové kvalifikace IR(A);
 - b) výcvik v letu podle přístrojů.

TEORETICKÉ ZNALOSTI

5. Schválený modulový kurz pro získání přístrojové kvalifikace IR(A) založený na kvalifikovanosti musí zahrnovat alespoň 80 hodin výuky teoretických znalostí. Kurz teoretických znalostí může zahrnovat výcvik na počítači a prvky elektronického učení (e-learning). Musí být poskytnuta minimální doba výuky v učebnách, jak požaduje článek ORA.ATO.305.

VÝCVIK V LÉTÁNÍ

6. Způsob dosažení přístrojové kvalifikace IR(A) po tomto modulovém kurzu je založen na kvalifikovanosti. Žadatel však musí splnit minimální požadavky uvedené níže. Může být požadován dodatečný výcvik k dosažení požadované kvalifikovanosti.
 - a) Modulový kurz pro získání přístrojové kvalifikace IR(A) pro jednomotorové letouny založený na kvalifikovanosti musí zahrnovat alespoň 40 hodin přístrojové doby ve výcviku, z nichž až deset hodin může připadnout na pozemní přístrojovou dobu na FNPT I nebo až 25 hodin na FFS nebo na FNPT II. Nejvýše pět hodin z pozemní přístrojové doby na FNPT II nebo FFS může být provedeno na FNPT I.

▼ **M3**

i) Pokud žadatel:

A) absolvoval výcvik v letu podle přístrojů s instruktorem IRI(A) nebo FI(A), který je oprávněn poskytovat výcvik pro získání přístrojové kvalifikace, nebo

B) dříve absolvoval dobu letu podle IFR ve funkci PIC v letounech na základě kvalifikace opravňující létat podle IFR a za meteorologických podmínek pro let podle přístrojů,

mohou být tyto hodiny započteny do výše uvedených 40 hodin, a to nejvýše v rozsahu 30 hodin.

ii) Pokud žadatel dříve absolvoval dobu letu podle přístrojů ve výcviku jinak, než je uvedeno v písm. a) bodě i), mohou být tyto hodiny započteny do požadovaných 40 hodin nejvýše v rozsahu 15 hodin.

iii) V každém případě musí výcvik v létání zahrnovat dobu letu podle přístrojů odpovídající alespoň 10 hodinám ve výcviku v letounu ve schválené organizaci pro výcvik.

iv) Celková doba výcviku v letu podle přístrojů ve dvojím řízení nesmí být kratší než 25 hodin.

b) Modulový kurz pro získání přístrojové kvalifikace IR(A) pro vícemotorové letouny založený na kvalifikovanosti musí zahrnovat alespoň 45 hodin přístrojové doby ve výcviku, z nichž až deset hodin může připadnout na pozemní přístrojovou dobu na FNPT I nebo až 30 hodin na FFS nebo na FNPT II. Nejvýše pět hodin z pozemní přístrojové doby na FNPT II nebo FFS může být provedeno na FNPT I.

i) Pokud žadatel:

A) absolvoval výcvik v letu podle přístrojů s instruktorem IRI(A) nebo FI(A), který je oprávněn poskytovat výcvik pro získání přístrojové kvalifikace, nebo

B) dříve absolvoval dobu letu podle IFR ve funkci PIC v letounech na základě kvalifikace opravňující létat podle IFR a za meteorologických podmínek pro let podle přístrojů,

mohou být tyto hodiny započteny do výše uvedených 45 hodin, a to nejvýše v rozsahu 35 hodin.

ii) Pokud žadatel dříve absolvoval dobu letu podle přístrojů ve výcviku jinak, než je uvedeno v písm. b) bodě i), mohou být tyto hodiny započteny do požadovaných 45 hodin nejvýše v rozsahu 15 hodin.

iii) V každém případě však výcvik v létání musí zahrnovat dobu letu podle přístrojů odpovídající alespoň 10 hodinám ve výcviku ve vícemotorovém letounu ve schválené organizaci pro výcvik.

iv) Celková doba výcviku v letu podle přístrojů ve dvojím řízení nesmí být kratší než 25 hodin, z nichž alespoň 15 hodin musí být vykonáno ve vícemotorovém letounu.

c) Žadatel musí absolvovat předvstupní hodnocení ve schválené organizaci pro výcvik, jehož cílem je určit, kolik hodin může být započteno, a stanovit výcvikové potřeby.

d) Absolvování výcviku v letu podle přístrojů s instruktorem IRI(A) nebo FI(A) v souladu s písm. a) bodem i) nebo písm. b) bodem i) musí být zdokumentováno ve zvláštním záznamu o výcviku a instruktor ho musí potvrdit podpisem.

7. Letový výcvik pro modulový kurz pro získání přístrojové kvalifikace IR(A) založený na kvalifikovanosti musí zahrnovat:

a) postupy a manévry pro základy letu podle přístrojů zahrnující alespoň:

▼ **M3**

- i) základy letu podle přístrojů bez vnější orientace;
 - ii) horizontální let;
 - iii) stoupání;
 - iv) klesání;
 - v) zatáčky při vodorovném letu, stoupání a klesání;
 - vi) postup podle přístrojů;
 - vii) ostrou zatáčku;
 - viii) radionavigaci;
 - ix) vybrání z nezvyklých letových poloh;
 - x) simulované snížení počtu přístrojů na přístrojové desce a
 - xi) rozpoznání a vybrání počínajícího přetažení a pádu.
- b) předletové postupy pro lety podle IFR, včetně použití letové příručky a příslušných dokumentů letových provozních služeb při přípravě plánu letu podle IFR;
- c) postup a manévry pro provoz podle IFR, a to za obvyklých, mimořádných a nouzových podmínek, zahrnující alespoň:
- i) přechod z letu za viditelnosti na let podle přístrojů po vzletu;
 - ii) standardní odlety a přilety podle přístrojů;
 - iii) postupy IFR na trati;
 - iv) postupy vyčkávání;
 - v) přiblížení podle přístrojů do stanovených minim;
 - vi) postupy nezdařeného přiblížení a
 - vii) přistání z přiblížení podle přístrojů, včetně přiblížení okruhem;
- d) obraty za letu a příslušné letové vlastnosti;
- e) je-li to nutné, provoz vícemotorového letounu ve výše uvedených úlohách, včetně:
- i) provozu letounu výhradně podle přístrojů při simulaci jednoho nepracujícího motoru;
 - ii) vypnutí motoru a jeho opětovného spuštění (musí se provádět v bezpečné nadmořské výšce, pokud se neprovádí na FFS nebo na FNPT II).
8. Žadatelům o modulový kurz pro získání přístrojové kvalifikace IR(A) založený na kvalifikovanosti, kteří jsou držiteli průkazů PPL nebo CPL podle části FCL a platné přístrojové kvalifikace IR(A) vydaných v souladu s požadavky přílohy I Chicagské úmluvy třetí zemí, mohou být tyto průkazy a tato kvalifikace plně započteny do výcvikového kurzu uvedeného v odstavci 4. Aby byla žadateli vydána přístrojová kvalifikace IR(A), žadatel musí:
- a) úspěšně vykonat zkoušku dovednosti pro získání přístrojové kvalifikace IR(A) v souladu s dodatkem 7;
 - b) během zkoušky dovednosti examinatorovi prokázat získanou přiměřenou úroveň teoretických znalostí právních předpisů v oblasti letectví, meteorologie a plánování a provedení letu (přístrojové kvalifikace) a
 - c) mít minimální praxi alespoň 50 hodin doby letu podle IFR ve funkci PIC v letounech.
- PŘEDVSTUPNÍ HODNOCENÍ**
9. Obsah a dobu trvání předvstupního hodnocení určí schválená organizace pro výcvik na základě předchozí praxe žadatele v létání podle přístrojů.

▼ M3**VÍCEMOTOROVÉ LETOUNY**

10. Držitel přístrojové kvalifikace IR(A) pro jednomotorové letouny, který je rovněž držitelem třídní nebo typové kvalifikace pro vícemotorové letouny a usiluje o získání první přístrojové kvalifikace IR(A) pro vícemotorové letouny, musí absolvovat kurz ve schválené organizaci pro výcvik, který zahrnuje alespoň 5 hodin přístrojové doby ve výcviku ve vícemotorových letounech, z nichž tři hodiny mohou být uskutečněny na FFS nebo na FNTP II, a musí složit zkoušku dovednosti.

▼ B**B. IR(H) – modulový kurz výcviku v létání**

1. Cílem modulového kurzu výcviku v létání pro získání přístrojové kvalifikace IR(H) je poskytnout pilotům výcvik, který jim umožní dosáhnout úrovně odborné způsobilosti potřebné k provozu vrtulníků podle IFR a za IMC.

▼ M3

2. Žadatel o modulový kurz pro získání přístrojové kvalifikace IR(H) musí být držitelem průkazu PPL(H), CPL(H) nebo ATPL(H). Před zahájením letadlové fáze výcviku v rámci kurzu pro získání přístrojové kvalifikace IR(H) musí být žadatel držitelem typové kvalifikace pro vrtulníky použité při zkoušce dovednosti pro získání přístrojové kvalifikace IR(H) nebo absolvovat schválený výcvik pro získání typové kvalifikace pro tento typ. Pokud má být zkouška dovednosti prováděna ve vícepilotním provozu, musí být žadatel držitelem osvědčení o úspěšném zakončení kurzu MCC.

▼ B

3. Žadatel, který chce podstoupit modulový kurz pro získání přístrojové IR(H), musí dokončit všechny výukové fáze v rámci jednoho nepřetržitého schváleného výcvikového kurzu.
4. Kurz výuky teoretických znalostí musí být dokončen během osmnácti měsíců. Letový výcvik a zkouška dovednosti musí být dokončeny v době platnosti úspěšného složení zkoušky z teoretických znalostí.
5. Kurz musí zahrnovat:
 - a) výuku teoretických znalostí na úrovni znalostí pro získání přístrojové kvalifikace;
 - b) výcvik v letu podle přístrojů.

TEORETICKÉ ZNALOSTI

6. Schválený modulový kurz pro získání přístrojové kvalifikace IR(H) musí obsahovat alespoň 150 hodin výcviku.

VÝCVIK V LÉTÁNÍ

7. Kurz pro získání přístrojové kvalifikace IR(H) pro jednomotorové vrtulníky musí obsahovat alespoň 50 hodin přístrojové doby ve výcviku, z nichž:
 - a) až dvacet hodin může připadnout na pozemní přístrojovou dobu na FNPT I(H) nebo (A). Tato dvacetihodinová doba výcviku na FNPT I(H) nebo (A) může být nahrazena dvacetihodinovou dobou výcviku pro získání přístrojové kvalifikace IR(H) v letounu schváleném pro tento kurz; nebo
 - b) až 35 hodin může připadnout na pozemní přístrojovou dobu na FTD 2/3, FNPT II/III nebo FSS pro vrtulníky.

Výcvik v letu podle přístrojů musí zahrnovat alespoň deset hodin ve vrtulníku s osvědčením pro IFR.

8. Kurz pro získání přístrojové kvalifikace IR(H) pro vícemotorové vrtulníky musí zahrnovat alespoň 55 hodin přístrojové doby ve výcviku, z nichž:

▼B

- a) až dvacet hodin může připadnout na pozemní přístrojovou dobu na FNPT I(H) nebo (A). Tato dvacetihodinová doba výcviku na FNPT I(H) nebo (A) může být nahrazena dvacetihodinovou dobou výcviku pro získání přístrojové kvalifikace IR(H) v letounu schváleném pro tento kurz;
- b) až 40 hodin může připadnout na pozemní přístrojovou dobu na FTD 2/3, FNPT II/III nebo FSS pro vrtulníky.

Výcvik v letu podle přístrojů musí zahrnovat alespoň deset hodin ve více-motorovém vrtulníku s osvědčením pro IFR.

9.1 Držitelům průkazu ATPL(H) se výuka teoretických znalostí sníží o 50 hodin.

▼M3

- 9.2 Držiteli přístrojové kvalifikace IR(A) lze požadovaný objem výcviku snížit na deset hodin.
- 9.3 Držiteli průkazu PPL(H) s kvalifikací pro let vrtulníkem v noci nebo průkazu CPL(H) lze celkovou požadovanou přístrojovou dobu ve výcviku snížit o 5 hodin.

▼B

10. Letové úlohy až ke zkoušce dovednosti pro získání přístrojové kvalifikace IR(H) musí obsahovat:

- a) předletové postupy pro lety podle IFR, včetně použití letové příručky a příslušných dokumentů letových provozních služeb při přípravě plánu letu podle IFR;
- b) postup a manévry pro provoz za IFR, a to za obvyklých, mimořádných a nouzových podmínek, zahrnující alespoň:

přechod z letu za viditelnosti na let podle přístrojů po vzletu,

standardní odlety a přilety podle přístrojů,

postupy IFR na trati,

postupy vyčkávání,

přiblížení podle přístrojů do stanovených minim,

postupy nezdařeného přiblížení,

přistání z přiblížení podle přístrojů, včetně přiblížení okruhem;

c) manévry za letu a konkrétní charakteristiku letu;

d) je-li to nutné, provoz vícemotorového vrtulníku ve výše uvedených úlohách, včetně provozu vrtulníku výhradně podle přístrojů při simulaci jednoho nepracujícího motoru a vypnutí motoru a jeho opětovném spuštění (poslední úloha se musí provádět na FFS nebo na FNPT II nebo FTD 2/3).

C. IR(As) – modulový kurz výcviku v létání

OBEZNÁ

1. Cílem modulového kurzu výcviku v létání pro získání přístrojové kvalifikace IR(As) je poskytnout pilotům výcvik, který jim umožní dosáhnout úrovně odborné způsobilosti potřebné k provozu vzducholoží podle IFR a za IMC. Kurz sestává ze dvou modulů, které mohou být absolvovány samostatně nebo společně:

a) Modul základů letu podle přístrojů

Zahrnuje deset hodin přístrojové doby ve výcviku, z nichž nejvýše pět hodin může připadnout na pozemní přístrojovou dobu na BITD, FNPT I

▼B

nebo II nebo na FFS. Po zakončení modulu základů letu podle přístrojů musí být kandidátovi vydáno osvědčení o dokončení kurzu.

b) Modul procedurálního letu podle přístrojů

Tento modul zahrnuje zbytek osnovy výcviku pro získání přístrojové kvalifikace IR(As), 25 hodin přístrojové doby ve výcviku a kurz teoretických znalostí pro získání přístrojové kvalifikace IR(As).

2. Žadatel o modulový kurz pro získání přístrojové kvalifikace IR(As) musí být držitelem průkazu PPL(As), včetně práv k letům v noci, nebo průkazu CPL(As). Žadatel o modul procedurálního letu podle přístrojů, který není držitelem průkazu CPL(As), musí být držitelem osvědčení o dokončení kurzu pro modul základů letu podle přístrojů.
3. Žadatel, který chce podstoupit modul procedurálního letu podle přístrojů modulového kurzu pro získání přístrojové kvalifikace IR(As), musí dokončit všechny výukové fáze v rámci jednoho souvislého schváleného výcvikového kurzu. Před zahájením modulu procedurálního letu podle přístrojů musí schválená organizace pro výcvik zajistit, že žadatel má odbornou způsobilost v základech létání podle přístrojů. Podle potřeby musí být poskytnut udržovací výcvik.
4. Kurz výuky teoretických znalostí musí být dokončen během osmnácti měsíců. Modul procedurálního letu podle přístrojů a zkouška dovednosti musí být dokončeny v době platnosti úspěšného složení zkoušky z teoretických znalostí.
5. Kurz musí zahrnovat:
 - a) výuku teoretických znalostí na úrovni znalostí pro získání přístrojové kvalifikace;
 - b) výcvik v letu podle přístrojů.

TEORETICKÉ ZNALOSTI

6. Schválený modulový kurz pro získání přístrojové kvalifikace IR(As) musí obsahovat alespoň 150 hodin výuky teoretických znalostí.

VÝCVIK V LÉTÁNÍ

7. Kurz pro získání přístrojové kvalifikace IR(A) musí obsahovat alespoň 35 hodin přístrojové doby ve výcviku, z nichž až patnáct hodin může připadnout na pozemní přístrojovou dobu na FNPT I nebo až dvacet hodin na FFS nebo na FNPT II. Nejvýše pět hodin z pozemní přístrojové doby na FNPT II nebo FFS může být provedeno na FNPT I.
8. Držiteli průkazu CPL(As) nebo osvědčení o dokončení kurzu pro modul základů letu podle přístrojů lze celkový objem výcviku požadovaný v odstavci 7 snížit o deset hodin. Celkový výcvik v letu podle přístrojů na vzducholodi musí být v souladu s odstavcem 7.
9. Jestliže je žadatel držitelem přístrojové kvalifikace pro jinou kategorii letadla, celkový počet hodin požadovaného letového výcviku lze snížit na deset hodin na vzducholodích.
10. Letové úlohy až ke zkoušce dovednosti pro získání přístrojové kvalifikace IR(As) musí obsahovat:
 - a) Modul základů letu podle přístrojů:

postup a manévr pro základy letu podle přístrojů zahrnující alespoň:

▼B

základy letu podle přístrojů bez vnější orientace:

- horizontální let,
- stoupání,
- klesání,
- zatáčky při vodorovném letu, stoupání, klesání;

postup podle přístrojů;

radionavigace;

vybrání z nezvyklých letových poloh;

simulované snížení počtu přístrojů na přístrojové desce;

b) Modul procedurálního letu podle přístrojů:

- i) předletové postupy pro lety podle IFR, včetně použití letové příručky a příslušných dokumentů letových provozních služeb při přípravě plánu letu podle IFR,
- ii) postup a manévry pro provoz za IFR, a to za obvyklých, mimořádných a nouzových podmínek, zahrnující alespoň:
 - přechod z letu za viditelnosti na let podle přístrojů po vzletu,
 - standardní odlety a přilety podle přístrojů,
 - postupy IFR na trati,
 - postupy vyčkávání,
 - přiblížení podle přístrojů do stanovených minim,
 - postupy nezdařeného přiblížení,
 - přistání z přiblížení podle přístrojů, včetně přiblížení okruhem,
- iii) manévry za letu a příslušné letové vlastnosti,
- iv) provoz vzducholodi ve výše uvedených úlohách, včetně provozu vzducholodi výhradně podle přístrojů při simulaci jednoho nepracujícího motoru a vypnutí motoru a jeho opětovném spuštění (poslední úloha se musí provádět v bezpečné nadmořské výšce, pokud se neprovádí na FFS nebo na FNPT II).

Dodatek 7

Zkouška dovednosti pro získání přístrojové kvalifikace

1. Žadatel o přístrojovou kvalifikaci absolvuje výcvik ve stejné třídě nebo typu letadla, které má být použito při zkoušce.
2. Žadatel musí úspěšně zvládnout všechny příslušné oddíly zkoušky dovednosti. Pokud žadatel neuspěje v některé úloze určitého oddílu, neuspěje v celém oddílu. Pokud žadatel neuspěje ve více než jednom oddílu, musí opakovat celou zkoušku. Pokud žadatel neuspěje pouze v jednom oddílu, opakuje zkoušku pouze z tohoto oddílu. Jestliže žadatel při opakování zkoušky neuspěje v některém oddílu, včetně oddílů, v nichž uspěl při předchozím pokusu, musí opakovat celou zkoušku znovu. Všechny příslušné oddíly zkoušky dovednosti musí být absolvovány během šesti měsíců. Jestliže se žadateli nepodaří uspět ve všech příslušných oddílech zkoušky na dva pokusy, musí podstoupit další výcvik.
3. Po kterékoli neúspěšné zkoušce dovednosti lze požadovat další výcvik. Počet pokusů o složení zkoušky dovednosti není omezen.

PROVEDENÍ ZKOUŠKY

4. Zkouška má simulovat skutečný let. Trať letu zvolí examinátor. Podstatná je schopnost žadatele naplánovat a provést let z obvyklých materiálů pro předletovou přípravu. Žadatel musí provést naplánování letu a zajistit, aby na palubě bylo veškeré vybavení a dokumentace pro vykonání letu. Let musí trvat alespoň jednu hodinu.
5. Jestliže se žadatel rozhodne ukončit zkoušku dovednosti z důvodů, které examinátor shledá nepřiměřenými, musí celou zkoušku dovednosti opakovat. Jestliže je zkouška ukončena z důvodů, které examinátor shledá přiměřenými, jsou při dalším letu přezkušovány pouze ty oddíly, které dosud nebyly absolvovány.
6. Jakýkoliv manévry nebo postup v rámci zkoušky může žadatel podle uvážení examinátora jednou opakovat. Examinátor může zkoušku v kterékoli fázi zastavit, jestliže usoudí, že žadatelem předváděné dovednosti v létání vyžadují opakování celé zkoušky.
7. Žadatel musí řídit letadlo z místa, kde lze vykonávat funkce velitele letadla, a tuto zkoušku provádět, jako by nebyl přítomen žádný jiný člen posádky. Examinátor se nesmí podílet na provozu letadla kromě případů, kdy je zásah nezbytný v zájmu bezpečnosti nebo k zamezení nepřijatelnému zdržení ostatního provozu. Zodpovědnost za let se stanoví v souladu s vnitrostátními předpisy.
8. Relativní/nadmořské výšky rozhodnutí, minimální relativní/nadmořské výšky klesání a bod zahájení postupu nezdařeného přiblížení musí být určeny žadatelem a odsouhlaseny examinátorem.
9. Žadatel o přístrojovou kvalifikaci examinátorovi popíše prováděné kontroly a povinnosti, včetně identifikace radiových zařízení. Kontroly se provádějí v souladu se schváleným seznamem kontrol povinných úkonů pro letadlo, v němž se zkouška koná. V předletové přípravě na zkoušku musí žadatel určit nastavení výkonu a rychlosti. Údaje o výkonnosti pro vzlet, přiblížení a přistání musí být žadatelem vypočteny v souladu s provozní příručkou nebo letovou příručkou k použitému letadlu.

POVOLENÉ ODCHYLKY LETOVÉ ZKOUŠKY

10. Žadatel musí prokázat schopnost:

ovládat letadlo v rámci jeho omezení;

provádět všechny manévry plynule a přesně;

▼B

uplatňovat dobrý úsudek a pilotní dovednost;

uplatňovat letecké znalosti a

nepřetržitě řídit letadlo takovým způsobem, aby o úspěšném výsledku postupu nebo manévru nevyvstaly nikdy vážné pochybnosti.

11. Uplatní se tato omezení, upravená s ohledem na odchylky pro podmínky turbulence, ovládacích vlastností a výkonnosti použitého letadla.

Výška

Všeobecně	± 100 stop (± 30 m)
Zahájení průletu v relativní/nadmořské výšce rozhodnutí	+ 50 stop/– 0 stop (+ 15 m/– 0 m)
Minimální výška pro klesání/MAP/nadmořská výška	+ 50 stop/– 0 stop (+ 15 m/– 0 m)

Sledování dráhy letu

podle radiových prostředků	$\pm 5^\circ$
Přesné přiblížení	odchylka o polovinu rozsahu stupnice, v azimutu a sestupové rovině

Kurz

se všemi pracujícími motory	$\pm 5^\circ$
se simulovanou poruchou motoru	$\pm 10^\circ$

Rychlost

se všemi pracujícími motory	± 5 uzlů (± 9 km/h)
se simulovanou poruchou motoru	+ 10 uzlů/– 5 uzlů (+ 18,5 km/h/– 9 km/h)

OBSAH ZKOUŠKY

Letouny

ODDÍL 1 – PŘEDLETOVÉ POSTUPY A ODLET

Na všechny oddíly se vztahuje použití seznamu kontrol povinných úkonů, pilotní dovednost, postupy ochrany proti námraze/odmrazování atd.

a	Použití letové příručky (nebo rovnocenného dokumentu), zvláště pro výpočet výkonnosti letadla, hmotnost a vyvážení
b	Použití dokumentace letových provozních služeb, meteorologické dokumentace
c	Příprava letového plánu ATC, letového plánu IFR/letového deníku
d	Předletová prohlídka
e	Meteorologická minima
f	Pojíždění
g	Příprava před vzletem, vzlet
h (°)	Přechod na let podle přístrojů
i (°)	Postupy pro odlet podle přístrojů, nastavení výškoměru
j (°)	Dodržování spojení s ATC, radiotelefonní (R/T) postupy

ODDÍL 2 – OBECNÉ OVLÁDÁNÍ LETADLA (°)	
a	Řízení letounu výhradně podle přístrojů zahrnující: vodorovný let při různých rychlostech, vyvážení
b	Stoupavé a klesavé zatáčky se standardní úhlovou rychlostí
c	Vybírání z nezvyklých letových poloh, včetně zatáček se stálým náklonem 45° a ostrých klesavých zatáček
d (*)	Vybrání z blížícího se přetažení při vodorovném letu, ve stoupavých/klesavých zatáčkách a v přistávací konfiguraci – platí pouze pro letouny
e	Simulované snížení počtu přístrojů na přístrojové desce: stabilizované stoupání nebo klesání, ploché zatáčky se standardní úhlovou rychlostí do určitých kurzů, vybírání z nezvyklých poloh – platí pouze pro letouny
ODDÍL 3 – TRAŤOVÉ POSTUPY IFR (°)	
a	Sledování tratě, včetně nalétnutí, např. NDB, VOR, RNAV
b	Použití radiových prostředků
c	Vodorovný let, udržování kurzu, nadmořské výšky a letové rychlosti, nastavení výkonu, technika vyvážení
d	Nastavení výškoměru
e	Měření času a oprava ETA (vyčkávaní po trati – je-li požadováno)
f	Sledování postupu letu, letového deníku, využití paliva, řízení systémů
g	Postupy ochrany proti námraze, v případě potřeby simulované
h	Dodržování spojení s ATC, radiotelefonní (R/T) postupy
ODDÍL 4 – POSTUPY PRO PŘESNÉ PŘIBLÍŽENÍ (°)	
a	Nastavení a kontrola navigačních prostředků, identifikace zařízení
b	Postupy pro přilet, kontroly výškoměru
c	Příprava na přiblížení a přistání, zahrnující úkony před klesáním/přiblížením/přistáním
d (+)	Postup vyčkávaní
e	Dodržení vyhlášeného postupu přiblížení
f	Časový rozpočet přiblížení
g	Udržování nadmořské výšky, rychlosti, kurzu (ustálené přiblížení)
h (+)	Činnost při průletu
i (+)	Postup nezdařeného přiblížení/přistání
j	Dodržování spojení s ATC, radiotelefonní (R/T) postupy
ODDÍL 5 – POSTUPY PRO PŘÍSTROJOVÉ PŘIBLÍŽENÍ (°)	
a	Nastavení a kontrola navigačních prostředků, identifikace zařízení
b	Postupy pro přilet, nastavení výškoměru

▼B

c	Příprava na přiblížení a přistání, zahrnující úkony před klesáním/přiblížením/přistáním
d (+)	Postup vyčkávání
e	Dodržení vyhlášeného postupu přiblížení
f	Časový rozpočet přiblížení
g	Udržování nadmořské výšky, rychlosti, kurzu (ustálené přiblížení)
h (+)	Činnost při průletu
i (+)	Postup nezdařeného přiblížení/přistání
j	Dodržování spojení s ATC, radiotelefonní (R/T) postupy

ODDÍL 6 – LET S JEDNÍM VYSAZENÝM MOTOREM (pouze vícemotorové letouny) (°)

a	Simulovaná porucha motoru po vzletu nebo při průletu
b	Přiblížení, průlet a procedurální nezdařené přiblížení s jedním vysazeným motorem
c	Přiblížení a přistání s jedním vysazeným motorem
d	Dodržování spojení s ATC, radiotelefonní (R/T) postupy

(*) Lze provést na FFS, FTD 2/3 nebo FNPT II.

(+) Lze provést buď v oddíle 4, nebo v oddíle 5.

(°) Je třeba provést s orientací výhradně podle přístrojů.

Vrtulníky
ODDÍL 1 – ODLET

Na všechny oddíly se vztahuje použití seznamu kontrol povinných úkonů, pilotní dovednost, postupy ochrany proti námraze/odmrazování atd.

a	Použití letové příručky (nebo rovnocenného dokumentu), zvláště pro výpočet výkonnosti letadla, hmotnosti a vyvážení
b	Použití dokumentace letových provozních služeb, meteorologické dokumentace
c	Příprava letového plánu ATC, letového plánu IFR/letového deníku
d	Předletová prohlídka
e	Meteorologická minima
f	Pojíždění/vzdušné pojiždění podle ATC nebo pokynů instruktora
g	Příprava před vzletem, postupy a kontroly
h	Přechod na let podle přístrojů
i	Postupy pro odlet podle přístrojů

ODDÍL 2 – OBECNÉ OVLÁDÁNÍ LETADLA

a	Řízení vrtulníku výhradně podle přístrojů zahrnující:
b	Stoupavé a klesavé zatáčky se standardní úhlovou rychlostí
c	Vybrání z nezvyklých letových poloh, včetně zatáček se stálým náklonem 30° a ostrých klesavých zatáček

▼B

ODDÍL 3 – TRAŽOVÉ POSTUPY IFR	
a	Sledování tratě, včetně nalétnutí, např. NDB, VOR, RNAV
b	Použití radiových prostředků
c	Vodorovný let, udržování kurzu, nadmořské výšky a letové rychlosti, nastavení výkonu
d	Nastavení výškoměru
e	Časový rozpočet a oprava ETA
f	Sledování postupu letu, letového deníku, využití paliva, řízení systémů
g	Postupy ochrany proti námraze, v případě potřeby simulované
h	Dodržování spojení s ATC, radiotelefonní (R/T) postupy
ODDÍL 4 – PŘESNÉ PŘIBLÍŽENÍ	
a	Nastavení a kontrola navigačních prostředků, identifikace zařízení
b	Postupy pro přilet, kontroly výškoměru
c	Příprava na přiblížení a přistání, zahrnující úkony před klesáním/přiblížením/přistáním
d (*)	Postup vyčkávání
e	Dodržení vyhlášeného postupu přiblížení
f	Časový rozpočet přiblížení
g	Udržování nadmořské výšky, rychlosti, kurzu (ustálené přiblížení)
h (*)	Činnost při průletu
i (*)	Postup nezdařeného přiblížení/přistání
j	Dodržování spojení s ATC, radiotelefonní (R/T) postupy
ODDÍL 5 – PŘÍSTROJOVÉ PŘIBLÍŽENÍ	
a	Nastavení a kontrola navigačních prostředků, identifikace zařízení
b	Postupy pro přilet, kontroly výškoměru
c	Příprava na přiblížení a přistání, zahrnující úkony před klesáním/přiblížením/přistáním
d (*)	Postup vyčkávání
e	Dodržení vyhlášeného postupu přiblížení
f	Časový rozpočet přiblížení
g	Udržování nadmořské výšky, rychlosti, kurzu (ustálené přiblížení)
h (*)	Činnost při průletu
i (*)	Postup nezdařeného přiblížení (*)/přistání
j	Dodržování spojení s ATC, radiotelefonní (R/T) postupy

▼B**ODDÍL 6 – MIMOŘÁDNÉ A NOUZOVÉ POSTUPY**

Tento oddíl lze spojit s oddíly 1 až 5. Zkouška musí brát zřetel na řízení vrtulníku, identifikaci motoru s poruchou, okamžité činnosti (náznakově nacvičené úkony), následné činnosti a kontroly a přesnost létání v těchto situacích:

a	Simulovaná porucha motoru po vzletu a při/během přiblížení (**) (v bezpečné nadmořské výšce, pokud se neprovádí na FFS nebo FNPT II/III, FTD 2,3)
b	Porucha zařízení pro zvýšení stability/hydraulického systému (je-li vhodné)
c	Simulované snížení počtu přístrojů na přístrojové desce
d	Autorotace a vybrání v předem zvolené nadmořské výšce
e	Přesné přiblížení ručně bez letového povelového přístroje (***) Přesné přiblížení ručně s letovým povelovým přístrojem (***)

(*) Lze provést buď v oddíle 4, nebo v oddíle 5.

(**) Pouze vícemotorový vrtulník

(***) Bude zkoušena pouze jedna úloha.

Vzducholodě**ODDÍL 1 – PŘEDLETOVÉ POSTUPY A ODLET**

Na všechny oddíly se vztahuje použití seznamu kontrol povinných úkonů, pilotní dovednost, dodržování spojení s ATC a radiotelefonní (R/T) postupy.

a	Použití letové příručky (nebo rovnocenného dokumentu), zvláště pro výpočet výkonnosti letadla, hmotnost a vyvážení
b	Použití dokumentace letových provozních služeb, meteorologické dokumentace
c	Příprava letového plánu ATC, letového plánu IFR/letového deníku
d	Předletová prohlídka
e	Meteorologická minima
f	Příprava před vzletem, postupy při uvolnění od stožáru, manévry na zemi
g	Vzlet
h	Přechod na let podle přístrojů
i	Postupy pro odlet podle přístrojů, nastavení výškoměru
j	Dodržování spojení s ATC, radiotelefonní (R/T) postupy

ODDÍL 2 – OBECNÉ OVLÁDÁNÍ LETADLA

a	Řízení vzducholodě výhradně podle přístrojů
b	Stoupavé a klesavé zatáčky se stálou rychlostí otáčení
c	Vybrání z nezvyklých letových poloh
d	Simulované snížení počtu přístrojů na přístrojové desce

ODDÍL 3 – TRAŤOVÉ POSTUPY IFR

a	Sledování tratě, včetně nalétnutí, např. NDB, VOR, RNAV
b	Použití radiových prostředků

▼B

c	Vodorovný let, udržování kurzu, nadmořské výšky a letové rychlosti, nastavení výkonu, technika vyvážení
d	Nastavení výškoměru
e	Časový rozpočet a oprava ETA
f	Sledování postupu letu, letového deníku, využití paliva, řízení systémů
g	Dodržování spojení s ATC, radiotelefonní (R/T) postupy

ODDÍL 4 – POSTUPY PRO PŘESNÉ PŘIBLÍŽENÍ

a	Nastavení a kontrola navigačních prostředků, identifikace zařízení
b	Postupy pro přilet, kontroly výškoměru
c	Příprava na přiblížení a přistání, zahrnující úkony před klesáním/přiblížením/přistáním
d (+)	Postup vyčkávání
e	Dodržení vyhlášeného postupu přiblížení
f	Časový rozpočet přiblížení
g	Ustálené přiblížení (udržování nadmořské výšky, rychlosti a kurzu)
h (+)	Činnost při průletu
i (+)	Postup nezdařeného přiblížení/přistání
j	Dodržování spojení s ATC, radiotelefonní (R/T) postupy

ODDÍL 5 – POSTUPY PRO PŘÍSTROJOVÉ PŘIBLÍŽENÍ

a	Nastavení a kontrola navigačních prostředků, identifikace zařízení
b	Postupy pro přilet, nastavení výškoměru
c	Příprava na přiblížení a přistání, zahrnující úkony před klesáním/přiblížením/přistáním
d (+)	Postup vyčkávání
e	Dodržení vyhlášeného postupu přiblížení
f	Časový rozpočet přiblížení
g	Ustálené přiblížení (udržování nadmořské výšky, rychlosti a kurzu)
h (+)	Činnost při průletu
i (+)	Postup nezdařeného přiblížení/přistání
j	Dodržování spojení s ATC, radiotelefonní (R/T) postupy

ODDÍL 6 – LET S JEDNÍM VYSAZENÝM MOTOREM

Tento oddíl lze spojit s oddíly 1 až 5. Zkouška musí brát zřetel na řízení vzducholodě, identifikaci motoru s poruchou, okamžité činnosti, následné činnosti a kontroly a přesnost létání v těchto situacích:

a	Simulovaná porucha motoru po vzletu nebo při průletu
b	Přiblížení a procedurální průlet s jedním vysazeným motorem

▼B

c	Přiblížení a přistání, postup nezdařeného přiblížení s jedním vysazeným motorem
d	Dodržování spojení s ATC, radiotelefonní (R/T) postupy

([†]) Lze provést buď v oddíle 4, nebo v oddíle 5.

Dodatek 8

Vzájemné započtení přístrojové kvalifikace v rámci přezkoušení odborné způsobilosti pro získání typové nebo třídní kvalifikace
A. Letouny

Zápočty se udělují, pouze pokud držitel prodlužuje platnost práv udělených přístrojovou kvalifikací pro jednomotorové, případně jednopilotní vícemotorové letouny.

Je-li provedeno přezkoušení odborné způsobilosti zahrnující přístrojovou kvalifikaci a držitel má platnou:	Zápočet přístrojové kvalifikace je platný při přezkoušení odborné způsobilosti pro získání:
typovou kvalifikaci MP typovou kvalifikaci pro složité letouny s vysokou výkonností	třídní kvalifikace SE (*) a typové kvalifikace SE (*) a třídní kvalifikace SP ME a typové kvalifikace SP ME pro složité letouny s nízkou výkonností; pouze zápočty za oddíl 3B dodatku 9 (*) týkající se zkoušky dovednosti pro jednopilotní složité letouny s nízkou výkonností
typovou kvalifikaci SP ME pro složité letouny s nízkou výkonností pro jednopilotní provoz	třídní kvalifikace SP ME (*) a typové kvalifikace SP ME pro složité letouny s nízkou výkonností a třídní a typové kvalifikace SE (*)
typovou kvalifikaci SP ME pro složité letouny s nízkou výkonností omezenou na vícepilotní provoz	a. typové kvalifikace SP ME (*) a b. typové kvalifikace SP ME pro složité letouny s nízkou výkonností (*) a c. třídní a typové kvalifikace SE (*)
typovou kvalifikaci SP ME pro jednopilotní provoz	třídní a typové kvalifikace SE a třídní kvalifikace SP ME a typové kvalifikace SP ME pro složité letouny s nízkou výkonností
třídní kvalifikaci SP ME omezenou na vícepilotní provoz	třídní a typové kvalifikace SE (*) a třídní kvalifikace SP ME (*) a typové kvalifikace SP ME pro složité letouny s nízkou výkonností (*)
třídní kvalifikaci SP SE	třídní a typové kvalifikace SE
typovou kvalifikaci SP SE	třídní a typové kvalifikace SE

(*) Za předpokladu, že žadatel za předchozích dvanáct měsíců absolvoval alespoň tři odlety a přiblížení podle IFR v letounu třídy SP nebo v typu letounu v jednopilotním provozu, nebo pokud v případě vícemotorových nesložitých letounů s nízkou výkonností úspěšně složil oddíl 6 zkoušky dovednosti pro jednopilotní nesložitý letouny s nízkou výkonností řízené s orientací výhradně podle přístrojů v jednopilotním provozu.

▼B**B. Vrtulníky**

Zápočty se udělují, pouze pokud držitel prodlužuje platnost práv udělených přístrojovou kvalifikací pro jednomotorové, případně jednopilotní vícemotorové vrtulníky.

Je-li provedeno přezkoušení odborné způsobilosti zahrnující přístrojovou kvalifikaci a držitel má platnou:	Zápočet přístrojové kvalifikace je platný při přezkoušení odborné způsobilosti pro získání:
typovou kvalifikaci MPH	typové kvalifikace SE (*) a typové kvalifikace SP ME (*)
typovou kvalifikaci SP ME pro jednopilotní provoz	typové kvalifikace SE, typové kvalifikace SP ME
typovou kvalifikaci SP ME omezenou na vícepilotní provoz	typové kvalifikace SE, (*) typové kvalifikace SP ME (*)

(*) Za předpokladu, že za předchozích dvanáct měsíců byly provedeny alespoň tři odlety a přiblížení podle IFR ve vrtulníku typu SP v jednopilotním provozu.

Dodatek 9

Výcvik, zkoušky dovednosti a přezkoušení odborné způsobilosti pro MPL, ATPL, typové a třídní kvalifikace a přezkoušení odborné způsobilosti pro přístrojové kvalifikace

A. Obecná ustanovení

1. Žadatel o zkoušku dovednosti absolvuje výcvik na stejné třídě nebo typu letadla, které má být použito při zkoušce dovednosti.
2. Jestliže se žadateli nepodaří uspět ve všech oddílech zkoušky ve dvou pokusech, je zapotřebí další výcvik.
3. Počet pokusů o složení zkoušky dovednosti není omezen.

OBSAH VÝCVIKU, ZKOUŠKY DOVEDNOSTI/PŘEZKOUŠENÍ ODBORNÉ ZPŮSOBILOSTI

4. Pokud není v údajích o provozní způsobilosti letadla v souladu s částí 21 stanoveno jinak, osnovy letového výcviku musejí být v souladu s tímto dodatkem. Osnova výuky může být zkrácena a může být započítána předchozí praxe na podobných typech letadla, jak je stanoveno v údajích o provozní způsobilosti letadla v souladu s částí 21.
5. S výjimkou zkoušky způsobilosti pro průkaz ATPL, jestliže tak stanoví údaje o provozní způsobilosti letadla v souladu s částí 21 pro tento konkrétní typ, je možné započítat úlohy zkoušky způsobilosti společně s ostatními typy nebo variantami, pro které má pilot kvalifikaci.

PROVEDENÍ ZKOUŠKY/PŘEZKOUŠENÍ

6. Examinátor může vybrat mezi různými scénáři zkoušek dovednosti nebo přezkoušení odborné způsobilosti obsahující simulované relevantní provozy, které vypracuje a schválí příslušný úřad. Použijí se FFS a další cvičná zařízení stanovená v této části, pokud jsou dostupná, jak je stanoveno v této části.
7. Během zkoušky dovednosti examinátor ověří, že držitel třídní nebo typové kvalifikace ovládá teoretické znalosti na odpovídající úrovni.
8. Jestliže examinátor shledá důvody žadatele pro ukončení zkoušky dovednosti nepřiměřenými, musí žadatel znovu podstoupit celou zkoušku dovednosti. Jestliže je zkouška ukončena z důvodů, jež examinátor považuje za přiměřené, musejí být při dalším letu přezkoušeny pouze ty oddíly, které dosud nebyly dokončeny.
9. Jakýkoliv obrat nebo postup zkoušky může žadatel podle uvážení examinátora jednou opakovat. Examinátor může zkoušku zastavit v kterémkoli stadiu, jestliže usoudí, že žadatelem předváděné dovednosti v létání vyžadují opakování celé zkoušky.
10. Žadatel, který podstupuje zkoušku dovednosti/přezkoušení odborné způsobilosti pro podmínky jednopilotního provozu, musí pilotovat letadlo z místa, kde lze vykonávat funkce velitele letadla případně druhého pilota, a tuto zkoušku provádět, jako kdyby nebyl přítomen jiný člen posádky. Zodpovědnost za let musí být stanovena v souladu s vnitrostátními předpisy.
11. V předletové přípravě na zkoušku musí žadatel určit nastavení výkonu a rychlosti. Žadatel musí examinátorovi prokázat, že provádí kontroly a povinnosti, včetně identifikace radiových zařízení. Kontroly se provádějí v souladu s kontrolním seznamem letadla, na němž se zkouška koná, a je-li to vhodné, v souladu s konceptem MCC. Údaje o výkonnosti pro vzlet, přiblížení a přistání musejí být vypočteny žadatelem v souladu s provozní nebo letovou příručkou. Relativní výšky rozhodnutí/nadmořské výšky rozhodnutí, minimální relativní výšky klesání/nadmořské výšky klesání a bod nezdařeného přiblížení musejí být dohodnuty s examinátorem.

▼B

12. Examinátor se nesmí podílet na řízení letadla kromě případů, kdy je zásah nezbytný v zájmu bezpečnosti nebo předcházení nepřijatelnému zdržení s ohledem na jiný provoz.

SPECIFICKÉ POŽADAVKY PRO ZKOUŠKU DOVEDNOSTI/PŘEZKOUŠENÍ ODBORNÉ ZPŮSOBILOSTI PRO TYPOVOU KVALIFIKACI PRO VÍCEPILOTNÍ LETADLO, PRO TYPOVOU KVALIFIKACI PRO JEDNOPILOTNÍ LETOUN, POKUD JE PROVOZOVÁN VE VÍCEPILOTNÍM PROVOZU, PRO MPL A ATPL

13. Zkouška dovednosti pro vícepilotní letadlo nebo jednopilotní letoun, pokud je provozován ve vícepilotním provozu, se provádí v prostředí vícečlenné posádky. Funkci druhého pilota může vykonávat další žadatel nebo pilot s jinou typovou kvalifikací. Pokud je ke zkoušce/přezkoušení použito letadlo, druhým pilotem musí být examinátor nebo instruktor.
14. Žadatel zastává funkci pilota řídícího v průběhu všech částí zkoušky/přezkoušení dovednosti, s výjimkou mimořádných a nouzových postupů, které mohou být provedeny pilotem řídícím nebo pilotem neřídícím v souladu se součinností vícečlenné posádky. Žadatel o první vydání vícepilotní typové kvalifikace pro letadlo nebo ATPL musí předvést způsobilost zastávat funkci pilota neřídícího. Žadatel si může pro zkoušku dovednosti zvolit buď levé, nebo pravé sedadlo, jestliže všechny úkoly zkoušky dovednosti mohou být provedeny z vybraného sedadla
15. Při zkoušení/přezkoušení žadatelů o průkaz ATPL nebo o typovou kvalifikaci pro vícepilotní letadla nebo vícepilotní provoz na jednopilotním letounu rozšířené o povinnosti velícího pilota musí examinátor, bez ohledu na to, zda žadatel zastává funkci pilota řídícího či pilota neřídícího, přezkoušet zejména následující činnosti:
- a) řízení součinnosti posádky;
 - b) udržování všeobecného přehledu o provozu letadla odpovídajícím způsobem dozoru a
 - c) stanovení priorit a rozhodování, přiměřené provozní situaci, včetně nouzových situací, v souladu s hledisky bezpečnosti a relevantními pravidly a předpisy.
16. Zkouška/přezkoušení by se měla provádět podle IFR, pokud je zahrnuta i přístrojová kvalifikace a pokud je to možné, tak i v simulovaném prostředí obchodní letecké dopravy. Podstatným prvkem, který by měl být předmětem zkoušení/přezkoušení, je schopnost žadatele naplánovat a provést let z obvyklých materiálů pro předletovou přípravu.
17. Jestliže kurz typové kvalifikace zahrnuje méně než 2 hodiny letového výcviku na letadle, zkouška dovednosti může být provedena na FFS a může být absolvována dříve než letový výcvik na letadle. V tomto případě se dříve, než je nová typová kvalifikace zanesena do průkazu způsobilosti žadatele, předloží osvědčení o zakončení kurzu pro typovou kvalifikaci zahrnující letový výcvik na letadle nejprve příslušnému úřadu.

B. Specifické požadavky pro kategorii letounů

HODNOCENÍ ÚSPĚŠNOSTI

1. V případě jednopilotních letounů, s výjimkou jednopilotních složitých letounů s vysokou výkonností, musí žadatel uspět ve všech oddílech zkoušky dovednosti nebo přezkoušení odborné způsobilosti. Pokud žadatel neuspěje v některé úloze určitého oddílu, neuspěl v celém oddílu. Pokud žadatel neuspěje ve více než jednom oddílu, musí opakovat celou zkoušku nebo přezkoušení odborné způsobilosti. Pokud žadatel neuspěje pouze v jednom oddílu zkoušky, opakuje zkoušku pouze z tohoto oddílu. Jestliže žadatel při opakování zkoušky nebo přezkoušení neuspěje v některém z oddílů, včetně oddílů, v nichž žadatel uspěl při předchozích pokusech, musí opakovat celou zkoušku nebo přezkoušení znovu. V případě jednopilotních vícemotorových letounů musí žadatel absolvovat oddíl 6 příslušné zkoušky nebo přezkoušení týkající se asymetrického letu.

▼B

2. V případě vícepilotních letounů a jednopilotních složitých letounů s vysokým výkonem musí žadatel uspět ve všech částech zkoušky dovednosti nebo přezkoušení odborné způsobilosti. Pokud žadatel neuspěje ve více než 5 úlohách, musí opakovat celou zkoušku nebo přezkoušení odborné způsobilosti. Pokud žadatel neuspěje v 5 úlohách nebo méně, opakuje se zkouška nebo přezkoušení pouze z těchto úloh. Jestliže žadatel při opakování zkoušky nebo přezkoušení neuspěje v některé úloze, včetně úloh, v nichž žadatel uspěl při předchozích pokusech, musí opakovat celou zkoušku nebo přezkoušení znovu. Oddíl 6 netvoří součást zkoušky dovednosti pro ATPL nebo MPL. Jestliže žadatel neuspěl pouze v oddílu 6, nebo zkoušku/přezkoušení z oddílu 6 nepostoupí, typová kvalifikace bude vydána bez oprávnění KAT. II nebo KAT. III. Rozšíření oprávnění o typové kvalifikace na KAT. II nebo KAT. III získá žadatel na základě úspěšného vykonání oddílu 6 na příslušném typu letadla.

TOLERANCE LETOVÉ ZKOUŠKY

3. Žadatel musí prokázat schopnost:
- a) ovládat letoun v rámci jeho omezení;
 - b) provádět všechny obraty plynule a přesně;
 - c) uplatňovat dobrý úsudek a pilotní dovednost;
 - d) uplatňovat letecko-navigační znalosti;
 - e) nepřetržitě řídit letoun takovým způsobem, aby byl vždy zajištěn úspěšný výsledek postupu nebo obratu;
 - f) pochopit a uplatňovat postupy koordinace posádky a postupy při ztrátě pracovní schopnosti pilota, jsou-li použitelné a
 - g) v případě potřeby komunikovat účinně s ostatními členy posádky.
4. Při zkoušce se uplatní tato omezení při zohlednění povolených odchylek pro podmínky turbulence, vlastnosti ovládání a výkonnosti použitého letounu:

Výška

všeobecně	$\pm 30 \text{ m } (\pm 100 \text{ stop})$
Zahájení průletu v relativní výšce rozhodnutí	$+ 15 \text{ m}/- 0 \text{ m } (+ 50 \text{ stop}/- 0 \text{ stop})$
minimální relativní výška klesání/nadmořská výška klesání	$+ 15 \text{ m}/- 0 \text{ m } (+ 50 \text{ stop}/- 0 \text{ stop})$

Sledování dráhy letu

podle radiových prostředků	$\pm 5^\circ$
Přesné přiblížení	odchylka o polovinu rozsahu stupnice, v azimutu a sestupové rovině

Kurz

se všemi pracujícími motory	$\pm 5^\circ$
při simulovaném vysazení motoru	$\pm 10^\circ$

Rychlost

se všemi pracujícími motory	$\pm 18,5 \text{ km/h } (\pm 5 \text{ uzlů})$
při simulovaném vysazení motoru	$+ 18,5 \text{ km/h}/- 9 \text{ km/h } (+ 10 \text{ uzlů}/- 5 \text{ uzlů})$

▼B**OBSAH VÝCVIKU / ZKOUŠKY DOVEDNOSTI / PŘEZKOUŠENÍ
ODBORNÉ ZPŮSOBILOSTI****5. Jednopilotní letouny, s výjimkou složitých letounů s vysokým výkonem****a) Význam následujících symbolů:**

P = výcvik na funkci velitele letadla nebo druhého pilota a jako pilota řídicího (PF) a pilota neřídicího (PNF);

X = pro tento úkol se musí použít letové simulátory, jsou-li dostupné, jinak se musí použít letoun, pokud je to vhodné pro daný obrat nebo postup;

P # = výcvik musí být doplněn prohlídkou letounu pod dozorem.

b) Praktický výcvik se musí provádět alespoň na úrovni výcvikového zařízení označeného symbolem (P) nebo se může provádět na jakékoli vyšší úrovni zařízení označeného šipkou (—>).

K označení výcvikového vybavení se používají následující zkratky:

A = letoun;

FFS = typový letový simulátor;

FTD = letové výcvikové zařízení (včetně FNTP II pro třídní kvalifikaci ME).

c) Úlohy označené (*) oddílu 3B a úlohy oddílu 6 pro vícemotorové letouny úlohy se musejí létat pouze podle přístrojů, jestliže je součástí zkoušky dovednosti nebo přezkoušení odborné způsobilosti také prodloužení platnosti/obnova přístrojové kvalifikace. Pokud úlohy označené (*) v rámci zkoušky dovednosti nebo přezkoušení odborné způsobilosti nejsou nalétány výlučně podle přístrojů a pokud se nevyžadují oprávnění pro přístrojovou kvalifikaci, je třídní nebo typová kvalifikace omezena pouze na VFR.**d) Pro prodloužení platnosti typové nebo vícemotorové třídní kvalifikace je třeba absolvovat oddíl 3 A, VFR pouze v případě, pokud žadatel nesplňuje požadavek na 10 traťových úseků během posledních 12 měsíců. Oddíl 3 A se nevyžaduje, pokud žadatel absolvuje oddíl 3B.****e) Písmeno „M“, uvedené ve sloupci zkouška dovednosti/přezkoušení odborné způsobilosti, označuje povinnou úlohu nebo volbu, kde se objevuje více než jedna úloha.****f) Pro praktický výcvik pro typové nebo vícemotorové třídní kvalifikace se musí použít FFS nebo FNTP II, jestliže tvoří součást schváleného kurzu třídní nebo typové kvalifikace. Pro schválení kurzu se berou v úvahu tato hlediska:****▼M3**

i) způsobilost simulátoru FFS nebo FNTP II, jak stanoví příslušné požadavky v části ARA a části ORA;

▼B

ii) způsobilosti instruktora,

iii) objem výcviku FFS nebo FNTP II poskytnutého v rámci kurzu a

iv) způsobilosti a předchozí praxe na podobných typech letounu pilota ve výcviku.

g) Pokud se zkouška dovednosti nebo přezkoušení odborné způsobilosti provádí v rámci vícepilotního provozu, typová kvalifikace je omezená na vícepilotní provoz.

▼B

JEDNOPILOTNÍ LETOUNY, S VÝJIMKOU SLOŽITÝCH LETOUNŮ S VYSOKÝM VÝKONEM		PRAKTICKÝ VÝCVIK				ZKOUŠKA DOVED- NOSTI / PŘEZKOUŠENÍ ODBORNÉ ZPŮSOBI- LOSTI PRO TŘÍDNÍ NEBO TYPOVOU KVALIFIKACI	
Obraty/postupy					Parafy instruktorů po splnění výcviku	Přezk. na	Parafy examinátorů po ukončení zkoušky
		FTD	FFS	A		FFS A	
ODDÍL 1							
1	Odlet						
1.1	Předletová příprava včetně: dokumentace, hmotnosti, vyvážení a meteobriefingu NOTAM						
1.2	Úkony před spouštěním						
1.2.1	Vnější	P#		P			
1.2.2	Vnitřní			P		M	
1.3	Spouštění motoru: Normální Poruchy	P→	→	→		M	
1.4	Pojíždění		P→	→		M	
1.5	Úkony před odletem: Motorová zkouška (je-li použitelné)	P→	→	→		M	
1.6	Postup pro vzlet: normální s nastavením vztlakových klapek podle letové příručky s bočním větrem (jsou-li pro to vhodné podmínky)		P→	→			
1.7	Stoupání: Vx/Vy Zatáčky do kurzů Let v hladině		P→	→		M	
1.8	Dodržování spojení s ATC, radiotelefonní (R/T) postupy						
ODDÍL 2							
2	Letová činnost (VMC)						
2.1	Přímý a vodorovný let při různých rychlostech, včetně letu při kriticky nízké rychlosti s vztlakovými klapkami i bez nich (včetně přiblížení k VMCA – je-li použitelné)		P→	→			

▼B

JEDNOPILOTNÍ LETOUNY, S VÝJIMKOU SLOŽITÝCH LETOUNŮ S VYSOKÝM VÝKONEM		PRAKTICKÝ VÝCVIK				ZKOUŠKA DOVED- NOSTI / PŘEZKOUŠENÍ ODBORNÉ ZPŮSOBI- LOSTI PRO TŘÍDNÍ NEBO TYPOVOU KVALIFIKACI	
Obraty/postupy					Parafy instruktorů po splnění výcviku	Přezk. na	Parafy examinátorů po ukončení zkoušky
		FTD	FFS	A		FFS A	
2.2	Ostré zatáčky (360° doleva a doprava s náklonem 45°)		P→	→		M	
2.3	Přetažení a protizásahy: i) Přetažení v čisté konfiguraci ii) Přiblížení k přetažení v klesavé zatáčce v konfiguraci a s výkonem pro přiblížení iii) Přiblížení k přetažení v konfiguraci a s výkonem pro přistání iv) Přiblížení k přetažení ve stoupavé zatáčce se vztlakovými klapkami v poloze pro vzlet a stoupacím výkonem (pouze jednomotorový letoun)		P→	→		M	
2.4	Obsluha s použitím autopilota a letového povelového přístroje (může být provedeno v oddíle 3), je-li použitelné		P→	→		M	
2.5	Dodržování spojení s ATC, radiotelefonní (R/T) postupy						
ODDÍL 3 A							
3 A	Postupy VFR po trati (viz B.5 písm. c) a d))						
3 A.1	Letový plán, navigace výpočtem a čtení mapy						
3 A.2	Udržování výšky, kurzu a rychlosti						
3 A.3	Orientace, časové výpočty a oprava ETA						
3 A.4	Použití radionavigačních prostředků (je-li použitelné)						
3 A.5	Řízení letu (letový deník, rutinní kontroly včetně paliva, systémů a námrazy)						

JEDNOPILOTNÍ LETOUNY, S VÝJIMKOU SLOŽITÝCH LETOUNŮ S VYSOKÝM VÝKONEM	PRAKTICKÝ VÝCVIK				ZKOUŠKA DOVED- NOSTI / PŘEZKOUŠENÍ ODBORNÉ ZPŮSOBI- LOSTI PRO TŘÍDNÍ NEBO TYPOVOU KVALIFIKACI	
	Obraty/postupy	FTD	FFS	A	Parafy instruktorů po splnění výcviku	Přezk. na FFS A Parafy examinátorů po ukončení zkoušky
3 A.6 Dodržování spojení s ATC, radiotelefonní (R/T) postupy						
ODDÍL 3B						
3B Let podle přístrojů						
3B.1* Odlet IFR		P→	→			M
3B.2* IFR po trati		P→	→			M
3B.3* Postupy vyčkávání		P→	→			M
3B.4* ILS (standardní systém přesných přibližovacích majáků) do relativní výšky rozhodnutí/nadmořské výšky rozhodnutí 60 m (200 stop) nebo do minima postupu (autopilot smí být použit k nalétnutí na skluzové roviny)		P→	→			M
3B.5* Nepřesné přístrojové přiblížení do minimální relativní výšky klesání/minimální nadmořské výšky klesání a MAP		P→	→			M
3B.6* Letové úlohy zahrnující simulovanou poruchu kompasu a umělého horizontu: zatačky bez náklonu se standardní úhlovou rychlostí, vyrovnání nezvyklých letových poloh	P→	→	→			M
3B.7* Vysazení kurzového nebo sestupového majáku	P→	→	→			
3B.8* Dodržování spojení s ATC, radiotelefonní (R/T) postupy						
Záměrně nepoužito						
ODDÍL 4						
4 Přilet a přistání						
4.1 Postup pro přilet k letišti		P→	→			M
4.2 Normální přistání		P→	→			M
4.3 Přistání bez použití vztakových klapek		P→	→			M

▼B

JEDNOPILOTNÍ LETOUNY, S VÝJIMKOU SLOŽITÝCH LETOUNŮ S VYSOKÝM VÝKONEM	PRAKTICKÝ VÝCVIK				ZKOUŠKA DOVED- NOSTI / PŘEZKOUŠENÍ ODBORNÉ ZPŮSOBI- LOSTI PRO TŘÍDNÍ NEBO TYPOVOU KVALIFIKACI	
	Obraty/postupy	FTD	FFS	A	Parafy instruktorů po splnění výcviku	Přezk. na FFS A Parafy examinátorů po ukončení zkoušky
4.4	Přistání s bočním větrem (jsou- li pro to vhodné podmínky)		P→	→		
4.5	Přiblížení a přistání s volnoběhem z výšky 600 m (2 000 stop) nad dráhou (pouze jednomotorový letoun)		P→	→		
4.6	Průlet z minimální výšky		P→	→		M
4.7	Průlet a přistání v noci (je-li použitelné)	P→	→	→		
4.8	Dodržování spojení s ATC, radiotelefonní (R/T) postupy					
ODDÍL 5						
5	Mimořádné a nouzové postupy (Tento oddíl se může spojovat s oddíly 1 až 4)					
5.1	Přerušený vzlet za přiměřené rychlosti		P→	→		M
5.2	Simulovaná porucha motoru po vzletu nebo při průletu (pouze jednomotorové letouny)			P		M
5.3	Simulované vynucené přistání bez výkonu (pouze jednomotorové letouny)			P		M
5.4	Simulované nouzové situace: i) požár nebo kouř za letu ii) případné nesprávné funkce systémů	P→	→	→		
5.5	Vypnutí a opakované spuštění motoru (pouze zkouška dovednosti ME) (v bezpečné výšce, pokud se provádí v letadle)	P→	→	→		

▼ **B**

JEDNOPILOTNÍ LETOUNY, S VÝJIMKOU SLOŽITÝCH LETOUNŮ S VYSOKÝM VÝKONEM	PRAKTICKÝ VÝCVIK				ZKOUŠKA DOVED- NOSTI / PŘEZKOUŠENÍ ODBORNÉ ZPŮSOBI- LOSTI PRO TŘÍDNÍ NEBO TYPOVOU KVALIFIKACI	
	Obraty/postupy	FTD	FFS	A	Parafy instruktorů po splnění výcviku	Přezk. na FFS A Parafy examinátorů po ukončení zkoušky
5.6	Dodržování spojení s ATC, radiotelefonní (R/T) postup					
ODDÍL 6						
6	Simulovaný asymetrický let					
6.1*	(Tento oddíl se může spojovat s oddíly 1 až 5) Simulované vysazení motoru během vzletu (v bezpečné výšce pokud není vykonáváno na FFS nebo FNTP II)	P→	→	→X		M
6.2*	Přiblížení s asymetrickým tahem a průlet	P→	→	→		M
6.3*	Přiblížení s asymetrickým tahem a přistání s úplným zastavením	P→	→	→		M
6.4	Dodržování spojení s ATC, radiotelefonní (R/T) postupy					

6. Vícepilotní letouny a jednopilotní složité letouny s vysokým výkonem

a) Význam následujících symbolů:

P = Výcvik na funkci velitele letadla nebo druhého pilota a pilota řídicího (PF) a pilota neřídicího (PNF) pro vydání typové kvalifikace podle toho, co je vhodné.

X = pro tento úkol se musí použít letové simulátory, jsou-li dostupné; jinak se musí použít letoun, pokud je to vhodné pro daný obrat nebo postup.

P # = výcvik musí být doplněn prohlídkou letounu pod dozorem.

b) Praktický výcvik se musí provádět alespoň na úrovni výcvikového vybavení označeného symbolem (P) nebo se může provádět na jakékoli vyšší úrovni vybavení označeného šipkou (→).

K označení výcvikového vybavení se používají následující zkratky:

A = letoun

FFS = typový letový simulátor

FTD = letové výcvikové zařízení

OTD = jiná výcviková zařízení.

▼B

- c) Úlohy označené (*) se musejí létat pouze podle přístrojů. Pokud tato podmínka není splněna během zkoušky dovednosti nebo přezkoušení odborné způsobilosti, typová kvalifikace bude omezena pouze na VFR.
- d) Písmeno „M“, uvedené ve sloupci zkouška dovednosti/přezkoušení odborné způsobilosti, označuje povinnou úlohu.
- e) Pro praktický výcvik a přezkoušení se musí použít FFS, jestliže tvoří součást schváleného kurzu typové kvalifikace. Pro schválení kurzu se berou v úvahu tato hlediska:
- i) způsobilost simulátoru FFS nebo FNTP II,
 - ii) způsobilosti instruktora,
 - iii) objem výcviku FFS nebo FNTP II poskytnutého v rámci kurzu a
 - iv) způsobilosti a předchozí praxe na podobných typech letounu pilota ve výcviku.
- f) Obraty a postupy musejí zahrnovat MCC pro vícepilotní letouny a jednopilotní složité letouny s vysokým výkonem ve vícepilotním provozu.
- g) Obraty a postupy pro jednopilotní složité letouny s vysokým výkonem v jednopilotním provozu musí pilot vykonat v jednopilotním provozu.
- h) Pokud se zkouška dovednosti nebo přezkoušení odborné způsobilosti pro jednopilotní složité letouny s vysokým výkonem provádí v rámci vícepilotního provozu, typová kvalifikace je omezená na vícepilotní provoz. Pokud chce žadatel získat oprávnění pro jednopilotní provoz, musí obraty/postupy uvedené v bodech 2.5, 3.9.3.4, 4.3, 5.5 a alespoň jeden obrat/postup z oddílu 3.4 absolvovat navíc v jednopilotním provozu.
- i) V případě omezené typové kvalifikace vydané podle FCL.720.A písm. e) musí žadatelé splňovat stejné požadavky jako ostatní žadatelé pro danou typovou kvalifikaci kromě praktických cvičení týkajících se fázi vzletu a přistání.

VÍCEPILOTNÍ LETOUNY A JEDNO- PILOTNÍ SLOŽITÉ LETOUNY S VYSOKÝM VÝKONEM	PRAKTICKÝ VÝCVIK					ZKOUŠKA DOVED- NOSTI / PŘEZKOU- ŠENÍ ODBORNÉ ZPŮSOBILOSTI PRO ATPL/MPL/TYPOVOU KVALIFIKACI	
Obraty/postupy					Parafy instruktorů po splnění výcviku	Přezk. na	Parafy examinátorů po ukončení zkoušky
	OTD	FTD	FFS	A		FFS A	
ODDÍL 1							
1. Letová příprava							
1.1 Výpočet výkonnosti	P						
1.2 Vnější vizuální prohlídka letounu; umístění každého zařízení a účel kontroly	P#			P			

VÍCEPILOTNÍ LETOUNY A JEDNO-PILOTNÍ SLOŽITÉ LETOUNY S VYSOKÝM VÝKONEM		PRAKTICKÝ VÝCVIK					ZKOUŠKA DOVEDNOSTI / PŘEZKOUŠENÍ ODBORNÉ ZPŮSOBILOSTI PRO ATPL/MPL/TYPOVOU KVALIFIKACI	
Obraty/postupy						Parafy instruktorů po splnění výcviku	Přezk. na	Parafy examinátorů po ukončení zkoušky
		OTD	FTD	FFS	A		FFS A	
1.3	Kontrola pilotního prostoru		P→	→	→			
1.4	Použití seznamu kontrol povinných úkonů před spuštěním motorů, postupy pro spouštění, kontrola radiového a navigačního vybavení, výběr a nastavení navigačních a komunikačních kmitočtů	P→	→	→	→		M	
1.5	Pojíždění v souladu s ATC nebo s pokyny instruktora			P→	→			
1.6	Úkony před vzletem		P→	→	→		M	
ODDÍL 2								
2.	Vzlety							
2.1	Normální vzlety s různým nastavením vztlačových klápek, včetně urychleného vzletu			P→	→			
2.2*	Vzlet podle přístrojů; přechod na let podle přístrojů je požadován v průběhu rotace nebo ihned poté, jakmile začne být letoun nesený vzduchem			P→	→			
2.3	Vzlet s bočním větrem			P→	→			
2.4	Vzlet s maximální vzletovou hmotností (skutečná nebo simulovaná maximální vzletová hmotnost)			P→	→			

VÍCEPILOTNÍ LETOUNY A JEDNO-PILOTNÍ SLOŽITÉ LETOUNY S VYSOKÝM VÝKONEM		PRAKTICKÝ VÝCVIK					ZKOUŠKA DOVEDNOSTI / PŘEZKOUŠENÍ ODBORNÉ ZPŮSOBILOSTI PRO ATPL/MPL/TYPOVOU KVALIFIKACI	
Obraty/postupy						Parafy instruktorů po splnění výcviku	Přezk. na	Parafy examinátorů po ukončení zkoušky
		OTD	FTD	FFS	A		FFS A	
2.5	Vzlety při simulovaném vysazení motoru:							
2.5.1*	Krátce po dosažení V2 (Na letounech, které nejsou certifikované v kategorii dopravních letounů, nebo v kategorii letounů sběrné dopravy, nesmí být porucha motoru simulována, dokud není dosaženo minimální výšky 150 m (500 stop) nad koncem dráhy. Na letounech, které mají stejnou výkonnost jako letoun kategorie dopravní s ohledem na vzletovou hmotnost a hustotní výšku, smí instruktor simulovat poruchu motoru krátce po dosažení V2.)			P→	→			
2.5.2*	Mezi V1 a V2			P	X		M FFS pouze	
2.6	Přerušný vzlet při přiměřené rychlosti před dosažením V1			P→	→X		M	
ODDÍL 3								
3.	Letové obraty a postupy							
3.1	Zatáčky se spoilery a bez spoilerů			P→	→			
3.2	Pokles přední části letadla a rozkmit po dosažení kritického Machova čísla a jiné specifické letové charakteristiky letounu (např. kymácivý pohyb)			P→	→X Pro tuto úlohu se nesmí použít letadlo			

▼ **B**

VÍCEPILOTNÍ LETOUNY A JEDNO-PILOTNÍ SLOŽITÉ LETOUNY S VYSOKÝM VÝKONEM		PRAKTICKÝ VÝCVIK					ZKOUŠKA DOVEDNOSTI / PŘEZKOUŠENÍ ODBORNÉ ZPŮSOBILOSTI PRO ATPL/MPL/TYPOVOU KVALIFIKACI	
Obraty/postupy						Parafy instruktorů po splnění výcviku	Přezk. na	Parafy examinátorů po ukončení zkoušky
		OTD	FTD	FFS	A		FFS A	
3.3	Normální obsluha systémů a ovládacích prvků panelu palubního inženýra	P→	→	→	→			
Normální a mimořádný provoz těchto systémů:							M	Závazně musejí být vybrány nejméně 3 úlohy z 3.4.0 až 3.4.14 včetně
3.4.0	Motor (vrtule, je-li nezbytné)	P→	→	→	→			
3.4.1	Přetlakování a klimatizace	P→	→	→	→			
3.4.2	Systém celkového a statického tlaku	P→	→	→	→			
3.4.3	Palivový systém	P→	→	→	→			
3.4.4	Elektrický systém	P→	→	→	→			
3.4.5	Hydraulický systém	P→	→	→	→			
3.4.6	Systém řízení letu a vyvážení	P→	→	→	→			
3.4.7	Systém ochrany proti námraze a odmrazování, ohřev čelního skla	P→	→	→	→			
3.4.8	Autopilot/letový povelový přístroj	P→	→	→	→		M (pouze jednopilotní)	
3.4.9	Zařízení pro signalizaci nebo zabránění přetažení a zařízení ke zvýšení stability	P→	→	→	→			

▼B

VÍCEPILOTNÍ LETOUNY A JEDNO-PILOTNÍ SLOŽITÉ LETOUNY S VYSOKÝM VÝKONEM		PRAKTICKÝ VÝCVIK					ZKOUŠKA DOVEDNOSTI / PŘEZKOUŠENÍ ODBORNÉ ZPŮSOBILOSTI PRO ATPL/MPL/TYPOVOU KVALIFIKACI	
Obraty/postupy						Parafy instruktorů po splnění výcviku	Přezk. na	Parafy examinátorů po ukončení zkoušky
		OTD	FTD	FFS	A		FFS A	
3.4.10	Systém signalizace nebezpečné blízkosti země, meteorologický radar, radiovýškoměr, odpovídač		P→	→	→			
3.4.11	Radiostanice, navigační zařízení, přístroje, systém pro řízení letu	P→	→	→	→			
3.4.12	Přístávací zařízení a brzda	P→	→	→	→			
3.4.13	Systém vztakových klapek a slotů	P→	→	→	→			
3.4.14	Pomocná energetická jednotka (APU)	P→	→	→	→			
Záměrně nepoužito								
3.6	Mimořádné a nouzové postupy:						M	Závazně musejí být vybrány nejméně 3 úlohy z 3.6.1 až 3.6.9 včetně
3.6.1	Požární nácviky, např. požáry motoru, APU, kabiny, nákladového prostoru, pilotního prostoru, křídla a elektrických zařízení, včetně evakuace		P→	→	→			
3.6.2	Kontrola kouře a jeho odstranění		P→	→	→			
3.6.3	Poruchy motoru, vypnutí a opětovné spuštění v bezpečné výšce		P→	→	→			
3.6.4	Vypouštění paliva (simulované)		P→	→	→			
3.6.5	Střih větru při vzletu/přistání			P	X		pouze FFS	

▼B

VÍCEPILOTNÍ LETOUNY A JEDNOPILOTNÍ SLOŽITÉ LETOUNY S VYSOKÝM VÝKONEM		PRAKTICKÝ VÝCVIK					ZKOUŠKA DOVEDNOSTI / PŘEZKOUŠENÍ ODBORNÉ ZPŮSOBILOSTI PRO ATPL/MPL/TYPOVOU KVALIFIKACI	
Obraty/postupy						Parafy instruktorů po splnění výcviku	Přezk. na	Parafy examinátorů po ukončení zkoušky
		OTD	FTD	FFS	A		FFS A	
3.6.6	Simulovaná porucha tlaku v kabině/nouzové klesání			P→	→			
3.6.7	Ztráta pracovní schopnosti člena letové posádky		P→	→	→			
3.6.8	Jiné nouzové postupy, jak jsou popsány v příslušné letové příručce		P→	→	→			
3.6.9	Událost ACAS	P→	→	→	Nesmí se použít letadlo		pouze FFS	
3.7	Ostré zatáčky s náklonem 45°, o 180° až 360° doprava a doleva		P→	→	→			
3.8	Včasné rozpoznání a protipatření při blížícím se přetažení (až do aktivace zařízení signalizace přetažení) ve vzletové konfiguraci (vztlakové klapky v poloze pro vzlet), v konfiguraci cestovního letu a v konfiguraci pro přistání (vztlakové klapky v poloze pro přistání, podvozek vysunut)			P→	→			
3.8.1	Vybrání pádu, nebo zásah po aktivaci zařízení signalizace přetažení v konfiguraci pro stoupání, cestovní let a přiblížení			P	X			
3.9	Postupy letu podle přístrojů							
3.9.1*	Dodržování odletových a příletových tratí a instrukcí ATC		P→	→	→		M	
3.9.2*	Postupy vyčkávání		P→	→	→			

▼ B

VÍCEPILOTNÍ LETOUNY A JEDNOPILOTNÍ SLOŽITÉ LETOUNY S VYSOKÝM VÝKONEM	PRAKTICKÝ VÝCVIK					ZKOUŠKA DOVEDNOSTI / PŘEZKOUŠENÍ ODBORNÉ ZPŮSOBILOSTI PRO ATPL/MPL/TYPOVOU KVALIFIKACI	
	Obraty/postupy	OTD	FTD	FFS	A	Parafy instruktorů po splnění výcviku	Přezk. na FFS A Parafy examinátorů po ukončení zkoušky
3.9.3* Přesná přiblížení s klesáním na relativní výšku rozhodnutí ne menší než 60 m (200 stop)							
3.9.3.1* s ručním řízením bez letového povelového přístroje				P→	→		M (pouze pro zkoušku dovednosti)
3.9.3.2* s ručním řízením s letovým povelovým přístrojem				P→	→		
3.9.3.3* s autopilotem				P→	→		
3.9.3.4* s ručním řízením, se simulací jednoho nepracujícího motoru; porucha motoru má být simulována v průběhu konečného přiblížení od okamžiku před průletem vnějšího návěstidla (OM) do dosednutí, nebo během celého postupu nezdařeného přiblížení Na letounech, které nejsou certifikovány jako letouny v kategorii dopravní (JAR/FAR 25) nebo jako letouny v kategorii sběrné dopravy (SFAR 23), se musí přiblížení se simulovanou poruchou motoru a následující průlet zahájit ve spojení s přístrojovým přiblížením, jak je popsáno v 3.9.4. Průlet se však musí zahajovat po dosažení vyhlášené bezpečné výšky nad překážkami (OCH/A), avšak ne později než po dosažení MDH/A 150 m (500 stop) nad nadmořskou výškou prahu dráhy. Na letounech, které mají stejnou výkonnost jako letoun				P→	→		M

VÍCEPILOTNÍ LETOUNY A JEDNOPILOTNÍ SLOŽITÉ LETOUNY S VYSOKÝM VÝKONEM		PRAKTICKÝ VÝCVIK					ZKOUŠKA DOVEDNOSTI / PŘEZKOUŠENÍ ODBORNÉ ZPŮSOBILOSTI PRO ATPL/MPL/TYPOVOU KVALIFIKACI	
Obraty/postupy						Parafy instruktorů po splnění výcviku	Přezk. na	Parafy examinátorů po ukončení zkoušky
		OTD	FTD	FFS	A		FFS A	
kategorie dopravní s ohledem na vzletovou hmotnost a hustotní výšku, smí instruktor simulovat poruchu motoru v souladu s 3.9.3.4).								
3.9.4*	Přístrojové přiblížení s klesáním na minimální relativní výšku klesání/minimální nadmořskou výšku klesání			P*—>	—>		M	
3.9.5	Přiblížení okruhem za těchto podmínek: a)* přiblížení na schválenou minimální nadmořskou výšku pro přiblížení okruhem na dotyčném letišti v souladu s místními prostředky pro přiblížení podle přístrojů v simulovaných podmínkách letu podle přístrojů; po kterém následuje: b) přiblížením okruhem na další dráhu s odchylkou alespoň 90° od osy konečného přiblížení použitého v úloze a) na schválené minimální nadmořské výšce pro přiblížení okruhem. Poznámka: Není-li možné plnit body a) a b) kvůli důvodům ATC, může se provést simulovaný postup přiblížení za nízké dohlednosti.			P*—>	—>			
ODDÍL 4								
4.	Postupy nezdařeného přiblížení							
4.1	Průlet se všemi pracujícími* motory po přiblížení ILS a dosažení relativní výšky rozhodnutí			P*—>	—>			

▼ B

VÍCEPILOTNÍ LETOUNY A JEDNOPILOTNÍ SLOŽITÉ LETOUNY S VYSOKÝM VÝKONEM		PRAKTICKÝ VÝCVIK					ZKOUŠKA DOVEDNOSTI / PŘEZKOUŠENÍ ODBORNÉ ZPŮSOBILOSTI PRO ATPL/MPL/TYPOVOU KVALIFIKACI	
Obraty/postupy						Parafy instruktorů po splnění výcviku	Přezk. na	Parafy examinátorů po ukončení zkoušky
		OTD	FTD	FFS	A		FFS A	
4.2	Další postupy nezdařeného přiblížení			P*—>	—>			
4.3*	Ručně provedený průlet se simulací jednoho nepracujícího motoru po přístrojovém přiblížení a dosažení relativní výšky rozhodnutí, minimální relativní výšky klesání nebo MAPt			P*—>	—>		M	
4.4	Přerušené přistání v 15 m (50 stop) nad prahem dráhy a průlet			P—>	—>			
ODDÍL 5								
5.	Přistání							
5.1	Normální přistání* rovněž po přiblížení na ILS s přechodem na let za viditelnosti po dosažení relativní výšky rozhodnutí			P				
5.2	Přistání se simulovaným zablokovaným horizontálním stabilizátorem v jakékoli nevyvážitelné poloze			P—>	Pro tuto úlohu se nesmí použít letadlo			
5.3	Přistání s bočním větrem (letadlo, je-li to proveditelné)			P—>	—>			
5.4	Obrazec a přistání bez vysunutých nebo s částečně vysunutými vztlakovými klapkami a sloty			P—>	—>			
5.5	Přistání při simulovaném vysazení kritického motoru			P—>	—>		M	

VÍCEPILOTNÍ LETOUNY A JEDNOPILOTNÍ SLOŽITÉ LETOUNY S VYSOKÝM VÝKONEM		PRAKTICKÝ VÝCVIK					ZKOUŠKA DOVEDNOSTI / PŘEZKOUŠENÍ ODBORNÉ ZPŮSOBILOSTI PRO ATPL/MPL/TYPOVOU KVALIFIKACI	
Obraty/postupy						Parafy instruktorů po splnění výcviku	Přezk. na	Parafy examinátorů po ukončení zkoušky
		OTD	FTD	FFS	A		FFS A	
5.6	Přistání při vysazení dvou motorů — letouny se 3 motory: prostřední motor a krajní motor, pokud je to proveditelné podle údajů AFM; — letouny se 4 motory: 2 motory na téže straně			P	X		M pouze FFS (pouze pro zkoušku dovednosti)	

Obecné poznámky:

Zvláštní požadavky pro rozšíření typové kvalifikace o přiblížení podle přístrojů do relativní výšky rozhodnutí menší než 60 m (200 stop), tj. provoz kat. II/III.

ODDÍL 6

Další oprávnění k typové kvalifikaci pro přiblížení podle přístrojů do relativní výšky rozhodnutí menší než 60 m (200 stop) (KAT. II/III) Následující obraty a postupy jsou minimální požadavky na výcvik pro povolení přiblížení podle přístrojů do relativní výšky rozhodnutí menší než 60 m (200 stop). Během následujících postupů pro přiblížení podle přístrojů a nezdařených přiblížení musí být použito veškeré vybavení letounu požadované k typovému osvědčení pro přiblížení podle přístrojů až do relativní výšky rozhodnutí menší než 60 m (200 stop).								
6.1*	Přerušný vzlet při minimální schválené dráhové dohlednosti			P*—>	—>X Pro tuto úlohu se nesmí použít letadlo		M*	

▼ B

VÍCEPILOTNÍ LETOUNY A JEDNO-PILOTNÍ SLOŽITÉ LETOUNY S VYSOKÝM VÝKONEM		PRAKTICKÝ VÝCVIK					ZKOUŠKA DOVEDNOSTI / PŘEZKOUŠENÍ ODBORNÉ ZPŮSOBILOSTI PRO ATPL/MPL/TYPOVOU KVALIFIKACI	
Obraty/postupy						Parafy instruktorů po splnění výcviku	Přezk. na	Parafy examinátorů po ukončení zkoušky
		OTD	FTD	FFS	A		FFS A	
6.2*	Přiblížení ILS: v simulovaných podmínkách letu podle přístrojů s klesáním do použitelné relativní výšky rozhodnutí, s použitím palubního systému navádění. Musí se dodržovat standardní postupy součinnosti posádky (podílení se na úkolu, postupy vysílání, vzájemný dohled, výměna informací a pomoc).			P→	→		M	
6.3*	Průlet: po přiblíženích uvedených v 6.2 při dosažení relativní výšky rozhodnutí. Tento výcvik musí rovněž zahrnovat průlet kvůli (simulované) nedostatečné dráhové dohlednosti, stříhu větru, odchylce letounu překračující limity pro úspěšné přiblížení a kvůli poruše pozemního/ palubního vybavení před dosažením relativní výšky rozhodnutí, a průlet se simulovanou poruchou palubního vybavení.			P→	→		M*	
6.4*	Přistání: s vizuální orientací získanou v relativní výšce rozhodnutí po přiblížení podle přístrojů. Automatické přistání musí být prováděno v závislosti na specifickém palubním systému navádění			P→	→		M	

Poznámka: Provoz KAT. II/III se musí provádět v souladu s platnými požadavky v oblasti letového provozu.

▼B

7. Třídní kvalifikace – vodní letouny

Pro prodloužení platnosti vicemotorové třídní kvalifikace pro vodní letouny je třeba absolvovat oddíl 6, VFR pouze v případě, pokud žadatel nesplňuje požadavek na 10 traťových úseků během posledních 12 měsíců.

TŘÍDNÍ KVALIFIKACE – VODNÍ LETOUNY	PRAKTICKÝ VÝCVIK	
Obraty/postupy	Parafy instruktora po splnění výcviku	Parafy examinátora po ukončení zkoušky
ODDÍL 1		
1. Odlet		
1.1 Předletová příprava včetně: dokumentace hmotnosti a vyvážení meteobriefingu NOTAM		
1.2 Úkony před spouštěním Vnější/vnitřní		
1.3 Zažehnutí a vypnutí motoru Normální činnost Nesprávná činnost		
1.4 Pojízďení		
1.5 Pojízďení po krocích		
1.6 Kotvení: pláž přístavní hráz bóje		
1.7 Plachtění bez motoru		
1.8 Úkony před odletem: Motorová zkouška (je-li použitelné)		
1.9 Postup pro vzlet: normální s nastavením vztlakových klapek podle letové příručky s bočním větrem (jsou-li pro to vhodné podmínky)		
1.10 Stoupání Zatáčky do kurzů Let v hladině		
1.11 Dodržování spojení s ATC, radiotelefonní (R/T) postupy		

▼B

TŘÍDNÍ KVALIFIKACE – VODNÍ LETOUNY	PRAKTICKÝ VÝCVIK	
Obraty/postupy	Parafy instruktora po splnění výcviku	Parafy examinátora po ukončení zkoušky
ODDÍL 2		
2. Letová činnost (VFR)		
2.1 Přímý a vodorovný let při různých rychlostech, včetně letu při kriticky nízké rychlosti s vztlačovými klapkami i bez nich (včetně přiblížení k VMCA – je-li použitelné)		
2.2 Ostré zatáčky (360° doleva a doprava s náklonem 45°)		
2.3 Přetažení a protizásahy: i) přetažení v čisté konfiguraci; ii) přiblížení k přetažení v klesavé zatáčce v konfiguraci a s výkonem pro přiblížení; iii) přiblížení k přetažení v konfiguraci a s výkonem pro přistání; iv) přiblížení k přetažení ve stoupavé zatáčce se vztlačovými klapkami v poloze pro vzlet a stoupacím výkonem (pouze jednomotorový letoun)		
2.4 Dodržování spojení s ATC, radiotelefonní (R/T) postupy		
ODDÍL 3		
3. Postupy VFR po trati		
3.1 Letový plán, navigace výpočtem a čtení mapy		
3.2 Udržování výšky, kurzu a rychlosti		
3.3 Orientace, časové výpočty a oprava ETA		
3.4 Použití radionavigačních prostředků (je-li použitelné)		
3.5 Řízení letu (letový deník, rutinní kontroly včetně paliva, systémů a námrazy)		

▼B

TŘÍDNÍ KVALIFIKACE – VODNÍ LETOUNY	PRAKTICKÝ VÝCVIK	
Obraty/postupy	Parafy instruktora po splnění výcviku	Parafy examinátora po ukončení zkoušky
3.6 Dodržování spojení s ATC, radiotelefonní (R/T) postupy		

ODDÍL 4**4. Přílety a přistání**

4.1 Postup pro přilet k letišti (pouze obojživelné letouny)

4.2 Normální přistání

4.3 Přistání bez použití vztlakových klapek

4.4 Přistání s bočním větrem (jsou-li pro to vhodné podmínky)

4.5 Přiblížení a přistání s volnoběhem z výšky 600 m (2 000 stop) nad hladinou (pouze jednomotorový letoun)

4.6 Průlet z minimální výšky

4.7 Přistání na klidnou hladinu
Přistání na rozbouřenou vodní hladinu

4.8 Dodržování spojení s ATC, radiotelefonní (R/T) postupy

ODDÍL 5**5. Mimořádné a nouzové postupy**

(Tento oddíl se může spojovat s oddíly 1 až 4)

5.1 Přerušovaný vzlet za přiměřené rychlosti

5.2 Simulovaná porucha motoru po vzletu (pouze jednomotorové letouny)

5.3 Simulované vynucené přistání bez výkonu (pouze jednomotorové letouny)

▼B

TŘÍDNÍ KVALIFIKACE – VODNÍ LETOUNY	PRAKTICKÝ VÝCVIK	
Obraty/postupy	Parafy instruktora po splnění výcviku	Parafy examinátora po ukončení zkoušky
5.4 Simulované nouzové situace: i) požár nebo kouř za letu ii) nesprávné funkce systémů podle toho, co je vhodné		
5.5 Dodržování spojení s ATC, radiotelefonní (R/T) postupy		
ODDÍL 6		
6. Simulovaný asymetrický let (Tento oddíl se může spojovat s oddíly 1 až 5)		
6.1 Simulované vysazení motoru během vzletu (v bezpečné výšce pokud není vykonáváno na FFS a FNTF II)		
6.2 Vysazení a opakované spuštění motoru (pouze zkouška dovednosti ME)		
6.3 Přiblížení s asymetrickým tahem a průlet		
6.4 Přiblížení s asymetrickým tahem a přistání s úplným zastavením		
6.5 Dodržování spojení s ATC, radiotelefonní (R/T) postupy		

C. Specifické požadavky pro kategorii vrtulníků

1. V případě zkoušky dovednosti nebo přezkoušení odborné způsobilosti pro typové kvalifikace a ATPL musí žadatel úspěšně absolvovat oddíly 1 až 4 a 6 (je-li to vhodné) zkoušky dovednosti nebo přezkoušení odborné způsobilosti. Pokud žadatel neuspěje ve více než 5 úlohách, musí opakovat celou zkoušku nebo přezkoušení odborné způsobilosti. Pokud žadatel neuspěje v 5 úlohách nebo méně, opakuje se zkouška nebo přezkoušení pouze z těchto úloh. Jestliže žadatel při opakování zkoušky nebo přezkoušení neuspěje v některé z úloh, včetně úloh, v nichž žadatel uspěl při předchozích pokusech, musí opakovat celou zkoušku nebo přezkoušení znovu. Všechny oddíly zkoušky dovednosti nebo přezkoušení odborné způsobilosti musejí být absolvovány v rozmezí 6 měsíců.
2. V případě přezkoušení odborné způsobilosti pro přístrojovou kvalifikaci musí žadatel úspěšně absolvovat oddíl 5 přezkoušení odborné způsobilosti. Pokud žadatel neuspěje ve více než 3 úlohách, musí opakovat celý oddíl 5 znovu. Pokud žadatel neuspěje v 3 úlohách nebo méně, opakuje se zkouška nebo přezkoušení pouze z těchto úloh. Jestliže žadatel při opakování přezkoušení odborné způsobilosti neuspěje v některé z úloh, včetně úloh oddílu 5, v nichž uspěl při předchozích pokusech, musí opakovat celé přezkoušení odborné způsobilosti znovu.

TOLERANCE LETOVÉ ZKOUŠKY

3. Žadatel musí prokázat schopnost:
 - a) ovládat vrtulník v rámci jeho omezení;
 - b) provádět všechny obraty plynule a přesně;

▼B

- c) uplatňovat dobrý úsudek a pilotní dovednost;
- d) uplatňovat letecko-navigační znalosti;
- e) nepřetržitě řídit vrtulník takovým způsobem, aby o úspěšném výsledku postupu nebo obratu nevystaly nikdy pochybnosti;
- f) pochopit a uplatňovat postupy koordinace posádky a ztrátu pracovní schopnosti pilota, jsou-li použitelné, a
- g) v případě potřeby komunikovat účinně s ostatními členy posádky.

▼M3

4. Při zkoušce se uplatní tato omezení při zohlednění povolených odchylek pro podmínky turbulence, vlastnosti ovládání a výkonnosti použitého vrtulníku.

▼B

- a) Letová omezení IFR

Výška:

všeobecně	$\pm 30 \text{ m } (\pm 100 \text{ stop})$
zahájení průletu v relativní výšce rozhodnutí/nadmořské výšce rozhodnutí	$+ 15 \text{ m}/0,00 \text{ cm } (+ 50 \text{ stop}/- 0 \text{ stop})$
minimální relativní výška klesání/nadmořská výška klesání	$+ 15 \text{ m}/0,00 \text{ cm } (+ 50 \text{ stop}/- 0 \text{ stop})$

Sledování dráhy letu:

podle radiových prostředků	$\pm 5^\circ$
Přesné přiblížení	odchylka o polovinu rozsahu stupnice, v azimutu a sestupové rovině

Kurz:

běžné činnosti	$\pm 5^\circ$
mimořádné činnosti/nouzové situace	$\pm 10^\circ$

Rychlost:

všeobecně	$\pm 18,5 \text{ km/h } (\pm 10 \text{ uzlů})$
při simulovaném vysazení motoru	$+ 18,5 \text{ km/h}/- 9 \text{ km/h } (+ 10 \text{ uzlů}/- 5 \text{ uzlů})$

- b) Letová omezení VFR

Výška:

všeobecně	$\pm 30 \text{ m } (\pm 100 \text{ stop})$
-----------	--

Kurz:

běžné činnosti	$\pm 5^\circ$
mimořádné činnosti/nouzové situace	$\pm 10^\circ$

Rychlost:

všeobecně	$\pm 18,5 \text{ km/h } (\pm 10 \text{ uzlů})$
při simulovaném vysazení motoru	$+ 18,5 \text{ km/h}/- 9 \text{ km/h } (+ 10 \text{ uzlů}/- 5 \text{ uzlů})$

▼ B

Snášení při zemi:

visení při vzletu s vlivem blízkosti země $\pm 0,9$ m (± 3 stopy)

Přistání 0,6 m (± 2 stopy) (bez pohybů do boku nebo dozadu)

OBSAH VÝCVIKU / ZKOUŠKY DOVEDNOSTI / PŘEZKOUŠENÍ
ODBORNÉ ZPŮSOBILOSTI

OBEČNÁ USTANOVENÍ

5. Význam následujících symbolů:

P = Výcvik pro funkci velitele letadla pro vydání typové kvalifikace pro SPH nebo pro funkci druhého pilota jako pilota řídícího a pilota neřídícího pro vydání typové kvalifikace MPH.

6. Praktický výcvik se musí provádět alespoň na úrovni výcvikového vybavení označeného symbolem (P), nebo se může provádět na jakékoli vyšší úrovni vybavení označeného šipkou ($\rightarrow$).

K označení výcvikového vybavení se používají následující zkratky:

FFS = typový letový simulátor

FTD = letové výcvikové zařízení

H = vrtulník.

7. Úlohy označené (*) musejí za skutečných nebo simulovaných IMC splnit pouze žadatelé, kteří žádají o obnovu nebo prodloužení platnosti přístrojové kvalifikace IR(H) nebo o rozšíření oprávnění této kvalifikace o další typ.

8. Postupy letu podle přístrojů (oddíl 5) musejí splnit pouze žadatelé, kteří žádají o obnovu nebo prodloužení platnosti přístrojové kvalifikace IR(H) nebo o rozšíření oprávnění této kvalifikace na jiný typ. Pro tento účel lze použít FFS nebo FTD 2/3.

9. Písmeno „M“, uvedené ve sloupci zkouška dovednosti/přezkoušení odborné způsobilosti, označuje povinnou úlohu.

10. Pro praktický výcvik a přezkoušení se musí použít FSTD, jestliže FSTD tvoří součást kurzu typové kvalifikace. Pro schválení kurzu se berou v úvahu tato hlediska:

▼ M3

i) způsobilost FSTD, jak stanoví příslušné požadavky v části ARA a části ORA;

▼ B

ii) způsobilosti instruktora nebo examinátora,

iii) objem výcviku FSTD poskytnutého v rámci kurzu,

iv) způsobilosti a předchozí praxe na podobných typech vrtulníku pilota ve výcviku a

v) délka praxe nalétané pod dozorem po vydání nové typové kvalifikace.

VÍCEPILOTNÍ VRTULNÍKY

11. Žadatelé o zkoušku dovednosti pro vydání vícepilotní typové kvalifikace pro vrtulníky a průkaz ATPL(H) absolvují pouze oddíly 1 až 4 a případně oddíl 6.

▼B

12. Žadatelé o prodloužení platnosti nebo obnovu přezkoušení odborné způsobilosti pro vícepilotní typové kvalifikace pro vrtulníky absolvují pouze oddíly 1 až 4 a případně oddíl 6.

JEDNOPILOTNÍ/VÍCEPILOTNÍ VRTULNÍKY	PRAKTICKÝ VÝCVIK				ZKOUŠKA DOVED- NOSTI NEBO PŘEZKOU- ŠENÍ ODBORNÉ ZPŮSO- BILOSTI	
Obraty/postupy				Parafy instruktorů po splnění výcviku	Přezk. na	Parafy examinátorů po ukončení zkoušky
	FTD	FFS	H		FFS H	
ODDÍL 1 — Předletové přípravy a kontroly						
1.1 Vnější vizuální prohlídka vrtulníku; umístění každého zařízení a účel kontroly			P		M (pokud se provádí ve vrtul- níku)	
1.2 Kontrola pilotního prostoru		P	—>		M	
1.3 Postupy pro spouštění, kontrola radiového a navigač- ního vybavení, výběr a nastav- ení navigačních a komunikač- ních kmitočtů	P	—>	—>		M	
1.4 Pojízďení/vzdušné pojízďení v souladu s pokyny ATC nebo s pokyny instruktora		P	—>		M	
1.5 Příprava před vzletem, postupy a kontroly	P	—>	—>		M	
ODDÍL 2 — Letové obraty a postupy						
2.1 Vzlety (různé profily)		P	—>		M	
2.2 Přistání a vzlety ze svažitého terénu nebo s bočním větrem		P	—>			
2.3 Vzlet s maximální vzletovou hmotností (skutečná nebo simulovaná)	P	—>	—>			
2.4 Vzlety při simulovaném vysazení motoru krátce před dosažením TDP nebo DPATO		P	—>		M	
2.4.1 Vzlety při simulovaném vysazení motoru krátce po dosažení TDP nebo DPATO		P	—>		M	

JEDNOPILOTNÍ/VÍCEPILOTNÍ VRTULNÍKY		PRAKTICKÝ VÝCVIK				ZKOUŠKA DOVED- NOSTI NEBO PŘEZKOU- ŠENÍ ODBORNÉ ZPŮSO- BILOSTI	
Obraty/postupy					Parafy instructorů po splnění výcviku	Přezk. na	Parafy examinátorů po ukončení zkoušky
		FTD	FFS	H		FFS H	
2.5	Zatáčky při klesání a stoupání do určených kurzů	P	—>	—>		M	
2.5.1	Zatáčky s náklonem 30°, zatáčení až o 180° až 360° doprava a doleva výlučně podle přístrojů	P	—>	—>		M	
2.6	Klesání s autorotací	P	—>	—>		M	
2.6.1	Přistání s autorotací (pouze SEH) nebo obnovení výkonu motoru		P	—>		M	
2.7	Přistání, různé profily		P	—>		M	
2.7.1	Průlet nebo přistání následující po simulovaném vysazení motoru před LDP nebo DPBL		P	—>		M	
2.7.2	Přistání následující po simulo- vaném vysazení motoru po LDP nebo DPBL		P	—>		M	
ODDÍL 3 — Normální a mimořádný provoz těchto systémů a postupů							
3	Normální a mimořádný provoz těchto systémů a postupů:					M	Závazně musejí být vybrány nejméně 3 úlohy z tohoto oddílu
3.1	Motor	P	—>	—>			
3.2	Klimatizační systémy (vytápění, větrání)	P	—>	—>			
3.3	Systém celkového a statického tlaku	P	—>	—>			
3.4	Palivový systém	P	—>	—>			
3.5	Elektrický systém	P	—>	—>			
3.6	Hydraulický systém	P	—>	—>			

▼ **B**

JEDNOPILOTNÍ/VÍCEPILOTNÍ VRTULNÍKY		PRAKTICKÝ VÝCVIK				ZKOUŠKA DOVED- NOSTI NEBO PŘEZKOU- ŠENÍ ODBORNÉ ZPŮSO- BILOSTI	
Obraty/postupy					Parafy instruktorů po splnění výcviku	Přezk. na	Parafy examinátorů po ukončení zkoušky
		FTD	FFS	H		FFS H	
3.7	Systém kontroly letu a vyvážení	P	—>	—>			
3.8	Systémy odmrazování a ochrany před námrazou	P	—>	—>			
3.9	Autopilot/letový povelový přístroj	P	—>	—>			
3.10	Zařízení pro zvýšení stability	P	—>	—>			
3.11	Meteorologický radar, radi- ovýškoměr, odpovídač	P	—>	—>			
3.12	Systém prostorové navigace	P	—>	—>			
3.13	Systém přistávacího zařízení	P	—>	—>			
3.14	Pomocná energetická jednotka (APU)	P	—>	—>			
3.15	Radiostanice, navigační zařízení, přístroje, systém pro řízení letu	P	—>	—>			
ODDÍL 4 — Mimořádné a nouzové postupy							
4	Mimořádné a nouzové postupy					M	Závazně musejí být vybrány nejméně 3 úlohy z tohoto oddílu
4.1	Požární nácviky (včetně evakuace, je-li vhodné)	P	—>	—>			
4.2	Kontrola kouře a jeho odstra- nění	P	—>	—>			
4.3	Poruchy motoru, vypnutí a opětovné spuštění v bezpečné výšce	P	—>	—>			
4.4	Vypouštění paliva (simulo- vané)	P	—>	—>			

▼B

JEDNOPILOTNÍ/VÍCEPILOTNÍ VRTULNÍKY	PRAKTICKÝ VÝCVIK				ZKOUŠKA DOVED- NOSTI NEBO PŘEZKOU- ŠENÍ ODBORNÉ ZPŮSO- BILOSTI	
Obraty/postupy				Parafy instruktorů po splnění výcviku	Přezk. na	Parafy examinátorů po ukončení zkoušky
	FTD	FFS	H		FFS H	
4.5 Porucha ocasního vyrovnávacího rotoru (je-li použitelné)	P	—>	—>			
4.5.1 Ztráta ocasního vyrovnávacího rotoru (je-li použitelné)	P	—>	Pro tuto úlohu se nesmí použít vrtulník			
4.6 Ztráta pracovní schopnosti člena letové posádky	P	—>	—>			
4.7 Poruchy převodu	P	—>	—>			
4.8 Jiné nouzové postupy, jak jsou popsány v příslušné letové příručce	P	—>	—>			
ODDÍL 5 — Postupy letu podle přístrojů (k provedení v IMC nebo v simulovaných IMC)						
5.1 Vzlet podle přístrojů: přechod na let podle přístrojů je požadován co nejdříve poté, co letoun začne být nesený vzduchem	P*	—>*	—>*			
5.1.1 Simulovaná porucha motoru během odletu	P*	—>*	—>*		M*	
5.2 Dodržování odletových a příletových tratí a instrukcí ATC	P*	—>*	—>*		M*	
5.3 Postupy vyčkávání	P*	—>*	—>*			
5.4 Přiblížení ILS do relativní výšky rozhodnutí KAT. I	P*	—>*	—>*			
5.4.1 S ručním řízením bez letového povelového přístroje	P*	—>*	—>*		M*	
5.4.2 Přesné přiblížení ručně s letovým povelovým přístrojem nebo bez něj	P*	—>*	—>*		M*	

JEDNOPILOTNÍ/VÍCEPILOTNÍ VRTULNÍKY	PRAKTICKÝ VÝCVIK				ZKOUŠKA DOVED- NOSTI NEBO PŘEZKOU- ŠENÍ ODBORNÉ ZPŮSO- BILOSTI	
Obraty/postupy				Parafy instruktorů po splnění výcviku	Přezk. na	Parafy examinátorů po ukončení zkoušky
	FTD	FFS	H		FFS H	
5.4.3 Se zapojeným autopilotem	p*	—>*	—>*			
5.4.4 S ručním řízením, se simulací jednoho nepracujícího motoru. (Porucha motoru má být simulována v průběhu konečného přiblížení od okamžiku před průletem vnějšího návěstidla (OM) do dosednutí, nebo před dokončením postupu nezdařeného přiblížení)	p*	—>*	—>*		M*	
5.5 Nepřesné přístrojové přiblížení do minimální výšky pro klesání MDA/H	p*	—>*	—>*		M*	
5.6 Průlet se všemi pracujícími motory po dosažení nadmořské výšky rozhodnutí/relativní výšky rozhodnutí nebo minimální nadmořské výšky klesání/minimální relativní výšky klesání	p*	—>*	—>*			
5.6.1 Další postupy nezdařeného přiblížení	p*	—>*	—>*			
5.6.2 Průlet se simulací jednoho nepracujícího motoru po dosažení nadmořské výšky rozhodnutí/relativní výšky rozhodnutí nebo minimální nadmořské výšky klesání/minimální relativní výšky klesání	p*				M*	
5.7 Autorotace za IMC s vyrovnaním po obnovení výkonu motoru	p*	—>*	—>*		M*	
5.8 Vyrovnání z nezvyklých letových poloh	p*	—>*	—>*		M*	
ODDÍL 6 — Použití doplňkového vybavení						
6 Použití doplňkového vybavení	p	—>	—>			

▼B**D. Specifické požadavky pro kategorii letadel s pohonem vzlaku**

1. V případě zkoušky dovednosti nebo přezkoušení odborné způsobilosti pro typové kvalifikace pro letadla s pohonem vzlaku musejí žadatelé úspěšně absolvovat oddíly 1 až 5 a 6 (je-li to vhodné) zkoušky dovednosti nebo přezkoušení odborné způsobilosti. Pokud žadatel neuspěje ve více než 5 úlohách, musí opakovat celou zkoušku nebo přezkoušení odborné způsobilosti. Pokud žadatel neuspěje v 5 úlohách nebo méně, opakuje se zkouška nebo přezkoušení pouze z těchto úloh. Jestliže žadatel při opakování zkoušky nebo přezkoušení neuspěje v některé z úloh, včetně úloh, v nichž žadatel uspěl při předchozích pokusech, musí opakovat celou zkoušku nebo přezkoušení znovu. Všechny oddíly zkoušky dovednosti nebo přezkoušení odborné způsobilosti musejí být absolvovány v rozmezí šesti měsíců.

TOLERANCE LETOVÉ ZKOUŠKY

2. Žadatel musí prokázat schopnost:
- a) ovládat letadlo s pohonem vzlaku v rámci jeho omezení;
 - b) provádět všechny obraty plynule a přesně;
 - c) uplatňovat dobrý úsudek a pilotní dovednost;
 - d) uplatňovat letecko-navigační znalosti;
 - e) nepřetržitě řídit letadlo s pohonem vzlaku takovým způsobem, aby o úspěšném výsledku postupu nebo obratu nebyly nikdy pochybnosti;
 - f) pochopit a uplatňovat postupy koordinace posádky a postupy při ztrátě pracovní schopnosti pilota a
 - g) komunikovat účinně s ostatními členy posádky.
3. Při zkoušce se uplatní tato omezení, při zohlednění povolených odchylek pro podmínky turbulence, vlastnosti ovládání a výkonnosti použitého letadla s pohonem vzlaku.
- a) Letová omezení IFR:

Výška:

všeobecně	$\pm 30 \text{ m } (\pm 100 \text{ stop})$
zahájení průletu v relativní výšce rozhodnutí/nadmořské výšce rozhodnutí	$+ 15 \text{ m}/0,00 \text{ cm } (+ 50 \text{ stop}/- 0 \text{ stop})$
minimální relativní výška klesání/nadmořská výška klesání	$+ 15 \text{ m}/0,00 \text{ cm } (+ 50 \text{ stop}/- 0 \text{ stop})$

Sledování dráhy letu:

podle radiových prostředků	$\pm 5^\circ$
Přesné přiblížení	odchylka o polovinu rozsahu stupnice, v azimutu a sestupové rovině

Kurz:

běžné činnosti	$\pm 5^\circ$
mimořádné činnosti/nouzové situace	$\pm 10^\circ$

Rychlost:

všeobecně	$\pm 18,5 \text{ km/h } (\pm 10 \text{ uzlů})$
při simulovaném vysazení motoru	$+ 18,5 \text{ km/h}/- 9 \text{ km/h } (+ 10 \text{ uzlů}/- 5 \text{ uzlů})$

▼B

b) Letová omezení VFR:

Výška:

všeobecně	$\pm 30 \text{ m } (\pm 100 \text{ stop})$
-----------	--

Kurz:

běžné činnosti	$\pm 5^\circ$
----------------	---------------

mimořádné činnosti/nouzové situace	$\pm 10^\circ$
------------------------------------	----------------

Rychlost:

všeobecně	$\pm 18,5 \text{ km/h } (\pm 10 \text{ uzlů})$
-----------	--

při simulovaném vysazení motoru	$+ 18,5 \text{ km/h/- } 9 \text{ km/h } (+ 10 \text{ uzlů/- } 5 \text{ uzlů})$
---------------------------------	--

Snášení při zemi:

viseň při vzletu s vlivem blízkosti země	$\pm 0,9 \text{ m } (\pm 3 \text{ stopy})$
--	--

Přistání	$0,6 \text{ m } (\pm 2 \text{ stopy})$ (bez pohybů do boku nebo dozadu)
----------	---

OBSAH VÝCVIKU / ZKOUŠKY DOVEDNOSTI / PŘEZKOUŠENÍ ODBORNÉ ZPŮSOBILOSTI

4. Význam následujících symbolů:

P = Výcvik na funkci velitele letadla nebo druhého pilota a pilota řídícího (PF) a pilota neřídícího (PNF) pro vydání typové kvalifikace podle toho, co je vhodné.

5. Praktický výcvik se musí provádět alespoň na úrovni výcvikového vybavení označeného symbolem (P), nebo se může provádět na jakékoli vyšší úrovni vybavení označeného šipkou ($\rightarrow$).

6. K označení výcvikového vybavení se používají následující zkratky:

FFS = typový letový simulátor

FTD = letové výcvikové zařízení

OTD = jiné výcvikové zařízení;

PL = letadlo s pohonem vzlaku.

a) Žadatelé o zkoušku dovednosti pro vydání typové kvalifikace pro letadla s pohonem vzlaku absolvují pouze oddíly 1 až 5 a případně oddíl 6, je-li to vhodné.

b) Žadatelé o prodloužení platnosti nebo obnovu přezkoušení odborné způsobilosti pro typové kvalifikace pro letadla s pohonem vzlaku absolvují pouze oddíly 1 až 5 a případně oddíl 6 a/nebo 7.

c) Úlohy označené (*) se musejí létat pouze podle přístrojů. Pokud tato podmínka není splněna během zkoušky dovednosti nebo přezkoušení odborné způsobilosti, typová kvalifikace bude omezena pouze na VFR.

7. Písmeno „M“, uvedené ve sloupci zkouška dovednosti/přezkoušení odborné způsobilosti, označuje povinnou úlohu.

▼B

8. Pro praktický výcvik a přezkoušení se musí použít zařízení pro výcvik pomocí letové simulace, jestliže tvoří součást schváleného kurzu typové kvalifikace. Pro schválení kurzu se berou v úvahu tato hlediska:

▼M3

- a) způsobilost zařízení pro výcvik pomocí letové simulace, jak stanoví příslušné požadavky v části ARA a části ORA;

▼B

- b) způsobilosti instruktora.

KATEGORIE LETADLA S POHONEM VZTLAKU	PRAKTICKÝ VÝCVIK					ZKOUŠKA DOVEDNOSTI NEBO PŘEZKOUŠENÍ ODBORNÉ ZPŮSOBILOSTI	
Obraty/postupy					Obraty/ postupy Parařy instructorů po splnění výcviku	Přezk. na	Parařy examinátora po ukončení zkoušky
	OTD	FTD	FFS	PL		FFS PL	
ODDÍL 1 — Předletové přípravy a kontroly							
1.1 Vnější vizuální prohlídka letadla s pohonem vztlaku, umístění každého zařízení a účel kontroly				P			
1.2 Kontrola pilotního prostoru	P	—>	—>	—>			
1.3 Postupy pro spouštění, kontrola radiového a navigačního vybavení, výběr a nastavení navigačních a komunikačních kmitočtů	P	—>	—>	—>		M	
1.4 Pojíždění v souladu s pokyny ATC nebo s pokyny instruktora		P	—>	—>			
1.5 Příprava před vzletem, postupy a kontroly, včetně kontroly výkonu	P	—>	—>	—>		M	
ODDÍL 2 — Letové obraty a postupy							
2.1 Normální profily vzletů VFR Činnosti na vzletové ploše (STOL a VTOL) i s bočním větrem Vyvýšené heliporty Úrovňové heliporty		P	—>	—>		M	
2.2 Vzlet s maximální vzletovou hmotností (skutečná nebo simulovaná)		P	—>				
2.3.1 Přerušovaný vzlet: během činností na přistávací ploše během činností na vyvýšeném heliportu během činností na úrovňovém heliportu		P	—>			M	

KATEGORIE LETADLA S POHONEM VZTLAKU	PRAKTICKÝ VÝCVIK					ZKOUŠKA DOVEDNOSTI NEBO PŘEZKOUŠENÍ ODBORNÉ ZPŮSOBILOSTI	
Obraty/postupy					Obraty/ postupy Parafy instruktorů po splnění výcviku	Přezk. na	Parafy examinátora po ukončení zkoušky
	OTD	FTD	FFS	PL		FFS PL	
2.3.2 Vzlet při simulovaném vysazení motoru po překročení bodu rozhodnutí: během činností na přistávací ploše během činností na vyvýšeném heliportu během činností na úrovnovém heliportu		P	—>			M	
2.4 Klesání s autorotací v modu vrtulníku do přistání (pro tento úkol se nepoužije letadlo)	P	—>	—>			M pouze FFS	
2.4.1 Rotační klesání v režimu letounu (pro tento úkol se nepoužije letadlo)		P	—>			M pouze FFS	
2.5 Normální profily přistání VFR Činnosti na přistávací ploše (STOL a VTOL) vyvýšené heliporty úrovnové heliporty		P	—>	—>		M	
2.5.1 Přistání při simulovaném vysazení motoru po dosažení bodu rozhodnutí: během činností na přistávací ploše během činností na vyvýšeném heliportu během činností na úrovnovém heliportu							
2.6 průlet nebo přistání následující po simulovaném vysazení motoru před dosažením bodu rozhodnutí		P	—>			M	
ODDÍL 3 — Normální a mimořádný provoz těchto systémů a postupů							
3 Normální a mimořádný provoz těchto systémů a postupů (může být proveden na FSTD, pokud je pro tento úkol způsobilý):						M	Závazně musejí být vybrány nejméně 3 úlohy z tohoto oddílu
3.1 Motor	P	—>	—>				

KATEGORIE LETADLA S POHONEM VZTLAKU		PRAKTICKÝ VÝCVIK					ZKOUŠKA DOVEDNOSTI NEBO PŘEZKOUŠENÍ ODBORNÉ ZPŮSOBILOSTI	
Obraty/postupy						Obraty/ postupy Parafy instruktorů po splnění výcviku	Přezk. na	Parafy examinátora po ukončení zkoušky
		OTD	FTD	FFS	PL		FFS PL	
3.2	Systémy přetlakování a klimatické systémy (vytápění, větrání)	P	—>	—>				
3.3	Systém celkového a statického tlaku	P	—>	—>				
3.4	Palivový systém	P	—>	—>				
3.5	Elektrický systém	P	—>	—>				
3.6	Hydraulický systém	P	—>	—>				
3.7	Systém řízení letu a vyvážení	P	—>	—>				
3.8	Systém ochrany proti námraze a odmrazování, ohřev čelního skla (pokud je vestavěn)	P	—>	—>				
3.9	Autopilot/letový povelový přístroj	P	—>	—>				
3.10	Zařízení pro signalizaci nebo zabránění přetažení a zařízení ke zvýšení stability	P	—>	—>				
3.11	Meteorologický radar, radiovýškoměr, odpovídač, systém signalizace nebezpečné blízkosti země (pokud je vestavěn)	P	—>	—>				
3.12	Systém přistávacího zařízení	P	—>	—>				
3.13	Pomocná energetická jednotka (APU)	P	—>	—>				
3.14	Radiostanice, navigační zařízení a přístroje, systém pro řízení letu	P	—>	—>				
3.15	Systém vztlkových klapek	P	—>	—>				
ODDÍL 4 — Mimořádné a nouzové postupy								
4	Mimořádné a nouzové postupy (mohou být provedeny na FSTD, pokud je pro tento úkol způsobilý)						M	Závazně musejí být vybrány nejméně 3 úlohy z tohoto oddílu

KATEGORIE LETADLA S POHONEM VZTLAKU	PRAKTICKÝ VÝCVIK					ZKOUŠKA DOVED- NOSTI NEBO PŘEZKOŠENÍ ODBORNÉ ZPŮSOBI- LOSTI	
	Obraty/postupy	OTD	FTD	FFS	PL	Obraty/ postupy Parafy instructorů po splnění výcviku	Přezk. na FFS PL Parafy examinátora po ukončení zkoušky
4.1	Požární nácviky, požáry motoru, APU, nákladového prostoru, pilotního prostoru a elektrických zařízení, včetně evakuace, podle toho, co je vhodné	P	—>	—>			
4.2	Kontrola kouře a jeho odstranění	P	—>	—>			
4.3	Vysazení a opakované spuštění motoru (pro tento úkol se nepoužije letadlo), včetně modu přechodů OEI z vrtulníku na letoun a naopak	P	—>	—>			pouze FFS
4.4	Vypouštění paliva (simulované, pokud je vestavěno)	P	—>	—>			
4.5	Střih větru při vzletu/přistání (pro tento úkol se nepoužije letadlo)			P			pouze FFS
4.6	Simulovaná porucha tlaku v kabině / nouzové klesání (pro tento úkol se nepoužije letadlo)	P	—>	—>			pouze FFS
4.7	Událost ACAS (pro tuto úlohu se nesmí použít letadlo)	P	—>	—>			pouze FFS
4.8	Ztráta pracovní schopnosti člena posádky	P	—>	—>			
4.9	Poruchy převodu	P	—>	—>			pouze FFS
4.10	Vybrání pádu (při zapnutém i vypnutém pohonu), nebo zásah po aktivaci zařízení signalizace přetažení v konfiguraci pro stoupání, cestovní let a přiblížení (pro tuto úlohu se nesmí použít letadlo)	P	—>	—>			pouze FFS
4.11	Další nouzové postupy, jak je popsáno v příslušné letové příručce	P	—>	—>			

KATEGORIE LETADLA S POHONEM VZTLAKU	PRAKTICKÝ VÝCVIK					ZKOUŠKA DOVEDNOSTI NEBO PŘEZKOUŠENÍ ODBORNÉ ZPŮSOBILOSTI	
Obraty/postupy					Obraty/ postupy Parafy instructorů po splnění výcviku	Přezk. na	Parafy examinátora po ukončení zkoušky
	OTD	FTD	FFS	PL		FFS PL	
ODDÍL 5 — Postupy letu podle přístrojů (k provedení v IMC nebo v simulovaných IMC)							
5.1 Vzlet podle přístrojů: přechod na let podle přístrojů je požadován co nejdříve poté, co letoun začne být nesený vzduchem	P*	—>*	—>*				
5.1.1 Simulovaná porucha motoru během odletu po dosažení bodu rozhodnutí	P*	—>*	—>*			M*	
5.2 Dodržování odletových a příletových tratí a instrukcí ATC	P*	—>*	—>*			M*	
5.3 Postupy vyčkávání	P*	—>*	—>*				
5.4 Přesná přiblížení s klesáním na relativní výšku rozhodnutí ne menší než 60 m (200 stop)	P*	—>*	—>*				
5.4.1 S ručním řízením bez letového povelového přístroje	P*	—>*	—>*			M* (pouze pro zkoušku dovednosti)	
5.4.2 S ručním řízením s letovým povelovým přístrojem	P*	—>*	—>*				
5.4.3 S použitím autopilota	P*	—>*	—>*				
5.4.4 S ručním řízením, se simulací jednoho nefunkčního motoru; porucha motoru má být simulována v průběhu konečného přiblížení od okamžiku před průletem vnějšího návěstidla (OM) do dosednutí, nebo během celého postupu nezdařeného přiblížení	P*	—>*	—>*			M*	
5.5 Nepřesné přístrojové přiblížení do minimální výšky pro klesání MDA/H	P*	—>*	—>*			M*	
5.6 Průlet se všemi pracujícími motory po dosažení nadmořské výšky rozhodnutí/relativní výšky rozhodnutí nebo minimální nadmořské výšky klesání/minimální relativní výšky klesání	P*	—>*	—>*				

KATEGORIE LETADLA S POHONEM VZTLAKU	PRAKTICKÝ VÝCVIK					ZKOUŠKA DOVEDNOSTI NEBO PŘEZKOUŠENÍ ODBORNÉ ZPŮSOBILOSTI	
Obraty/postupy					Obraty/postupy Parafy instruktorů po splnění výcviku	Přezk. na	Parafy examinátora po ukončení zkoušky
	OTD	FTD	FFS	PL		FFS PL	
5.6.1 Další postupy nezdařeného přiblížení	p*	—>*	—>*				
5.6.2 Průlet se simulací jednoho nepracujícího motoru po dosažení nadmořské výšky rozhodnutí/relativní výšky rozhodnutí nebo minimální nadmořské výšky klesání/minimální relativní výšky klesání	p*					M*	
5.7 Autorotace za IMC s vyrovnáním po obnovení výkonu motoru k přistání na přistávací ploše pouze v modu vrtulníku (pro tento úkol se nepoužije letadlo)	p*	—>*	—>*			M* pouze FFS	
5.8 Vyrovnání z nezvyklých letových poloh (tato úloha závisí na kvalitě FFS)	p*	—>*	—>*			M*	
ODDÍL 6 — Další oprávnění k typové kvalifikaci pro přiblížení podle přístrojů do relativní výšky rozhodnutí menší než 60 m (KAT. II/III)							
6. Další oprávnění k typové kvalifikaci pro přiblížení podle přístrojů do relativní výšky rozhodnutí menší než 60 m (KAT. II/III). Následující obraty a postupy jsou minimální požadavky na výcvik pro povolení přiblížení podle přístrojů do relativní výšky rozhodnutí menší než 60 m (200 stop). Během následujících postupů pro přiblížení podle přístrojů a nezdařených přiblížení musí být použito veškeré vybavení letadla s pohonem vztlaku požadované k typovému osvědčení pro přiblížení podle přístrojů až do DH menší než 60 m (200 stop).							
6.1 Přerušovaný vzlet při minimální schválené dráhové dohlednosti		P	—>			M*	

KATEGORIE LETADLA S POHONEM VZTLAKU	PRAKTICKÝ VÝCVIK					ZKOUŠKA DOVEDNOSTI NEBO PŘEZKOUŠENÍ ODBORNÉ ZPŮSOBILOSTI	
Obraty/postupy					Obraty/postupy Parafy instruktorů po splnění výcviku	Přezk. na	Parafy examinátora po ukončení zkoušky
	OTD	FTD	FFS	PL		FFS PL	
6.2 Přiblížení ILS v simulovaných podmínkách letu podle přístrojů s klesáním do použitelné relativní výšky rozhodnutí, s použitím palubního systému navádění. Musí se dodržovat standardní postupy součinnosti posádky (SOP)		P	—>	—>		M*	
6.3 Průlet po přiblíženích uvedených v 6.2 při dosažení relativní výšky rozhodnutí. Tento výcvik musí rovněž zahrnovat průlet kvůli (simulované) nedostatečné dráhové dohlednosti, střihu větru, odchylce letadla překračující limity pro úspěšné přiblížení a kvůli poruše pozemního/palubního vybavení před dosažením relativní výšky rozhodnutí a průlet se simulovanou poruchou palubního vybavení.		P	—>	—>		M*	
6.4 Přistání s vizuální orientací získanou v relativní výšce rozhodnutí po přiblížení podle přístrojů. Automatické přistání musí být prováděno v závislosti na specifickém palubním systému navádění		P	—>			M*	
ODDÍL 7 — Použití doplňkového vybavení							
7. Použití doplňkového vybavení		P	—>	—>			

E. Specifické požadavky pro kategorii vzducholodí

1. V případě zkoušky dovednosti nebo přezkoušení odborné způsobilosti pro typové kvalifikace pro vzducholodě musejí žadatelé úspěšně absolvovat oddíly 1 až 5 a 6 (je-li to vhodné) zkoušky dovednosti nebo přezkoušení odborné způsobilosti. Pokud žadatel neuspěje ve více než 5 úlohách, musí opakovat celou zkoušku/přezkoušení odborné způsobilosti. Pokud žadatel neuspěje v 5 úlohách nebo méně, opakuje se zkouška nebo přezkoušení pouze z těchto úloh. Jestliže žadatel při opakování zkoušky nebo přezkoušení neuspěje v některé z úloh, včetně úloh, v nichž žadatel uspěl při předchozích pokusech, musí opakovat celou zkoušku nebo přezkoušení znovu. Všechny oddíly zkoušky dovednosti nebo přezkoušení odborné způsobilosti musejí být absolvovány v rozmezí šesti měsíců.

▼B**TOLERANCE LETOVÉ ZKOUŠKY****2. Žadatel musí prokázat schopnost:**

- i) ovládat vzducholoď v rámci jejího omezení,
- ii) provádět všechny obraty plynule a přesně,
- iii) uplatňovat dobrý úsudek a pilotní dovednost,
- iv) uplatňovat letecko-navigační znalosti,
- v) nepřetržitě řídit vzducholoď takovým způsobem, aby o úspěšném výsledku postupu nebo obratu nebyly nikdy pochybnosti,
- vi) pochopit a uplatňovat postupy koordinace posádky a postupy při ztrátě pracovní schopnosti pilota a
- vii) komunikovat účinně s ostatními členy posádky.

3. Při zkoušce se uplatní tato omezení při zohlednění povolených odchylek pro podmínky turbulence, vlastnosti ovládání a výkonnosti použité vzducholoď.**a) Letová omezení IFR:****Výška:**

všeobecně	± 30 m (± 100 stop)
zahájení průletu v relativní výšce rozhodnutí/nadmořské výšce rozhodnutí	+ 15 m/0,00 cm (+ 50 stop/– 0 stop)
minimální relativní výška klesání/nadmořská výška klesání	+ 15 m/0,00 cm (+ 50 stop/– 0 stop)

Sledování dráhy letu:

podle radiových prostředků	± 5°
Přesné přiblížení	odchylka o polovinu rozsahu stupnice, v azimutu a sestupové rovině

Kurz:

běžné činnosti	± 5°
mimořádné činnosti/nouzové situace	± 10°

b) Letová omezení VFR:**Výška:**

všeobecně	± 30 m (± 100 stop)
-----------	---------------------

Kurz:

běžné činnosti	± 5°
mimořádné činnosti/nouzové situace	± 10°

**OBSAH VÝCVIKU / ZKOUŠKY DOVEDNOSTI / PŘEZKOUŠENÍ
ODBORNÉ ZPŮSOBILOSTI****4. Význam následujících symbolů:**

P = Výcvik na funkci velitele letadla nebo druhého pilota a pilota řídicího (PF) a pilota neřídicího (PNF) pro vydání typové kvalifikace podle toho, co je vhodné.

▼B

5. Praktický výcvik se musí provádět alespoň na úrovni výcvikového vybavení označeného symbolem (P), nebo se může provádět na jakékoli vyšší úrovni vybavení označeného šipkou (—>).

6. K označení výcvikového vybavení se používají následující zkratky:

FFS = typový letový simulátor

FTD = letové výcvikové zařízení

OTD = jiné výcvikové zařízení;

As = vzducholodě

a) Žadatelé o zkoušku dovednosti pro vydání typové kvalifikace pro vzducholodě absolvují pouze oddíly 1 až 5 a případně oddíl 6, je-li to vhodné.

b) Žadatelé o prodloužení platnosti nebo obnovu přezkoušení odborné způsobilosti pro typové kvalifikace pro vzducholodě absolvují pouze oddíly 1 až 4 a případně oddíl 6.

c) Úlohy označené (*) se musejí létat pouze podle přístrojů. Pokud tato podmínka není splněna během zkoušky dovednosti nebo přezkoušení odborné způsobilosti, typová kvalifikace bude omezena pouze na VFR.

7. Písmeno „M“, uvedené ve sloupci zkouška dovednosti/přezkoušení odborné způsobilosti, označuje povinnou úlohu.

▼M3

8. Pro praktický výcvik a přezkoušení se musí použít zařízení pro výcvik pomocí letové simulace, jestliže tvoří součást kurzu typové kvalifikace. Pro kurz se berou v úvahu tato hlediska:

a) způsobilost zařízení pro výcvik pomocí letové simulace, jak stanoví příslušné požadavky v části ARA a části ORA;

▼B

b) způsobilosti instruktora.

KATEGORIE VZDUCHOLODĚ	PRAKTICKÝ VÝCVIK					ZKOUŠKA DOVEDNOSTI NEBO PŘEZKOUŠENÍ ODBORNÉ ZPŮSOBILOSTI	
Obraty/postupy					Obraty/ postupy Parafy instruktorů po splnění výcviku	Přezk. na	Parafy examinátora po ukončení zkoušky
	OTD	FTD	FFS	As		FFS As	
ODDÍL 1 — Předletové přípravy a kontroly							
1.1 Předletová prohlídka				P			
1.2 Kontrola pilotního prostoru	P	→	→	→			
1.3 Postupy pro spouštění, kontrola radiového a navigačního vybavení, výběr a nastavení navigačních a komunikačních kmitočtů		P	→	→		M	
1.4 Postupy uvolnění od stožáru a obraty nad zemí			P	→		M	

KATEGORIE VZDUCHO- LODĚ	PRAKTICKÝ VÝCVIK					ZKOUŠKA DOVEDNOSTI NEBO PŘEZKOUŠENÍ ODBORNÉ ZPŮSOBI- LOSTI	
Obraty/postupy					Obraty/ postupy Parafy instructorů po splnění výcviku	Přezk. na	Parafy examinátora po ukončení zkoušky
	OTD	FTD	FFS	As		FFS As	
1.5 Příprava před vzle- tem, postupy a kontroly	P	—>	—>	—>		M	
ODDÍL 2 — Letové obraty a postupy							
2.1 Profil normálních vzletů VFR			P	—>		M	
2.2 Vzlet při simulo- vaném vysazení motoru			P	—>		M	
2.3 Vzlet se zátěží > 0 (těžký vzlet)			P	—>			
2.4 Vzlet se zátěží < 0 (lehký vzlet)			P	—>			
2.5 Normální postupy stoupání			P	—>			
2.6 Stoupání do tlakové výšky			P	—>			
2.7 Rozpoznání tlakové výšky			P	—>			
2.8 Let při tlakové výšce nebo v blízkosti tlakové výšky			P	—>		M	
2.9 Běžné klesání a přiblí- žení			P	—>			
2.10 Profil normálního přistání VFR			P	—>		M	
2.11 Přistání se zátěží > 0 (těžké přistání)			P	—>		M	
2.12 Přistání se zátěží < 0 (lehké přistání)			P	—>		M	
Záměrně nepoužito							

KATEGORIE VZDUCHO- LODĚ	PRAKTICKÝ VÝCVIK					ZKOUŠKA DOVEDNOSTI NEBO PŘEZKOUŠENÍ ODBORNÉ ZPŮSOBI- LOSTI	
Obraty/postupy					Obraty/ postupy Parafy instruktorů po splnění výcviku	Přezk. na	Parafy examinátora po ukončení zkoušky
	OTD	FTD	FFS	As		FFS As	
ODDÍL 3 — Normální a mimořádný provoz těchto systémů a postupů							
3. Normální a mimo- řádný provoz těchto systémů a postupů (může být proveden na FSTD, pokud je pro tento úkol způso- bilý):						M	Závazně musejí být vybrány nejméně 3 úlohy z tohoto oddílu
3.1 Motor	P	→	→	→			
3.2 Přetlakový systém obalu	P	→	→	→			
3.3 Systém celkového a statického tlaku	P	→	→	→			
3.4 Palivový systém	P	→	→	→			
3.5 Elektrický systém	P	→	→	→			
3.6 Hydraulický systém	P	→	→	→			
3.7 Systém řízení letu a vyvážení	P	→	→	→			
3.8 Balonetový systém	P	→	→	→			
3.9 Autopilot/letový povelový přístroj	P	→	→	→			
3.10 Zařízení pro zvýšení stability	P	→	→	→			
3.11 Meteorologický radar, radiovýškoměr, odpovídač, systém signalizace nebez- pečné blízkosti země (pokud je vestavěn)	P	→	→	→			
3.12 Systém přistávacího zařízení	P	→	→	→			
3.13 Pomocná energetická jednotka (APU)	P	→	→	→			

KATEGORIE VZDUCHO- LODĚ	PRAKTICKÝ VÝCVIK					ZKOUŠKA DOVEDNOSTI NEBO PŘEZKOUŠENÍ ODBORNÉ ZPŮSOBI- LOSTI	
Obraty/postupy					Obraty/ postupy Parafy instructorů po splnění výcviku	Přezk. na	Parafy examinátora po ukončení zkoušky
	OTD	FTD	FFS	As		FFS As	
3.14 Radiostanice, navi- gační zařízení a přístroje, systém pro řízení letu	P	—>	—>	—>			
Záměrně nepoužito							
ODDÍL 4 — Mimořádné a nouzové postupy							
4. Mimořádné a nouzové postupy (mohou být provedeny na FSTD, pokud je pro tento úkol způsobilý)						M	Závazně musejí být vybrány nejméně 3 úlohy z tohoto oddílu
4.1 Požární nácviky, požáry motoru, APU, nákladového prostoru, pilotního prostoru a elektric- kých zařízení, včetně evakuace, podle toho, co je vhodné	P	—>	—>	—>			
4.2 Kontrola kouře a jeho odstranění	P	—>	—>	—>			
4.3 Vysazení a opakované spuštění motoru V určité fázi letu, včetně vysazení více motorů	P	—>	—>	—>			
4.4 Ztráta pracovní schopnosti člena posádky	P	—>	—>	—>			
4.5 Poruchy převodovky	P	—>	—>	—>		pouze FFS	
4.6 Jiné nouzové postupy, jak jsou popsány v příslušné letové příručce	P	—>	—>	—>			

KATEGORIE VZDUCHO- LODĚ	PRAKTICKÝ VÝCVIK					ZKOUŠKA DOVEDNOSTI NEBO PŘEZKOUŠENÍ ODBOBNÉ ZPŮSOBI- LOSTI	
Obraty/postupy					Obraty/ postupy Parafy instruktorů po splnění výcviku	Přezk. na	Parafy examinátora po ukončení zkoušky
	OTD	FTD	FFS	As		FFS As	
ODDÍL 5 — Postupy letu podle přístrojů (k provedení v IMC nebo v simulovaných IMC)							
5.1 Vzlet podle přístrojů: přechod na let podle přístrojů je požadován co nejdříve poté, co letoun začne být nesený vzduchem	P*	—>*	—>*	—>*			
5.1.1 Simulovaná porucha motoru během odletu	P*	—>*	—>*	—>*		M*	
5.2 Dodržování odletových a přiletových tratí a instrukcí ATC	P*	—>*	—>*	—>*		M*	
5.3 Postupy vyčkávání	P*	—>*	—>*	—>*			
5.4 Přesná přiblížení s klesáním na relativní výšku rozhodnutí ne menší než 60 m (200 stop)	P*	—>*	—>*	—>*			
5.4.1 S ručním řízením bez letového povelového přístroje	P*	—>*	—>*	—>*		M* (pouze pro zkoušk doved- nosti)	
5.4.2 S ručním řízením s letovým pove- lovým přístrojem	P*	—>*	—>*	—>*			
5.4.3 S použitím autopilota	P*	—>*	—>*	—>*			
5.4.4 S ručním řízením, se simulací jednoho nefunkčního motoru; porucha motoru má být simulována v průběhu konečného přiblížení od okamžiku před průletem vnějšího návěstidla (OM) do dosednutí nebo během celého postupu nezdařeného přiblížení	P*	—>*	—>*	—>*		M*	
5.5 Nepřesné přístrojové přiblížení do mini- mální výšky pro klesání MDA/H	P*	—>*	—>*	—>*		M*	

KATEGORIE VZDUCHO- LODĚ	PRAKTICKÝ VÝCVIK					ZKOUŠKA DOVEDNOSTI NEBO PŘEZKOUŠENÍ ODBORNÉ ZPŮSOBI- LOSTI	
Obraty/postupy					Obraty/ postupy Parafy instruktorů po splnění výcviku	Přezk. na	Parafy examinátora po ukončení zkoušky
	OTD	FTD	FFS	As		FFS As	
5.6 Průlet se všemi pracujícími motory po dosažení nadmořské výšky rozhodnutí/relativní výšky rozhodnutí nebo minimální nadmořské výšky klesání/minimální relativní výšky klesání	P*	—>*	—>*	—>*			
5.6.1 Další postupy nezdařeného přiblížení	P*	—>*	—>*	—>*			
5.6.2 Průlet se simulací jednoho nepracujícího motoru po dosažení nadmořské výšky rozhodnutí/relativní výšky rozhodnutí nebo minimální nadmořské výšky klesání/minimální relativní výšky klesání	P*					M*	
5.7 Vyrovnání z nezvyklých letových poloh (tato úloha záleží na kvalitě FFS)	P*	—>*	—>*	—>*		M*	
ODDÍL 6 — Další oprávnění k typové kvalifikaci pro přiblížení podle přístrojů do relativní výšky rozhodnutí menší než 60 m (KAT. II/III)							
6. Další oprávnění k typové kvalifikaci pro přiblížení podle přístrojů do relativní výšky rozhodnutí menší než 60 m (KAT. II/III). Následující obraty a postupy jsou minimální požadavky na výcvik pro povolení přiblížení podle přístrojů do relativní výšky rozhodnutí menší než 60 m (200 stop). Během následujících postupů pro přiblížení podle přístrojů a nezdařených přiblížení musí být použito veškeré vybavení vzducholodě požadované k typovému osvědčení pro přiblížení podle přístrojů až do relativní výšky rozhodnutí menší než 60 m (6 096,00 cm).							

KATEGORIE VZDUCHO- LODĚ	PRAKTICKÝ VÝCVIK					ZKOUŠKA DOVEDNOSTI NEBO PŘEZKOUŠENÍ ODBORNÉ ZPŮSOBI- LOSTI	
Obraty/postupy					Obraty/ postupy Parafy instructorů po splnění výcviku	Přezk. na	Parafy examinátora po ukončení zkoušky
	OTD	FTD	FFS	As		FFS As	
6.1 Přerušený vzlet při minimální schválené dráhové dohlednosti		P	—>			M*	
6.2 Přiblížení ILS V simulovaných podmínkách letu podle přístrojů s klesáním do použi- telné relativní výšky rozhodnutí s použitím palubního systému navádění. Musí se dodržovat standardní postupy součinnosti posádky (SOP)		P	—>			M*	
6.3 Průlet Po přiblíženích, uvedených v 6.2, při dosažení relativní výšky rozhodnutí. Tento výcvik musí rovněž zahrnovat průlet kvůli (simulo- vané) nedostatečné dráhové dohlednosti, stříhu větru, odchylce letadla překračující limity pro úspěšné přiblížení a kvůli poruše pozemního/ palubního vybavení před dosažením rela- tivní výšky rozhod- nutí, a průlet se simulovanou poru- chou palubního vybavení.		P	—>			M*	
6.4 Přistání S vizuální orientací získanou v relativní výšce rozhodnutí po přiblížení podle přístrojů. Auto- matické přistání musí být prováděno v závislosti na		P	—>			M*	

▼B

KATEGORIE VZDUCHO- LODĚ	PRAKTICKÝ VÝCVIK					ZKOUŠKA DOVEDNOSTI NEBO PŘEZKOUŠENÍ ODBORNÉ ZPŮSOBI- LOSTI	
Obraty/postupy					Obraty/ postupy Parafy instructorů po splnění výcviku	Přezk. na	Parafy examinátora po ukončení zkoušky
	OTD	FTD	FFS	As		FFS As	
specifickém palubním systému navádění							
ODDÍL 7 — Použití doplňkového vybavení							
7. Použití doplňkového vybavení		P	—>				

▼B*PŘÍLOHA II***PODMÍNKY PRO ZMĚNU STÁVAJÍCÍCH VNITROSTÁTNÍCH PRŮKAZŮ ZPŮSOBILOSTI A KVALIFIKACÍ PRO LETOUNY A VRTULNÍKY****A. LETOUNY****1. Průkazy způsobilosti pilota**

Průkaz způsobilosti vydaný členským státem v souladu s vnitrostátními požadavky se změní na průkaz způsobilosti specifikovaný v části FCL, jestliže žadatel:

- a) o průkazy ATPL(A) a CPL(A) splnil formou přezkoušení odborné způsobilosti požadavky na prodloužení platnosti uvedené v části FCL pro typovou/třídní a přístrojovou kvalifikaci odpovídající oprávněním dle průkazu způsobilosti;

▼M3

- b) prokázal znalost příslušných oddílů provozních požadavků a části FCL;

▼B

- c) prokázal jazykovou způsobilost v souladu s článkem FCL.055;

▼M3

- d) splnil požadavky stanovené v této tabulce:

Vnitrostátní průkaz způsobilosti	Celková praxe v leto- vých hodinách	Další požadavky	Nahrazení průkazem způsobilosti podle části FCL a podmínky (kde je použitelné)	Zrušení podmínek	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	
ATPL(A)	> 1 500 jako PIC na vícepilotních letounech	žádné	ATPL(A)	nepoužije se	a)
ATPL(A)	> 1 500 na vícepi- lotních letounech	žádné	podle řádku c) sloupce 4	podle řádku c) sloupce 5	b)
ATPL(A)	> 500 na vícepilot- ních letounech	prokázat znalost plánování a provedení letu podle článku FCL.515	ATPL(A) s typovou kvalifi- kací omezenou na funkci druhého pilota	prokázat schopnost vykonávat funkci PIC podle dodatku 9 části FCL	c)
CPL/IR(A) a absol- vování zkoušky z teoretických znalostí ATPL ICAO v členském státě vydání průkazu způsobilosti		i) prokázat znalost plánování a provedení letu podle článku FCL.310 a čl. FCL.615 písm. b), ii) splnit zbývající požadavky čl. FCL.720.A písm. c)	CPL/IR(A) se započtením teore- tických znalostí ATPL	nepoužije se	d)

▼ **M3**

Vnitrostátní průkaz způsobilosti	Celková praxe v letových hodinách	Další požadavky	Nahrazení průkazem způsobilosti podle části FCL a podmínky (kde je použitelné)	Zrušení podmínek	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	
CPL/IR(A)	> 500 na vícepilotních letounech nebo na jednopilotních letounech ve vícepilotním provozu kategorie letounů sběrné dopravy podle normy CS-23 nebo rovnocenného předpisu v souladu s příslušnými požadavky části CAT a části ORO pro obchodní leteckou dopravu	i) úspěšně absolvovat zkoušku ze znalostí pro ATPL(A) v členském státě vydání průkazu způsobilosti (*), ii) splnit zbývající požadavky čl. FCL.720.A písm. c)	CPL/IR(A) se započtením teoretických znalostí ATPL	nepoužije se	e)
CPL/IR(A)	< 500 jako PIC na jednopilotních letounech	prokázat znalost plánování a provedení letu pro úroveň CPL/IR	podle sloupce 4 řádku f)	získat vícepilotní typovou kvalifikaci v souladu s částí FCL	g)
CPL(A)	> 500 jako PIC na jednopilotních letounech	kvalifikace pro noční lety, je-li použitelné	CPL(A) s typovými/třídními kvalifikacemi omezenými na jednopilotní letouny		h)
CPL(A)	< 500 jako PIC na jednopilotních letounech	i) kvalifikace pro noční lety, je-li použitelné, ii) prokázat znalost plánování a provedení letu podle článku FCL.310	podle sloupce 4 řádku h)		i)
PPL/IR(A)	≥ 75 v souladu s IFR		PPL/IR(A) (přístrojová kvalifikace omezena na PPL)	prokázat znalost provedení a plánování letu podle čl. FCL.615 písm. b)	j)

▼ **M3**

Vnitrostátní průkaz způsobilosti	Celková praxe v letových hodinách	Další požadavky	Nahrazení průkazem způsobilosti podle části FCL a podmínky (kde je použitelné)	Zrušení podmínek	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	
PPL(A)	≥ 70 hodin na letounech	předvést využití radionavigačních prostředků	PPL(A)		k)

(*) Od držitelů průkazů způsobilosti obchodního pilota (CPL), kteří už mají typovou kvalifikaci pro vícepilotní letoun, se nevyžaduje absolvování zkoušky teoretických znalostí pro ATPL(A), pokud pokračují v činnosti na téže typu letounu, ale nesmí se jim započítávat teorie ATPL(A) pro průkaz způsobilosti specifikovaný v části FCL. Jestliže potřebují další typovou kvalifikaci pro odlišný vícepilotní letoun, musejí splnit ustanovení ve sloupci 3 řádku e) bodě i) výše uvedené tabulky.

▼ **B**

2. Osvědčení instruktora

Osvědčení instruktora vydané členským státem v souladu s vnitrostátními požadavky se změní na osvědčení specifikované v části FCL, jestliže žadatel splňuje tyto požadavky:

Vnitrostátní osvědčení nebo oprávnění	Praxe	Další požadavky	Nahrazení osvědčením podle části FCL
(1)	(2)	(3)	(4)
FI(A)/IRI(A)/TRI(A)/CRI(A)	v souladu s požadavky části FCL pro příslušná osvědčení	nepoužije se	FI(A)/IRI(A)/TRI(A)/CRI(A)

3. Osvědčení SFI

Osvědčení SFI vydané členským státem v souladu s vnitrostátními požadavky se změní na osvědčení specifikované v části FCL, jestliže držitel splňuje tyto požadavky:

Vnitrostátní osvědčení	Praxe	Další požadavky	Nahrazení osvědčením podle části FCL
(1)	(2)	(3)	(4)
SFI(A)	> 1 500 hodin jako pilot MPA	i) být alespoň držitelem průkazu způsobilosti CPL, MPL nebo ATPL pro letouny vydaného členským státem, ii) absolvovat objem výcviku na letovém simulátoru ve vhodném kurzu typové kvalifikace zahrnujícím MCC	SFI(A)
SFI(A)	3 roky nedávné praxe jako SFI	absolvovat část výcviku na letovém simulátoru ve vhodném kurzu typové kvalifikace zahrnujícím MCC	SFI(A)

Změna platí nejdéle po dobu tří let. Prodloužení platnosti osvědčení bude podmíněno splněním požadavků stanovených v části FCL.

▼B**4. Osvědčení STI**

Osvědčení STI vydané členským státem v souladu s vnitrostátními požadavky tohoto státu se změní na osvědčení specifikované v části FCL, jestliže držitel splňuje požadavky uvedené v této tabulce:

Vnitrostátní osvědčení	Praxe	Další požadavky	Nahrazení osvědčením
(1)	(2)	(3)	(4)
STI(A)	> 500 hodin jako pilot SPA	i) být alespoň držitelem průkazu způsobilosti vydaného členským státem, ii) absolvovat přezkoušení odborné způsobilosti v souladu s dodatkem 9 části FCL na FSTD odpovídajícím zamýšlenému výcviku	STI(A)
STI(A)	3 roky nedávné praxe jako STI	absolvovat přezkoušení odborné způsobilosti v souladu s dodatkem 9 části FCL na FSTD odpovídající zamýšlené konstrukci	STI(A)

Prodloužení platnosti bude podmíněno splněním požadavků stanovených v části FCL.

B. VRTULNÍKY**1. Průkazy způsobilosti pilota**

Průkaz způsobilosti vydaný členským státem v souladu s vnitrostátními požadavky se změní na průkaz způsobilosti specifikovaný v části FCL, jestliže žadatel:

- a) splnil formou přezkoušení odborné způsobilosti požadavky na prodloužení platnosti uvedené v části FCL pro typovou a přístrojovou kvalifikaci odpovídající oprávněním dle daného průkazu způsobilosti;

▼M3

- b) prokázal znalost příslušných oddílů provozních požadavků a části FCL;

▼B

- c) prokázal jazykovou způsobilost v souladu s článkem FCL.055;

▼M3

- d) splnil požadavky stanovené v této tabulce:

Vnitrostátní průkaz způsobilosti	Celková praxe v leto- vých hodinách	Další požadavky	Nahrazení průkazem způsobilosti podle části FCL a podmínky (kde je použitelné)	Zrušení podmínek	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	
ATPL(H) platná přístrojová kvalifi- kace IR(H)	> 1 000 jako PIC na vícepilotních vrtulnících	žádné	ATPL(H) a přístro- jová kvalifikace	nepoužije se	a)
ATPL(H) bez oprávnění přístro- jové kvalifikace IR(H)	> 1 000 jako PIC na vícepilotních vrtulnících	žádné	ATPL(H)		b)

▼ M3

Vnitrostátní průkaz způsobilosti	Celková praxe v letových hodinách	Další požadavky	Nahrazení průkazem způsobilosti podle části FCL a podmínky (kde je použitelné)	Zrušení podmínek	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	
ATPL(H) platná přístrojová kvalifikace IR(H)	> 1 000 na vícepilotních vrtulnících	žádné	ATPL(H) a přístrojová kvalifikace s typovou kvalifikací omezenou na funkci druhého pilota	prokázat schopnost vykonávat funkci PIC v souladu s dodatkem 9 části FCL	c)
ATPL(H) bez oprávnění přístrojové kvalifikace IR(H)	> 1 000 na vícepilotních vrtulnících	žádné	ATPL(H) s typovou kvalifikací omezenou na funkci druhého pilota	prokázat schopnost vykonávat funkci PIC v souladu s dodatkem 9 části FCL	d)
ATPL(H) platná přístrojová kvalifikace IR(H)	> 500 na vícepilotních vrtulnících	prokázat znalost plánování a provedení letu v souladu s článkem FCL.515 a čl. FCL.615 písm. b)	podle sloupce 4 řádku c)	podle sloupce 5 řádku c)	e)
ATPL(H) bez oprávnění přístrojové kvalifikace IR(H)	> 500 na vícepilotních vrtulnících	podle sloupce 3 řádku e)	podle sloupce 4 řádku d)	podle sloupce 5 řádku d)	f)
CPL/IR(H) a absolvování zkoušky z teoretických znalostí ATPL(H) ICAO v členském státě vydání průkazu způsobilosti		i) prokázat znalost plánování a provedení letu v souladu s článkem FCL.310 a čl. FCL.615 písm. b), ii) splnit zbývající požadavky čl. FCL.720.H písm. b)	CPL/IR(H) se započtením teoretických znalostí, pokud je zkouška z teoretických znalostí ATPL(H) ICAO na úrovni FCL ATPL	nepoužije se	g)
CPL/IR(H)	> 500 na vícepilotních vrtulnících	i) úspěšně absolvovat zkoušku z teoretických znalostí pro ATPL(H) podle části FCL v členském státě vydání průkazu způsobilosti (*), ii) splnit zbývající požadavky čl. FCL.720.H písm. b)	CPL/IR(H) se započtením teoretických znalostí pro ATPL(H) podle části FCL	nepoužije se	h)
CPL/IR(H)	> 500 jako PIC na jednopilotních vrtulnících	žádné	CPL/IR(H) s typovými kvalifikacemi omezenými na jednopilotní vrtulníky	získat vícepilotní typovou kvalifikaci v souladu s částí FCL	i)

▼ M3

Vnitrostátní průkaz způsobilosti	Celková praxe v leto- vých hodinách	Další požadavky	Nahrazení průkazem způsobilosti podle části FCL a podmínky (kde je použitelné)	Zrušení podmínek	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	
CPL/IR(H)	< 500 jako PIC na jednopilotních vrtulnících	prokázat znalost plánování a provedení letu v souladu s článkem FCL.310 a čl. FCL.615 písm. b)	podle sloupce 4 řádku i)		j)
CPL(H)	> 500 jako PIC na jednopilotních vrtulnících	kvalifikace pro noční lety	CPL(H) s typovými kvalifikacemi omezenými na jednopilotní vrtul- níky		k)
CPL(H)	< 500 jako PIC na jednopilotních vrtulnících	kvalifikace pro noční lety – prokázat znalost plánování a provedení letu v souladu s článkem FCL.310	podle sloupce 4 řádku k)		l)
CPL(H) bez kvalifi- kace pro noční lety	> 500 jako PIC na jednopilotních vrtulnících		podle sloupce 4 řádku k) pro denní provoz VFR	získat vícepilotní typovou kvalifi- kaci v souladu s částí FCL a kvali- fikaci pro noční lety	m)
CPL(H) bez kvalifi- kace pro noční lety	< 500 jako PIC na jednopilotních vrtulnících	prokázat znalost plánování a provedení letu v souladu s článkem FCL.310	podle sloupce 4 řádku k) pro denní provoz VFR		n)
PPL/IR(H)	≥ 75 v souladu s IFR		PPL/IR(H) (pří- strojová kvalifi- kace omezena na PPL)	prokázat znalost provedení a pláno- vání letu podle čl. FCL.615 písm. b)	o)
PPL(H)	≥ 75 hodin na vrtulnících	předvést využití radionavigačních prostředků	PPL(H)		p)

(*) Od držitelů průkazů způsobilosti obchodního pilota (CPL), kteří už mají typovou kvalifikaci pro vícepilotní vrtulník, se nevyžaduje absolvování zkoušky teoretických znalostí pro ATPL(H), pokud pokračují v činnosti na témže typu vrtulníku, ale nesmí se jim započítávat teorie ATPL(H) pro průkaz způsobilosti specifikovaný v části FCL. Jestliže potřebují další typovou kvalifikaci pro odlišný vícepilotní vrtulník, musejí splnit ustanovení ve sloupci 3 řádku h) bodě i) výše uvedené tabulky.

▼B**2. Osvědčení instruktora**

Osvědčení instruktora vydané členským státem v souladu s vnitrostátními požadavky se změní na osvědčení specifikované v části FCL, jestliže žadatel splňuje tyto požadavky:

Vnitrostátní osvědčení nebo oprávnění	Praxe	Další požadavky	Nahrazení osvědčením
(1)	(2)	(3)	(4)
FI(H)/IRI(H)/TRI(H)	v souladu s požadavky části FCL pro příslušná osvědčení		FI(H)/IRI(H)/TRI(H)*

Prodloužení platnosti bude podmíněno splněním požadavků stanovených v části FCL.

3. Osvědčení SFI

Osvědčení SFI vydané členským státem v souladu s vnitrostátními požadavky se změní na osvědčení specifikované v části FCL, jestliže držitel splňuje tyto požadavky:

Vnitrostátní osvědčení	Praxe	Další požadavky	Nahrazení osvědčením
(1)	(2)	(3)	(4)
SFI(H)	> 1 000 hodin jako pilot MPH	i) být alespoň držitelem průkazu způsobilosti CPL, MPL nebo ATPL vydaného členským státem ii) absolvovat část výcviku na letovém simulátoru ve vhodném kurzu typové kvalifikace zahrnujícím MCC	SFI(H)
SFI(H)	3 roky praxe jako SFI	absolvovat objem výcviku na letovém simulátoru ve vhodném kurzu typové kvalifikace zahrnujícím MCC	SFI(H)

Prodloužení platnosti bude podmíněno splněním požadavků stanovených v části FCL.

4. Osvědčení STI

Osvědčení STI vydané členským státem v souladu s vnitrostátními požadavky tohoto státu se změní na osvědčení specifikované v části FCL, jestliže držitel splňuje požadavky uvedené v této tabulce:

Vnitrostátní osvědčení	Praxe	Další požadavky	Nahrazení osvědčením
(1)	(2)	(3)	(4)
STI(H)	> 500 hodin jako pilot SPH	i) být alespoň držitelem průkazu způsobilosti vydaného členským státem ii) absolvovat přezkoušení odborné způsobilosti v souladu s dodatkem 9 části FCL na FSTD odpovídajícím zamýšlenému výcviku	STI(H)

▼B

Vnitrostátní osvědčení	Praxe	Další požadavky	Nahrazení osvědčením
(1)	(2)	(3)	(4)
STI(H)	3 roky praxe jako STI	absolvovat přezkoušení odborné způsobilosti v souladu s dodatkem 9 části FCL na FSTD odpovídajícím zamýšlené konstrukci	STI(H)

Prodloužení platnosti osvědčení bude podmíněno splněním požadavků stanovených v části FCL.

▼B*PŘÍLOHA III***PODMÍNKY PRO PŘIJETÍ PRŮKAZŮ ZPŮSOBILOSTI VYDANÝCH
TŘETÍMI ZEMĚMI NEBO JMÉNEM TŘETÍCH ZEMÍ****A. POTVRZENÍ PLATNOSTI PRŮKAZŮ ZPŮSOBILOSTI****Obecná ustanovení****▼M3**

1. Průkaz způsobilosti pilota vydaný v souladu s požadavky přílohy 1 Chicagské úmluvy třetí země může být potvrzen jako platný příslušným úřadem členského státu.

Piloti podají žádost u příslušného úřadu členského státu, ve kterém mají bydliště nebo kde jsou usazeni. V případě, že nemají bydliště na území žádného členského státu, podají žádost příslušnému úřadu členského státu, v němž má provozovatel, pro kterého létají nebo mají v úmyslu létat, své hlavní místo obchodní činnosti, nebo v němž je zapsáno v rejstříku letadlo, na němž létají nebo mají v úmyslu létat.

▼B

2. Lhůta ověření platnosti průkazu způsobilosti nepřesahuje jeden rok, pokud zůstává platný základní průkaz způsobilosti.

Tuto lhůtu může příslušný úřad, který vydal potvrzení platnosti, jedenkrát prodloužit za předpokladu, že během lhůty platnosti pilot požádal o výcvik pro vydání průkazu způsobilosti v souladu s částí FCL nebo tento výcvik podstupuje. Toto prodloužení se provádí na dobu potřebnou pro vydání průkazu způsobilosti v souladu s částí FCL.

Držitelé průkazu způsobilosti přijatého členským státem vykonávají svá oprávnění v souladu s požadavky uvedenými v části FCL.

Průkazy způsobilosti pilota pro obchodní leteckou dopravu a jiné profesionální činnosti

3. Držitel průkazu způsobilosti pro obchodní leteckou dopravu a jiné profesionální činnosti musí:

- a) splnit formou zkoušky dovednosti požadavky na prodloužení platnosti uvedené v části FCL pro typovou nebo třídní kvalifikaci odpovídající oprávněním dle daného průkazu způsobilosti;

▼M3

- b) prokázat získanou znalost příslušných oddílů provozních požadavků a části FCL;

- c) prokázat získané jazykové znalosti v souladu s článkem FCL.055;

▼B

- d) být držitelem platného osvědčení zdravotní způsobilosti 1. třídy vydaného v souladu s částí Zdravotní způsobilost;

▼M3

- e) v případě letounů splnit požadavky na praxi stanovené v této tabulce:

Průkaz způsobilosti	Celková praxe v letových hodinách	Oprávnění	
(1)	(2)	(3)	
ATPL(A)	> 1 500 jako PIC na vicepilotských letounech	jako PIC na vicepilotských letounech v obchodní letecké dopravě	a)
ATPL(A) nebo CPL(A)/IR (*)	> 1 500 jako PIC nebo druhý pilot na vicepilotských letounech podle provozních požadavků	jako druhý pilot na vicepilotských letounech v obchodní letecké dopravě	b)
CPL(A)/IR	> 1 000 jako PIC v obchodní letecké dopravě od získání přístrojové kvalifikace	jako PIC na jednopilotských letounech v obchodní letecké dopravě	c)

▼ **M3**

Průkaz způsobilosti	Celková praxe v letových hodinách	Oprávnění	
(1)	(2)	(3)	
CPL(A)/IR	> 1 000 jako PIC nebo druhý pilot na jednopilotních letounech podle provozních požadavků	jako druhý pilot na jednopilotních letounech v obchodní letecké dopravě podle provozních požadavků	d)
ATPL(A), CPL(A)/IR, CPL(A)	> 700 na letounech jiných než TMG, z toho 200 hodin ve funkci, pro kterou se žádá akceptace, a 50 hodin v této funkci za posledních 12 měsíců	uplatnění oprávnění na letounech v jiném provozu než v rámci obchodní letecké dopravy	e)
CPL(A)	> 1 500 jako PIC v obchodní letecké dopravě včetně 500 hodin provozu vodního letounu	jako PIC na jednopilotních letounech v obchodní letecké dopravě	f)

(*) Držitelé průkazů CPL(A)/IR pro vícepilotní letouny musejí před akceptací prokázat úroveň znalostí ICAO ATPL(A).

▼ **B**

f) v případě vrtulníků splnit požadavky na praxi stanovené v této tabulce:

Průkaz způsobilosti	Celková praxe v letových hodinách	Oprávnění	
(1)	(2)	(3)	
ATPL(H) s platnou přístrojovou kvalifikací	1 000 jako PIC na vícepilotních vrtulnících	jako PIC na vícepilotních vrtulnících v obchodní letecké dopravě podle VFR i IFR	a)
ATPL(H) bez oprávnění přístrojové kvalifikace	1 000 jako PIC na vícepilotních vrtulnících	jako PIC na vícepilotních vrtulnících v obchodní letecké dopravě podle VFR	b)
ATPL(H) s platnou přístrojovou kvalifikací	1 000 jako pilot na vícepilotních vrtulnících	jako druhý pilot na vícepilotních vrtulnících v obchodní letecké dopravě podle VFR i IFR	c)
ATPL(H) bez oprávnění přístrojové kvalifikace	1 000 jako pilot na vícepilotních vrtulnících	jako druhý pilot na vícepilotních vrtulnících v obchodní letecké dopravě podle VFR	d)
CPL(H)/IR (*)	1 000 jako pilot na vícepilotních vrtulnících	jako druhý pilot na vícepilotních vrtulnících v obchodní letecké dopravě	e)
CPL(H)/IR	1 000 jako PIC v obchodní letecké dopravě od získání přístrojové kvalifikace	jako PIC na jednopilotních vrtulnících v obchodní letecké dopravě	f)
ATPL(H) s oprávněním nebo bez oprávnění přístrojové kvalifikace, CPL(H)/IR, CPL(H)	700 na vrtulnících jiných než vrtulnících certifikovaných podle norem CS-27/29 nebo rovnocenných předpisů, z toho 200 hodin ve funkci, pro kterou se žádá akceptace, a 50 hodin v této funkci za posledních 12 měsíců	uplatnění oprávnění na vrtulnících v jiném provozu než v rámci obchodní letecké dopravy	g)

(*) Držitelé průkazů způsobilosti CPL(H)/IR pro vícepilotní vrtulníky musejí před akceptací prokázat úroveň znalostí ICAO ATPL.

▼ B**Průkazy způsobilosti pilota pro neobchodní leteckou dopravu a přístrojovou kvalifikaci**

4. Držitel průkazu způsobilosti soukromého pilota s přístrojovou kvalifikací nebo průkazů CPL a ATPL s přístrojovou kvalifikací, který má v úmyslu vykonávat pouze oprávnění soukromého pilota, musí:
- a) absolvovat zkoušku dovednosti pro přístrojovou kvalifikaci a typovou nebo třídní kvalifikaci odpovídající oprávněním dle daného průkazu způsobilosti v souladu s dodatkem 7 a dodatkem 9 části FCL;
 - b) prokázat získanou znalost právních předpisů v oblasti letectví, leteckého meteorologického kódu, provedení letu a plánování (přístrojové kvalifikace) a lidské výkonnosti;

▼ M3

- c) prokázat získané jazykové znalosti v souladu s článkem FCL.055;

▼ B

- d) být alespoň držitelem platného osvědčení zdravotní způsobilosti 2. třídy vydaného v souladu s přílohou 1 Chicagské úmluvy;
- e) mít minimální praxi alespoň 100 hodin doby letu podle přístrojů ve funkci velitele letadla v příslušné kategorii letadla.

Průkazy způsobilosti pilota pro neobchodní leteckou dopravu bez přístrojové kvalifikace

5. Držitel průkazu způsobilosti soukromého pilota nebo průkazů způsobilosti CPL a ATPL bez přístrojové kvalifikace, který má v úmyslu vykonávat pouze oprávnění soukromého pilota, musí:
- a) prokázat získanou znalost právních předpisů v oblasti letectví a lidské výkonnosti;
 - b) absolvovat zkoušku dovednosti PPL, jak je stanoveno v části FCL;
 - c) splnit příslušné požadavky uvedené v části FCL pro vydání typové nebo třídní kvalifikace odpovídající oprávněním dle daného průkazu způsobilosti;
 - d) být alespoň držitelem osvědčení zdravotní způsobilosti 2. třídy vydaného v souladu s přílohou 1 Chicagské úmluvy;
 - e) prokázat získanou jazykovou způsobilost v souladu s článkem FCL.055;
 - f) mít minimální praxi alespoň 100 hodin ve funkci pilota v příslušné kategorii letadla.

Potvrzení platnosti průkazů způsobilosti pilota pro konkrétní úkoly s omezeným trváním

6. Aniž jsou dotčena ustanovení předchozích odstavců, v případě výrobních letů mohou členské státy akceptovat průkaz způsobilosti vydaný v souladu s přílohou 1 Chicagské úmluvy třetí zemi na dobu maximálně 12 měsíců pro konkrétní úkoly s omezeným trváním, jako např. cvičné lety před prvním nástupem do služby, předvádění, technických přeletů nebo zkušebních letů, pokud žadatel splňuje tyto požadavky:
- a) je držitelem příslušného průkazu způsobilosti a osvědčení zdravotní způsobilosti a příslušných kvalifikací nebo způsobilostí vydaných v souladu s přílohou 1 Chicagské úmluvy;

▼ M3

- b) je v přímém nebo nepřímém pracovním poměru uzavřeném s výrobcem letadel.

▼B

V tomto případě jsou oprávnění držitele omezena na výkon letového výcviku a zkoušek pro první vydání typových kvalifikací, dozor nad prvními lety pilotů provozovatele na trati, dodávkové nebo technické přelety, úvodní lety na trati a předváděcí nebo zkušební lety.

B. ZMĚNA PRŮKAZŮ ZPŮSOBILOSTI**▼M3**

1. Průkaz PPL/BPL/SPL, CPL nebo ATPL vydaný v souladu s požadavky přílohy 1 Chicagské úmluvy třetí zemí může příslušný úřad členského státu změnit na průkaz způsobilosti PPL/BPL/SPL podle části FCL s jednopilotní třídní nebo typovou kvalifikací.

▼B

2. Držitel průkazu způsobilosti musí splňovat tyto minimální požadavky pro příslušnou kategorii letadla:
 - a) vykonat písemnou zkoušku z právních předpisů v oblasti leteckého provozu a lidské výkonnosti;
 - b) absolvovat zkoušku dovednosti PPL, BPL případně SPL, jak je stanoveno v části FCL;
 - c) splňovat požadavky pro vydání příslušné třídní nebo typové kvalifikace stanovené v hlavě H;
 - d) být alespoň držitelem osvědčení zdravotní způsobilosti 2. třídy vydaného v souladu s částí Zdravotní způsobilost;
 - e) prokázat získanou jazykovou způsobilost v souladu s článkem FCL.055;
 - f) absolvovat alespoň 100 hodin doby letu ve funkci pilota.

C. AKCEPTACE TŘÍDNÍ A TYPOVÉ KVALIFIKACE

1. Platná třídní nebo typová kvalifikace uvedená v průkazu způsobilosti vydaném třetí zemí může být uvedena v průkazu způsobilosti podle části FCL, jestliže žadatel:
 - a) a) splňuje požadavky na praxi a náležitosti pro vydání platné typové nebo třídní kvalifikace v souladu s částí FCL;
 - b) úspěšně absolvuje příslušné zkoušky dovednosti pro vydání platné typové nebo třídní kvalifikace v souladu s částí FCL;
 - c) v současnosti létá;
 - d) absolvoval alespoň:
 - i) pro třídní kvalifikace pro letoun 100 hodin letové praxe ve funkci pilota na dané třídě letounů;
 - ii) pro typové kvalifikace pro letoun 500 hodin letové praxe ve funkci pilota na daném typu letounů,
 - iii) pro jednomotorové vrtulníky s maximální povolenou vzletovou hmotností 3 175 kg 100 hodin praxe ve funkci pilota na daném typu vrtulníků,
 - iv) pro všechny ostatní vrtulníky 350 hodin letové praxe ve funkci pilota na dané třídě vrtulníků.

▼B*PŘÍLOHA IV***[ČÁST MED]****HLAVA A****OBEČNÉ POŽADAVKY***ODDÍL 1**Obecná ustanovení***MED.A.001 Příslušný úřad**

Pro účely této části se příslušným úřadem rozumí:

- a) v případě leteckolékařských center:
 - 1) úřad určený členským státem, ve kterém má leteckolékařské centrum hlavní místo obchodní činnosti;
 - 2) nachází-li se leteckolékařské centrum ve třetí zemi, agentura;
- b) v případě určených leteckých lékařů:
 - 1) úřad určený členským státem, ve kterém mají určení letečtí lékaři hlavní místo praxe;
 - 2) nachází-li se hlavní místo praxe určeného leteckého lékaře ve třetí zemi, úřad určený členským státem, ve kterém určený letecký lékař žádá o vydání osvědčení určeného leteckého lékaře;
- c) v případě všeobecných praktických lékařů úřad určený členským státem, jemuž všeobecný praktický lékař oznamuje svou činnost;
- d) v případě zaměstnaneckých lékařů posuzujících zdravotní způsobilost palubních průvodčích úřad určený členským státem, jemuž zaměstnanecký lékař oznamuje svou činnost.

MED.A.005 Oblast působnosti

Tato část stanoví požadavky na:

- a) vydání, platnost, prodloužení platnosti a obnovu osvědčení zdravotní způsobilosti nezbytného pro výkon práv udělených průkazem způsobilosti pilota nebo pilota-žáka;
- b) zdravotní způsobilost palubních průvodčích;
- c) osvědčování určených leteckých lékařů a dále
- d) kvalifikaci všeobecných praktických lékařů a zaměstnaneckých lékařů.

MED.A.010 Definice

Pro účely této části se rozumí:

- „schváleným lékařským závěrem“ závěr, k němuž po konzultaci s odborníky na letový provoz, popřípadě s jinými odborníky dospěl jeden nebo více odborných lékařů přijatelných k danému případu pro úřad vydávající průkazy způsobilosti na základě objektivních a nediskriminačních kritérií,
- „posouzením“ závěr týkající se zdravotní způsobilosti osoby vycházející z vyhodnocení anamnézy a/nebo leteckolékařských prohlídek dané osoby, jak vyžaduje tato část, popřípadě dalších prohlídek a/nebo testů, mimo jiné včetně EKG, měření krevního tlaku, krevních testů a rentgenu,

▼B

- „bezpečným rozeznáváním barev“ schopnost žadatele snadno rozlišit barvy používané při letové navigaci a správně identifikovat barevná světla používaná v letectví,
- „očním specialistou“ oftalmolog nebo specialista na péči o zrak s kvalifikací v optometrii a s výcvikem k rozpoznání patologických stavů,
- „prohlídkou“ zkoumání pohledem, pohmatem, poklepem, poslechem nebo jiný způsob vyšetření zejména za účelem stanovení diagnózy choroby,
- „vyšetřením“ posouzení podezření na patologický stav žadatele prostřednictvím prohlídek a testů za účelem ověření dostatečného nebo nedostatečného zdravotního stavu,
- „úřadem vydávajícím průkazy způsobilosti“ příslušný úřad členského státu, který vydal průkaz způsobilosti nebo ve kterém osoba žádá o vydání průkazu způsobilosti, nebo pokud osoba zatím nepožádala o vydání průkazu způsobilosti, příslušný úřad určený v souladu s touto částí,
- „omezením“ podmínka uvedená v osvědčení zdravotní způsobilosti, průkazu způsobilosti nebo v lékařské zprávě vydávané palubním průvodčím, která musí být splněna během výkonu práv udělených průkazem způsobilosti nebo osvědčením palubních průvodčích,
- „refrakční vadou“ odchylka od emetropie měřená v dioptriích v nejvíce ametropickém meridiánu, měřená standardními metodami.

MED.A.015 Lékařské tajemství

Všechny osoby zapojené do lékařských prohlídek, posuzování a osvědčování zajistí, aby bylo po celou dobu dodržováno lékařské tajemství.

MED.A.020 Snížení zdravotní způsobilosti

- a) Držitelé průkazů způsobilosti nesmějí vykonávat práva udělená jejich průkazem způsobilosti a příslušnými kvalifikacemi ani osvědčeními, pokud:
 - 1) jsou si vědomi jakéhokoli snížení své zdravotní způsobilosti, které by mohlo vyvolat jejich neschopnost tato práva bezpečně vykonávat;
 - 2) užívají jakékoli předepsané nebo nepředepsané léky, které by mohly narušit bezpečný výkon práv udělených příslušným průkazem způsobilosti;
 - 3) podstupují jakoukoli léčbu, chirurgický zákrok nebo jiné ošetření, které by mohly narušit bezpečnost letu.
- b) Držitelé průkazu způsobilosti musí navíc bez zbytečného odkladu požádat o leteckolékařskou radu, pokud:
 - 1) prodělali chirurgickou operaci nebo invazivní výkon;
 - 2) začali pravidelně užívat jakékoli léky;
 - 3) utrpěli vážné poranění způsobující neschopnost vykonávat práci člena letové posádky;
 - 4) trpí vážnou nemocí způsobující neschopnost vykonávat práci člena letové posádky;
 - 5) otěhotní;
 - 6) byli hospitalizováni nebo přijati k ambulantnímu ošetření;
 - 7) musí začít používat korekční čočky.

▼B

c) V těchto případech:

1) držitelé osvědčení zdravotní způsobilosti 1. a 2. třídy požádají o radu leteckolékařské centrum nebo určeného leteckého lékaře. Leteckolékařské centrum nebo určený letecký lékař posoudí zdravotní způsobilost držitelů průkazu způsobilosti a rozhodne, zda jsou způsobilí začít znovu vykonávat svá práva;

2) držitelé osvědčení zdravotní způsobilosti pro průkaz LAPL požádají o radu leteckolékařské centrum nebo určeného leteckého lékaře nebo všeobecného praktického lékaře, který osvědčení zdravotní způsobilosti podepsal. Leteckolékařské centrum, určený letecký lékař nebo všeobecný praktický lékař posoudí zdravotní způsobilost držitelů průkazu způsobilosti a rozhodne, zda jsou způsobilí začít znovu vykonávat svá práva.

d) Palubní průvodčí nesmějí plnit své povinnosti v letadle, popřípadě nesmějí vykonávat práva udělená jejich osvědčením palubních průvodčích, pokud jsou si vědomi jakéhokoli snížení své zdravotní způsobilosti, které by mohlo vyvolat jejich neschopnost plnit své bezpečnostní povinnosti a úkoly.

e) Nastanou-li zdravotní okolnosti uvedené v písm. b) bodě 1) až 5), palubní průvodčí bez prodlení požádají o radu určeného leteckého lékaře, leteckolékařské centrum, popřípadě zaměstnaneckého lékaře. Určený letecký lékař, leteckolékařské centrum nebo zaměstnanecký lékař posoudí zdravotní způsobilost palubních průvodčích a rozhodne, zda jsou způsobilí začít znovu plnit své bezpečnostní povinnosti.

MED.A.025 Povinnosti leteckolékařského centra, určeného leteckého lékaře, všeobecného praktického lékaře a zaměstnaneckého lékaře

a) Při provádění lékařských prohlídek a/nebo posouzení leteckolékařské centrum, určený letecký lékař, všeobecný praktický lékař nebo zaměstnanecký lékař:

1) zajistí, aby komunikace s danou osobou mohla být navázána bez jazykových bariér;

2) informuje osobu o důsledcích uvedení neúplných, nepřesných nebo nepravdivých prohlášení v její anamnéze.

b) Po provedení leteckolékařských prohlídek a/nebo posouzení leteckolékařské centrum, určený letecký lékař, všeobecný praktický lékař a zaměstnanecký lékař:

1) informuje osobu, zda je způsobilá, nezpůsobilá nebo zda posouzení její způsobilosti postupuje úřadu vydávajícímu průkazy způsobilosti, leteckolékařskému centru, popřípadě určenému leteckému lékaři;

2) informuje osobu o veškerých omezeních, která mohou omezit letecký výcvik nebo práva udělená průkazem způsobilosti, popřípadě osvědčením palubních průvodčích;

3) pokud byla osoba posouzena jako nezpůsobilá, informuje ji o jejím právu na druhé přezkoumání a dále

4) v případě žadatelů o osvědčení zdravotní způsobilosti poskytne úřadu vydávajícímu průkazy způsobilosti bez zbytečného odkladu podepsanou nebo elektronicky ověřenou zprávu, která bude obsahovat výsledek posouzení a kopii osvědčení zdravotní způsobilosti.

c) Leteckolékařská centra, určení letečtí lékaři, všeobecní praktičtí lékaři a zaměstnanečtí lékaři vedou podrobné záznamy o lékařských prohlídkách a posouzeních provedených v souladu s touto částí a o jejich výsledcích v souladu s vnitrostátními právními předpisy.

d) Je-li to nutné pro účely osvědčení zdravotní způsobilosti a/nebo dohledu, leteckolékařská centra, určení letečtí lékaři, všeobecní praktičtí lékaři a zaměstnanečtí lékaři předloží posuzujícímu lékaři příslušného úřadu na vyžádání všechny leteckolékařské záznamy a zprávy a veškeré další příslušné informace.

▼B*ODDÍL 2**Požadavky na osvědčení zdravotní způsobilosti***MED.A.030 Osvědčení zdravotní způsobilosti**

- a) Pilot-žák nesmí provést samostatný let, dokud nezíská osvědčení zdravotní způsobilosti požadované pro příslušný průkaz způsobilosti.
- b) Žadatelé o průkaz způsobilosti pilota lehkých letadel (LAPL) a jeho držitelé musí být alespoň držiteli osvědčení zdravotní způsobilosti pro průkaz LAPL.
- c) Žadatelé o průkaz způsobilosti soukromého pilota (PPL), průkaz způsobilosti pilota kluzáků (SPL) nebo průkaz způsobilosti pilota balónů (BPL) musí být držiteli osvědčení zdravotní způsobilosti alespoň 2. třídy.
- d) Žadatelé o průkaz SPL nebo BPL a jejich držitelé zapojení do obchodních letů kluzákem nebo balónem musí být držiteli osvědčení zdravotní způsobilosti alespoň 2. třídy.
- e) Jestliže se do průkazu PPL nebo LAPL doplňuje kvalifikace pro let v noci, musí držitel průkazu způsobilosti bezpečně rozeznávat barvy.
- f) Žadatelé o průkaz způsobilosti obchodního pilota (CPL), průkaz způsobilosti pilota ve vícečlenné posádce (MPL) nebo průkaz způsobilosti dopravního pilota (ATPL) a jejich držitelé musí být držiteli osvědčení zdravotní způsobilosti 1. třídy.
- g) Jestliže se do průkazu PPL doplňuje přístrojová kvalifikace, musí držitel průkazu způsobilosti podstoupit prohlídky pomocí tónové audiometrie čistými tóny v souladu s četností a normami požadovanými pro držitele osvědčení zdravotní způsobilosti 1. třídy.
- h) Držitel průkazu způsobilosti nesmí být nikdy držitelem více než jednoho osvědčení zdravotní způsobilosti vydaného podle této části.

MED.A.035 Žádost o osvědčení zdravotní způsobilosti

- a) Žádosti o osvědčení zdravotní způsobilosti musí mít podobu stanovenou příslušným úřadem.
- b) Žadatelé o osvědčení zdravotní způsobilosti musí leteckolékařskému centru, určenému leteckému lékaři, popřípadě všeobecnému praktickému lékaři poskytnout:
 - 1) průkaz totožnosti;
 - 2) podepsané prohlášení:
 - i) o skutečnostech zdravotní povahy týkajících se jejich anamnézy,
 - ii) o tom, zda již dříve podstoupili prohlídku pro osvědčení zdravotní způsobilosti, a pokud ano, kdo prohlídku provedl a s jakým výsledkem,
 - iii) o tom, zda již někdy byli posouzeni jako nezpůsobilí nebo jim bylo pozastaveno či nebo zrušeno osvědčení zdravotní způsobilosti.
- c) Při podávání žádosti o prodloužení platnosti nebo obnovu osvědčení zdravotní způsobilosti musí žadatelé osvědčení zdravotní způsobilosti předložit leteckolékařskému centru, určenému leteckému lékaři nebo všeobecnému praktickému lékaři před provedením příslušných prohlídek.

MED.A.040 Vydání, prodloužení platnosti a obnova osvědčení zdravotní způsobilosti

- a) Osvědčení zdravotní způsobilosti je vydáno, prodlouženo nebo obnoveno až poté, co jsou provedeny požadované lékařské prohlídky a/nebo posouzení a žadatel je posouzen jako způsobilý.
- b) První vydání
 - 1) Osvědčení zdravotní způsobilosti 1. třídy vydává leteckolékařské centrum.

▼B

- 2) Osvědčení zdravotní způsobilosti 2. třídy vydává leteckolékařské centrum nebo určený letecký lékař.
 - 3) Osvědčení zdravotní způsobilosti pro průkaz LAPL vydává leteckolékařské centrum, určený letecký lékař nebo – umožňují-li to vnitrostátní právní předpisy členského státu, v němž byl průkaz způsobilosti vydán – všeobecný praktický lékař.
- c) Prodloužení platnosti a obnova
- 1) Osvědčení zdravotní způsobilosti 1. a 2. třídy prodlužuje nebo obnovuje leteckolékařské centrum nebo určený letecký lékař.
 - 2) Osvědčení zdravotní způsobilosti pro průkaz LAPL prodlužuje nebo obnovuje leteckolékařské centrum, určený letecký lékař nebo – umožňují-li to vnitrostátní právní předpisy členského státu, v němž byl průkaz způsobilosti vydán – všeobecný praktický lékař.
- d) Leteckolékařské centrum, určený letecký lékař nebo všeobecný praktický lékař vydá, prodlouží nebo obnoví osvědčení zdravotní způsobilosti, pouze pokud:
- 1) žadatel předloží úplnou anamnézu, a vyžaduje-li to leteckolékařské centrum, určený letecký lékař nebo všeobecný praktický lékař, výsledky lékařských prohlídek a testů provedených lékařem žadatele nebo jakýmkoli odborným lékařem a dále
 - 2) leteckolékařské centrum, určený letecký lékař nebo všeobecný praktický lékař provedli leteckolékařské posouzení na základě lékařských prohlídek a testů požadovaných pro příslušné osvědčení zdravotní způsobilosti s cílem ověřit, zda žadatel splňuje všechny příslušné požadavky této části.
- e) Určený letecký lékař, leteckolékařské centrum nebo úřad vydávající průkazy způsobilosti, je-li posouzení způsobilosti žadatele tomuto úřadu postoupeno, může požadovat, aby žadatel před vydáním, prodloužením platnosti nebo obnovou osvědčení zdravotní způsobilosti podstoupil další lékařské prohlídky a vyšetření, je-li k tomu klinická indikace.
- f) Úřad vydávající průkazy způsobilosti může osvědčení zdravotní způsobilosti vydat, popřípadě znovu vydat, jestliže:
- 1) je případ tomuto úřadu postoupen;
 - 2) zjistil, že je nezbytné opravit údaje uvedené v osvědčení.

MED.A.045 Platnost, prodloužení platnosti a obnova osvědčení zdravotní způsobilosti**a) Platnost**

- 1) Osvědčení zdravotní způsobilosti 1. třídy jsou platná po dobu dvanácti měsíců.
- 2) Doba platnosti osvědčení zdravotní způsobilosti 1. třídy se zkracuje na šest měsíců u držitelů průkazu způsobilosti, kteří:
 - i) jsou zapojeni do jednopilotních letů v obchodní letecké dopravě s cestujícími na palubě a dosáhli věku 40 let,
 - ii) dosáhli věku 60 let.
- 3) Osvědčení zdravotní způsobilosti 2. třídy jsou platná po dobu:
 - i) 60 měsíců, dokud držitel průkazu způsobilosti nedosáhne věku 40 let. Osvědčení zdravotní způsobilosti vydané před dosažením věku 40 let pozbývá platnosti, jakmile držitel průkazu způsobilosti dosáhne věku 42 let,
 - ii) 24 měsíců mezi 40. a 50. rokem věku. Osvědčení zdravotní způsobilosti vydané před dosažením věku 50 let pozbývá platnosti, jakmile držitel průkazu způsobilosti dosáhne věku 51 let, a dále
 - iii) dvanácti měsíců po dosažení věku 50 let.

▼B

4) Osvědčení zdravotní způsobilosti pro průkaz LAPL jsou platná po dobu:

i) 60 měsíců, dokud držitel průkazu způsobilosti nedosáhne věku 40 let. Osvědčení zdravotní způsobilosti vydané před dosažením věku 40 let pozbývá platnosti, jakmile držitel průkazu způsobilosti dosáhne věku 42 let,

ii) 24 měsíců po dosažení věku 40 let.

5) Doba platnosti osvědčení zdravotní způsobilosti, včetně všech souvisejících prohlídek nebo speciálních vyšetření:

i) je dána věkem žadatele v den, kdy lékařská prohlídka probíhá, a dále

ii) počítá se ode dne lékařské prohlídky v případě prvního vydání a obnovy a ode dne skončení platnosti předchozího osvědčení zdravotní způsobilosti v případě prodloužení platnosti.

b) *Prodloužení platnosti*

Prohlídky a/nebo posouzení pro prodloužení platnosti osvědčení zdravotní způsobilosti mohou být provedeny do 45 dnů před datem skončení platnosti osvědčení zdravotní způsobilosti.

c) *Obnova*

1) Pokud držitel osvědčení zdravotní způsobilosti nesplní požadavek písmena b), vyžaduje se prohlídka a/nebo posouzení pro jeho obnovu.

2) V případě osvědčení zdravotní způsobilosti 1. a 2. třídy:

i) pokud osvědčení zdravotní způsobilosti neplatí již déle než dva roky, provede leteckolékařské centrum nebo určený letecký lékař prohlídku pro jeho obnovu až po posouzení leteckolékařských záznamů žadatele,

ii) pokud osvědčení zdravotní způsobilosti neplatí již déle než pět let, uplatní se požadavky na prohlídku pro jeho první vydání a posouzení vychází z požadavků na prodloužení jeho platnosti.

3) V případě osvědčení zdravotní způsobilosti pro průkaz LAPL posoudí leteckolékařské centrum, určený letecký lékař nebo všeobecný praktický lékař anamnézu žadatele a provede leteckolékařskou prohlídku a/nebo posouzení podle části MED.B.095.

MED.A.050 Postoupení posouzení způsobilosti

a) Je-li posouzení způsobilosti žadatele o osvědčení zdravotní způsobilosti 1. a 2. třídy postoupeno úřadu vydávajícímu průkazy způsobilosti podle části MED.B.001, leteckolékařské centrum nebo určený letecký lékař předá tomuto úřadu příslušnou zdravotní dokumentaci.

b) Je-li posouzení způsobilosti žadatele o osvědčení zdravotní způsobilosti pro průkaz LAPL postoupeno určenému leteckému lékaři nebo leteckolékařskému centru podle části MED.B.001, všeobecný praktický lékař předá leteckolékařskému centru nebo určenému leteckému lékaři příslušnou zdravotní dokumentaci.

HLAVA B

POŽADAVKY NA OSVĚDČENÍ ZDRAVOTNÍ ZPŮSOBILOSTI PILOTŮ

ODDÍL 1

Obecná ustanovení

MED.B.001 Omezení osvědčení zdravotní způsobilosti

a) *Omezení osvědčení zdravotní způsobilosti 1. a 2. třídy*

1) Pokud žadatel nesplňuje zcela požadavky na osvědčení zdravotní způsobilosti příslušné třídy, ale pravděpodobně neohrozí bezpečnost letu, leteckolékařské centrum nebo určený letecký lékař:

i) v případě žadatelů o osvědčení zdravotní způsobilosti 1. třídy postoupí rozhodnutí o způsobilosti žadatele úřadu vydávajícímu průkazy způsobilosti, jak je uvedeno v této hlavě,

▼B

- ii) v případě, kdy postoupení úřadu vydávajícímu průkazy způsobilosti není v této hlavě uvedeno, posoudí, zda je žadatel schopen bezpečně plnit své povinnosti s jedním nebo více omezeními uvedenými v osvědčení zdravotní způsobilosti, a podle potřeby vydá osvědčení zdravotní způsobilosti s omezením(i),
 - iii) v případě žadatelů o osvědčení zdravotní způsobilosti 2. třídy posoudí, zda je žadatel schopen bezpečně plnit své povinnosti s jedním nebo více omezeními uvedenými v osvědčení zdravotní způsobilosti, a podle potřeby vydá osvědčení zdravotní způsobilosti s omezením(i) po konzultaci s úřadem vydávajícím průkazy způsobilosti,
 - iv) leteckolékařské centrum nebo určený letecký lékař může prodloužit nebo obnovit osvědčení zdravotní způsobilosti se stejným omezením, aniž by posouzení způsobilosti žadatele postoupil úřadu vydávajícímu průkazy způsobilosti.
- b) *Omezení osvědčení zdravotní způsobilosti pro průkaz LAPL*
- 1) Pokud všeobecný praktický lékař po řádném posouzení anamnézy žadatele dospěje k závěru, že žadatel nesplňuje zcela požadavky na zdravotní způsobilost, postoupí posouzení jeho způsobilosti leteckolékařskému centru nebo určenému leteckému lékaři, s výjimkou případů vyžadujících omezení spojené pouze s používáním korekčních čoček.
 - 2) Pokud je posouzení způsobilosti žadatele o osvědčení zdravotní způsobilosti pro průkaz LAPL postoupeno dále, leteckolékařské centrum nebo určený letecký lékař náležitě přihlédne k části MED.B.095, posoudí, zda je žadatel schopen bezpečně plnit své povinnosti s jedním nebo více omezeními uvedenými v osvědčení zdravotní způsobilosti, a podle potřeby vydá osvědčení zdravotní způsobilosti s omezením(i). Leteckolékařské centrum nebo určený letecký lékař vždy posoudí nutnost omezit pilota v přepravě cestujících (omezení „platné pouze bez cestujících“, OPL).
 - 3) Všeobecný praktický lékař může prodloužit nebo obnovit osvědčení zdravotní způsobilosti pro průkaz LAPL se stejným omezením, aniž by posouzení způsobilosti žadatele postoupil leteckolékařskému centru nebo určenému leteckému lékaři.
- c) Při posuzování nutnosti omezení se zejména zohlední:
- 1) zda je ve schváleném lékařském závěru uvedeno, že za zvláštních okolností je neschopnost žadatele splnit kterýkoli požadavek v číselné nebo jiné hodnotě taková, že výkon práv udělených požadovaným průkazem způsobilosti pravděpodobně neohrozí bezpečnost letu;
 - 2) schopnosti, dovednosti a praxe žadatele související s činností, kterou má vykonávat.
- d) *Kódy provozního omezení*
- 1) Provozní omezení „platné pouze jako kvalifikovaný druhý pilot nebo s kvalifikovaným druhým pilotem“ (OML – Pouze 1. třída)
 - i) Pokud držitel průkazu CPL, ATPL nebo MPL nesplňuje zcela požadavky osvědčení zdravotní způsobilosti 1. třídy a posouzení jeho způsobilosti bylo postoupeno úřadu vydávajícímu průkazy způsobilosti, je nutno posoudit, zda může být osvědčení zdravotní způsobilosti vydáno s omezením OML „platné pouze jako kvalifikovaný druhý pilot nebo s kvalifikovaným druhým pilotem“. Uvedené posouzení provede úřad vydávající průkazy způsobilosti.
 - ii) Držitel osvědčení zdravotní způsobilosti s omezením OML smí řídit letadlo pouze ve vícepilotním provozu, kdy má druhý pilot plnou kvalifikaci pro příslušný typ letadla, nemá omezení OML a dosud nedosáhl věku 60 let.

▼B

- iii) Omezení OML pro osvědčení zdravotní způsobilosti 1. třídy může být uloženo a zrušeno pouze úřadem vydávajícím průkazy způsobilosti.
- 2) Provozní omezení „platné pouze s bezpečnostním pilotem a v letadle s dvojím řízením“ (OSL – Pouze 2. třída a práva udělená průkazem LAPL)
 - i) Držitel osvědčení zdravotní způsobilosti s omezením OSL může řídit letadlo pouze v případě, že na palubě letadla je další pilot plně kvalifikovaný vykonávat funkci velitele letadla příslušné třídy nebo typu, letadlo je vybaveno dvojím řízením a druhý pilot sedí u řízení.
 - ii) Omezení OSL pro osvědčení zdravotní způsobilosti 2. třídy může být uloženo nebo zrušeno leteckolékařským centrem nebo určeným leteckým lékařem po konzultaci s úřadem vydávajícím průkazy způsobilosti.
- 3) Provozní omezení „Platné pouze bez cestujících“ (OPL – Pouze 2. třída a práva udělená průkazem LAPL)
 - i) Držitel osvědčení zdravotní způsobilosti s omezením OPL může řídit letadlo pouze bez cestujících na palubě.
 - ii) Omezení OPL pro osvědčení zdravotní způsobilosti 2. třídy může být uloženo leteckolékařským centrem nebo určeným leteckým lékařem po konzultaci s úřadem vydávajícím průkazy způsobilosti.
 - iii) Omezení OPL v souvislosti s omezením osvědčení zdravotní způsobilosti pro průkaz LAPL může být uloženo leteckolékařským centrem nebo určeným leteckým lékařem.
- e) Držiteli osvědčení zdravotní způsobilosti může být uloženo jakékoli jiné omezení, vyžaduje-li to zajištění bezpečnosti letu.
- f) Jakékoli omezení uložené držiteli osvědčení zdravotní způsobilosti musí být v tomto osvědčení uvedeno.

ODDÍL 2***Lékařské požadavky na osvědčení zdravotní způsobilosti 1. a 2. třídy*****MED.B.005 Obecná ustanovení**

- a) Žadatelé o osvědčení zdravotní způsobilosti nesmějí mít:

- 1) žádnou vrozenou ani získanou abnormitu;
- 2) žádnou aktivní, latentní, akutní ani chronickou nemoc nebo vadu;
- 3) žádné poranění, poškození nebo následek operace;
- 4) žádné účinky nebo vedlejší účinky jakékoli předepsané nebo nepředepsané léčebné, diagnostické nebo preventivní medikace,

jež by mohly přivodit takový stupeň funkční nezpůsobilosti, který by pravděpodobně narušil bezpečný výkon práv udělených příslušným průkazem způsobilosti nebo by mohl způsobit náhlou neschopnost žadatele bezpečně vykonávat práva udělená průkazem způsobilosti.

- b) V případech, kdy je rozhodnutí o zdravotní způsobilosti žadatele o osvědčení zdravotní způsobilosti 1. třídy postoupeno úřadu vydávajícímu průkazy způsobilosti, může tento úřad tímto rozhodnutím pověřit leteckolékařské centrum, s výjimkou případů, kdy je nutné uplatnit omezení OML.
- c) V případech, kdy je rozhodnutí o zdravotní způsobilosti žadatele o osvědčení zdravotní způsobilosti 2. třídy postoupeno úřadu vydávajícímu průkazy způsobilosti, může tento úřad tímto rozhodnutím pověřit leteckolékařské centrum nebo určeného leteckého lékaře, s výjimkou případů, kdy je nutné uplatnit omezení OSL nebo OPL.

▼B**MED.B.010 Kardiovaskulární soustava****a) Prohlídka**

- 1) Standardní 12svodový klidový elektrokardiogram (EKG), včetně vyhodnocení, se provádí z klinické indikace a:
 - i) u osvědčení zdravotní způsobilosti 1. třídy při prohlídce pro první vydání osvědčení zdravotní způsobilosti, poté každých pět let do věku 30 let, každé dva roky do věku 40 let, každoročně do věku 50 let a poté při všech prohlídkách pro prodloužení platnosti nebo obnovu,
 - ii) u osvědčení zdravotní způsobilosti 2. třídy při první prohlídce po dosažení věku 40 let a pak každé dva roky po dosažení věku 50 let.
- 2) Rozšířené kardiovaskulární posouzení je nutné, je-li k tomu klinická indikace.
- 3) U osvědčení zdravotní způsobilosti 1. třídy se rozšířené kardiovaskulární posouzení provádí při prohlídce pro první prodloužení platnosti nebo obnovu po dosažení věku 65 let a následně každé čtyři roky.
- 4) U osvědčení zdravotní způsobilosti 1. třídy je stanovení lipidů v séru, včetně cholesterolu, nutné při prohlídce pro první vydání osvědčení zdravotní způsobilosti a při první prohlídce po dosažení věku 40 let.

b) Kardiovaskulární soustava – obecná ustanovení

- 1) Žadatelé nesmějí trpět žádnou kardiovaskulární poruchou, která by mohla narušit bezpečný výkon práv udělených příslušným průkazem (příslušnými průkazy) způsobilosti.
- 2) Žadatelé o osvědčení zdravotní způsobilosti 1. třídy s kterýmkoli z níže uvedených stavů musí být posouzeni jako nezpůsobilí:
 - i) aneurysma hrudní nebo suprarenální břišní aorty před chirurgickým zákrokem nebo po něm,
 - ii) významné funkční postižení kterékoli ze srdečních chlopní,
 - iii) transplantace srdce nebo srdce/plic.
- 3) Posouzení způsobilosti žadatelů o osvědčení zdravotní způsobilosti 1. třídy s potvrzenou anamnézou nebo diagnózou kteréhokoli z níže uvedených stavů se postoupí úřadu vydávajícímu průkazy způsobilosti:
 - i) nemoc periferních tepen před chirurgickým zákrokem nebo po něm,
 - ii) aneurysma břišní aorty před chirurgickým zákrokem nebo po něm,
 - iii) funkčně nevýznamné postižení srdečních chlopní,
 - iv) podstoupená operace srdeční chlopně,
 - v) postižení perikardu, myokardu nebo endokardu,
 - vi) vrozená srdeční vada před korektivním chirurgickým zákrokem nebo po něm,
 - vii) opakovaná vasovagální synkopa,
 - viii) tepenná nebo žilní trombóza,
 - ix) plicní embolie,
 - x) kardiovaskulární stav vyžadující celkovou antikoagulační léčbu.

▼B

- 4) Způsobnost žadatele o osvědčení zdravotní způsobilosti 2. třídy s potvrzenou diagnózou jednoho ze stavů uvedených výše v bodech 2) a 3) musí dříve, než může být zváženo přiznání způsobilosti, posoudit kardiolog po konzultaci s úřadem vydávajícím průkazy způsobilosti.

c) *Krevní tlak*

- 1) Krevní tlak se zaznamenává při každé prohlídce.
- 2) Krevní tlak žadatele musí být v normálních mezích.
- 3) Žadatelé o osvědčení zdravotní způsobilosti 1. třídy:
 - i) se symptomatickou hypotenzí nebo
 - ii) jejichž krevní tlak při prohlídce trvale překračuje 160 mm Hg u systolického a/nebo 95 mm Hg u diastolického tlaku, při nebo bez léčení,
 musí být posouzeni jako nezpůsobilí.
- 4) Zahájení medikamentózní léčby upravující krevní tlak vyžaduje období dočasného pozastavení osvědčení zdravotní způsobilosti, aby se prokázala nepřítomnost významných vedlejších účinků.

d) *Ischemická choroba srdeční*

- 1) Posouzení způsobilosti žadatelů o osvědčení zdravotní způsobilosti 1. třídy:
 - i) s podezřením na ischemii myokardu,
 - ii) s asymptomatickou mírnou formou ischemické choroby srdeční, která nevyžaduje žádnou antianginální léčbu,
 se postoupí úřadu vydávajícímu průkazy způsobilosti a žadatelé se podrobí kardiologickému vyhodnocení pro vyloučení ischemie myokardu dříve, než může být zváženo přiznání způsobilosti.
- 2) Žadatelé o osvědčení zdravotní způsobilosti 2. třídy s kterýmkoli ze stavů uvedených v bodě 1) se podrobí kardiologickému vyhodnocení dříve, než může být zváženo přiznání způsobilosti.
- 3) Žadatelé s kterýmkoli z níže uvedených stavů musí být posouzeni jako nezpůsobilí:
 - i) ischemie myokardu,
 - ii) symptomatická ischemická choroba srdeční,
 - iii) příznaky ischemické choroby srdeční kontrolované léčbou.
- 4) Žadatelé o první vydání osvědčení zdravotní způsobilosti 1. třídy s anamnézou nebo diagnózou kteréhokoli z následujících stavů musí být posouzeni jako nezpůsobilí:
 - i) ischemie myokardu,
 - ii) infarkt myokardu,
 - iii) revaskularizační zákrok v důsledku ischemické choroby srdeční.
- 5) Žadatelé o osvědčení zdravotní způsobilosti 2. třídy, kteří jsou po infarktu myokardu nebo chirurgickém zákroku v důsledku ischemické choroby srdeční bez příznaků, se musí podrobit kardiologickému vyhodnocení s uspokojivým výsledkem dříve, než může být po konzultaci s úřadem vydávajícím potvrzení způsobilosti zváženo přiznání způsobilosti. Posouzení způsobilosti žadatele o prodloužení platnosti osvědčení zdravotní způsobilosti 1. třídy se postoupí úřadu vydávajícímu průkazy způsobilosti.

▼B**e) Poruchy rytmu/vedení**

1) Posouzení způsobilosti žadatelů o osvědčení zdravotní způsobilosti 1. třídy s významnou poruchou vedení srdečního vzruchu nebo srdečního rytmu, včetně níže uvedených stavů, se postoupí úřadu vydávajícímu průkazy způsobilosti:

i) porucha síňového rytmu, včetně intermitentní nebo stabilizované sinoatriální dysfunkce, fibrilace síní a/nebo flutter a asymptomatické sinusové pauzy,

ii) úplná blokáda levého raménka,

iii) Mobitzův typ atrioventrikulární blokády 2. stupně,

iv) tachykardie širokého a/nebo úzkého komplexu,

v) komorová preexcitace,

vi) asymptomatické prodloužení QT intervalu,

vii) EKG obraz Brugada syndromu.

2) Žadatelé o osvědčení zdravotní způsobilosti 2. třídy s kterýmkoli ze stavů uvedených v bodě 1) se musí podrobit kardiologickému vyhodnocení s uspokojivým výsledkem dříve, než může být po konzultaci s úřadem vydávajícím průkazy způsobilosti zváženo přiznání způsobilosti.

3) Žadatelé s kterýmkoli z těchto onemocnění:

i) částečná blokáda raménka,

ii) úplná blokáda pravého raménka,

iii) stabilní úchylka osy doleva,

iv) asymptomatická sinusová bradykardie,

v) asymptomatická sinusová tachykardie,

vi) asymptomatické izolované uniformní supraventrikulární nebo komorové ektopické komplexy,

vii) atrioventrikulární blokáda 1. stupně,

viii) Mobitzův typ atrioventrikulární blokády 1. stupně

mohou být posouzeni jako způsobilí, pokud není přítomna jiná abnormita a je provedeno kardiologické vyhodnocení s uspokojivým výsledkem.

4) Žadatelé s anamnézou:

i) po oblačním zákroku,

ii) s kardiostimulátorem

se musí podrobit kardiiovaskulárnímu vyhodnocení s uspokojivým výsledkem dříve, než může být zváženo přiznání způsobilosti. Posouzení způsobilosti žadatelů o osvědčení zdravotní způsobilosti 1. třídy se postoupí úřadu vydávajícímu průkazy způsobilosti. Způsobilost žadatelů o osvědčení zdravotní způsobilosti 2. třídy se posoudí po konzultaci s úřadem vydávajícím průkazy způsobilosti.

5) Žadatelé s kterýmkoli z níže uvedených stavů musí být posouzeni jako nezpůsobilí:

i) symptomatické sinoatriální onemocnění,

ii) úplná atrioventrikulární blokáda,

▼B

- iii) symptomatické prodloužení QT intervalu,
- iv) automatický implantabilní defibrilátor,
- v) kardiostimulátor na ochranu proti ventrikulární tachykardii.

MED.B.015 Dýchací soustava

- a) Žadatelé s významným postižením plicní funkce musí být posouzeni jako nezpůsobilí. Přiznání způsobilosti může být zváženo, jakmile je plicní funkce obnovena a je uspokojivá.
- b) U osvědčení zdravotní způsobilosti 1. třídy musí žadatelé podstoupit plicní funkční testy při vstupní prohlídce a při klinické indikaci.
- c) U osvědčení zdravotní způsobilosti 2. třídy musí žadatelé podstoupit plicní funkční testy při klinické indikaci.
- d) Žadatelé s anamnézou nebo potvrzenou diagnózou:

- 1) astmatu vyžadujícího medikaci;
- 2) aktivního zánětlivého onemocnění dýchací soustavy;
- 3) aktivní sarkoidózy;
- 4) pneumotoraxu;
- 5) syndromu spánkové apnoe;
- 6) rozsáhlého chirurgického zákroku na hrudníku;
- 7) pneumonektomie

se musí podrobit vyhodnocení funkce dýchací soustavy s uspokojivým výsledkem dříve, než může být zváženo přiznání způsobilosti. Žadatelé s potvrzenou diagnózou stavů uvedených v bodech 3) a 5) se musí podrobit kardiologickému vyhodnocení s uspokojivým výsledkem dříve, než může být zváženo přiznání způsobilosti.

- e) Leteckolékařské posouzení:
 - 1) posouzení způsobilosti žadatelů o osvědčení zdravotní způsobilosti 1. třídy s kterýmkoliv ze stavů uvedených v písmeni d) výše se postoupí úřadu vydávajícímu průkazy způsobilosti;
 - 2) způsobilost žadatelů o osvědčení zdravotní způsobilosti 2. třídy s kterýmkoliv ze stavů uvedených v písmeni d) výše se posoudí po konzultaci s úřadem vydávajícím průkazy způsobilosti.
- f) Žadatelé o osvědčení zdravotní způsobilosti 1. třídy, kteří podstoupili úplnou pneumonektomii, musí být posouzeni jako nezpůsobilí.

MED.B.020 Trávicí soustava

- a) Žadatelé nesmějí trpět žádnou funkční ani organickou nemocí gastrointestinálního traktu nebo jeho připojených orgánů, která by mohla narušit bezpečný výkon práv udělených příslušným průkazem (příslušnými průkazy) způsobilosti.
- b) Žadatelé s jakýmkoli následky onemocnění nebo chirurgického zákroku na jakékoli části trávicího traktu nebo jeho připojených orgánech, které by mohly způsobit zdravotní selhání za letu, zejména jakákoli překážka způsobená zúžením nebo stlačením, musí být posouzeni jako nezpůsobilí.
- c) Žadatelé nesmějí mít žádnou hernii, která by mohla vyvolat příznaky zdravotního selhání.

▼B

d) Žadatelé s poruchami gastrointestinální soustavy, včetně:

- 1) opakující se dyspeptické poruchy vyžadující medikaci;
- 2) pankreatitidy;
- 3) symptomatických žlučových kamenů;
- 4) potvrzené diagnózy nebo anamnézy chronického zánětlivého onemocnění střeva;
- 5) prodělaného chirurgického zákroku na trávicím traktu nebo jeho připojených orgánech, včetně totální nebo částečné excize nebo úpravy kteréhokoli z těchto orgánů,

musí být posouzeni jako nezpůsobilí. Přiznání způsobilosti může být zváženo po úspěšné léčbě nebo úplném zotavení po chirurgickém zákroku a pod podmínkou gastroenterologického vyhodnocení s uspokojivým výsledkem.

e) Leteckolékařské posouzení:

- 1) posouzení způsobilosti žadatelů o osvědčení zdravotní způsobilosti 1. třídy s diagnózou stavů uvedených v bodech 2), 4) a 5) se postoupí úřadu vydávajícímu průkazy způsobilosti;
- 2) způsobilost žadatelů o osvědčení zdravotní způsobilosti 2. třídy s pankreatitidou se posoudí po konzultaci s úřadem vydávajícím průkazy způsobilosti.

MED.B.025 Systémy přeměny látek a endokrinní systémy

a) Žadatelé nesmějí trpět žádnou funkční ani organickou poruchou přeměny látek, výživy nebo endokrinní poruchou, která by mohla narušit bezpečný výkon práv udělených příslušným průkazem (příslušnými průkazy) způsobilosti.

b) Žadatelé s dysfunkcí přeměny látek, výživy nebo endokrinní dysfunkcí mohou být posouzeni jako způsobilí, pokud se prokáže, že jejich stav je stabilizovaný, a výsledky leteckolékařského vyhodnocení jsou uspokojivé.

c) *Cukrovka*

- 1) Žadatelé s cukrovkou vyžadující podávání insulínu musí být posouzeni jako nezpůsobilí.
- 2) Žadatelé s cukrovkou nevyžadující podávání insulínu mohou být posouzeni jako způsobilí, prokáže-li se, že hladina cukru je pod kontrolou.

d) Leteckolékařské posouzení:

- 1) posouzení způsobilosti žadatelů o osvědčení zdravotní způsobilosti 1. třídy vyžadujících pro kontrolu hladiny cukru jinou medikaci než insulín se postoupí úřadu vydávajícímu průkazy způsobilosti;
- 2) způsobilost žadatelů o osvědčení zdravotní způsobilosti 2. třídy vyžadujících pro kontrolu hladiny cukru jinou medikaci než insulín se posoudí po konzultaci s úřadem vydávajícím průkazy způsobilosti.

MED.B.030 Hematologie

a) Žadatelé nesmějí trpět žádnou hematologickou chorobou, která by mohla narušit bezpečný výkon práv udělených příslušným průkazem (příslušnými průkazy) způsobilosti.

b) U osvědčení zdravotní způsobilosti 1. třídy musí být hemoglobin stanoven při každé prohlídce pro vydání osvědčení zdravotní způsobilosti.

c) Žadatelé s hematologickým stavem, jako jsou:

- 1) koagulační, hemoragické nebo trombotické poruchy;

▼B

- 2) chronická leukémie,

mohou být posouzeni jako způsobilí na základě leteckolékařského vyhodnocení s uspokojivým výsledkem.

- d) Leteckolékařské posouzení:

- 1) posouzení způsobilosti žadatelů o osvědčení zdravotní způsobilosti 1. třídy s kterýmkoli ze stavů uvedených v písmeni c) výše se postoupí úřadu vydávajícímu průkazy způsobilosti;

- 2) způsobilost žadatelů o osvědčení zdravotní způsobilosti 2. třídy s kterýmkoli ze stavů uvedených v písmeni c) výše se posoudí po konzultaci s úřadem vydávajícím průkazy způsobilosti.

- e) Posouzení způsobilosti žadatelů o osvědčení zdravotní způsobilosti 1. třídy s kterýmkoli z níže uvedených hematologických stavů se postoupí úřadu vydávajícímu průkazy způsobilosti:

- 1) abnormální hemoglobin, mimo jiné včetně anémie, polycytémie nebo hemoglobinopatie;

- 2) výrazné zvětšení mízních uzlin;

- 3) zvětšení sleziny.

MED.B.035 Močopohlavní soustava

- a) Žadatelé nesmějí trpět žádnou funkční ani organickou nemocí ledvinového nebo močopohlavního traktu nebo jejich připojených orgánů, která by mohla narušit bezpečný výkon práv udělených příslušným průkazem (příslušnými průkazy) způsobilosti.

- b) Rozbor moče musí být součástí každé leteckolékařské prohlídky. Moč nesmí obsahovat žádné nepřirozené elementy, které by mohly být považovány za patologicky významné.

- c) Žadatelé s jakýmkoli následky nemoci nebo chirurgického zákroku na ledvinách nebo močových cestách, které by mohly způsobit zdravotní selhání, zejména s jakýmkoli uzávěrem způsobeným zúžením nebo kompresí, musí být posouzeni jako nezpůsobilí.

- d) Žadatelé s poruchami močopohlavní soustavy, jako jsou například:

- 1) renální onemocnění;

- 2) jeden nebo více močových kamenů nebo anamnéza renální koliky,

mohou být posouzeni jako způsobilí na základě renálního/urologického vyhodnocení s uspokojivým výsledkem.

- e) Žadatelé, kteří se podrobili většímu chirurgickému zákroku na močovém ústrojí, včetně celkové nebo částečné excize nebo úpravy kteréhokoli jeho orgánu, musí být posouzeni jako nezpůsobilí a po úplném zotavení musí projít novým posouzením dříve, než může být zváženo přiznání způsobilosti. Nové posouzení způsobilosti žadatelů o osvědčení zdravotní způsobilosti 1. třídy se postoupí úřadu vydávajícímu průkazy způsobilosti.

MED.B.040 Infekční onemocnění

- a) U žadatelů nesmí být anamnesticky ani klinicky zjištěna diagnóza jakéhokoli infekčního onemocnění, které by mohlo narušit bezpečný výkon práv udělených příslušným průkazem způsobilosti, jehož jsou držiteli.

- b) HIV pozitivní žadatelé mohou být posouzeni jako způsobilí na základě leteckolékařského vyhodnocení s uspokojivým výsledkem. Posouzení způsobilosti žadatelů o osvědčení zdravotní způsobilosti 1. třídy se postoupí úřadu vydávajícímu průkazy způsobilosti.

▼ **B****MED.B.045 Porodnictví a gynekologie**

- a) Žadatelky nesmějí trpět žádnou funkční ani organickou gynekologickou poruchou, která by mohla narušit bezpečný výkon práv udělených příslušným průkazem (příslušnými průkazy) způsobilosti.
- b) Žadatelky, které se podrobily větší gynekologické operaci, musí být posouzeny jako nezpůsobilé až do úplného zotavení.
- c) *Těhotenství*
 - 1) Pokud v případě těhotenství leteckolékařské centrum nebo určený letecký lékař usoudí, že držitelka průkazu způsobilosti je schopná vykonávat svá práva, omezí období platnosti osvědčení zdravotní způsobilosti až do konce 26. týdne gestace. Poté se platnost osvědčení pozastaví až do úplného zotavení po ukončení těhotenství.
 - 2) Držitelky osvědčení zdravotní způsobilosti 1. třídy mohou vykonávat práva udělená jejich průkazy způsobilosti do 26. týdnu gestace pouze s omezením OML. Aniž je v tomto případě dotčeno ustanovení článku MED.B.001, může být omezení OML uloženo a zrušeno leteckolékařským centrem nebo určeným leteckým lékařem.

MED.B.050 Svalová a kosterní soustava

- a) Žadatelé nesmějí mít žádnou vadu kostí, kloubů, svalů nebo šlach, vrozenou nebo získanou, která by mohla narušit bezpečný výkon práv udělených příslušným průkazem (příslušnými průkazy) způsobilosti.
- b) Žadatelé musí mít dostačující sedací výšku, délku paží a holení a svalovou sílu pro bezpečný výkon práv udělených příslušným průkazem (příslušnými průkazy) způsobilosti.
- c) Žadatelé musí mít uspokojivou funkční použitelnost svalové a kosterní soustavy umožňující bezpečný výkon práv udělených příslušným průkazem (příslušnými průkazy) způsobilosti. Způsobilost žadatelů se posoudí po konzultaci s úřadem vydávajícím průkazy způsobilosti.

MED.B.055 Psychiatrie

- a) U žadatelů nesmí být anamnesticky ani klinicky zjištěna diagnóza jakékoli duševní choroby nebo vady, stavu nebo poruchy, akutní nebo chronické, vrozené nebo získané, která by mohla narušit bezpečný výkon práv udělených příslušným průkazem (příslušnými průkazy) způsobilosti.
- b) Žadatelé s duševní poruchou nebo poruchou chování vyvolanou alkoholem nebo jiným užíváním nebo zneužíváním psychotropních látek musí být posouzeni jako nezpůsobilí až do okamžiku, kdy přestanou látky užívat, zotaví se a po úspěšné léčbě podstoupí psychiatrické vyhodnocení s uspokojivým výsledkem. Posouzení způsobilosti žadatelů o osvědčení zdravotní způsobilosti 1. třídy se postoupí úřadu vydávajícímu průkazy způsobilosti. Způsobilost žadatelů o osvědčení zdravotní způsobilosti 2. třídy se posoudí po konzultaci s úřadem vydávajícím průkazy způsobilosti.
- c) Žadatelé s psychiatrickým stavem, jako jsou například:
 - 1) afektivní poruchy;
 - 2) neurotické poruchy;
 - 3) poruchy osobnosti;
 - 4) duševní poruchy a poruchy chování,

se musí podrobit psychiatrickému vyhodnocení s uspokojivým výsledkem dříve, než může být provedeno přiznání způsobilosti.

- d) Žadatelé s anamnézou izolovaných nebo opakovaných činů záměrného sebepoškození musí být posouzeni jako nezpůsobilí. Žadatelé se musí podrobit psychiatrickému vyhodnocení s uspokojivým výsledkem dříve, než může být zváženo přiznání způsobilosti.

▼ B

e) Leteckolékařské posouzení:

- 1) posouzení způsobilosti žadatelů o osvědčení zdravotní způsobilosti 1. třídy s kterýmkoli ze stavů uvedených v písmeni b), c) nebo d) výše se postoupí úřadu vydávajícímu průkazy způsobilosti;
- 2) způsobilost žadatelů o osvědčení zdravotní způsobilosti 2. třídy s kterýmkoli ze stavů uvedených v písmeni b), c) nebo d) výše se posoudí po konzultaci s úřadem vydávajícím průkazy způsobilosti.

f) Žadatelé, u nichž byla anamnesticky nebo klinicky zjištěna diagnóza schizofrenie, schizotypních poruch nebo poruch s bludy, musí být posouzeni jako nezpůsobilí.

MED.B.060 Psychologie

- a) Žadatelé nesmějí mít žádný prokazatelný psychologický deficit, který by mohl narušit bezpečný výkon práv udělených příslušným průkazem (příslušnými průkazy) způsobilosti.
- b) Psychologické vyhodnocení může být vyžadováno jako součást nebo doplněk odborné psychiatrické nebo neurologické prohlídky.

MED.B.065 Neurologie

- a) U žadatelů nesmí být anamnesticky ani klinicky zjištěna diagnóza jakéhokoli neurologického stavu, který by mohl narušit bezpečný výkon práv udělených příslušným průkazem (příslušnými průkazy) způsobilosti.

b) Žadatelé, u nichž byla anamnesticky nebo klinicky zjištěna diagnóza:

- 1) epilepsie;
- 2) opakovaných epizod poruchy vědomí nejisté příčiny,

musí být posouzeni jako nezpůsobilí.

c) Žadatelé, u nichž byla anamnesticky nebo klinicky zjištěna diagnóza:

- 1) epilepsie bez recidivy po dosažení věku pěti let;
- 2) epilepsie bez recidivy a deset let po vysazení léčby;
- 3) epileptiformních EEG poruch a ložisek pomalých vln;
- 4) progresivního nebo stacionárního onemocnění nervové soustavy;
- 5) ojedinělé epizody poruchy vědomí nejisté příčiny;
- 6) ztráty vědomí po poranění hlavy;
- 7) penetrujícího poranění mozku;
- 8) poranění páteře nebo periferních nervů,

se musí podrobit dalšímu vyhodnocení dříve, než může být zváženo přiznání způsobilosti. Posouzení způsobilosti žadatelů o osvědčení zdravotní způsobilosti 1. třídy se postoupí úřadu vydávajícímu průkazy způsobilosti. Způsobilost žadatelů o osvědčení zdravotní způsobilosti 2. třídy se posoudí po konzultaci s úřadem vydávajícím průkazy způsobilosti.

MED.B.070 Zraková soustava

- a) Žadatelé nesmějí trpět žádnou funkční vadou očí nebo jejich připojených orgánů ani žádným aktivním patologickým stavem, vrozeným nebo získaným, akutním nebo chronickým, ani žádnými následky očního chirurgického zákroku nebo úrazu, které by mohly narušit bezpečný výkon práv udělených příslušným průkazem (příslušnými průkazy) způsobilosti.

▼B**b) Prohlídka****1) Pro osvědčení zdravotní způsobilosti 1. třídy:**

- i) úplná oční prohlídka musí být součástí vstupní prohlídky a provádí se pravidelně v závislosti na refrakci a funkční výkonnosti oka a
- ii) rutinní oční prohlídka musí být součástí všech prohlídek pro prodloužení platnosti a obnovu.

2) Pro osvědčení zdravotní způsobilosti 2. třídy:

- i) rutinní oční prohlídka musí být součástí vstupní prohlídky a všech prohlídek pro prodloužení platnosti a obnovu a
- ii) úplná oční prohlídka se provádí, je-li k tomu klinická indikace.

c) Zraková ostrost do dálky, s korekcí nebo bez ní, musí být:

- 1) v případě osvědčení zdravotní způsobilosti 1. třídy 6/9 (0,7) nebo lepší u každého oka zvlášť a 6/6 (1,0) nebo lepší u obou očí;
- 2) v případě osvědčení zdravotní způsobilosti 2. třídy 6/12 (0,5) nebo lepší u každého oka zvlášť a 6/9 (0,7) nebo lepší u obou očí. Žadatel s viděním, které na jednom oku neodpovídá standardu, může být posouzen jako způsobilý po konzultaci s úřadem vydávajícím průkazy způsobilosti na základě oftalmologického posouzení s uspokojivým výsledkem;
- 3) žadatelé o první vydání osvědčení zdravotní způsobilosti 1. třídy s viděním, které na jednom oku neodpovídá standardu, musí být posouzeni jako nezpůsobilí. Při prodloužení platnosti se posouzení způsobilosti žadatelů se získanou vadou vidění, které na jednom oku neodpovídá standardu, postoupí úřadu vydávajícímu průkazy způsobilosti a žadatel může být posouzen jako způsobilý, pokud je nepravděpodobné, že tento stav naruší bezpečný výkon práv udělených průkazem způsobilosti, jehož je držitelem.
- d) Žadatel musí být schopen číst tabulku N5 (nebo její ekvivalent) na vzdálenost 30–50 cm a tabulku N14 (nebo její ekvivalent) na vzdálenost 100 cm, a to s korekcí, je-li předepsána.
- e) Žadatelé o osvědčení zdravotní způsobilosti 1. třídy musí mít normální zorná pole a normální binokulární vidění.
- f) Žadatelé, kteří se podrobili oční operaci, mohou být posouzeni jako způsobilí na základě oftalmologického vyhodnocení s uspokojivým výsledkem.
- g) Žadatelé s klinickou diagnózou keratokonu mohou být posouzeni jako způsobilí na základě vyhodnocení oftalmologem s uspokojivým výsledkem. Posouzení způsobilosti žadatelů o osvědčení zdravotní způsobilosti 1. třídy se postoupí úřadu vydávajícímu průkazy způsobilosti.
- h) Žadatelé s:
 - 1) astigmatismem;
 - 2) anizometrií
 mohou být posouzeni jako způsobilí na základě oftalmologického vyhodnocení s uspokojivým výsledkem.
- i) Žadatelé s diplopií musí být posouzeni jako nezpůsobilí.
- j) Brýle a kontaktní čočky. Jestliže je uspokojivé zrakové funkce dosaženo pouze s použitím korekce:
 - 1) i) pro vidění do dálky: při výkonu práv udělených příslušným průkazem (příslušnými průkazy) způsobilosti musí být nošeny brýle nebo kontaktní čočky,

▼B

- ii) pro vidění do blízka: při výkonu práv udělených průkazem způsobilosti musí být k dispozici jeden pár brýlí pro vidění do blízka;
- 2) při výkonu práv udělených příslušným průkazem (příslušnými průkazy) způsobilosti musí být k dispozici k okamžitému použití náhradní souprava brýlí s obdobnou korekcí;
- 3) korekce musí zajistit optimální zrakovou funkci, být dobře snášena a musí vyhovovat leteckým účelům;
- 4) pokud se používají kontaktní čočky, musí být pro vidění do dálky, monofokální, nezbarvené a dobře snášeny;
- 5) žadatelé s velkou refrakční vadou musí používat kontaktní čočky nebo brýle s vysokým indexem lomu;
- 6) ke splnění zrakových požadavků nesmí být použit více než jeden pár brýlí;
- 7) ortokeratologické čočky se nesmějí používat.

MED.B.075 Barevné vidění

- a) Žadatelé musí prokázat schopnost pohotově rozeznávat barvy, které jsou nezbytné pro bezpečné plnění povinností.
- b) *Prohlídka*
 - 1) Pro první vydání osvědčení zdravotní způsobilosti musí žadatelé uspět v Ishiharově testu.
 - 2) Žadatelé, kteří v Ishiharově testu neuspějí, musí absolvovat další testy barvocitu, aby se stanovilo, zda jsou schopni bezpečně rozeznávat barvy.
- c) U osvědčení zdravotní způsobilosti 1. třídy musí žadatelé mít normální barvocitu nebo bezpečně rozeznávat barvy. Žadatelé, kteří neuspějí v dalších testech barvocitu, musí být posouzeni jako nezpůsobilí. Posouzení způsobilosti žadatelů o osvědčení zdravotní způsobilosti 1. třídy se postoupí úřadu vydávajícímu průkazy způsobilosti.
- d) Pokud nemá žadatel o osvědčení zdravotní způsobilosti 2. třídy uspokojivý barvocitu, musí být jeho práva k létání omezena pouze na denní dobu.

MED.B.080 Otorinolaryngologie

- a) Žadatelé nesmějí trpět žádnou funkční vadou uší, nosu, vedlejších nosních dutin nebo krku, včetně dutiny ústní, zubů a hrtanu, ani žádným aktivním patologickým stavem, vrozeným nebo získaným, akutním nebo chronickým, ani žádnými následky operace nebo úrazu, které by mohly narušit bezpečný výkon práv udělených příslušným průkazem (příslušnými průkazy) způsobilosti.
- b) Sluch musí být uspokojivý pro bezpečný výkon práv udělených příslušným průkazem (příslušnými průkazy) způsobilosti.
- c) *Prohlídka*
 - 1) Sluch musí být testován při všech prohlídkách.
 - i) Má-li být v případě osvědčení zdravotní způsobilosti 1. třídy a osvědčení zdravotní způsobilosti 2. třídy do průkazu způsobilosti žadatele doplněna přístrojová kvalifikace, je nutné vyšetření tónovou audiometrií čistými tóny při vstupní prohlídce a dále každých pět let až do dosažení věku 40 let a poté každé dva roky při následných prohlídkách pro prodloužení platnosti nebo obnovu.

▼B

- ii) Při vstupním vyšetření tónovou audiometrií čistými tóny nesmí být u žadatelů zjištěna na žádném uchu vyšetřovaném samostatně sluchová ztráta větší než 35 dB na žádné z frekvencí 500, 1 000 nebo 2 000 Hz nebo větší než 50 dB na frekvenci 3 000 Hz. Žadatelé o prodloužení platnosti nebo obnovu s větší sluchovou ztrátou musí prokázat uspokojivou funkční sluchovou schopnost.
 - iii) Žadatelé s hypakusí musí prokázat uspokojivou funkční sluchovou schopnost.
- 2) Pro první vydání osvědčení zdravotní způsobilosti 1. třídy se provádí kompletní otorinolaryngologická prohlídka, která se následně opakuje, je-li k tomu klinická indikace.
- d) Žadatelé o osvědčení zdravotní způsobilosti 1. třídy:
- 1) s aktivním patologickým procesem, akutním nebo chronickým, ve vnitřním nebo středním uchu;
 - 2) nezhojenou perforací nebo dysfunkcí bubínku;
 - 3) poruchou vestibulární funkce;
 - 4) významným omezením nosní průchodnosti;
 - 5) dysfunkcí vedlejších dutin;
 - 6) významnou malformací nebo závažnou, akutní nebo chronickou infekcí ústní dutiny nebo horních cest dýchacích;
 - 7) významnou poruchou řeči nebo hlasu
- se musí podrobit dalšímu lékařské prohlídce a posouzení, aby se potvrdilo, že daný stav nenarušuje bezpečný výkon práv udělených průkazem způsobilosti, jehož jsou držitelem.
- e) Leteckolékařské posouzení:
- 1) posouzení způsobilosti žadatelů o osvědčení zdravotní způsobilosti 1. třídy s poruchou vestibulární funkce se postoupí úřadu vydávajícímu průkazy způsobilosti;
 - 2) způsobilost žadatelů o osvědčení zdravotní způsobilosti 2. třídy s poruchou vestibulární funkce se posoudí po konzultaci s úřadem vydávajícím průkazy způsobilosti.

MED.B.085 Dermatologie

Žadatelé nesmějí mít žádné dermatologické postižení, které by mohlo narušit bezpečný výkon práv udělených příslušným průkazem (příslušnými průkazy) způsobilosti.

MED.B.090 Onkologie

- a) U žadatelů nesmí být zjištěno žádné primární nebo sekundární maligní onemocnění, které by mohlo narušit bezpečný výkon práv udělených příslušným průkazem (příslušnými průkazy) způsobilosti.
- b) Aby mohli být žadatelé po léčbě maligního onemocnění posouzeni jako způsobilí, musí se podrobit onkologickému vyhodnocení s uspokojivým výsledkem. Posouzení způsobilosti žadatelů o osvědčení zdravotní způsobilosti 1. třídy se postoupí úřadu vydávajícímu průkazy způsobilosti. Způsobilost žadatelů o osvědčení zdravotní způsobilosti 2. třídy se posoudí po konzultaci s úřadem vydávajícím průkazy způsobilosti.
- c) Žadatelé, u nichž byla anamnesticky nebo klinicky zjištěna diagnóza zhoubného nádoru uvnitř mozku, musí být posouzeni jako nezpůsobilí.

▼ B*ODDÍL 3**Zvláštní požadavky na osvědčení zdravotní způsobilosti pro průkaz LAPL***MED.B.095 Lékařská prohlídka a/nebo posouzení žadatelů o osvědčení zdravotní způsobilosti pro průkaz LAPL**

- a) Žadatel o osvědčení zdravotní způsobilosti pro průkaz LAPL musí být posouzen na základě osvědčených leteckolékařských postupů.
- b) Zvláštní pozornost musí být věnována úplné anamnéze žadatele.
- c) První posouzení, všechna následná nová posouzení po dosažení věku 50 let a posouzení v případech, kdy lékař nemá k dispozici anamnézu žadatele, zahrnují alespoň:
 - 1) klinickou prohlídku;
 - 2) krevní tlak;
 - 3) rozbor moče;
 - 4) zrak;
 - 5) sluchovou schopnost.
- d) Po prvním posouzení zahrnují následná nová posouzení do dosažení věku 50 let:
 - 1) posouzení anamnézy držitele průkazu LAPL a
 - 2) položky uvedené v písmeni c), které leteckolékařské centrum, určený letecký lékař nebo všeobecný praktický lékař považuje v souladu s osvědčenými leteckolékařskými postupy za nezbytné.

HLAVA C**POŽADAVKY NA ZDRAVOTNÍ ZPŮSOBILOST PALUBNÍCH PRŮVODČÍCH***ODDÍL 1**Obecné požadavky***MED.C.001 Obecná ustanovení**

Palubní průvodčí mohou plnit povinnosti a úkoly vyžadované pravidly bezpečnosti letectví na palubě letadla, pouze pokud splňují příslušné požadavky této části.

MED.C.005 Leteckolékařská posouzení

- a) Palubní průvodčí musí absolvovat leteckolékařské posouzení, aby se ověřilo, že netrpí žádnou fyzickou nebo duševní chorobou, která by mohla způsobit zdravotní selhání nebo neschopnost plnit jim přidělené bezpečnostní povinnosti a úkoly.
- b) Každý palubní průvodčí musí absolvovat leteckolékařské posouzení dříve, než je mu poprvé přiděleno plnění povinností na palubě letadla, a následně v intervalech nejvýše 60 měsíců.
- c) Leteckolékařská posouzení provádí určený letecký lékař, leteckolékařské centrum nebo zaměstnanecký lékař, pokud jsou splněny požadavky článku MED.D.040.

*ODDÍL 2**Požadavky na leteckolékařské posouzení palubních průvodčích***MED.C.020 Obecná ustanovení**

Palubní průvodčí nesmějí mít:

- a) žádnou vrozenou ani získanou abnormitu;

▼B

- b) žádnou aktivní, latentní, akutní ani chronickou nemoc nebo vadu;
- c) žádné poranění, poškození nebo následek operace a
- d) žádné účinky nebo vedlejší účinky jakékoli předepsané nebo nepředepsané léčebné, diagnostické nebo preventivní medikace, které by mohly přivodit takový stupeň funkční nezpůsobilosti, jenž by mohl způsobit zdravotní selhání nebo neschopnost plnit jejich bezpečnostní povinnosti a úkoly.

MED.C.025 Náplň leteckolékařských posouzení

- a) Vstupní leteckolékařské posouzení musí zahrnovat alespoň:
 - 1) zhodnocení anamnézy žádajícího palubního průvodčího a
 - 2) klinickou prohlídku:
 - i) kardiovaskulární soustavy,
 - ii) dýchací soustavy,
 - iii) svalové a kosterní soustavy,
 - iv) otorinolaryngologickou,
 - v) zrakové soustavy a
 - vi) barevného vidění.
- b) Každá následná nová leteckolékařská prohlídka zahrnuje:
 - 1) posouzení anamnézy žádajícího palubního průvodčího a
 - 2) klinickou prohlídku, považuje-li se v souladu s osvědčenými leteckolékařskými postupy za nezbytnou.
- c) Pro účely písmen a) a b) musí leteckolékařské posouzení palubního průvodčího v případě pochybností nebo při klinické indikaci zahrnovat veškeré další lékařské prohlídky, testy nebo vyšetření, které určený letecký lékař, leteckolékařské centrum nebo zaměstnanec lékař považuje za nezbytné.

ODDÍL 3***Další požadavky na žadatele o osvědčení palubních průvodčích nebo jeho držitele*****MED.C.030 Lékařská zpráva pro palubní průvodčí**

- a) Po provedení každého leteckolékařského posouzení žadatelé o osvědčení palubních průvodčích nebo jeho držitelé:
 - 1) obdrží od určeného leteckého lékaře, leteckolékařského centra nebo zaměstnanec lékař lékařskou zprávu pro palubní průvodčí a
 - 2) poskytnou související informace nebo kopii své lékařské zprávy pro palubní průvodčí provozovateli nebo provozovatelům, kteří využívají jejich služeb.
- b) *Lékařská zpráva pro palubní průvodčí*

V lékařské zprávě pro palubní průvodčí musí být uvedeno datum leteckolékařského posouzení, zda byl palubní průvodčí posouzen jako způsobilý nebo nezpůsobilý, datum příštího požadovaného leteckolékařského posouzení a případné (případná) omezení. Jakékoli další informace podléhají lékařskému tajemství podle článku MED.A.015.

▼B**MED.C.035 Omezení**

- a) Pokud držitelé osvědčení palubních průvodčích nesplňují zcela lékařské požadavky stanovené v oddíle 2, určený letecký lékař, leteckolékařské centrum nebo zaměstnanec lékař posoudí, zda jsou schopni bezpečně plnit své povinnosti palubních průvodčích s jedním nebo více omezeními.
- b) Veškerá omezení výkonu práv udělených osvědčením palubních průvodčích musí být uvedena v lékařské zprávě pro palubní průvodčí a mohou být zrušena pouze určeným leteckým lékařem, leteckolékařským centrem nebo zaměstnanecem lékařem po konzultaci s určeným leteckým lékařem.

HLAVA D**URČENÍ LETEČTÍ LÉKAŘI, VŠEOBECNÍ PRAKTIČTÍ LÉKAŘI
A ZAMĚSTNANEČTÍ LÉKAŘI****ODDÍL 1*****Určení letečtí lékaři*****MED.D.001 Práva**

- a) Práva určeného leteckého lékaře zahrnují vydávání, prodlužování platnosti a obnovu osvědčení zdravotní způsobilosti 2. třídy a osvědčení zdravotní způsobilosti pro průkaz LAPL a provádění příslušných lékařských prohlídek a posouzení.
- b) Držitelé osvědčení určeného leteckého lékaře mohou požádat o rozšíření svých práv o provádění lékařských prohlídek pro prodloužení platnosti a obnovu osvědčení zdravotní způsobilosti 1. třídy, pokud splňují požadavky uvedené v článku MED.D.015.
- c) Rozsah práv určeného leteckého lékaře a veškeré související podmínky musí být uvedeny v osvědčení.
- d) Držitelé osvědčení určeného leteckého lékaře nesmějí provádět leteckolékařské prohlídky a posouzení v jiném členském státě, než je členský stát, který vydal jejich osvědčení určeného leteckého lékaře, ledaže:
 - 1) jim hostitelský členský stát výkon jejich odborné činnosti specializovaného lékaře umožnil;
 - 2) informovali příslušný úřad hostitelského členského státu o svém úmyslu provádět leteckolékařské prohlídky a posouzení a vydávat osvědčení zdravotní způsobilosti v rozsahu jejich práv určeného leteckého lékaře a
 - 3) absolvovali instruktáž příslušného úřadu hostitelského členského státu.

MED.D.005 Žádost

- a) Žádost o osvědčení určeného leteckého lékaře musí být podána formou a způsobem stanoveným příslušným úřadem.
- b) Žadatelé o osvědčení určeného leteckého lékaře musí příslušnému úřadu poskytnout:
 - 1) osobní údaje a adresu místa podnikání;
 - 2) dokumentaci prokazující, že splňují požadavky stanovené v článku MED.D.010, včetně osvědčení o dokončení kurzu školení v leteckém lékařství odpovídajícího právům, o která žádají;
 - 3) písemné prohlášení, že určený letecký lékař bude osvědčení zdravotní způsobilosti vydávat na základě požadavků této části.
- c) Pokud určený letecký lékař provádí leteckolékařské prohlídky na více než jednom místě, poskytne příslušnému úřadu odpovídající informace o všech místech, kde praxi provozuje.

▼B**MED.D.010 Požadavky na vydání osvědčení určeného leteckého lékaře**

Žadatelé o osvědčení určeného leteckého lékaře s právem vydávat, prodlužovat a obnovovat osvědčení zdravotní způsobilosti 2. třídy musí:

- a) mít plnou kvalifikaci a průkaz způsobilosti k výkonu lékařské praxe a být držiteli osvědčení o dokončení specializovaného školení;
- b) absolvovat základní školení v leteckém lékařství;
- c) prokázat příslušnému orgánu, že:
 - 1) mají k dispozici odpovídající zařízení, postupy, dokumentaci a fungující vybavení vhodné pro leteckolékařské prohlídky a
 - 2) mají zavedeny nezbytné postupy a podmínky pro zajištění lékařského tajemství.

MED.D.015 Požadavky na rozšíření práv

Žadatelé o osvědčení určeného leteckého lékaře, kteří si rozšiřují práva na prodlužování platnosti a obnovu osvědčení zdravotní způsobilosti 1. třídy, musí být držiteli platného osvědčení určeného leteckého lékaře a musí:

- a) provést nejméně 30 vyšetření pro vydání, prodloužení platnosti nebo obnovu osvědčení zdravotní způsobilosti 2. třídy během nejvýše pěti let před podáním žádosti;
- b) absolvovat nástavbové školení v leteckém lékařství a
- c) absolvování praktického školení v leteckolékařském centru nebo pod dohledem úřadu vydávajícího průkazy způsobilosti.

MED.D.020 Kurzy školení v leteckém lékařství

- a) Kurzy školení v leteckém lékařství musí být schváleny příslušným úřadem členského státu, kde má organizace, která toto školení poskytuje, hlavní místo obchodní činnosti. Organizace, která kurz poskytuje, musí prokázat, že osnova kurzu je přiměřená a že osoby pověřené poskytováním školení mají odpovídající znalosti a zkušenosti.
- b) S výjimkou opakovacího školení musí být kurzy ukončeny písemnou zkouškou z předmětů, které byly náplní školení.
- c) Organizace, která kurz poskytuje, musí žadatelům, kteří ve zkoušce uspějí, vydat osvědčení o dokončení kurzu.

MED.D.025 Změny osvědčení určeného leteckého lékaře

- a) Určení letečtí lékaři musí informovat příslušný úřad o následujících změnách, které by mohly mít vliv na jejich osvědčení:
 - 1) s určeným leteckým lékařem je vedeno disciplinární řízení nebo je vyšetřován lékařským regulačním orgánem;
 - 2) nastaly změny v podmínkách, za kterých bylo osvědčení uděleno, včetně obsahu prohlášení poskytnutých s žádostí;
 - 3) určený letecký lékař již nesplňuje požadavky na vydání osvědčení;
 - 4) změnilo (změnila) se místo (místa) výkonu praxe určeného leteckého lékaře nebo jeho korespondenční adresa.
- b) Není-li příslušný úřad o těchto skutečnostech informován, musí být výkon práv udělených osvědčením pozastaven nebo zrušen na základě rozhodnutí příslušného úřadu, který pozastavuje nebo ruší osvědčení.

▼B**MED.D.030 Platnost osvědčení určeného leteckého lékaře**

Osvědčení určeného leteckého lékaře se vydává na dobu nejvýše tří let. Jeho platnost se prodlouží, pokud držitel:

- a) i nadále splňuje obecné podmínky vyžadované pro výkon lékařské praxe a zůstává registrován jako praktický lékař podle vnitrostátních právních předpisů;
- b) za poslední tři roky absolvoval opakovací školení v leteckém lékařství;
- c) každoročně provedl nejméně deset leteckolékařských prohlídek;
- d) i nadále splňuje podmínky svého osvědčení a
- e) vykonává svá práva v souladu s touto částí.

*ODDÍL 2**Všeobecní praktičtí lékaři***MED.D.035 Požadavky na všeobecné praktické lékaře**

- a) Všeobecní praktičtí lékaři zastávají funkci určeného leteckého lékaře pro vydání osvědčení zdravotní způsobilosti pro průkaz LAPL:
 - 1) pouze pokud svou činnost vykonávají v členském státě, kde má všeobecný praktický lékař náležitý přístup k úplným lékařským záznamům žadatelů, a
 - 2) pouze v souladu se všemi dalšími požadavky stanovenými vnitrostátními právními předpisy.
- b) Aby mohli všeobecní praktičtí lékaři vydávat osvědčení zdravotní způsobilosti pro průkaz LAPL, musí mít plnou kvalifikaci a průkaz způsobilosti k výkonu lékařské praxe v souladu s vnitrostátními právními předpisy.
- c) Všeobecní praktičtí lékaři zastávající funkci určeného leteckého lékaře musí svou činnost oznámit příslušnému úřadu.

*ODDÍL 3**Zaměstnanečtí lékaři***MED.D.040 Požadavky na zaměstnanecké lékaře**

Zaměstnanečtí lékaři mohou provádět leteckolékařská posouzení palubních průvodčích, pouze pokud:

- a) se příslušný úřad ujistil, že příslušný vnitrostátní systém pracovního lékařství může zajistit dodržení odpovídajících požadavků této části;
- b) mají průkaz způsobilosti k výkonu lékařské praxe a kvalifikaci v pracovním lékařství v souladu s vnitrostátními právními předpisy a
- c) mají znalosti v oblasti leteckého lékařství odpovídající provoznímu prostředí palubních průvodčích.

▼ **M1***PŘÍLOHA V***KVALIFIKACE PALUBNÍCH PRŮVODČÍCH V OBCHODNÍ LETECKÉ DOPRAVĚ****[ČÁST CC]****HLAVA GEN*****OBECNÉ POŽADAVKY*****CC.GEN.001 Příslušný úřad**

Pro účely této části se příslušným úřadem rozumí úřad určený členským státem, ve kterém dotyčná osoba podá žádost o vydání osvědčení palubního průvodčího.

CC.GEN.005 Oblast působnosti

V této části jsou stanoveny požadavky na vydávání osvědčení palubních průvodčích a podmínky jejich platnosti a používání ze strany jejich držitelů.

CC.GEN.015 Žádost o osvědčení palubního průvodčího

Žádost o osvědčení palubního průvodčího se podává formou a způsobem stanoveným příslušným úřadem.

CC.GEN.020 Minimální věk

Žadateli o osvědčení palubního průvodčího musí být nejméně 18 let.

CC.GEN.025 Práva a podmínky

a) Držitelé osvědčení palubních průvodčích mají právo zastávat funkci palubních průvodčích během letů obchodní letecké dopravy na letadlech uvedených v čl. 4 odst. 1 písm. b) a c) nařízení (ES) č. 216/2008.

b) Práva uvedená v písmenu a) mohou palubní průvodčí vykonávat pouze za předpokladu, že:

- 1) jsou držiteli platného osvědčení palubního průvodčího v souladu s CC.CCA.105 a
- 2) splňují požadavky uvedené v CC.GEN.030, CC.TRA.225 a použitelné požadavky části MED.

CC.GEN.030 Dokumentace a vedení záznamů

K prokázání shody s platnými požadavky uvedenými v CC.GEN.025 písmenu b) každý držitel vede a na požádání předloží osvědčení palubního průvodčího, seznam a záznamy o svém výcviku a přezkušování týkající se kvalifikace či kvalifikací pro daný typ nebo variantu letadel, pokud již takové záznamy nevede provozovatel, u něhož je zaměstnán a který je schopen tyto záznamy na žádost příslušného úřadu nebo držitele bez prodlení poskytnout.

HLAVA CCA***ZVLÁŠTNÍ POŽADAVKY NA OSVĚDČENÍ PALUBNÍCH PRŮVODČÍCH*****CC.CCA.100 Vydávání osvědčení palubních průvodčích**

a) Osvědčení palubních průvodčích lze vydat pouze žadatelům, kteří v souladu s touto částí po splnění počátečního výcvikového kurzu složili zkoušku.

b) Osvědčení palubních průvodčích vydává:

- 1) příslušný úřad a/nebo

▼ M1

2) příslušným úřadem k tomu účelu schválená organizace.

CC.CCA.105 Platnost osvědčení palubních průvodčích

Osvědčení palubních průvodčích se vydává s neomezenou časovou platností a zůstává platné, pokud:

- a) příslušný úřad nepozastaví jeho platnost či jej nezruší nebo
- b) držitel tohoto osvědčení vykonával v předchozích 60 měsících práva s ním spojená alespoň na jednom typu letadla.

CC.CCA.110 Pozastavení platnosti a zrušení osvědčení palubních průvodčích

a) Pokud držitelé nesplňují požadavky této části, může příslušný úřad platnost jejich osvědčení palubních průvodčích pozastavit nebo tato osvědčení zrušit.

b) Jestliže příslušný úřad platnost osvědčení palubních průvodčích pozastaví nebo tato osvědčení zruší, držitelé:

- 1) jsou o tomto rozhodnutí a rovněž i o svém právu na odvolání v souladu s vnitrostátními právními předpisy písemně informováni;
- 2) nesmějí vykonávat práva spojená s jejich osvědčením palubních průvodčích;
- 3) bezodkladně informují provozovatele využívající jejich služeb a
- 4) své osvědčení vrátí v souladu s platným postupem stanoveným příslušným úřadem.

HLAVA TRA***POŽADAVKY NA VÝCVIK PRO ŽADATELE O OSVĚDČENÍ PALUBNÍCH PRŮVODČÍ A JEJICH DRŽITELE*****CC.TRA.215 Zajištění výcviku**

Výcvik odpovídající požadavkům této části:

- a) zajišťují organizace pro výcvik a provozovatelé obchodní letecké dopravy, kterým tuto činnost schválil příslušný úřad;
- b) provádí personál s odpovídajícími zkušenostmi a kvalifikací, pokud jde o prvky zahrnuté do výcviku; a
- c) probíhá v souladu s programem výcviku a podle osnov, jejichž dokumentace je součástí oprávnění organizace.

CC.TRA.220 Počáteční výcvikový kurz a zkouška

- a) Žadatelé o osvědčení palubních průvodčích musí absolvovat počáteční výcvikový kurz, během něhož se seznámí s leteckým prostředím a získají potřebné obecné znalosti a základní dovednosti, jež jsou nezbytné k vykonávání úkolů a plnění povinností souvisejících s bezpečností cestujících a letu za normálních, mimořádných a nouzových podmínek.
- b) Program počátečního výcvikového kurzu musí zahrnovat přinejmenším prvky uvedené v dodatku 1 k této části. Musí mít teoretickou a praktickou část.
- c) Žadatelé o osvědčení palubních průvodčích musí složit zkoušku, která zahrnuje všechny prvky programu výcviku specifikovaného v písmenu b), kromě výcviku CRM, při níž prokáží úroveň znalostí a dovedností požadovaných podle písmena a).

▼ M1**CC.TRA.225 Kvalifikace pro typ nebo variantu letadla**

- a) Držitelé platného osvědčení palubních průvodčích mohou svou činnost vykonávat na palubě letadla pouze za předpokladu, že mají kvalifikaci odpovídající platným požadavkům části ORO.
- b) K získání kvalifikace pro určitý typ nebo určitou variantu letadla musí držitel splnit tyto požadavky:
 - 1) musí splnit požadavky příslušného výcviku, přezkoušení a platnosti, které v závislosti na provozovaném letadle zahrnují:
 - i) zvláštní výcvik pro daný typ letadla, přeškolovací výcvik provozovatele a seznamovací výcvik,
 - ii) rozdílový výcvik,
 - iii) opakovací výcvik a
 - 2) vykonávat předchozích 6 měsíců provozní činnost na příslušném typu letadla nebo musí před zahájením provozní činnosti na daném typu letadla absolvovat příslušný udržovací výcvik a přezkoušení.

▼ **M1***Dodatek I k části CC***Počáteční výcvikový kurz a zkouška****PROGRAM VÝCVIKU**

Program výcviku počátečního výcvikového kurzu musí přinejmenším zahrnovat tyto prvky:

1. Obecné teoretické znalosti o letectví a leteckých předpisech zahrnující všechny prvky, které se vztahují k úkolům a povinnostem vyžadovaným od palubních průvodčích:

- 1.1 letecká terminologie, teorie letu, rozmístění cestujících, oblasti provozu, meteorologie a následky znečištění povrchu/ploch letadla;
- 1.2 letecké předpisy týkající se palubních průvodčích a úloha příslušného úřadu;
- 1.3 úkoly a povinnosti palubních průvodčích během letového provozu a potřeba reagovat okamžitě a účinně na nouzové situace;
- 1.4 trvalá schopnost a způsobilost pracovat jako palubní průvodčí se zvláštním přihlédnutím k omezením doby letu a doby služby a požadavkům na dobu odpočinku;
- 1.5 význam udržování příslušných dokumentů a příruček v aktualizovaném stavu, případně též se změnami oznámenými provozovatelem;
- 1.6 význam plnění povinností palubního průvodčího v souladu s provozní příručkou provozovatele;
- 1.7 význam předletové instruktáže palubních průvodčích a poskytnutí nezbytných bezpečnostních informací s ohledem na konkrétní povinnosti a
- 1.8 význam rozpoznání toho, kdy mají palubní průvodčí pravomoc a odpovědnost zahájit evakuaci a další nouzové postupy.

2. Komunikace:

Během výcviku je nutno klást důraz na význam účinného dorozumívání mezi palubními průvodčími a letovou posádkou, včetně způsobu komunikace, společného jazyka a terminologie.

3. Úvodní kurz o problematice lidských činitelů v letectví a optimalizaci činnosti posádky (angl. zkr. CRM)

Tento kurz musí být veden alespoň jedním instruktorem CRM pro palubní průvodčí. Prvky výcviku musí být probrány v dostatečné hloubce a musí obsáhnout přinejmenším tato témata:

- 3.1 *Obecná část:* problematika lidských činitelů v letectví, obecné poučení o zásadách a cílech CRM, lidská výkonnost a omezení;
- 3.2 *Část zaměřená na jednotlivé palubní průvodčí:* osobní povědomí, selhání lidského činitele a spolehlivost, reakce a chování, sebehodnocení, stres a zvládání stresu, únava a bdělost, asertivita, uvědomování si situace, získávání a zpracovávání informací.

4. Zacházení s cestujícími a přehled o situaci na palubě:

- 4.1 význam správného přidělení sedadel s ohledem na hmotnost a vyvážení letounu, zvláštní kategorie cestujících a nutnost obsadit sedadla vedle nehlídaných východů tělesně zdatnými cestujícími;

▼ M1

4.2 předpisy o bezpečném uložení příručních zavazadel a předmětů palubní obsluhy a nebezpečí plynoucí z těchto zavazadel pro osoby v prostoru pro cestující nebo možné blokování či poškození nouzového vybavení nebo nouzových východů letounu;

4.3 pokyny týkající se rozpoznání cestujících pod vlivem alkoholu nebo drog nebo agresivních cestujících a zacházení s nimi;

4.4 preventivně-bezpečnostní opatření, která je nutno přijmout při přepravě živých zvířat v kabině;

4.5 povinnosti při výskytu turbulencí, včetně zajištění prostoru pro cestující;

4.6 způsoby motivování cestujících a zvládnutí davu k urychlení evakuace letounu.

5. Letecko-zdravotnické aspekty a první pomoc:

5.1 obecné poučení o letecko-zdravotnických aspektech a přežití;

5.2 fyziologické účinky létání se zvláštním důrazem na nedostatečný přísun kyslíku (hypoxii), požadavky týkající se kyslíku, funkce Eustachovy trubice a barotraumata;

5.3 základy první pomoci, včetně ošetření:

a) cestujících trpících v letadle nevolností;

b) gastro-intestinálních potíží;

c) hyperventilace;

d) spálenin;

e) zranění;

f) bezvědomí a

g) zlomenin a lehkých poranění tkáně;

5.4 situace lékařské pohotovosti během letu a související první pomoc, která zahrnuje přinejmenším:

a) astma;

b) stres a alergické reakce;

c) šok;

d) cukrovku;

e) dušení;

f) epilepsii;

g) porod;

h) mozkovou mrtvici a

i) infarkt;

5.5 použití příslušného vybavení, včetně kyslíku pro první pomoc, souprav první pomoci a lékařských souprav pro nouzové situace a jejich obsahu;

▼ M1

- 5.6 výcvik v praktické kardiopulmonární resuscitaci, kterým musí projít každý palubní průvodčí, za použití pro ten účel speciálně navržené figuríny a s ohledem na vlastnosti prostředí letadla a
- 5.7 Zdravotní a hygienické podmínky cestování, včetně:
- a) hygienických opatření na palubě letadla;
 - b) rizika nákazy infekčními chorobami a možnosti snižování těchto rizik;
 - c) nakládání s klinickým odpadem;
 - d) dezinfekce letadla;
 - e) opatření v případě úmrtí na palubě letadla a
 - f) ovládání pozornosti, fyziologických účinků únavy, fyziologie spánku, cirkadiálního rytmu a změny časových pásem.
6. **Nebezpečné zboží v souladu s platnými Technickými instrukcemi ICAO.**
7. **Obecné aspekty ochrany civilního letectví před protiprávními činy, včetně znalosti ustanovení nařízení (ES) č. 300/2008.**
8. **Požární výcvik a výcvik pro případ kouře:**
- 8.1 důraz na odpovědnost palubního průvodčího reagovat okamžitě na nouzové situace při výskytu požáru nebo kouře, a zejména důraz na význam určení skutečného zdroje požáru;
 - 8.2 význam neprodleného informování letové posádky, specifická opatření nezbytná ke koordinaci a pomoci při zjištění požáru nebo kouře;
 - 8.3 nutnost časté kontroly prostorů s možným rizikem vzniku požáru včetně toalet a příslušné detektory kouře;
 - 8.4 druh požáru a vhodné hasicí prostředky a postupy v konkrétních situacích;
 - 8.5 způsoby použití hasicích prostředků, důsledky nesprávného použití a použití v uzavřeném prostoru, včetně praktického nácviku hašení požárů a nasazení a použití ochranných prostředků proti kouři užívaných v letectví, a
 - 8.6 obecné postupy pozemních záchranných a nouzových služeb na letištích.
9. **Výcvik přežití:**
- 9.1 zásady přežití v nehostinném prostředí (např. v polární oblasti, na poušti, v džungli, na moři) a
 - 9.2 výcvik zaměřený na přežití ve vodě, včetně nasazení a použití osobních plovacích prostředků ve vodě, použití záchranných skluzů jako člunů nebo podobných prostředků a rovněž praktický výcvik ve vodě.

▼ **M1***PŘÍLOHA VI***POŽADAVKY ÚŘADU PRO POSÁDKY LETADEL****[ČÁST ARA]****HLAVA GEN****OBECNÉ POŽADAVKY***ODDÍL 1**Obecná ustanovení***ARA.GEN. 105 Definice**

Pro účely této části a části ORA platí tyto definice:

1. „Přijatelnými způsoby průkazu (AMC)“ se rozumí agenturou přijaté nezávazné standardy, které ukazují, jakým způsobem má být prokazována shoda se základním nařízením a jeho prováděcími pravidly.
2. „Alternativními způsoby průkazu“ se rozumí způsoby, které nabízejí alternativní možnost ke stávajícím přijatelným způsobům průkazu nebo nové způsoby prokazování shody s nařízením (ES) č. 216/2008 a jeho prováděcími pravidly, pro něž agentura dosud nepřijala související přijatelné způsoby průkazu.
3. „Schválenou organizací pro výcvik (ATO)“ se rozumí organizace způsobilá pro vydání nebo zachování oprávnění umožňující provádět výcvik potřebný pro získání průkazu způsobilosti pilota a souvisejících kvalifikace a osvědčení.
4. „Modelem základního přístrojového výcvikového zařízení (model BITD)“ se rozumí definovaná kombinace hardwaru a softwaru, která získala osvědčení BITD.
5. „Certifikačními specifikacemi (CS)“ se rozumí technické standardy přijaté agenturou, které uvádějí způsoby průkazu shody se základním nařízením a jeho prováděcími pravidly a které může organizace použít pro účely certifikace.
6. „Letovým instruktorem (FI)“ se rozumí instruktor, který má právo provádět v souladu s částí FCL výcvik v letadle.
7. „Zařízením pro výcvik pomocí letové simulace (FSTD)“ se rozumí zařízení pro výcvik, kterým je:
 - a) v případě letounů úplný letový simulátor (FFS), letové výcvikové zařízení (FTD), trenažér letových a navigačních postupů (FNPT) nebo základní přístrojové výcvikové zařízení (BITD);
 - b) v případě vrtulníků úplný letový simulátor (FFS), letové výcvikové zařízení (FTD) nebo trenažér letových a navigačních postupů (FNPT).
8. „Způsobilostí FSTD“ se rozumí úroveň technických schopností FSTD, jak je definována v dokumentu o shodě.
9. „Uživatel FSTD“ se rozumí organizace nebo osoba požadující výcvik, přezkoušení nebo zkoušení na FSTD pro ATO.
10. „Zákazem letu“ se rozumí formální zákaz, kterým je letadlu zakázán vzlet, a přijetí takových opatření, která jsou nezbytná pro jeho zadržení.

▼ **M1**

11. „Poradenským materiálem (GM)“ se rozumí nezávazný materiál vypracovaný agenturou, který napomáhá objasnit význam požadavků nebo specifikací a používá se k podpoře výkladu základního nařízení, jeho prováděcích pravidel a přijatelných způsobů průkazu.
12. Zkratkou „ARO.RAMP“ se rozumí hlava RAMP přílohy II nařízení o leteckém provozu.
13. „Jinými výcvikovými zařízeními (OTD)“ se rozumí prostředky pro výcvik pilotů jiné, než jsou FSTD, které jsou prostředky výcviku tam, kde není nutné úplné prostředí pilotního prostoru či kabiny.
14. „Částí ARA“ se rozumí příloha VI nařízení o posádkách civilních letadel.
15. „Částí ORO“ se rozumí příloha III nařízení o leteckém provozu.
16. „Částí CC“ se rozumí příloha V nařízení o posádkách civilních letadel.
17. „Částí FCL“ se rozumí příloha I nařízení o posádkách civilních letadel.
18. „Částí MED“ se rozumí příloha IV nařízení o posádkách civilních letadel.
19. „Částí ORA“ se rozumí příloha VII nařízení o posádkách civilních letadel.
20. „Hlavním místem obchodní činnosti“ se rozumí ústředí nebo sídlo organizace, ve kterém tato organizace vykonává hlavní finanční funkce a provozní řízení činností uvedených v tomto nařízení.
21. „Příručkou pro osvědčující zkoušku (QTG)“ se rozumí dokument, který má prokázat, že výkonnost a ovládací vlastnosti FSTD představují vlastnosti daného letadla, třídy letounu nebo typu vrtulníku, simulované v rámci předepsaných omezení, a že byly splněny všechny příslušné požadavky. QTG zahrnuje jak údaje o letadle, třídě letounu nebo typu vrtulníku, tak údaje o FSTD použité pro potvrzení platnosti osvědčení.

ARA.GEN.115 Dokumentace dozoru

Příslušný úřad poskytne dotyčnému personálu veškeré legislativní akty, standardy, pravidla, technické publikace a související dokumenty, aby mu umožnil vykonávat jeho úkoly a plnit jeho povinnosti.

ARA.GEN.120 Způsoby průkazu

- a) Agentura stanoví přijatelné způsoby průkazu (AMC), které lze využívat k prokazování shody s nařízením (ES) č. 216/2008 a jeho prováděcími pravidly. Je-li dosaženo shody s AMC, jsou tím splněny i odpovídající požadavky prováděcích pravidel.
- b) K prokazování shody s prováděcími pravidly lze používat i alternativní způsoby průkazu.
- c) Příslušný úřad vytvoří systém, který umožní konzistentně hodnotit, zda všechny alternativní způsoby průkazu používané tímto úřadem nebo organizací či osobami, nad nimiž tento úřad vykonává dozor, umožňují prokazovat shodu s nařízením (ES) č. 216/2008 a jeho prováděcími pravidly.
- d) Hodnocení všech alternativních způsobů průkazu, které organizace navrhla v souladu s ORA.GEN.120, provádí příslušný úřad formou analýzy předložené dokumentace a uzná-li za nutné, také na základě inspekce, kterou v dané organizaci vykoná.

▼ M1

Shledá-li příslušný úřad, že navržené alternativní způsoby průkazu jsou v souladu s prováděcími pravidly, neprodleně:

- 1) žadateli oznámí, že může začít tyto alternativní způsoby průkazu uplatňovat, a případně též odpovídajícím způsobem upraví oprávnění či osvědčení žadatele, a
 - 2) sdělí agentuře jejich obsah a předá jí rovněž kopii veškeré související dokumentace a
 - 3) informuje ostatní členské státy o alternativních způsobech průkazu, které byly přijaty.
- e) Používá-li alternativní způsoby průkazu za účelem prokazování shody s nařízením (ES) č. 216/2008 a jeho prováděcími pravidly samotný příslušný úřad:
- 1) zpřístupní je všem organizacím a osobám, nad nimiž vykonává dozor; a
 - 2) neprodleně o tom vyrozumí agenturu.

Příslušný úřad agentuře předloží úplný popis alternativních způsobů průkazu, včetně veškerých revizí postupů, které mohou být důležité, a zároveň i posudek, který bude prokazovat dodržování prováděcích pravidel.

ARA.GEN.125 Informace poskytované agentuře

- a) V případě, že nastanou jakékoli závažné problémy s uplatňováním nařízení (ES) č. 216/2008 a jeho prováděcích pravidel, příslušný úřad o tom agenturu neprodleně vyrozumí.
- b) Příslušný úřad agentuře poskytne informace, které jsou významné z hlediska bezpečnosti a která získá z obdržených hlášení událostí.

ARA.GEN.135 Okamžitá reakce na bezpečnostní problém

- a) Aniž jsou dotčena ustanovení směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/42/ES ⁽¹⁾, zavede příslušný úřad systém umožňující řádným způsobem shromažďovat, analyzovat a šířit informace týkající se bezpečnosti.
- b) Agentura zavede systém umožňující řádně analyzovat veškeré příslušné informace týkající se bezpečnosti, které obdrží, a neprodleně členským státům a Komisi poskytne veškeré informace, včetně doporučení a nápravných opatření, která je nutno přijmout a která jsou nezbytná k tomu, aby členské státy a Komise mohly včas reagovat na bezpečnostní problém týkající se výrobků, částí, zařízení, osob nebo organizací, na něž se vztahuje nařízení (ES) č. 216/2008 a jeho prováděcí pravidla.
- c) Poté, co příslušný úřad obdrží informace uvedené v písmenu a) a b), přijme odpovídající opatření pro řešení daného bezpečnostního problému.
- d) O přijatých opatřeních uvedených v písmenu c) neprodleně vyrozumí veškeré osoby a organizace, které se podle nařízení (ES) č. 216/2008 a jeho prováděcích pravidel mu mají těmito opatřeními řídit. Příslušný úřad o těchto opatřeních vyrozumí rovněž agenturu a v případě, že je třeba, aby se na jejich uplatňování podílelo více členských států, vyrozumí i další dotčené členské státy.

⁽¹⁾ Úř. věst L 167, 4.7.2003, s. 23.

▼ **M1***ODDÍL II**Řízení***ARA.GEN.200 Systém řízení**

a) Příslušný úřad zřídí a spravuje systém řízení, který zahrnuje minimálně:

- 1) dokumentované politiky a postupy, z nichž je patrná jeho organizace a jeho způsoby a metody dosahování shody s nařízením (ES) č. 216/2008 a jeho prováděcími pravidly. Tyto postupy jsou průběžně aktualizovány a slouží v rámci daného příslušného úřadu jako základní pracovní dokumenty pro všechny související úkoly;
- 2) dostatečné množství personálu, aby mohl vykonávat své úkoly a plnit své povinnosti. Tento personál má kvalifikaci k vykonávání zadaných úkolů a má nezbytné znalosti, zkušenosti a počáteční a opakovací odbornou přípravu, takže je zajištěna jeho trvalá způsobilost. Zaveden je rovněž systém pro plánování dostupnosti personálu, aby bylo možné zajistit řádné plnění všech úkolů;
- 3) odpovídající provozní a kancelářské prostory umožňující vykonávání stanovených úkolů;
- 4) funkci pro sledování shody systému řízení s příslušnými požadavky a vhodností postupů, včetně zavedení vnitřního auditu a řízení bezpečnostních rizik. Sledování shody zahrnuje systém zpětné vazby mezi zjištěními nezávislého auditu k vedení příslušného úřadu umožňující zajistit, aby v případě potřeby byla uplatněna nápravná opatření, a
- 5) osobu nebo skupinu osob, které jsou v konečném důsledku odpovědné vedení příslušného úřadu za sledování shody.

b) Příslušný úřad určí pro každou oblast činnosti, včetně systému řízení, jednu nebo více osob, která ponese hlavní odpovědnost za řízení příslušného úkolu či příslušných úkolů.

c) Příslušný úřad zavede postupy, jejichž prostřednictvím bude probíhat vzájemná výměna veškerých nezbytných informací a pomoci s dalšími dotčnými příslušnými úřady, týkající se i veškerých zjištění a následných opatření přijatých v rámci vykonávání dozoru nad osobami a organizacemi, které sice působí na území daného členského státu, ale osvědčení získaly u příslušného úřadu jiného členského státu nebo agentury.

d) Kopie postupů týkajících se systému řízení a jejich změn se za účelem standardizace dává k dispozici agentuře.

ARA.GEN.205 Zadávání úkolů oprávněným subjektům

a) Úkoly související se získáním prvního osvědčení nebo s vykonáváním průběžného dozoru nad osobami či organizacemi podle nařízení (ES) č. 216/2008 a jeho prováděcích pravidel zadávají členské státy pouze oprávněným subjektům. Při zadávání úkolů zajistí příslušný úřad, aby měl:

- 1) zavedený systém umožňující počáteční a průběžné posouzení toho, že oprávněný subjekt dodržuje přílohu V nařízení (ES) č. 216/2008.

Tento systém a výsledky uvedených hodnocení jsou dokumentovány;

- 2) s oprávněným subjektem uzavřeno dokumentovanou dohodu, schválenou oběma stranami na patřičné řídicí úrovni, ve které budou jasně vymezeny:

i) stanovené úkoly,

▼ M1

- ii) požadovaná prohlášení, zprávy a záznamy,
 - iii) technické podmínky, které musí být při realizaci těchto úkolů splněny,
 - iv) související míra odpovědnosti a
 - v) ochrana údajů získaných v souvislosti s prováděním těchto úkolů.
- b) Příslušný úřad zajistí, aby vnitřní audit a řízení bezpečnostních rizik vyplývající z požadavku ARA.GEN.200 písm. a) bodu 4 zahrnovaly veškeré jeho jménem prováděné úkoly v oblasti certifikace či průběžného dozoru.

ARA.GEN.210 Změny systému řízení

- a) Příslušný úřad má zavedený systém umožňující zjišťování změn, které ovlivňují jeho schopnost provádět úkoly a plnit povinnosti stanovené v nařízení (ES) č. 216/2008 a jeho prováděcích pravidlech. Tento systém umožňuje příslušnému úřadu přijímat náležitá opatření k zajištění toho, aby jeho systém řízení byl trvale vyhovující a efektivní.
- b) Příslušný úřad aktualizuje svůj systém řízení, aby byl včas přizpůsobován veškerým změnám nařízení (ES) č. 216/2008 a jeho prováděcích pravidel a bylo tak zajištěno jejich efektivní uplatňování.
- c) Příslušný úřad oznámí agentuře změny, které ovlivňují jeho schopnost provádět úkoly a plnit povinnosti stanovené v nařízení (ES) č. 216/2008 a jeho prováděcích pravidlech.

ARA.GEN.220 Vedení záznamů

- a) Příslušný úřad vytvoří systém vedení záznamů s patřičnými možnostmi ukládání, zpřístupnění a spolehlivého zpětného sledování:
- 1) dokumentovaných politik a postupů uplatňovaných v rámci systému řízení;
 - 2) odborné přípravy personálu, jeho kvalifikace a oprávnění, která mu byla udělena;
 - 3) stanovení úkolů, které musí zahrnovat požadavky vyplývající z ARA.GEN.205 a podrobné údaje o stanovených úkolech;
 - 4) procesů osvědčování a průběžného dozoru nad organizacemi, jimž bylo vydáno osvědčení;
 - 5) postupů pro vydávání průkazů způsobilosti personálu, jeho kvalifikace, osvědčení a atestace a postupů uplatňovaných v rámci průběžného dozoru nad držiteli těchto průkazů způsobilosti, kvalifikace, osvědčení a atestací;
 - 6) postupů pro vydávání osvědčení způsobilosti FSTD a postupů uplatňovaných v rámci průběžného dozoru nad zařízením FSTD a organizací, která toto zařízení provozuje;
 - 7) dozoru nad osobami a organizacemi, které sice působí na území daného členského státu, avšak dohled nad nimi vykonává příslušný úřad jiného členského státu nebo agentura na základě dohody uzavřené mezi těmito úřady nebo jim tento úřad či agentura vydaly osvědčení;
 - 8) hodnocení alternativních způsobů průkazu navržených organizacemi a jejich oznámení agentuře a posouzení alternativních způsobů průkazu shody používaných samotným příslušným úřadem;
 - 9) nálezu, nápravných opatření a data uzavření těchto opatření;
 - 10) přijatých opatření pro vynucování;
 - 11) informací týkajících se bezpečnosti a návazných opatření a

▼ **M1**

- 12) uplatňování opatření pro zvýšení pružnosti v souladu s článkem 14 nařízení (ES) č. 216/2008.
- b) Příslušný úřad vede seznam všech osvědčení vydaných organizacím, osvědčení způsobilosti FSTD a průkazů způsobilosti, osvědčení a atestací, které personálu vydal.
- c) Všechny záznamy jsou uchovávány nejméně po dobu stanovenou v tomto nařízení. Není-li tato doba uvedena, uchovávají se záznamy nejméně po dobu pěti let v souladu s platnými právními předpisy o ochraně údajů.

*ODDÍL III**Dozor, vydávání osvědčení a vynucování***ARA.GEN.300 Dozor**

- a) Příslušný úřad ověřuje:
- 1) před vydáním osvědčení či oprávnění organizace, osvědčení způsobilosti FSTD, resp. před vydáním průkazu způsobilosti, osvědčení, kvalifikace či atestace personálu dodržování požadavků vztahujících se na organizace nebo osoby;
 - 2) průběžné dodržování požadavků vztahujících se na organizace, kterým vydal osvědčení, osoby a držitele osvědčení způsobilosti FSTD;
 - 3) provádění náležitých bezpečnostních opatření z pověření příslušného úřadu v souladu s ARA.GEN.135 písmenem c) a d).
- b) V rámci tohoto ověřování:
- 1) vychází příslušný úřad z dokumentace vypracované s konkrétním záměrem poskytnout personálu, který odpovídá za bezpečnostní dozor, pokyny pro vykonávání jeho funkcí;
 - 2) jsou dotčené osoby a organizace seznámeny s výsledky dozoru bezpečnosti;
 - 3) se příslušný úřad opírá o audity a kontroly, včetně prohlídek na odbavovací ploše a neohlášených kontrol, a
 - 4) si příslušný úřad opatřuje doklady pro případ, že bude nutno přijmout další opatření, včetně opatření stanovených v ARA.GEN.350 a ARA.GEN.355.
- c) Rozsah dozoru definovaného v písmenech a) a b) zohlední výsledky předchozí činnosti dozoru a bezpečnostní priority.
- d) Aniž jsou dotčeny pravomoci členských států a jejich povinnosti, které stanoví ARO.RAMP, rozsah dozoru nad činnostmi, které na území daného členského státu vykonávají osoby nebo organizace zřízené či sídlící v jiném členském státě, se určí na základě priorit souvisejících s bezpečností a předchozí činností dozoru.
- e) Zahrnuje-li činnost určité osoby nebo organizace více než jeden členský stát nebo agenturu, příslušný úřad, který podle písmena a) odpovídá za vykonávání dozoru, může vydat souhlas s tím, že úkoly spojené s dozorem budou vykonávány příslušným úřadem členského státu či příslušnými úřady členských států v místech, kde je tato činnost vykonávána, nebo agenturou. Všechny osoby a organizace, které jsou předmětem takové dohody, jsou informovány o její existenci a o jejím rozsahu.
- f) Příslušný úřad shromažďuje a zpracovává veškeré informace, které považuje za použitelné pro účely dozoru, včetně prohlídek na odbavovací ploše a neohlášených kontrol.

▼ M1**ARA.GEN.305 Program dozoru**

- a) Příslušný úřad vypracuje a udržuje program dozoru, který zahrnuje činnosti dozoru stanovené v ARA.GEN.300 a ARO.RAMP.
- b) S ohledem na organizace, kterým příslušný úřad udělil osvědčení, a držitele osvědčení způsobilosti FSTD je program koncipován tak, aby bral v úvahu specifickou povahu dané organizace, složitost jejích činností, výsledky předchozích činností certifikace a/nebo dozoru a aby vycházel z posouzení souvisejících rizik. Každý plánovaný cyklus dozoru zahrnuje:
- 1) audity a kontroly, které podle potřeby zahrnují také prohlídky na odbavovací ploše a neohlášené kontroly, a
 - 2) společné schůze odpovědného vedoucího a příslušného úřadu, jejichž účelem je zajistit, aby obě strany byly průběžně informovány o důležitých otázkách.
- c) V případě organizací, kterým příslušný úřad vydal osvědčení, a držitelů osvědčení způsobilosti FSTD nesmí být plánovaný cyklus dozoru delší než 24 měsíců.

Jsou-li doklady o tom, že výkonnost dané organizace nebo držitele osvědčení způsobilosti FSTD se z hlediska bezpečnosti snížila, může se plánovaný cyklus dozoru zkrátit.

Plánovaný cyklus dozoru se může prodloužit, a to nejvýše na dobu 36 měsíců, jestliže příslušný úřad dojde k závěru, že během předchozích 24 měsíců:

- 1) prokázala dotyčná organizace schopnost účinným způsobem zjišťovat případy ohrožení bezpečnosti letectví a s nimi spojená rizika;
- 2) organizace průběžně prokazovala podle bodu ORA.GEN.130, že má plnou kontrolu nad veškerými změnami;
- 3) nebyly ohlášeny žádné nálezy úrovně 1 a
- 4) všechna nápravná opatření byla provedena ve lhůtě, kterou schválil či prodloužil příslušný úřad, v souladu s ARA.GEN.350 písm. d) bodem 2.

V případě, že organizace má kromě výše uvedeného zavedený a příslušným úřadem schválený efektivně fungující systém průběžných hlášení, prostřednictvím kterých informuje příslušný úřad o svých výsledcích z hlediska bezpečnosti a o tom, jak dodržuje právní předpisy, lze plánovaný cyklus dozoru dále prodloužit, a to nejvýše na dobu 48 měsíců.

- d) V případě osob, které jsou držiteli průkazu způsobilosti, osvědčení, kvalifikace nebo atestace, které jim vydal příslušný úřad, zahrnuje program dozoru kontroly a podle potřeby také neohlášené kontroly.
- e) Program dozoru zahrnuje vedení záznamů o termínech auditů, kontrol a schůzí a o datech jejich konání.

ARA.GEN.310 Postup při udělování prvního osvědčení – organizace

- a) Po obdržení žádosti organizace o vydání prvního osvědčení příslušný úřad ověří, zda tato organizace splňuje příslušné požadavky.
- b) Dojde-li příslušný úřad k závěru, že tato organizace příslušné požadavky splňuje, vydá osvědčení v souladu s dodatky III a V k této části. Osvědčení se vydává (vydávají) s časově neomezenou platností. Práva a rozsah činností, k jejichž vykonávání je tato organizace oprávněna, jsou upřesněna v rámci podmínek oprávnění, které jsou připojeny k udělenému osvědčení (k uděleným osvědčením).

▼ M1

- c) Aby dotyčná organizace mohla provádět změny bez předchozího souhlasu příslušného úřadu v souladu s ORA.GEN.130, schválí příslušný úřad dotyčnou organizační navrhovaný postup, ve kterém je vymezen rozsah těchto změn a popsán způsob jejich řízení a oznamování.

ARA.GEN.315 Postup při vydávání průkazů způsobilosti, kvalifikací, osvědčení a atestací při prodloužení či obnovení jejich platnosti nebo jejich změně – osoby

- a) Po obdržení žádosti osoby o vydání, prodloužení či obnovení platnosti nebo změnu průkazu způsobilosti, kvalifikace, osvědčení nebo osvědčení palubních průvodců a veškeré podkladové dokumentace příslušný úřad ověří, zda žadatel splňuje příslušné požadavky.
- b) Dojde-li k závěru, že žadatel příslušné požadavky splňuje, vydá příslušný úřad průkaz způsobilosti, osvědčení, kvalifikace nebo atestaci, prodlouží či obnoví jejich platnost nebo provede jejich změnu.

ARA.GEN.330 Změny – organizace

- a) Po obdržení žádosti organizace o provedení změny, která vyžaduje předchozí souhlas, příslušný úřad před vydáním svého souhlasu ověří, zda tato organizace splňuje příslušné požadavky.

Pokud příslušný úřad nevydá rozhodnutí o pozastavení platnosti osvědčení této organizace, stanoví podmínky, za jakých tato organizace bude po dobu provádění změny provozovat svou činnost.

Dojde-li k závěru, že tato organizace splňuje příslušné požadavky, příslušný úřad změnu schválí.

- b) Pokud organizace provádí změny vyžadující předchozí souhlas příslušného úřadu, a tento souhlas podle ustanovení písmena a) nezískala, příslušný úřad pozastaví, omezí či zruší platnost osvědčení této organizace, aniž jsou tím dotčena jakákoli doplňující opatření pro vynucování.
- c) V případě změn, které nevyžadují předchozí souhlas, vyhodnotí příslušný úřad informace předložené v rámci oznámení, které mu dotyčná organizace zašle v souladu s ORA.GEN.130, a ověření, zda tato organizace splňuje příslušné požadavky. V případě, že některý z těchto požadavků není splněn, příslušný úřad:

- 1) vyrozumí organizaci o tom, že nesplňuje daný požadavek, a požádá ji o provedení dalších změn a
- 2) v případě nálezu úrovně 1 nebo 2 postupuje v souladu s ARA.GEN.350.

ARA.GEN.350 Nálezy a nápravná opatření – organizace

- a) Příslušný úřad vykonávající dozor v souladu s ARA.GEN.300 písm. a) má k dispozici systém umožňující analyzovat nálezy z hlediska jejich bezpečnostního významu.
- b) K udělení nálezu úrovně 1 přistoupí příslušný úřad při zjištění jakéhokoli významného případu nesplnění příslušných požadavků nařízení (ES) č. 216/2008 a jeho prováděcích pravidel, nedodržení postupů a příruček organizace nebo nedodržení rozsahu oprávnění či osvědčení, jež snižuje nebo závažným způsobem ohrožuje bezpečnost letu.

Nálezy úrovně 1 zahrnují také případy, kdy:

- 1) organizace neumožnila příslušnému úřadu během běžných provozních hodin a po dvou písemných žádostech přístup do svých provozních prostor podle ORA.GEN.140;
- 2) organizace dosáhla platnosti svého průkazu způsobilosti nebo jejího prodloužení paděláním předložených dokladů;

▼ **M1**

- 3) organizace postupovala prokazatelně neoprávněným způsobem nebo své osvědčení používala podvodným způsobem a
 - 4) v čele organizace nestojí odpovědný vedoucí.
- c) K udělení nálezu úrovně 2 přistoupí příslušný úřad při zjištění jakéhokoli případu nesplnění příslušných požadavků nařízení (ES) č. 216/2008 a jeho prováděcích pravidel, nedodržení postupů a příruček organizace nebo nedodržení rozsahu oprávnění nebo osvědčení, jež by mohlo mít za následek snížení bezpečnosti nebo ohrožení bezpečnosti letu.
- d) Dojde-li k nálezu při výkonu dozoru nebo jakýmkoli jiným způsobem, příslušný úřad tento nález písemně sdělí dotyčné organizaci a uloží jí provést nápravné opatření, které povede k odstranění zjištěné neshody, aniž jsou tím dotčena jakákoli doplňující opatření vyplývající z nařízení (ES) č. 216/2008 a jeho prováděcích pravidel. V případě potřeby informuje příslušný úřad stát, ve kterém je dotyčné letadlo zapsáno v rejstříku.
- 1) V případě nálezu úrovně 1 přijme příslušný úřad neprodleně náležitá opatření vedoucí k zákazu či omezení činnosti a v případě potřeby přijme opatření, kterým zruší platnost osvědčení či konkrétního oprávnění nebo tuto platnost úplně nebo částečně omezí či pozastaví v závislosti na stupni závažnosti nálezu úrovně 1, dokud dotyčná organizace úspěšně neprovede nápravné opatření.
 - 2) V případě nálezu úrovně 2 příslušný úřad:
 - i) poskytne dotyčné organizaci lhůtu k provedení nápravného opatření, která bude odpovídat povaze nálezu, ale která nebude napoprvé v žádném případě delší než 3 měsíce. Na konci této lhůty a se zřetelem k povaze nálezu může příslušný úřad na základě uspokojivého a jím schváleného plánu nápravných opatření tuto tříměsíční lhůtu prodloužit a
 - ii) vyhodnotí organizaci navržená nápravná opatření a plán jejich provádění a dojde-li v tomto hodnocení k závěru, že postačují k odstranění neshod (neshody), přijme je.
 - 3) V případě, že organizace nepředloží přijatelný plán nápravných opatření nebo tato nápravná opatření neprovede ve lhůtě, která byla příslušným úřadem schválena či prodloužena, zvýší příslušný úřad úroveň nálezu na úroveň 1 a přijme opatření, které je uvedeno v písm. d) bodě 1.
 - 4) Příslušný úřad vede záznamy o všech nálezech, které sám učinil nebo které mu byly sděleny, a v příslušných případech též o jím uplatněných opatřeních pro vynucování a rovněž i o všech nápravných opatřeních přijatých v souvislosti s danými nálezy a datech, k nimž byla tato opatření ukončena.
- e) Pokud úřad některého členského státu postupující podle ARA.GEN.300 písmene d) zjistí jakýkoliv případ nesplnění příslušných požadavků nařízení (ES) č. 216/2008 a jeho prováděcích pravidel ze strany organizace, již vydal osvědčení příslušný úřad jiného členského státu nebo agentura, informuje o tom tento příslušný úřad a uvede, o jakou úroveň nálezu se jedná, aniž tím jsou dotčena jakákoli další opatření pro vynucování.

ARA.GEN.355 Nálezy a opatření pro vynucování - osoby

- a) Shledá-li příslušný úřad zodpovědný za výkon dozoru podle ARA.GEN.300 písmene a) při vykonávání tohoto dozoru nebo jakýmkoli jiným způsobem, že určitá osoba, která je držitelem průkazu způsobilosti, osvědčení, kvalifikace nebo atestace, jež jí byly vydány v souladu s nařízením (ES) č. 216/2008 a jeho prováděcími pravidly, neplní příslušné požadavky, učiní tento příslušný úřad nález, pořídí o něm záznam a dotyčného držitele průkazu způsobilosti, osvědčení, kvalifikace či atestace o něm písemně vyrozumí.

▼ **M1**

- b) V souvislosti s tímto nálezem zahájí příslušný úřad šetření. Je-li tento nález potvrzen, příslušný úřad:
- 1) ve chvíli, kdy je zjištěn problém z hlediska bezpečnosti, podle okolností omezí, pozastaví či zruší platnost průkazu způsobilosti, osvědčení, kvalifikace či atestace a
 - 2) přijme veškerá nezbytná opatření pro vynucování, aby zabránil dalšímu neplnění těchto požadavků.
- c) V relevantních případech informuje příslušný úřad osobu či organizaci, která vydala osvědčení zdravotní způsobilosti či atestaci.
- d) Pokud úřad některého členského státu postupující podle ustanovení ARA.GEN.300 písmene d) zjistí, že osoba, která je držitelem průkazu způsobilosti, osvědčení, kvalifikace či atestace, jež jí byly vydány příslušným úřadem jiného členského státu, neplní příslušné požadavky, informuje o tom tento příslušný úřad, aniž tím jsou dotčena jakákoli další opatření pro vynucování.
- e) Shledá-li příslušný úřad při vykonávání dozoru nebo jakýmkoli jiným způsobem, že určitá osoba, na kterou se vztahují požadavky stanovené nařízením (ES) č. 216/2008 a jeho prováděcími pravidly a která není držitelem průkazu způsobilosti, osvědčení, kvalifikace nebo atestace vydaných v souladu s tímto nařízením a jeho prováděcími pravidly, neplní příslušné požadavky, přijme tento příslušný úřad, který zjistil tuto neshodu, veškerá nezbytná opatření pro vynucování, aby zabránil dalšímu neplnění těchto požadavků.

HLAVA FCL

ZVLÁŠTNÍ POŽADAVKY VZTAHUJÍCÍ SE NA UDĚLOVÁNÍ PRŮKAZŮ ZPŮSOBILOSTI ČLENŮM LETOVÉ POSÁDKY

ODDÍL I

*Obecná ustanovení***ARA.FCL.120 Vedení záznamů**

Kromě záznamů vedených na základě požadavku ARA.GEN.220 písmena a) začlení příslušný úřad do svého systému pro vedení záznamů také výsledky zkoušek teoretických znalostí a o hodnoceních praktických dovedností pilota.

ODDÍL II

*Průkazy způsobilosti, kvalifikace a osvědčení***ARA.FCL.200 Postup při vydávání průkazu způsobilosti, kvalifikace nebo osvědčení a při prodloužení či obnovení jejich platnosti**

- a) Vydávání průkazů způsobilosti a kvalifikace. Příslušný úřad vydává průkaz způsobilosti pilota a související kvalifikaci na formuláři uvedeném v dodatku I k této části.
- b) Vydávání osvědčení instruktorů a examinátorů. Příslušný úřad vydá osvědčení instruktora nebo examinátora:
- 1) jako potvrzení příslušných práv zapsané v průkazu způsobilosti pilota v souladu s dodatkem I k této části nebo
 - 2) jako samostatný doklad vystavený formou a způsobem stanoveným příslušným úřadem.
- c) Potvrzování průkazu způsobilosti examinátory. Předtím, než příslušný úřad vydá určitým examinátorům konkrétní pověření k prodloužování či obnovování platnosti kvalifikace nebo osvědčení, stanoví náležité postupy.

▼ M1**ARA.FCL.205 Sledování činnosti examinátorů**

a) Příslušný úřad vytvoří program dozoru pro sledování činnosti a výkonů examinátorů, přičemž vezme v úvahu:

- 1) počet examinátorů, kterým vydal osvědčení a
- 2) počet examinátorů, kterým vydaly osvědčení jiné příslušné úřady a kteří svá práva vykonávají na území, nad kterým koná dozor příslušný úřad.

▼ M3

b) Příslušný úřad vede seznam examinátorů, kterým vydal osvědčení. Příslušný úřad v tomto seznamu uvede u všech examinátorů jejich práva, tento seznam uveřejní a dbá o jeho aktualizace.

▼ M1

c) Příslušný úřad stanoví postupy pro jmenování examinátorů pověřených prováděním zkoušek dovednosti.

▼ M3**ARA.FCL.210 Informace pro examinátory**

a) Příslušný úřad oznámí agentuře vnitrostátní správní postupy, požadavky na ochranu osobních údajů, odpovědnost, úrazové pojištění a poplatky platné na jeho území, které mají examinátoři použít při provádění zkoušek dovednosti, přezkoušení odborné způsobilosti nebo hodnocení odborné způsobilosti žadatele, jehož příslušný úřad není stejný jako příslušný úřad, který vydal osvědčení examinátora.

b) Agentura ve formátu, který sama předepíše, zveřejní informace obdržené od příslušných úřadů podle písmene a) za účelem usnadnění jejich šíření a přístupu k nim.

c) Příslušný úřad může examinátorům, kterým vydal osvědčení, a examinátorům, kterým vydaly osvědčení jiné příslušné úřady a kteří svá práva vykonávají na jejich území, sdělit bezpečnostní kritéria, která mají dodržovat v případě, že se zkoušky dovednosti a přezkoušení odborné způsobilosti konají v letadle.

▼ M1**ARA.FCL.215 Doba platnosti**

a) Při vydávání kvalifikace nebo osvědčení prodlouží příslušný úřad dobu platnosti do konce příslušného měsíce. Při obnovování platnosti kvalifikace nebo osvědčení prodlouží dobu platnosti do konce příslušného měsíce k tomuto účelu příslušným úřadem zvláště pověřený examinátor.

b) Při prodlužování platnosti kvalifikace nebo osvědčení instruktora či examinátora prodlouží příslušný úřad nebo příslušným úřadem pověřený examinátor dobu platnosti kvalifikace či osvědčení do konce příslušného měsíce.

c) Příslušný úřad nebo k tomu účelu příslušným úřadem zvláště pověřený examinátor uvede v průkazu způsobilosti nebo osvědčení datum skončení platnosti.

d) Příslušný úřad může stanovit postupy, které držitel průkazu způsobilosti či osvědčení umožní využívat po úspěšném složení příslušné zkoušky (příslušných zkoušek) po dobu nejvýše 8 týdnů svých práv, dokud mu není do průkazu způsobilosti či osvědčení zapsáno potvrzení.

ARA.FCL.220 Postup při opětovném vydání průkazu způsobilosti pilota

a) Příslušný úřad opětovně vydá průkaz způsobilosti v případě, že je to z administrativních důvodů nezbytné, a:

- 1) po prvním vydání kvalifikace nebo

▼ **M1**

- 2) v případě, že odstavec XII průkazu způsobilosti podle dodatku I k této části je zcela zaplněn a není v něm žádné volné místo.
- b) Do nového průkazu způsobilosti jsou převedeny pouze platné kvalifikace a osvědčení.

ARA.FCL.250 Omezení, pozastavení nebo zrušení platnosti průkazů způsobilosti, kvalifikace a osvědčení

- a) Příslušný úřad omezí, resp. pozastaví nebo zruší platnost průkazu způsobilosti pilota a souvisejících kvalifikací či osvědčení v souladu s ARA.GEN.355 mimo jiné za těchto okolností:
- 1) průkaz způsobilosti pilota, kvalifikace či osvědčení byly získány paděláním předložených dokladů;
 - 2) v případě padělání deníku a záznamů v průkazu způsobilosti nebo osvědčení;
 - 3) držitel průkazu způsobilosti již nesplňuje příslušné požadavky části FCL;
 - 4) práva držitele průkazu způsobilosti, kvalifikace či osvědčení užíval tento držitel pod vlivem alkoholu nebo omamných látek;
 - 5) nejsou splněny příslušné provozní požadavky;
 - 6) v případě prokazatelně neoprávněného postupu nebo podvodného používání osvědčení nebo
 - 7) v případě nepřijatelného výkonu, k němuž dojde v kterékoli fázi výkonu úkolů a povinností letového examinátora.
- b) Příslušný úřad může rovněž omezit, pozastavit či zrušit platnost průkazu způsobilosti, kvalifikace či osvědčení na písemnou žádost držitele tohoto průkazu způsobilosti či osvědčení.
- c) Veškeré zkoušky dovednosti, přezkoušení odborné způsobilosti a hodnocení schopností, k nimž došlo v době pozastavené platnosti či po zrušení platnosti osvědčení examinátora, jsou neplatné.

*ODDÍL III****Zkoušky teoretických znalostí*****ARA.FCL.300 Zkušební postupy**

- a) Příslušný úřad zavede nezbytná opatření a stanoví nezbytné postupy, aby žadatelům v souladu s příslušnými požadavky části FCL umožnil skládání zkoušek teoretických znalostí.
- b) V případě průkazů způsobilosti dopravního pilota (ATPL), průkazů způsobilosti pilota ve vícečlenné posádce (MPL), průkazů způsobilosti obchodního pilota (CPL) a v případě přístrojových kvalifikací musí tyto postupy splňovat všechny tyto podmínky:
- 1) Zkoušky se konají písemnou formou nebo na počítači.
 - 2) Zkušební otázky vybírá příslušný úřad z Centrální evropské databáze otázek (ECQB) na základě jednotné metody, která umožňuje pokrýt celkové osnovy každého předmětu. ECQB je agenturou spravovaná databáze otázek s možností výběru z většího počtu odpovědí.
 - 3) Zkoušky z komunikace se nemusí konat společně se zkouškami z jiných předmětů. Žadatel, který již dříve složil jednu nebo obě zkoušky ze znalostí pravidel letu za viditelnosti (VFR) a pravidel pro let podle přístrojů (IFR), není z příslušných částí přezkušován.

▼ M1

- c) Příslušný úřad žadatele informuje o tom, v jakých jazycích je možné zkoušky skládat.
- d) Příslušný úřad stanoví vhodné postupy, které umožní zajistit korektnost zkoušek.
- e) Jestliže příslušný úřad shledá, že žadatel zkušební postupy v průběhu zkoušení nerespektuje, je žadatel hodnocen tak, že neuspěl, a to buď ve zkoušce z jednoho předmětu, nebo v celé zkoušce.
- f) Žadatele, kteří byli usvědčeni z podvádění, příslušný úřad nepřipustí k žádným dalším zkouškám po dobu nejméně 12 měsíců od data konání zkoušky, při níž se dopustili podvodu.

HLAVA CC

ZVLÁŠTNÍ POŽADAVKY VZTAHUJÍCÍ SE NA PALUBNÍ PRŮVODČÍ*ODDÍL I****Osvědčení palubních průvodčích*****ARA.CC.100 Postupy spojené s osvědčeními palubních průvodčích**

- a) Příslušný úřad stanoví v souladu s ARA.GEN.315, ARA.GEN.220 a ARA.GEN.300 postupy pro vydávání osvědčení palubních průvodčích, vedení záznamů o nich a dozor nad nimi.

- b) Osvědčení palubních průvodčích vydává ve formátu a podle specifikací, které stanoví dodatek II k této části:

buď

- 1) příslušný úřad,

a/nebo pokud tak členský stát rozhodne

- 2) příslušným úřadem pověřená organizace.

- c) Příslušný úřad zveřejní:

- 1) který subjekt či subjekty vydává na jeho území osvědčení palubních průvodčích, a

- 2) pokud jsou vydáváním osvědčení pověřeny organizace, seznam takových organizací.

ARA.CC.105 Pozastavení či zrušení platnosti osvědčení palubních průvodčích

Příslušný úřad přijme opatření v souladu s ARA.GEN.355, včetně pozastavení či zrušení platnosti osvědčení palubních průvodčích, přinejmenším v těchto případech:

- a) v případě neshody s částí CC nebo nesplnění příslušných požadavků části ORO a části CAT, pokud byl zjištěn problém z hlediska bezpečnosti;
- b) platnosti osvědčení palubních průvodčích nebo jejího prodloužení bylo dosaženo paděláním předložených dokladů;
- c) práva držitele osvědčení palubních průvodčích užíval tento držitel pod vlivem alkoholu nebo omamných látek a

▼ **M1**

- d) v případě prokazatelně neoprávněného postupu nebo podvodného používání osvědčení palubních průvodčích.

*ODDÍL II****Organizace provádějící výcvik palubních průvodčích nebo vydávající osvědčení palubních průvodčích*****ARA.CC.200 Opravňování organizací k provádění výcviku palubních průvodčích a k vydávání osvědčení palubních průvodčích**

- a) Předtím, než příslušný úřad vydá určité organizaci pro výcvik nebo provozovateli obchodní letecké dopravy oprávnění provádět výcvik palubních průvodčích, ověří, že:

- 1) vedení výcvikových kurzů, jejich osnovy a související programy, které tato organizace poskytuje, jsou v souladu s příslušnými požadavky části CC;
- 2) zařízení pro výcvik používaná touto organizací realisticky simulují prostředí prostoru pro cestující odpovídající typu či typům letadel, ve kterých budou palubní průvodčí vykonávat svou činnost, a technické vlastnosti vybavení, s nímž budou při své činnosti zacházet, a
- 3) vedoucí výcviku a instruktoři, kteří zajišťují jednotlivé části výuky, mají potřebné zkušenosti a odborné znalosti v předmětu, který vyučují.

- b) Pokud mohou být v členském státu vydáváním osvědčení palubních průvodčích pověřeny organizace, udělí příslušný úřad takové pověření pouze organizacím, které splňují požadavky uvedené v písmenu a). Před tímto schválením příslušný úřad:

- 1) posoudí připravenost a schopnost této organizace odpovědně vykonávat příslušné úkoly;
- 2) zajistí, aby tato organizace stanovila dokumentované postupy, které bude při vykonávání příslušných úkolů používat, včetně postupů uplatňovaných během zkoušení, které bude provádět k tomu účelu odborně vyškolený personál, u něhož nedochází ke střetu zájmů, a včetně postupů pro vydávání osvědčení palubních průvodčích v souladu s ARA.GEN.315 a ARA.CC.100 písmenem b), a
- 3) vyžádá si od této organizace informace a dokumentaci týkající se osvědčení palubních průvodčích, které vydává, a jejich držitelů, a to v takovém rozsahu, aby tento příslušný úřad mohl vést záznamy a provádět úkoly spojené s dozorem a vynucováním plnění požadavků.

HLAVA ATO

ZVLÁŠTNÍ POŽADAVKY VZTAHUJÍCÍ SE NA SCHVÁLENÉ ORGANIZACE PRO VÝCVIK (ATO)*ODDÍL I****Obecná ustanovení*****ARA.ATO.105 Program dozoru**

Program dozoru pro schválené organizace pro výcvik zahrnuje sledování úrovně výcviku, včetně namátkových inspekcí cvičných letů se studenty, jestliže je to s ohledem na použité letadlo možné.

▼ **M1****ARA.ATO.120 Vedení záznamů**

Kromě záznamů vedených na základě požadavku ARA.GEN.220 začlení příslušný úřad do svého systému pro vedení záznamů také údaje o kurzech poskytovaných schválenými organizacemi pro výcvik a případně též záznamy o zařízeních pro výcvik pomocí letové simulace (FSTD), jichž tyto organizace v rámci výcviku využívají.

HLAVA FSTD

**ZVLÁŠTNÍ POŽADAVKY VZTAHUJÍCÍ SE NA ZPŮSOBILOST ZAŘÍZENÍ
PRO VÝCVIK POMOCÍ LETOVÉ SIMULACE (FSTD)**

ODDÍL I

*Obecná ustanovení***ARA.FSTD.100 Postup prvního hodnocení**

- a) Po obdržení žádosti o osvědčení způsobilosti FSTD příslušný úřad:
- 1) zhodnotí FSTD předložené k prvnímu hodnocení nebo hodnocení po modernizaci zařízení na základě platných způsobilostních kritérií;
 - 2) posoudí FSTD v těch oblastech, které jsou důležité z hlediska zvládnutí celého procesu výcviku členů letové posádky, jejich zkoušení a přezkoušování;
 - 3) provede objektivní, subjektivní a funkční zkoušky v souladu s kritérii způsobilosti, výsledky těchto zkoušek vyhodnotí a na základě toho vytvoří příručku pro osvědčující zkoušku (QTG) a
 - 4) ověří, zda organizace provozující toto FSTD splňuje příslušné požadavky. Toto ustanovení se nevztahuje na první hodnocení základních přístrojových výcvikových zařízení (BITD).
- b) Příslušný úřad schválí QTG teprve po dokončení prvního hodnocení FSTD a poté, co dojde k závěru, že všechny nesrovnalosti uvedené v QTG byly odstraněny. Příručka pro osvědčující zkoušku (QTG) vypracovaná na základě postupu prvního hodnocení platí jako tzv. základní příručka pro osvědčující zkoušku (MQTG), které slouží jako východisko pro způsobilost FSTD a pro všechna následná, opakovaně prováděná hodnocení FSTD.
- c) Kritéria způsobilosti a zvláštní podmínky.
- 1) Příslušný úřad může stanovit pro kritéria způsobilosti, která jsou základem hodnocení způsobilosti FSTD, zvláštní podmínky, a to v případě, že jsou splněny požadavky uvedené v ARA.FSTD.210 písmenu a) a že tyto zvláštní podmínky prokazatelně zajišťují stejnou úroveň bezpečnosti, jakou stanoví platná certifikační specifikace.
 - 2) Stanoví-li zvláštní podmínky pro kritéria způsobilosti, která jsou základem hodnocení způsobilosti FSTD, jiný příslušný úřad než agentura, bezodkladně tuto skutečnost oznámí agentuře. Součástí tohoto oznámení je úplný popis takto stanovených zvláštních podmínek a posouzení bezpečnosti, které prokazuje, že je zajištěna stejná úroveň bezpečnosti, jakou stanoví platná certifikační specifikace.

▼ **M1****ARA.FSTD.110 Vydávání osvědčení způsobilosti FSTD**

- a) Po dokončení hodnocení FSTD a pokud se příslušný úřad přesvědčí, že FSTD splňuje platná kritéria způsobilosti v souladu s ORA.FSTD.210 a že organizace, která FSTD provozuje, splňuje platné požadavky pro zachování způsobilosti FSTD v souladu s ORA.FSTD.100, vydá příslušný úřad osvědčení způsobilosti tohoto FSTD s neomezenou dobou platnosti, a to na formuláři uvedeném v dodatku IV k této části.

ARA.FSTD.115 Prozatímní osvědčení způsobilosti FSTD

- a) Není-li v případě zavedení nových leteckých programů možné dosáhnout souladu s požadavky stanovenými pro způsobilost FSTD v této hlavě, může příslušný úřad vydat prozatímní způsobilost FSTD.
- b) Pro úplné letové simulátory (FFS) se prozatímní způsobilost uděluje pouze na úrovni A, B nebo C.
- c) Tato prozatímní způsobilost je platná až do doby, než lze udělit konečnou úroveň způsobilosti a její platnost v žádném případě nesmí překročit tři roky.

ARA.FSTD.120 Zachování platnosti způsobilosti FSTD

- a) Příslušný úřad průběžně sleduje činnost organizace, která FSTD provozuje, a ověřuje, že:
- 1) jsou každých 12 měsíců postupně prováděny všechny zkoušky stanovené v hlavní příručce pro osvědčující zkoušku (MQTG);
 - 2) výsledky opakovaných hodnocení i nadále vyhovují kvalifikačním standardům, jsou datovány a uchovávány a
 - 3) je zaveden systém řízení konfigurace, který umožňuje zajistit, aby hardwarové a softwarové vybavení způsobilého FSTD bylo jako celek trvale funkční.
- b) Příslušný úřad provádí opakovaná hodnocení FSTD v souladu s postupy uvedenými v ARA.FSTD.100. Tato hodnocení se provádí:
- 1) každý rok, je-li jeho předmětem úplný letový simulátor (FFS), letové výcvikové zařízení (FTD) nebo тренажёр letových aavigačních postupů (FNPT); počátkem každého opakovaného 12-měsíčního období je datum vydání počátečního osvědčení způsobilosti. Opakované hodnocení FSTD se provádí v období 60 dnů před koncem 12-měsíčního období pro opakované hodnocení;
 - 2) každé 3 roky, je-li jeho předmětem základní přístrojové výcvikové zařízení (BITD).

ARA.FSTD.130 Změny

- a) Po obdržení žádosti o provedení změn v osvědčení způsobilosti FSTD příslušný úřad učiní kroky, které se řídí příslušnými body požadavků vztahujících se na postup prvního hodnocení, uvedených v ARA.FSTD.100 písmenu a) a b).
- b) Pokud jsou tyto změny významné nebo se zdá, že provoz FSTD neodpovídá původní úrovni způsobilosti, může příslušný úřad provést zvláštní hodnocení.
- c) Zvláštní hodnocení provede příslušný úřad vždy před udělováním vyšší úrovně způsobilosti FSTD.

▼ M1**ARA.FSTD.135 Nálezy a nápravná opatření - osvědčení způsobilosti FSTD**

Příslušný úřad omezí, resp. pozastaví nebo zruší platnost osvědčení způsobilosti FSTD v souladu s ARA.GEN.350 mimo jiné za těchto okolností:

- a) osvědčení způsobilosti FSTD bylo získáno paděláním předložených dokladů;
- b) organizace provozující dané FSTD již není schopna prokázat, že toto FSTD splňuje příslušná kritéria způsobilosti, nebo
- c) organizace provozující dané FSTD již nesplňuje příslušné požadavky části ORA.

ARA.FSTD.140 Vedení záznamů

Vedle záznamů požadovaných v ARA.GEN.220 vede příslušný úřad seznam způsobilých FSTD, která podléhají jeho dohledu, a přehled dat nadcházejících i provedených hodnocení a veškeré tyto údaje aktualizuje.

HLAVA AeMC

ZVLÁŠTNÍ POŽADAVKY VZTAHUJÍCÍ SE NA LETECKÁ ZDRAVOTNÍ STŘEDISKA (AEMC)*ODDÍL I****Obecná ustanovení*****ARA.AeMC.110 Postup při udělování prvního osvědčení**

Postup při udělování osvědčení leteckého zdravotního střediska se řídí ustanoveními v ARA.GEN.310.

ARA.AeMC.150 Nálezy a nápravná opatření - AeMC

Aniž jsou dotčena ustanovení ARA.GEN.350, za nález úrovně 1 se považuje mimo jiné:

- a) neobsazená funkce vedoucího AeMC;
- b) nezajištění podmínek pro zachování lékařského tajemství u údajů obsažených v záznamech AeMC a
- c) nesplnění povinnosti, která AeMC ukládá, aby příslušnému úřadu poskytovalo lékařské a statistické údaje pro účely vykonávání dozoru.

HLAVA MED

ZVLÁŠTNÍ POŽADAVKY VZTAHUJÍCÍ SE NA UDĚLOVÁNÍ LETECKÝCH OSVĚDČENÍ ZDRAVOTNÍ ZPŮSOBILOSTI*ODDÍL I****Obecná ustanovení*****ARA.MED.120 Posudkoví lékaři**

Příslušný úřad jmenuje jednoho nebo více posudkových lékařů, které pověří vykonáváním úkolů uvedených v tomto oddíle. Posudkový lékař má kvalifikaci a oprávnění k výkonu lékařské praxe a:

- a) po ukončení studia pracoval nejméně 5 let ve zdravotnictví;
- b) má znalosti a zkušenosti v oboru leteckého lékařství a
- c) absolvoval zvláštní odbornou přípravu týkající se osvědčování zdravotní způsobilosti.

ARA.MED.125 Postoupení orgánu vydávajícímu průkazy způsobilosti

Pokud letecké zdravotní středisko nebo letecký lékař (AME) postoupí rozhodnutí o zdravotní způsobilosti žadatele orgánu vydávajícímu průkazy způsobilosti:

▼ **M1**

- a) posudkový lékař či zdravotnický personál určený příslušným úřadem posoudí příslušnou zdravotní dokumentaci a v případě potřeby si vyžádají další zdravotní dokumentaci, vyšetření a testy;
- b) posudkový lékař rozhodne o zdravotní způsobilosti žadatele a na základě tohoto rozhodnutí je vydáno osvědčení zdravotní způsobilosti, ve kterém se v případě potřeby uvede(ou) případné(á) omezení.

▼ **M3****ARA.MED.130 Formát osvědčení zdravotní způsobilosti**

Osvědčení zdravotní způsobilosti musí splňovat tyto specifikace:

- a) Údaje:
 - 1) stát, ve kterém byl průkaz způsobilosti pilota vydán nebo o něj bylo požádáno (I);
 - 2) třída osvědčení zdravotní způsobilosti (II);
 - 3) číslo osvědčení začínající kódem státu, v němž byl průkaz způsobilosti pilota vydán nebo o něj bylo požádáno, podle nomenklatury OSN, za nímž následuje kód sestávající z arabských číslic anebo písmen latinské abecedy (III);
 - 4) úplné jméno držitele (IV);
 - 5) státní příslušnost držitele (VI);
 - 6) datum narození držitele: (dd/mm/rrrr) (XIV);
 - 7) podpis držitele (VII);
 - 8) omezení (XIII);
 - 9) datum skončení platnosti osvědčení zdravotní způsobilosti (IX) pro:
 - i) osvědčení 1. třídy pro jednopilotní lety obchodní letecké dopravy s cestujícími na palubě;
 - ii) osvědčení 1. třídy pro jiné lety obchodní letecké dopravy;
 - iii) osvědčení 2. třídy;
 - iv) průkazy způsobilosti pilota lehkých letadel (LAPL);
 - 10) datum lékařského vyšetření;
 - 11) datum posledního elektrokardiografického vyšetření (EKG);
 - 12) datum posledního audiografického vyšetření;
 - 13) datum vydání a podpis leteckého nebo posudkového lékaře, který toto osvědčení vydal. Na tomto místě lze uvést rovněž praktického lékaře, pokud je oprávněn vydávat osvědčení zdravotní způsobilosti podle vnitrostátního práva členského státu, ve kterém je průkaz způsobilosti vydán;
 - 14) pečeť nebo razítko (XI).
- b) Materiál: S výjimkou průkazů způsobilosti pilotů lehkých letadel vydaných praktickým lékařem se použije takový papír či jiný materiál, který neumožňuje pozměňování nebo mazání údajů nebo jsou na něm takové zásahy okamžitě viditelné. Veškeré záznamy či výmazy, které jsou v tomto formuláři provedeny, musí být jasně a zřetelně potvrzeny úřadem vydávajícím průkazy způsobilosti.
- c) Jazyk: Osvědčení jsou zhotovena v národním jazyce (národních jazycích) a v anglickém jazyce a v dalších jazycích, jejichž použití úřad vydávající průkazy způsobilosti považuje za vhodné.
- d) Veškerá data uvedená v osvědčení zdravotní způsobilosti jsou zapsána ve formátu dd/mm/rrrr.

▼ **M1****ARA.MED.135 Formuláře vztahující se k leteckým osvědčením zdravotní způsobilosti**

Příslušný úřad použije formuláře pro:

- a) formulář žádosti o osvědčení zdravotní způsobilosti;
- b) formulář zprávy o lékařském vyšetření pro žadatele 1. a 2. třídy a
- c) formulář zprávy o lékařském vyšetření pro žadatele o průkaz způsobilosti pilota lehkých letadel (LAPL).

▼ **M1****ARA.MED.145 Oznamovací povinnost praktického lékaře vůči příslušnému úřadu**

Příslušný úřad případně stanoví oznamovací postup pro praktické lékaře, kterým zajistí, že praktičtí lékaři jsou informováni o lékařských požadavcích podle MED.B.095.

ARA.MED.150 Vedení záznamů

- a) Kromě záznamů vedených na základě požadavku ARA.GEN.220 zahrne příslušný úřad do svého systému pro vedení záznamů také údaje o lékařských vyšetřeních a posudcích dodaných leteckými lékaři, leteckými zdravotními středisky nebo praktickými lékaři.
- b) Veškeré letecko-lékařské záznamy o držitelích průkazů způsobilosti se vedou po dobu nejméně 10 let od uplynutí doby platnosti jejich posledního osvědčení zdravotní způsobilosti.
- c) Pro účely letecko-lékařských hodnocení a letecko-lékařské standardizace se letecko-lékařské záznamy po předchozím písemném souhlasu žadatele nebo držitele průkazu způsobilosti zpřístupní:
 - 1) leteckému zdravotnímu středisku, leteckému lékaři nebo praktickému lékaři za účelem doplnění lékařského posudku;
 - 2) lékařské posudkové komisi, kterou může příslušný úřad zřídit jako druhou instanci pro přezkoumání hraničních případů;
 - 3) příslušným lékařským specialistům za účelem doplnění lékařského posudku;
 - 4) posudkovému lékaři příslušného úřadu jiného členského státu za účelem společného dozoru;
 - 5) dotyčnému žadateli nebo držiteli průkazu způsobilosti na základě jeho písemné žádosti a
 - 6) agentuře pro účely standardizace po znemožnění identifikace žadatele či držitele průkazu způsobilosti.
- d) Příslušný úřad může letecko-lékařské záznamy zveřejnit pro jiné účely než účely uvedené v písmenu c) v souladu se směrnicí 95/46/ES provedenou do vnitrostátního práva.
- e) Příslušný úřad vede seznam:
 - 1) všech leteckých lékařů, kteří jsou držiteli platného osvědčení vydaného daným úřadem, a
 - 2) případně všech praktických lékařů působících jako letečtí lékaři na jeho území.

Tyto seznamy se na požádání oznámí ostatním členským státům a agentuře.

*ODDÍL II**Letečtí lékaři***ARA.MED.200 Postup při vydávání osvědčení leteckého lékaře, prodloužení jeho platnosti, jeho obnově a změně**

- a) Postup při vydávání osvědčení leteckého lékaře se řídí ustanoveními bodu ARA.GEN.315. Příslušný úřad před vydáním tohoto osvědčení ověří, že ordinace leteckého lékaře má veškeré potřebné vybavení, které je nezbytné k provádění letecko-lékařských vyšetření v rozsahu požadovaného osvědčení leteckého lékaře.

▼ **M3**

- b) Pokud příslušný úřad dojde k závěru, že letecký lékař splňuje platné požadavky, vydá osvědčení leteckého lékaře, prodlouží jeho platnost, obnoví ho nebo ho změní, a to na období nejvýše tří let, na formuláři podle dodatku VII k této části.

▼ **M1****ARA.MED.240 Praktičtí lékaři zastávající funkci leteckého lékaře**

Příslušný úřad členského státu oznámí agentuře a příslušným úřadům dalších členských států, zda připouští, aby letecko-lékařská vyšetření potřebná pro získání průkazu způsobilosti pilota lehkých letadel (LAPL) prováděli na jeho území praktičtí lékaři.

▼ **M1****ARA.MED.245 Průběžný dozor nad leteckými lékaři a praktickými lékaři**

Při sestavování programu průběžného dozoru podle ustanovení ARA.GEN.305 zohlední příslušný úřad počet leteckých lékařů a praktických lékařů, kteří vykonávají svá práva na území, nad nímž příslušný úřad koná dozor.

ARA.MED.250 Omezení, pozastavení nebo zrušení platnosti osvědčení leteckého lékaře

a) Příslušný úřad omezí, pozastaví nebo zruší platnost osvědčení leteckého lékaře v případě, že:

- 1) letecký lékař již nesplňuje příslušné požadavky;
- 2) nesplňuje kritéria pro vydání nebo prodloužení osvědčení;
- 3) jím vedené letecko-lékařské záznamy jsou neúplné nebo uvádí nesprávné údaje či informace;
- 4) padělá lékařské záznamy, osvědčení nebo dokumentaci;
- 5) zatají skutečnosti týkající se žádosti o osvědčení zdravotní způsobilosti nebo jeho držitele nebo příslušnému úřadu předloží nepravdivá či záměrně klamavá tvrzení či údaje;
- 6) nezajistí nápravu nálezů učiněných na základě auditu praxe leteckého lékaře a
- 7) na žádost leteckého lékaře, který je držitelem osvědčení leteckého lékaře.

b) Platnost osvědčení leteckého lékaře se automaticky ruší, nastane-li některá z těchto okolností:

- 1) je mu zrušeno povolení k výkonu zdravotnického povolání nebo
- 2) je vyřazen z registru lékařů.

ARA.MED.255 Opatření pro vynucování

Je-li při vykonávání dozoru nebo jakýmkoli jiným způsobem zjištěno, že letecké zdravotní středisko, letecký lékař nebo praktický lékař nesplňuje příslušné požadavky, musí mít orgán vydávající průkazy způsobilosti zaveden postup pro přezkoumání osvědčení zdravotní způsobilosti vydaná tímto leteckým zdravotním střediskem, leteckým lékařem nebo praktickým lékařem a, je-li to s ohledem na zajištění letové bezpečnosti nezbytné, může platnost těchto osvědčení zrušit.

*ODDÍL III**Osvědčování zdravotní způsobilosti***ARA.MED.315 Přezkum zpráv o lékařském vyšetření**

Orgán vydávající průkazy způsobilosti musí mít zaveden postup, kterým:

- a) přezkoumává zprávy o lékařském vyšetření a posudky, které obdrží od leteckých zdravotních středisek, leteckých lékařů a praktických lékařů, a informuje je o všech nesrovnalostech, nedopatřeních a chybách, k nimž během procesu posuzování došlo a
- b) leteckým lékařům a leteckým zdravotním střediskům je na jejich žádost nápomocen při rozhodování sporných případů zdravotní způsobilosti leteckého personálu.

ARA.MED.325 Postup pro přezkum druhého stupně

Příslušný úřad stanoví postup pro přezkum hraničních a sporných případů, který budou provádět nezávislí lékařští poradci se zkušenostmi z praxe v oblasti leteckého lékařství, schopní zvážit předpoklady žadatele pro získání osvědčení zdravotní způsobilosti a doporučit řešení.

▼ **M1***Dodatek I k PŘÍLOZE VI ČÁSTI ARA***Průkaz způsobilosti člena letové posádky**

Průkaz způsobilosti členů letové posádky vydaný členským státem v souladu s částí FCL musí splňovat tyto specifikace:

- a) Obsah. Číslo položky musí být vytištěna vždy u odpovídajícího nadpisu dané položky. Údaje I až XI jsou „trvalé“ údaje, údaje XII až XIV jsou „měnitelné“ údaje, které mohou být uvedeny ve zvláštní nebo samostatné části hlavního formuláře. Všechny zvláštní nebo samostatné části musí být jednoznačně identifikovatelné jako součást průkazu způsobilosti.

1) Trvalé údaje:

- I) název státu vydávajícího průkaz způsobilosti;
- II) název průkazu způsobilosti;
- III) pořadové číslo průkazu způsobilosti začínající kódem státu vydávajícího průkaz způsobilosti podle nomenklatury OSN, za nímž následuje „FCL“ a kód sestávající z arabských číslic anebo písmen latinské abecedy;
- IV) úplné jméno držitele (latinkou i v případě, že písmem národního jazyka není latinka);
- IVa) datum narození;
- V) adresa držitele;
- VI) státní příslušnost držitele;
- VII) podpis držitele;
- VIII) příslušný úřad a v případě potřeby podmínky vydání průkazu způsobilosti;
- IX) osvědčení týkající se platnosti a oprávnění držitele vykonávat práva vyplývající z průkazu způsobilosti;
- X) podpis úředníka vydávajícího průkaz způsobilosti a datum vydání a
- XI) pečeť nebo razítko příslušného úřadu.

2) Doplňující údaje

- XII) kvalifikace a osvědčení: osvědčení třídy, typová osvědčení, osvědčení instruktora atd. s uvedeným datem skončení platnosti. Práva týkající se radiotelefonní komunikace (R/T) mohou být uvedena ve formuláři průkazu způsobilosti nebo na zvláštním osvědčení;
 - XIII) poznámky: tj. zvláštní záznamy týkající se omezení a potvrzení práv, včetně potvrzení jazykové způsobilosti a kvalifikace pro letadla podle přílohy II, pokud se toto letadlo využívá pro obchodní leteckou dopravu, a
 - XIV) veškeré další údaje vyžadované příslušným úřadem (např. místo narození / místo původu).
- b) Materiál. Papír či jiný použitý materiál neumožňuje pozměňování nebo mazání údajů nebo jsou na něm takové zásahy okamžitě viditelné. Veškeré záznamy či výmazy, které jsou v tomto formuláři provedeny, musí být jasně a zřetelně potvrzeny příslušným úřadem.
- c) Jazyk. Průkazy způsobilosti jsou zhotoveny v národním jazyce (národních jazycích) a v anglickém jazyce a v dalších jazycích, jejichž použití příslušný úřad považuje za vhodné.

▼ **M1**

Titulní strana

Název a logo příslušného úřadu (uvedený v anglickém a jiném, příslušným úřadem stanoveném jazyce, resp. jazycích) EUROPEAN UNION (pouze anglicky) PRŮKAZ ZPŮSOBILOSTI ČLENA LETOVÉ POSÁDKY (uvedeno v anglickém a jiném, příslušným úřadem stanoveném jazyce, resp. jazycích) Vydáný v souladu s částí FCL Tento průkaz způsobilosti je v souladu se standardy ICAO, výjma práv spojených s LAPL. (uvedeno v anglickém a jiném, příslušným úřadem stanoveném jazyce, resp. jazycích) Formulář EASA č. 141, 1. vydání	Požadavky V případě států, které nejsou členy EU, se neuvede označení „European Union“. Každá strana má rozměr jedné osminy formátu A4.
---	--

Strana 2

I	Název státu vydávajícího průkaz způsobilosti	Požadavky
III	Číslo průkazu způsobilosti	Pořadové číslo průkazu způsobilosti začíná vždy kódem státu vydávajícího průkaz způsobilosti podle nomenklatury OSN, za nímž následuje „FCL.“.
IV	Jméno a příjmení držitele	
IVa	Datum narození (viz pokyny)	Datum se uvádí ve standardním formátu, tj. den/měsíc/rok v nezkráceném zápisu (např. 21.01.1995).
XIV	Místo narození	
V	Adresa držitele: Ulice, obec, kraj, PSČ	
VI	Státní příslušnost	
VII	Podpis držitele	
VIII	Příslušný úřad vydávající průkaz způsobilosti Např.: Tento průkaz způsobilosti obchodního pilota (CPL) třídy A vydal na základě průkazu způsobilosti dopravního pilota (ATPL) (třetí země)	
X	Podpis úředníka vydávajícího průkaz způsobilosti a datum	
XI	Pečeť nebo razítko příslušného úřadu vydávajícího průkaz způsobilosti	

II	Názvy průkazů způsobilosti, datum jejich prvního vydání a kód země	Použijí se zkratky stanovené v části FCL (např. PPL(H), ATPL(A) atd.). Datum se uvádí ve standardním formátu, tj. den/měsíc/rok v nezkráceném zápisu (např. 21.01.1995).
IX	Platnost: Práva spojená s tímto průkazem způsobilosti lze vykonávat pouze v případě, že držitel má pro požadované právo platné osvědčení zdravotní způsobilosti. Pro účely ověření totožnosti držitele průkazu způsobilosti má u sebe tento držitel doklad s fotografií.	Tento doklad není stanoven, nicméně v případě, že držitel je mimo území státu vydávajícího průkaz způsobilosti, se za dostatečný doklad považuje cestovní pas.
XII	Práva týkající se radiotelefonní komunikace: Držitel tohoto průkazu způsobilosti prokázal schopnost používat radiotelefonní zařízení na palubě letadla v (uveďte příslušný jazyk či jazyky).	
XIII	Poznámky: Jazyková způsobilost: (jazyk(y) / úroveň / datum platnosti)	Na tomto místě se uvedou veškeré další doplňující informace související s udělením průkazu způsobilosti, které jsou vyžadovány na základě dokumentů ICAO, směrnic a nařízení ES nebo EU, a z těchto právních předpisů vyplývající práva. Uvedou se potvrzení jazykové způsobilosti, úroveň a datum platnosti. V případě LAPL: LAPL není vydán v souladu se standardy ICAO.

[illegible]

Provozní omezení se uvedou v oddíle Poznámky a omezení vedle příslušného práva, na které se toto omezení vztahuje, např. zkouška dovednosti pro IR vykonaná s druhým pilotem s omezením instruktážních práv na letadla typu 1.

[illegible]

▼ **M1**

Strana 8

Zkratky použité v tomto průkazu způsobilosti		
		např. ATPL (průkaz způsobilosti dopravního pilota), CPL (průkaz způsobilosti obchodního pilota), IR (přístrojová kvalifikace), R/T (radiotelefonní komunikace), FI (letový instruktor), TRE (examinátor pro typovou kvalifikaci) atd.

Formulář EASA č. 141, 1. vydání

▼ **M1***Dodatek II k PŘÍLOZE VI ČÁSTI ARA***Standardní formát EASA pro osvědčení palubních průvodčů**

Osvědčení palubních průvodců vydaná členským státem v souladu s částí CC musí splňovat tyto specifikace:

1. OSVĚDČENÍ PALUBNÍHO PRŮVODČÍHO Vydané v souladu s částí CC 2. Číslo osvědčení: 3. Název státu vydávajícího osvědčení: 4. Úplné jméno držitele: 5. Datum a místo narození: 6. Státní příslušnost: 7. Podpis držitele: 8. Příslušný úřad: 9. Orgán vydávající osvědčení: <i>Pečeť, razítko nebo logo úřadu</i> 10. Podpis úředníka vydávajícího osvědčení: 11. Datum vydání: 12. <i>Práva palubních průvodců na letadlech zapojených do letů v rámci obchodní letecké dopravy může držitel vykonávat pouze v případě, že splňuje požadavky části CC týkající se trvalé zdravotní způsobilosti a platných typových kvalifikací na letadlo.</i> Formulář EASA č. 142, 1. vydání

Pokyny:

▼ **M3**

- a) Osvědčení palubního průvodčího obsahuje všechny údaje uvedené ve formuláři 142 EASA v souladu s níže uvedenými a popsány položkami 1–12.
- b) Osvědčení má rozměr 105 mm × 74 mm (jedna osmina formátu A4) nebo 85 mm × 54 mm a použitý materiál neumožňuje pozměňování nebo mazání údajů nebo jsou na něm takové zásahy okamžitě viditelné.

▼ **M1**

- c) Doklad je vyhotoven v anglickém jazyce a v dalších jazycích, jejichž použití příslušný úřad považuje za vhodné.
- d) Doklad vydává příslušný úřad nebo organizace schválená k vydávání osvědčení palubních průvodců. V tomto druhém případě se uvede údaj o oprávnění vydaném příslušným úřadem členského státu.
- e) Platnost osvědčení palubního průvodčího uznávají všechny členské státy, a při výkonu práce v jiném členském státě proto není nutné používat jiný doklad.

Položka 1: Název „OSVĚDČENÍ PALUBNÍHO PRŮVODČÍHO“ a odkaz na část CC

Položka 2: Číslo osvědčení palubního průvodčího začíná kódem příslušného státu podle nomenklatury OSN, za nímž následují nejméně dvě poslední číslice roku vydání a jedinečný odkaz / jedinečné číslo v souladu se způsobem kódování stanoveným příslušným úřadem (např. BE-08-xxxx).

Položka 3: Členský stát, ve kterém je osvědčení vydáno.

Položka 4: Úplné jméno držitele (jméno a příjmení) uvedené v jeho průkazu totožnosti.

▼ **M1**

Položky 5 a 6: Datum, místo narození a státní příslušnost držitele ve shodě s údaji uvedenými v jeho průkazu totožnosti.

Položka 7: Podpis držitele.

▼ **M3**

Položka 8: Identifikační údaje příslušného úřadu členského státu, ve kterém bylo osvědčení vydáno, obsahující úplný název příslušného úřadu, jeho korespondenční adresu a případnou oficiální pečeť, otisk razítka nebo logo.

▼ **M1**

Položka 9: ► **M3** Je-li příslušný úřad zároveň orgánem vydávajícím osvědčení, uvede se termín „příslušný úřad“ a připojí se oficiální pečeť, otisk razítka nebo logo. ◀

Vydává-li osvědčení oprávněná organizace, uvedou se identifikační údaje této organizace, které budou zahrnovat přinejmenším úplný název této organizace, její korespondenční adresu a případně její logo a:

- a) v případě provozovatele obchodní letecké dopravy také číslo osvědčení leteckého provozovatele (AOC) a podrobný údaj o příslušným úřadem vydaných oprávněních k provádění výcviku palubních průvodčích a vydávání osvědčení nebo
- b) v případě schválené organizace pro výcvik číslo odpovídajícího oprávnění vydaného příslušným úřadem.

Položka 10: Podpis úředníka vystupujícího jménem orgánu vydávajícího osvědčení.

Položka 11: Datum se uvádí ve standardním formátu, tj. den/měsíc/rok v nezkráceném zápisu (např. 22/02/2008).

Položka 12: Stejný výrok v anglickém jazyce a jeho úplný a přesný překlad do ostatních jazyků, jejichž použití považuje příslušný úřad za vhodné.

Dodatek III k PŘÍLOZE VI ČÁSTI ARA

OSVĚDČENÍ PRO SCHVÁLENÉ ORGANIZACE PRO VÝCVIK (ATO)

Evropská unie (*)

Příslušný úřad

OSVĚDČENÍ SCHVÁLENÉ ORGANIZACE PRO VÝCVIK

[ČÍSLO / OZNAČENÍ OSVĚDČENÍ]

V souladu s nařízením Komise (EU) č. 1178/2011 a po splnění podmínek uvedených dále [příslušný úřad] osvědčuje

[NÁZEV ORGANIZACE PRO VÝCVIK]

[ADRESA ORGANIZACE PRO VÝCVIK]

jako organizaci pro výcvik osvědčenou v souladu s požadavky části ORA, které přísluší právo poskytovat výcvikové kurzy podle ustanovení části FCL, včetně používání zařízení pro výcvik pomocí letové simulace (FSTD), uvedené v příloženém oprávnění k poskytování výcvikových kurzů.

PODMÍNKY:

Toto osvědčení se vztahuje výlučně na práva a poskytování výcvikových kurzů, včetně používání zařízení pro výcvik pomocí letové simulace (FSTD), v rozsahu uvedeném v příloženém oprávnění k poskytování výcvikových kurzů.

Toto osvědčení platí pouze za předpokladu, že schválená organizace vyhovuje požadavkům části ORA, FCL a dalším platným právním předpisům.

Za podmínky plnění výše uvedených podmínek zůstává toto osvědčení platné, pokud se jej držitel dříve nevzdá, není nahrazeno, pozastaveno nebo zrušeno.

Datum vydání:

Podpis:

[Příslušný úřad]

(*) V případě států, které nejsou členy EU, se neuvede označení „Evropská unie“.
Formulář EASA č. 143, 1. vydání – strana 1/2.

**OSVĚDČENÍ SCHVÁLENÉ ORGANIZACE PRO VÝCVIK
SCHVÁLENÍ VÝCVIKOVÝCH KURZŮ**

Odkaz na číslo osvědčení ATO:

[ČÍSLO / OZNAČENÍ OSVĚDČENÍ]

[NÁZEV ORGANIZACE PRO VÝCVIK]

je oprávněna poskytovat a vést následující výcvikové kurzy podle ustanovení části FCL a využívat následujících zařízení pro výcvik pomocí letové simulace (FSTD):

Výcvikový kurz	Používaná zařízení pro výcvik pomocí letové simulace (FSTD), včetně příslušného písmenného kódu ⁽¹⁾

⁽¹⁾ uvedeného v osvědčení způsobilosti FSTD.

Toto schválení výcvikových kurzů je platné:

- a) pokud se jej držitel dříve nevzdá, není nahrazeno, pozastaveno nebo zrušeno, a
- b) pokud jsou veškeré činnosti prováděny v souladu s požadavky části ORA, FCL a dalších platných právních předpisů a v příslušných případech též v souladu s postupy, které na základě požadavku části ORA stanoví ve své dokumentaci dotyčná organizace.

Datum vydání:

Podpis: [Příslušný úřad]

Za členský stát / agenturu EASA

Formulář EASA č. 143, 1. vydání – strana 2/2.

▼ M1*Dodatek IV k PŘÍLOZE VI ČÁSTI ARA***OSVĚDČENÍ ZAŘÍZENÍ PRO VÝCVIK POMOCÍ LETOVÉ SIMULACE
(FSTD)****Úvod**

Pro osvědčení způsobilosti FSTD se použije formulář EASA č. 145. Součástí tohoto dokladu je specifikace, v níž jsou uvedena veškerá omezení a zvláštní povolení či oprávnění vztahující se na toto FSTD. Osvědčení je vyhotoveno v anglickém jazyce a v dalších jazycích, jejichž použití příslušný úřad považuje za vhodné.

K přestavitelným FSTD se pro každý typ letadla vydává zvláštní osvědčení. Jednotlivé motory a vybavení instalované jako součást jednoho FSTD nevyžadují zvláštní osvědčení. Všechna osvědčení musí být opatřena pořadovým číslem, jemuž předchází písmenný kód. Toto pořadové číslo je jedinečné a označuje výlučně dané FSTD. Kód tvořený řadou písmen slouží jako jedinečné označení příslušného úřadu, který toto osvědčení vydal.

Evropská unie (*)

Příslušný úřad

OSVĚDČENÍ ZPŮSOBILOSTI ZAŘÍZENÍ PRO VÝCVIK POMOCÍ LETOVÉ SIMULACE (FSTD)

ČÍSLO OSVĚDČENÍ:

V souladu s nařízením Komise (EU) č. 1178/2011 a po splnění podmínek uvedených dále [příslušný úřad] osvědčuje, že

FSTD [TYP A PÍSMENNÝ KÓD]

umístěné v [NÁZEV A ADRESA ORGANIZACE]

vyhovuje způsobilostním požadavkům, které stanoví část OR, a splňuje podmínky přiložené specifikace FSTD.

Toto osvědčení zůstává platné za podmínky, že FSTD a držitel tohoto osvědčení vyhovují platným požadavkům části OR a pokud se držitel tohoto osvědčení dříve nevzdá, není nahrazeno, pozastaveno nebo zrušeno.

Datum vydání:

Podpis:

(*) V případě států, které nejsou členy EU, se neuvede označení „Evropská unie“.
Formulář EASA č. 145, 1. vydání – strana 1/2.

[příslušný úřad]

OSVĚDČENÍ ZPŮSOBILOSTI FSTD: [Číslo osvědčení]

SPECIFIKACE FSTD

- A. Typ nebo varianta letadla:
 B. Úroveň způsobilosti FSTD:
 C. Primární referenční dokument:
 D. Systém vizuální orientace:
 E. Pohybový systém:
 F. Vybavení motorem:
 G. Vybavení přístroji:
 H. Vybavení palubním protisrážkovým systémem (ACAS):
 I. Zlom větru:
 J. Další možnosti:
 K. Omezení:

L. Obsah pokynů pro výcvik, zkoušení a přezkušování

CAT I	RVR	m	DH	ft	
CAT II	RVR	m	DH	ft	
CAT III	RVR	m	DH	ft	
(naprosté minimum)					
LVTO	RVR	m			
Aktuálnost					
Výcvik a přezkušování IFR					/
Typová kvalifikace					
Přezkušování odborné způsobilosti					
Přiblížení řízené autopilotem					
Vedení pro automaticky řízené přistávání a automatický dojezd					/
ACAS I/II					/
Systém varování/předpovídání střihu větru					/
WX-radar					
Průhledový zobrazovač (HUD) / Systém navádění pomocí průhledového zobrazovače (HUGS)					/
Budoucí letový navigační systém (FANS)					
Systém signalizace nebezpečného přiblížení k zemi (GPWS) / zlepšený systém signalizace nebezpečného přiblížení k zemi (EGPWS)					/
Schopnost simulovat provoz ETOPS					
GPS					
Jiné					

Datum vydání

Podpis

Za členský stát / agenturu EASA

Formulář EASA č. 145, 1. vydání – strana 2/2.

▼ **M3**

Dodatek V k PŘÍLOZE VI ČÁSTI ARA

OSVĚDČENÍ PRO LETECKÁ ZDRAVOTNÍ STŘEDISKA (AeMC)Evropská unie ⁽¹⁾

Příslušný úřad

OSVĚDČENÍ LETECKÉHO ZDRAVOTNÍHO STŘEDISKA

ODKAZ:

[Příslušný úřad] tímto podle nařízení Komise (EU) č. 1178/2011 a za níže uvedených podmínek osvědčuje

[NÁZEV ORGANIZACE]

[ADRESA ORGANIZACE]

jako letecké zdravotní středisko osvědčené v souladu s požadavky části ORA, které může vykonávat práva a činnosti v rozsahu uvedeném v příložených podmínkách oprávnění.

PODMÍNKY:

1. Toto osvědčení je omezeno rozsahem oprávnění stanoveným v příslušné části schválené příručky organizace, ve kterém je vymezena jeho oblast působnosti.
2. Toto osvědčení je podmíněno dodržováním postupů uvedených v dokumentaci dotyčné organizace v souladu s požadavky části ORA.
3. Toto osvědčení zůstává platné za podmínky, že jsou splněny požadavky části ORA a pokud se ho držitel dříve nevzdá, není nahrazeno, pozastaveno nebo zrušeno.

Datum vydání: Podpis:

⁽¹⁾ V případě států, které nejsou členy EU, se neuvede označení „Evropská unie“.
Formulář 146 EASA, 1. vydání

▼ M1

Dodatek VI k PŘÍLOZE VI ČÁSTI ARA

▼ M3

(PRÁZDNÁ STRANA)

Dodatek VII PŘÍLOHY VI ČÁSTI ARA

OSVĚDČENÍ LETECKÝCH LÉKAŘŮ (AMEs)

Evropská unie (*)
Příslušný úřad

OSVĚDČENÍ LETECKÉHO LÉKAŘE

ČÍSLO OSVĚDČENÍ / ZNAČKA OSVĚDČENÍ:

[Příslušný úřad] tímto podle nařízení Komise (EU) No 1178/2011 a za níže uvedených podmínek osvědčuje

[JMÉNO LETECKÉHO LÉKAŘE]

[ADRESA LETECKÉHO LÉKAŘE]

jako leteckého lékaře

PODMÍNKY:

1. Toto osvědčení je omezeno na práva uvedená v příloze k tomuto osvědčení.
2. Toto osvědčení vyžaduje soulad s prováděcími pravidly a postupy uvedenými v části MED.
3. Pokud se držitel tohoto osvědčení nevzdal nebo pokud toto osvědčení nebylo nahrazeno, pozastaveno či zrušeno, je toto osvědčení platné po dobu tří let až do [xx/yy/yyyy (**)] s výhradou souladu s požadavky části MED.

Datum vydání: xx/yy/yyyy

Podpis: [Příslušný úřad]

(*) V případě států, které nejsou členy EU, se neuvede označení „Evropská unie“.

(**) Datum skončení platnosti: den/měsíc/rok.

OSVĚDČENÍ LETECKÉHO LÉKAŘE

Příloha k osvědčení leteckého lékaře č:

PRÁVA A ROZSAH PŮSOBNOSTI

[Jméno a akademický titul leteckého lékaře] získal právo/a provádět letecko-lékařské prohlídky a posouzení pro účely vydávání lékařských osvědčení dle níže uvedené tabulky a vydávání těchto lékařských osvědčení pro:

LAPL	[ano/datum]
Třída 2	[ano/datum]
Třída 1 prodloužení platnosti / obnova	[ano/datum]/[ne]

Datum vydání: xx/yy/yyyy

Podpis: [Příslušný úřad]

▼ **M1***PŘÍLOHA VII***Požadavky organizace pro posádky letadel****[PART-ORA]**

HLAVA GEN

OBEČNÉ POŽADAVKY*ODDÍL I***Obecná ustanovení****ORA.GEN.105 Příslušný úřad**

a) Pro účely této části je příslušným úřadem vykonávajícím dozor:

1) nad organizacemi, na něž se vztahuje povinnost osvědčení:

- i) úřad určený členským státem – nad organizacemi, jejichž hlavní místo obchodní činnosti se nachází v tomto členském státě,
- ii) agentura – nad organizacemi, jejichž hlavní místo obchodní činnosti se nachází v třetí zemi;

2) nad zařízeními pro výcvik pomoci letové simulace (FSTD):

i) agentura:

— nad FSTD, která se nenacházejí na území členských států, nebo

— nad FSTD, která se nacházejí na území členských států a jsou provozována organizacemi, jejichž hlavní místo obchodní činnosti se nachází v třetí zemi,

ii) nad FSTD, která se nacházejí na území členských států a jsou provozována organizacemi, jejichž hlavní místo obchodní činnosti se nachází v tomto členském státě, úřad určený členským státem, v němž má organizace provozující FSTD hlavní místo obchodní činnosti, nebo agentura, pokud o to dotčený členský stát požádá.

b) Pokud FSTD, které se nenachází na území členských států, provozuje organizace osvědčená členským státem, agentura schvaluje způsobilost tohoto FSTD v koordinaci s členským státem, který osvědčil organizaci, jež toto FSTD provozuje.

ORA.GEN.115 Žádost o osvědčení organizace

a) Žádost o osvědčení organizace nebo změnu stávajícího osvědčení se podává formou a způsobem stanoveným příslušným úřadem a řídí se příslušnými požadavky nařízení (ES) č. 216/2008 a jeho prováděcích pravidel.

b) Žadatelé o vydání prvního osvědčení předloží příslušnému úřadu dokumentaci, ve které prokáží, jakým způsobem splní požadavky stanovené nařízením (ES) č. 216/2008 a jeho prováděcími pravidly. V této dokumentaci je uveden postup, ve kterém bude popsáno, jakým způsobem budou organizovány a příslušnému úřadu oznamovány změny, které nevyžadují předchozí souhlas.

ORA.GEN.120 Způsoby průkazu

a) K prokazování shody s nařízením (ES) č. 216/2008 a jeho prováděcími pravidly může organizace kromě přijatelných způsobů průkazu, které schválila agentura, používat alternativní způsoby průkazu.

▼ M1

- b) Pokud si organizace přeje používat alternativní způsoby průkazu, poskytne příslušnému úřadu ještě předtím, než začne tyto alternativní způsoby průkazu uplatňovat, jejich úplný popis. Tento popis musí zahrnovat veškeré revize příruček či postupů, které mohou být relevantní, a zároveň i posudek prokazující splnění nařízení (ES) č. 216/2008 a jeho prováděcích pravidel.

Organizace může začít tyto alternativní způsoby průkazu uplatňovat za předpokladu jejich předchozího schválení ze strany příslušného úřadu a poté, co obdrží oznámení v souladu s ARA.GEN.120 písmenem d).

ORA.GEN.125 Podmínky schválení a práva organizace

Organizace, která je držitelem osvědčení, postupuje v mezích své působnosti a v souladu s právy vymezenými v podmínkách schválení, které jsou připojeny k osvědčení organizace.

ORA.GEN.130 Změny v organizacích

- a) Veškeré změny, které mají vliv na:

- 1) oblast působnosti osvědčení nebo podmínky schválení organizace nebo
- 2) kterýkoli prvek systému řízení této organizace v souladu s požadavky uvedenými v ORA.GEN.200 písm. a) bodě 1 a písm. a) bodě 2,

vyžadují předchozí souhlas příslušného úřadu.

- b) V případě jakýchkoli změn, které vyžadují předchozí souhlas v souladu s nařízením (ES) č. 216/2008 a jeho prováděcími pravidly, si tato organizace musí vyžádat a získat souhlas vydaný příslušným úřadem. Organizace tuto žádost podá předtím, než začne provádět jakékoli změny, aby příslušný úřad mohl určit, zda budou i nadále dodrženy požadavky nařízení (ES) č. 216/2008 a jeho prováděcích pravidel, a aby v případě potřeby mohl změnit osvědčení této organizace a s ním spojené podmínky schválení.

Organizace příslušnému úřadu poskytne veškerou potřebnou dokumentaci.

K provádění změny přikročí teprve po obdržení formálního souhlasu příslušného úřadu v souladu s ARA.GEN.330.

Během těchto změn bude organizace svou činnost provozovat v souladu s platnými podmínkami, které jí příslušný úřad stanovil.

- c) Veškeré změny, které nevyžadují předchozí souhlas, budou řízeny a příslušnému úřadu oznamovány na základě postupu, který tento příslušný úřad schválí v souladu s ARA.GEN.310 písmenem c).

ORA.GEN.135 Zachování platnosti

- a) Osvědčení organizace zůstává platné za podmínky, že:

- 1) organizace trvale splňuje příslušné požadavky nařízení (ES) č. 216/2008 a jeho prováděcích pravidel a dbá ustanovení týkajících se řešení nálezů uvedených v ORA.GEN.150;
- 2) příslušný úřad má do organizace umožněn přístup v souladu s podmínkami vymezenými v ORA.GEN.140, aby mohl určit, zda jsou průběžně plněny příslušné požadavky nařízení (ES) č. 216/2008 a jeho prováděcích pravidel, a
- 3) organizace se tohoto osvědčení dříve nevzdá nebo není zrušeno.

- b) Pokud je osvědčení zrušeno nebo se jej organizace vzdá, vrátí je neprodleně příslušnému úřadu.

▼ M1**ORA.GEN.140 Přístup**

Za účelem určení shody s příslušnými požadavky nařízení (ES) č. 216/2008 a jeho prováděcích pravidel umožní organizace přístup do veškerých provozních prostor a letadel a k veškerým dokumentům, záznamům, údajům, postupům a jakýmkoli dalším materiálům týkajícím se její činnosti, na kterou se vztahuje osvědčení, bez ohledu na to, zda jsou tyto služby zajišťovány smluvně nebo ne, a to všem osobám, které k tomu oprávní:

- a) příslušný úřad dle ustanovení ORA.GEN.105 nebo
- b) úřad vykonávající funkci v souladu s ARA.GEN.300 písmenem d), ARA.GEN.300 písmenem e) nebo ARO.RAMP.

ORA.GEN.150 Nálezy

Jestliže organizace obdrží hlášení o nálezech:

- a) určí tato organizace příčinu neshody;
- b) vytvoří plán nápravných opatření a
- c) ve lhůtě dohodnuté s příslušným úřadem v souladu s ARA.GEN.350 písmenem d) prokáže tomuto příslušnému úřadu, že tento plán nápravných opatření uspokojivě plní.

ORA.GEN.155 Okamžitá reakce na bezpečnostní problém

Organizace provádí:

- a) veškerá bezpečnostní opatření, která jí uložil příslušný úřad v souladu s ARA.GEN.135 písmenem c) a
- b) veškerá agenturou vydávaná povinná bezpečnostní sdělení, která jsou pro tuto organizaci relevantní, včetně příkazů k zachování letové způsobilosti.

ORA.GEN.160 Hlášení událostí

- a) Organizace příslušnému úřadu a rovněž i všem dalším organizacím, které musí být podle požadavků státu provozovatele informovány, hlásí veškeré nehody, vážné incidenty a události v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 996/2010 ⁽¹⁾ a směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2003/42/ES ⁽²⁾.

▼ M2

- b) Aniž je dotčeno ustanovení písmene a), hlásí organizace příslušnému úřadu a organizaci odpovědné za návrh letadla veškeré incidenty, selhání, technické závady, překročení technických omezení a události, při nichž vyšlo najevo, že informace uvedené v údajích provozní vhodnosti vypracovaných v souladu s nařízením Komise (EU) č. 748/2012 ⁽³⁾ jsou nepřesné, neúplné nebo nejednoznačné, jakož i další mimořádné okolnosti, které ohrozily nebo mohly ohrozit bezpečný provoz letadla a které nevedly k nehodě ani vážnému incidentu.

▼ M1

- c) Aniž jsou dotčena ustanovení nařízení (EU) č. 996/2010, směrnice 2003/42/ES, nařízení Komise (ES) č. 1321/2007 ⁽⁴⁾ a nařízení Komise (ES) č. 1330/2007 ⁽⁵⁾, jsou hlášení uvedená v písmenech a) a b) podávána formou a způsobem stanovenými příslušným úřadem a obsahují veškeré náležitě informace o okolnostech, které jsou této organizaci známy.
- d) Hlášení musí být podáno, jakmile je to možné, ale v každém případě během 72 hodin poté, co osoba nebo organizace zjistí okolnosti, ke kterým se hlášení vztahuje.

⁽¹⁾ Úř. věst. L 295, 12.11.2010, s. 35.

⁽²⁾ Úř. věst. L 167, 4.7.2003, s. 23.

⁽³⁾ Úř. věst. L 224, 21.8.2012, s. 1.

⁽⁴⁾ Úř. věst. L 294, 13.11.2007, s. 3.

⁽⁵⁾ Úř. věst. L 295, 14.11.2007, s. 7.

▼ M1

- e) V relevantních případech vyhotoví organizace následné hlášení, ve kterém podrobně popíše opatření, jež má v úmyslu učinit pro to, aby podobným událostem do budoucna zabránila, a to hned poté, co tato opatření stanoví. Toto hlášení je vyhotoveno formou a způsobem stanovenými příslušným úřadem.

*ODDÍL II**Řízení***ORA.GEN.200 Systém řízení**

- a) Organizace vytvoří, zavede a spravuje systém řízení, jehož součástí budou:

- 1) jasně stanovené povinnosti a sféry odpovědnosti v rámci celé organizace, včetně přímé odpovědnosti za bezpečnost, kterou ponese odpovědný vedoucí;
- 2) popis celkových přístupů a zásad organizace v oblasti bezpečnosti, představujících její bezpečnostní politiku;
- 3) určení možností ohrožení bezpečnosti letectví spojených s činnostmi této organizace, jejich vyhodnocení a řízení souvisejících rizik, včetně opatření ke zmírnění tohoto rizika a ověřování jejich účinnosti;
- 4) školení zaměstnanci, kteří jsou schopni vykonávat své úkoly;
- 5) dokumentace veškerých klíčových procesů systému řízení, včetně procesu seznamování zaměstnanců s jejich povinnostmi a postupu pro úpravy této dokumentace;
- 6) funkce zajišťující sledování dodržování shody této organizace s příslušnými požadavky. Sledování shody zahrnuje systém zpětné vazby odpovědnému vedoucímu v případě nálezů, který zajistí, aby v případě potřeby byla účinným způsobem provedena nápravná opatření, a
- 7) veškeré další požadavky, které stanoví příslušné hlavy této části nebo jiných použitelných částí.

- b) Systém řízení odpovídá velikosti organizace a povaze a složitosti jejích činností a zohledňuje možnosti ohrožení a s nimi spojených rizik, které s sebou tyto činnosti nesou.

ORA.GEN.205 Dodavatelská činnost

- a) Dodavatelská činnost zahrnuje veškeré aktivity, na něž se vztahuje oprávnění dané organizace a které vykonává jiná organizace, která buď sama je, nebo není držitelem osvědčení k provádění takové činnosti a tuto práci provádí na základě oprávnění organizace, se kterou má uzavřenu dodavatelskou smlouvu. Organizace, která si na základě dodavatelské či kupní smlouvy nechává zajišťovat některý úsek své činnosti, zajistí, aby dodávaná či kupovaná služba, resp. dodávaný či kupovaný výrobek byly v souladu s příslušnými požadavky.
- b) Uzavře-li organizace, která je držitelem osvědčení, dodavatelskou smlouvu o zajištění některého úseku své činnosti s organizací, která sama není držitelem osvědčení v souladu s touto částí k vykonávání této činnosti, provádí organizace, s níž byla uzavřena dodavatelská smlouva, tuto práci na základě oprávnění ze strany organizace, která s ní tuto smlouvu uzavřela. Společnost, která tuto dodavatelskou smlouvu uzavřela, zajistí, aby příslušný úřad měl do organizace, s níž byla tato smlouva uzavřena, zajištěn přístup a měl tak možnost určit, že jsou splněny příslušné požadavky.

ORA.GEN.210 Požadavky na personál

- a) Organizace jmenuje odpovědného vedoucího, který bude mít statutární pravomoc zajišťovat, aby se veškeré činnosti financovaly a prováděly v souladu s příslušnými požadavky. Odpovědný vedoucí nese odpovědnost za vytvoření a fungování účinného systému řízení.

▼ M1

- b) Organizace jmenuje osobu nebo skupinu osob, které budou odpovědné za zajištění toho, aby organizace nadále dodržovala příslušné požadavky. Tato osoba, resp. tyto osoby jsou přímo odpovědné odpovědnému vedoucímu.
- c) Organizace má dostatečný počet kvalifikovaných zaměstnanců, aby byla schopna plnit naplánované úkoly a činnosti v souladu s příslušnými požadavky.
- d) K prokázání dodržování ustanovení písmene c) organizace uchovává řádně vedené záznamy o praxi, kvalifikaci a výcviku.
- e) Organizace zajistí, aby veškerý personál byl seznámen s pravidly a postupy, které se týkají plnění jejich úkolů.

ORA.GEN.215 Požadavky na provozní prostory

Organizace má k dispozici provozní prostory umožňující vykonávání a řízení všech plánovaných úkolů a činností v souladu s příslušnými požadavky.

ORA.GEN.220 Vedení záznamů

- a) Organizace vytvoří systém vedení záznamů s patřičnými možnostmi ukládání a spolehlivého zpětného sledování všech činností, které vyvíjí, zahrnující zejména všechny prvky uvedené v ORA.GEN.200.
- b) Formát těchto záznamů je upřesněn v postupech této organizace.
- c) Záznamy jsou ukládány způsobem zajišťujícím jejich ochranu před poškozením, pozměňováním a krádeží.

HLAVA ATO

SCHVÁLENÉ ORGANIZACE PRO VÝCVIK

ODDÍL I

Obecná ustanovení**ORA.ATO.100 Oblast působnosti**

V této hlavě jsou stanoveny požadavky vztahující se na organizace poskytující výcvik potřebný k získání průkazů způsobilosti pilota a souvisejících kvalifikací a osvědčení.

ORA.ATO.105 Žádost

- a) Žadatelé o vydání osvědčení schválené organizace pro výcvik (ATO) poskytou příslušnému úřadu:
 - 1) tyto informace:
 - i) název a adresu organizace pro výcvik,
 - ii) datum plánovaného zahájení činnosti,
 - iii) osobní údaje a kvalifikace vedoucího výcviku (HT), letového instruktora či letových instruktorů, instruktorů pro výcvik pomocí letové simulace a instruktora či instruktorů teoretické výuky,
 - iv) název a adresu letiště, resp. letišť anebo provozního či provozních míst, na nichž bude výcvik prováděn,
 - v) seznam letadel provozovaných k výcviku, včetně jejich skupiny, třídy nebo typu, registrace, majitelů a případně též kategorie osvědčení letové způsobilosti,
 - vi) seznam zařízení pro výcvik pomocí letové simulace (FSTD), má-li tato organizace pro výcvik taková zařízení v plánu využívat,

▼ M1

- vii) typ výcviku, který chce tato organizace pro výcvik poskytovat a odpovídající program výcviku a
- 2) provozní příručku a příručku pro výcvik.
- b) Organizace pro výcvik zkušebního létání. Bez ohledu na písm. a) bod 1 podbody iv) a v) jsou organizace pro výcvik poskytující výcvik zkušebního létání povinny předložit pouze:
 - 1) název a adresu hlavního letiště, resp. letišť anebo provozního či provozních míst, na nichž bude výcvik prováděn, a
 - 2) seznam typů či kategorií letadel, které budou používány k výcviku zkušebního létání.
- c) V případě změny osvědčení žadatelé poskytnou příslušnému úřadu potřebné informace a části dokumentace uvedené v písmenu a).

ORA.ATO.110 Požadavky na personál

- a) Organizace jmenuje vedoucího výcviku (HT). Vedoucí výcviku musí mít rozsáhlé zkušenosti jako instruktor, které získal v oblastech souvisejících s typem výcviku poskytovaného schválenou organizací pro výcvik, a odpovídající řídicí schopnosti.
- b) Vedoucí výcviku odpovídá za:
 - 1) zajištění toho, že poskytovaný výcvik je v souladu s ustanoveními části FCL, a v případě výcviku zkušebního létání rovněž za zajištění toho, že byly uplatněny příslušné požadavky části 21 a vytvořen program výcviku;
 - 2) zajištění uspokojivého skloubení letového výcviku v letadle či v zařízení pro výcvik pomocí letové simulace (FSTD) a teoretické výuky a
 - 3) dohled nad pokrokem jednotlivých žáků.
- c) Instruktoři teoretické výuky mají:
 - 1) praktické znalosti letectví, a to v oblastech, které souvisejí s jejich výukou, a absolvovali výcvikový kurz didaktických metod nebo
 - 2) předchozí zkušenosti s teoretickým vyučováním a odpovídající teoretické znalosti v oboru, který budou vyučovat.
- d) Letoví instruktoři a instruktoři pro výcvik pomocí letové simulace musí mít kvalifikace vyhovující požadavkům části FCL a odpovídající typu výcviku, který provádějí.

ORA.ATO.120 Vedení záznamů

Po dobu nejméně 3 let od ukončení výcviku jsou vedeny tyto záznamy:

- a) údaje o pozemním, letovém a simulovaném letovém výcviku jednotlivých žáků;
- b) podrobné a pravidelné zprávy o pokroku, které vypracovali instruktoři, včetně hodnocení, a pravidelné letové a pozemní zkoušky s hodnocením pokroku žáků a
- c) informace o průkazech způsobilosti a souvisejících kvalifikacích a osvědčeních žáků, včetně dat skončení platnosti osvědčení zdravotní způsobilosti a kvalifikací.

▼ M1**ORA.ATO.125 Program výcviku**

- a) Pro každý typ nabízeného kurzu musí být vypracován program výcviku.
- b) Program výcviku musí splňovat požadavky části FCL a v případě výcviku zkušebního létání rovněž příslušné požadavky části 21.

ORA.ATO.130 Příručka pro výcvik a provozní příručka

- a) Schválená organizace pro výcvik vytvoří a má k dispozici příručku pro výcvik a provozní příručku obsahující informace a instrukce, které personálu umožňují plnit jeho povinnosti a seznámit žáky s tím, jakým způsobem mají plnit požadavky výcviku.
- b) Schválená organizace pro výcvik poskytne svým zaměstnancům a v příslušných případech též žákům informace obsažené v příručce pro výcvik, provozní příručce a ve schvalovací dokumentaci této organizace.
- c) Poskytuje-li schválená organizace pro výcvik výcvik zkušebního létání, musí být její provozní příručka ve shodě s požadavky na provozní příručku pro zkušební lety stanovené v části 21.
- d) Provozní příručka stanoví pro letové instruktory schémata omezení doby letu, včetně maximálního počtu letových hodin, maximálního počtu letových hodin ve službě a minimální doby odpočinku mezi plněním výcvikových úkolů v souladu s částí ORO.

ORA.ATO.135 Cvičná letadla a zařízení pro výcvik pomocí letové simulace (FSTD)

- a) Schválená organizace pro výcvik využívá dostatečně rozsáhlý park cvičných letadel či zařízení pro výcvik pomocí letové simulace (FSTD), jenž odpovídá potřebám kurzů v rámci poskytovaného výcviku.
- b) V zařízeních pro výcvik pomocí letové simulace (FSTD) může schválená organizace pro výcvik provádět výcvik pouze tehdy, prokáže-li příslušnému úřadu, že:
 - 1) specifikace FSTD odpovídají příslušnému programu výcviku;
 - 2) touto organizací používaná FSTD vyhovují příslušným požadavkům části FCL;
 - 3) v případě úplných letových simulátorů (FFS) tyto FFS v dostatečné míře simulují příslušný typ letadel a
 - 4) má zavedený systém, který v dostatečné míře umožňuje sledovat změny FSTD a zajistit, aby tyto změny neměly negativní vliv na adekvátnost programu výcviku.
- c) Používá-li organizace pro zkoušku dovednosti letadlo, které se svým typem liší od FFS používaného pro výcvik letu za viditelnosti, nesmí být maximální počet kreditů vyšší než maximální počet kreditů, který lze v případě letounů získat na trenažéru letových a navigačních postupů II. třídy (FNPT II) a v případě vrtulníků na FNTP II/III v příslušném programu letového výcviku.
- d) Organizace pro výcvik zkušebního létání. Letadla používaná pro výcvik zkušebního létání musí mít náležité přístrojové vybavení pro zkušební lety, odpovídající účelu výcviku.

ORA.ATO.140 Letiště a provozní místa

Provádí-li schválená organizace pro výcvik letový výcvik v letadle, využívá k tomu letiště nebo provozních míst, která mají odpovídající vybavení a parametry, umožňující provádět příslušné manévry, a to s ohledem na typ poskytovaného výcviku a kategorii a typ používaných letadel.

▼ **M2****ORA.ATO.145 Předpoklady výcviku**

- a) Schválená organizace pro výcvik zajistí, aby žáci splňovali veškeré předpoklady účasti na výcviku, které stanoví část MED, část FCL a v příslušných případech též povinná část údajů provozní vhodnosti stanovených v souladu s nařízením (EU) č. 748/2012.
- b) Poskytuje-li schválená organizace pro výcvik zkušební letání, musí žáci splňovat veškeré předpoklady, které pro účast na výcviku stanoví nařízení (EU) č. 748/2012.

▼ **M1****ORA.ATO.150 Výcvik ve třetích zemích**

Je-li schválená organizace pro výcvik oprávněna poskytovat výcvik potřebný k získání přístrojové kvalifikace (IR) ve třetích zemích:

- a) musí její program výcviku zahrnovat aklimatizační lety v některém z členských států, které je nutno absolvovat před konáním zkoušky dovednosti pro IR, a
- b) zkouška dovednosti pro IR se koná v některém z členských států.

ODDÍL II

Dodatečné požadavky na schválené organizace pro výcvik (ATO) poskytující výcvik potřebný k získání CPL, MPL A ATPL a souvisejících kvalifikací a osvědčení

ORA.ATO.210 Požadavky na personál

- a) *Vedoucí výcviku (HT)*. Vyjma případu, kdy schválená organizace pro výcvik poskytuje výcvik zkušební letání, musí mít osoba, která byla jmenována do funkce vedoucího výcviku (HT), rozsáhlé zkušenosti s prováděním výcviku jako instruktor pro průkazy způsobilosti profesionálních pilotů a související kvalifikace a osvědčení.
- b) *Vedoucí letový instruktor (CFI)*. Schválená organizace pro výcvik poskytující letový výcvik jmenuje vedoucího letového instruktora (CFI), který odpovídá za dohled nad letovými instruktory a instruktory pro výcvik pomocí letové simulace a za jednotné osnovy celého letového výcviku a výcviku pomocí letové simulace. Vedoucí letový instruktor je držitelem nejvyššího průkazu způsobilosti profesionálního pilota a souvisejících kvalifikací vztahujících se k poskytovaným kurzům letového výcviku a je rovněž držitelem osvědčení instruktora s právem vést výcvik alespoň jednoho z poskytovaných kurzů.
- c) *Vedoucí instruktor teoretické výuky (CTKI)*. Schválená organizace pro výcvik zajišťující teoretickou výuku jmenuje vedoucího instruktora teoretické výuky (CTKI), který odpovídá za dohled nad všemi instruktory teoretické výuky a za jednotné osnovy celé teoretické výuky. Vedoucí instruktor teoretické výuky má rozsáhlé zkušenosti jako instruktor teoretické výuky v oborech, které souvisejí s výcvikem poskytovaným touto organizací.

ORA.ATO.225 Program výcviku

- a) Program výcviku zahrnuje plán letového výcviku a teoretické výuky, rozepsaný po jednotlivých týdnech nebo fázích, seznam standardních cvičení a souhrn osnov.
- b) Obsah programu výcviku a postup jeho plnění jsou uvedeny v příručce pro výcvik.

ORA.ATO.230 Příručka pro výcvik a provozní příručka

- a) V příručce pro výcvik jsou u každé fáze výcviku uvedena kritéria, cíle a úkoly výcviku, které jsou žáci povinni splnit, se zaměřením na tato témata:

- plán výcviku,
- instruktáž a letové úlohy,
- případně též letový výcvik na FSTD,

▼ M1

— teoretická výuka.

- b) Provozní příručka poskytuje potřebné informace jednotlivým skupinám personálu, jako jsou letoví instruktoři, instruktoři pro výcvik pomocí letové simulace, instruktoři teoretické výuky či personál zajišťující provoz a údržbu, a obsahuje obecné, technické, traťové a personálu určené informace týkající se výcviku.

*ODDÍL III****Dodatečné požadavky na schválené organizace pro výcvik poskytující zvláštní typy výcviku*****Kapitola 1****Kurz dálkového studia****ORA.ATO.300 Obecná ustanovení**

Schválená organizace pro výcvik může být oprávněna k zajišťování programů modulových kurzů formou dálkového studia v případě, že se jedná o:

- a) modulový kurz teoretické výuky;
- b) kurzy doplňující teoretické výuky se zaměřením na třídní nebo typovou kvalifikaci nebo
- c) kurzy schválené přípravné teoretické výuky se zaměřením na první typovou kvalifikaci pro vícemotorový vrtulník.

ORA.ATO.305 Výuka v učebnách

- a) Výuka v učebnách je součástí přípravy ve všech předmětech modulových výukových kurzů dálkového studia.
- b) Doba skutečné výuky v učebnách nesmí být kratší než 10 % celkové délky trvání kurzu.
- c) Schválená organizace pro výcvik musí mít za tím účelem k dispozici učební prostory, a to buď přímo v hlavním místě své obchodní činnosti, nebo v jiném vhodném zařízení.

ORA.ATO.310 Instruktoři

Všichni instruktoři musí být seznámeni se všemi požadavky programu kurzů dálkového studia.

Kapitola 2**Výcvik s nulovou dobou letu****ORA.ATO.330 Obecná ustanovení**

- a) Oprávnění k výcviku s nulovou dobou letu (ZFTT) podle ustanovení části FCL lze udělit pouze těm schváleným organizacím pro výcvik, které mají právo provozovat lety obchodní letecké dopravy, nebo těm schváleným organizacím pro výcvik, které mají s provozovateli letů obchodní letecké dopravy uzavřeny příslušné dohody.
- b) Oprávnění k ZFTT lze udělit pouze provozovateli, který má nejméně 90 dní zkušeností s provozem daného typu letounu.
- c) V případě ZFTT, který zajišťuje schválená organizace pro výcvik, která má s určitým provozovatelem uzavřenu příslušnou dohodu, se požadavek 90denní provozní zkušenosti nepoužije, pokud instruktor pro typovou kvalifikaci (TRI(A)), který se v souladu s požadavky části ORO účastní dodatečných vzletů a přistání, má zkušenost s provozem tohoto typu letounu.

▼ **M1****ORA.ATO.335 Úplný letový simulátor**

- a) Provoz FFS, který byl schválen pro použití v rámci ZFTT, musí probíhat v souladu s kritérii systému řízení dotyčné schválené organizace pro výcvik.
- b) FFS musí mít plně funkční pohybový systém a systém vizuální orientace vyhovující platným certifikačním specifikacím pro FSTD, které jsou uvedeny v ORA.FSTD.205.

Kapitola 3**Kurzy potřebné k získání průkazu způsobilosti pilota ve vícečlenné posádce (MPL)****ORA.ATO.350 Obecná ustanovení**

Práva umožňující poskytovat integrované výcvikové kurzy pro uchazeče o MPL a kurzy pro instruktory MPL jsou udělena pouze schválené organizaci pro výcvik, která má právo provozovat lety obchodní letecké dopravy nebo má s některým provozovatelem letů obchodní letecké dopravy uzavřenu příslušnou dohodu.

Kapitola 4**Výcvik zkušebního létání****ORA.ATO.355 Organizace pro výcvik zkušebního létání**

- a) Schválená organizace pro výcvik, která má oprávnění poskytovat výcvik zkušebního létání a vydávat na jeho základě v souladu s částí FCL kvalifikace pro zkušební lety 1. nebo 2. kategorie, si může tato práva rozšířit a poskytovat výcvik i pro další kategorie zkušebních letů a další kategorie personálu pro zkušební lety, a to za předpokladu, že:
 - 1) splňuje příslušné požadavky části 21 a
 - 2) mezi touto schválenou organizací pro výcvik a organizací podle části 21, která zaměstnává nebo plánuje zaměstnávat takový personál, existuje příslušná dohoda.
- b) Záznamy o výcviku zahrnují písemné zprávy žáka, vypracované v souladu s požadavky programu výcviku, a v příslušných případech rovněž zpracování údajů a analýzy, které se týkají daného typu letové zkoušky.

HLAVA FSTD**POŽADAVKY NA ORGANIZACE PROVOZUJÍCÍ ZAŘÍZENÍ PRO VÝCVIK POMOCÍ LETOVÉ SIMULACE (FSTD) A OSVĚDČENÍ TĚCHTO ZAŘÍZENÍ****ODDÍL I****Požadavky na organizace provozující zařízení pro výcvik pomocí letové simulace (FSTD)****ORA.FSTD.100 Obecná ustanovení**

- a) Žadatel o osvědčení způsobilosti FSTD příslušnému úřadu prokáže, že má zavedený systém řízení v souladu s ORA.GEN oddílem 2. Prokázáním této skutečnosti je zajištěno, že žadatel je schopen, buď sám, nebo na základě smlouvy, trvale zabezpečit stanovenou výkonnost, funkce a další vlastnosti odpovídající úrovni osvědčení příslušného FSTD a kontrolovat instalaci tohoto zařízení.
- b) Je-li žadatel držitelem osvědčení kvalifikace vydaného v souladu s touto částí, musí být specifikace FSTD uvedeny:
 - 1) v podmínkách osvědčení schválené organizace pro výcvik; nebo
 - 2) v případě držitele osvědčení leteckého provozovatele (AOC) jako součást příručky pro výcvik.

▼ M1**ORA.FSTD.105 Zachování osvědčení způsobilosti FSTD**

- a) K zachování osvědčení způsobilosti FSTD musí držitel tohoto osvědčení vykonat postupně během období 12 měsíců kompletní soubor zkoušek, které jsou uvedeny v hlavní příručce pro osvědčující zkoušku (MQTG), a dále též soubor funkčních a subjektivních zkoušek.
- b) Výsledky musí být datovány, označeny jako analyzované a vyhodnocené a musí být uchovávány v souladu s ORA.FSTD.240, aby bylo možné prokázat dodržování standardů pro FSTD.
- c) Je zaveden systém řízení konfigurace, který umožňuje zajistit, aby hardwarové a softwarové vybavení způsobilého FSTD bylo jako celek trvale funkční.

ORA.FSTD.110 Modifikace

- a) Držitel osvědčení způsobilosti FSTD zavede a udržuje v provozu systém umožňující zjišťovat a posuzovat veškeré důležité modifikace a začleňovat je do jím provozovaných FSTD, zejména:
 - 1) veškeré modifikace letadel, které jsou významné z hlediska výcviku, zkoušení a přezkušování, a to bez ohledu na to, zda jsou nebo nejsou vynuceny na základě příkazu k zachování letové způsobilosti, a
 - 2) veškeré modifikace FSTD, včetně pohybového systému a systému vizuální orientace, jsou-li tyto modifikace významné z hlediska výcviku, zkoušení a přezkušování, jako je tomu například v případě revize údajů.
- b) Vyhodnoceny musí být modifikace hardwarového a softwarového vybavení FSTD, které mají vliv na obsluhu, výkon a fungování systémů, a veškeré významnější modifikace pohybového systému a systému vizuální orientace a musí být určen jejich vliv na původní kritéria způsobilosti. Organizace připraví změny veškerých ověřovacích zkoušek, na které mají tyto modifikace vliv. Na základě těchto nových kritérií pak organizace příslušné FSTD otestuje.
- c) Organizace před provedením každé významnější změny informuje příslušný úřad, který určí, zda prováděné testy jsou dostatečné. Příslušný úřad určí, zda dané FSTD musí být ještě předtím, než začne být po provedení modifikací opět používáno pro účely výcviku, podrobeno zvláštnímu hodnocení.

ORA.FSTD.115 Instalace

- a) Držitel osvědčení způsobilosti FSTD zajistí, aby:
 - 1) FSTD bylo umístěno ve vhodném prostředí, které bude přispívat k jeho bezpečnému a spolehlivému provozu;
 - 2) veškeré osoby využívající FSTD a zaměstnanci provádějící jeho údržbu byli poučeni o bezpečnosti provozu FSTD a bylo tak zajištěno, že jsou seznámeni s veškerým bezpečnostním vybavením a se všemi bezpečnostními postupy, kterých lze v tomto FSTD v případě nebezpečí využít, a
 - 3) FSTD a jeho instalace splňovaly místní zdravotní a bezpečnostní předpisy.
- b) Kontroly bezpečnostních prvků FSTD, jako je nouzové zastavení a nouzové osvětlení, se provádějí nejméně jednou za rok a jsou o nich vedeny záznamy.

ORA.FSTD.120 Dodatečné vybavení

Je-li součástí FSTD dodatečné vybavení, musí toto vybavení i v případě, že pro osvědčení není potřebné, posoudit příslušný úřad, aby bylo zajištěno, že toto vybavení nesnižuje kvalitu výcviku.

▼ M1*ODDÍL II***Požadavky na osvědčování zařízení pro výcvik pomocí letové simulace (FSTD)****ORA.FSTD.200 Žádost o způsobilosti FSTD**

- a) Žádost o osvědčení způsobilosti FSTD podává formou a způsobem stanoveným příslušným úřadem:
 - 1) v případě základních přístrojových výcvikových zařízení (BITD) výrobce BITD;
 - 2) ve všech ostatních případech organizace, která chce FSTD provozovat.
- b) Žadatelé o vydání prvního osvědčení předloží příslušnému úřadu dokumentaci, ve které prokáží, jakým způsobem splní požadavky stanovené v tomto nařízení. V této dokumentaci je uveden postup stanovený s ohledem na zajištění shody s ORA.GEN.130 a ORA.FSTD.230.

ORA.FSTD.205 Certifikační specifikace zařízení pro výcvik pomocí letové simulace (FSTD)

- a) Agentura vydá v souladu s článkem 19 nařízení (ES) č. 216/2008 certifikační specifikace sloužící jako standardní způsoby prokazování shody zařízení pro výcvik pomocí letové simulace (FSTD) s hlavními požadavky uvedenými v příloze III nařízení (ES) č. 216/2008.
- b) Tyto certifikační specifikace musí být dostatečně podrobné a konkrétní, aby z nich bylo žadatelům zřejmé, za jakých podmínek jim budou osvědčení vydána.

ORA.FSTD.210 Kritéria způsobilosti

- a) Kvalifikační kritéria pro vydávání osvědčení způsobilosti FSTD obsahují:
 - 1) agenturou stanovené platné certifikační specifikace, které nabývají účinnosti datem podání žádosti o první osvědčení;

▼ M2

- 2) případně ověřovací údaje pro příslušné letadlo definované v povinné části údajů provozní vhodnosti schválených v souladu s nařízením (EU) č. 748/2012 a

▼ M1

- 3) veškeré zvláštní podmínky stanovené příslušným úřadem, jestliže příslušné certifikační specifikace neuvádějí pro dané FSTD odpovídající či vhodné standardy, protože toto FSTD má nové nebo jiné vlastnosti, odlišné od vlastností, z nichž vycházejí příslušné certifikační specifikace.
- b) Tato kvalifikační kritéria se použijí i pro budoucí opakovaná osvědčení tohoto FSTD, pokud toto FSTD nebude přefazeno do jiné kategorie.

ORA.FSTD.225 Trvání a zachování platnosti

- a) Osvědčení plného letového simulátoru (FFS), letového výcvikového zařízení (FTD) či trenažéru letových a navigačních postupů (FNPT) zůstávají platné za podmínky, že:
 - 1) FSTD a organizace, která toto zařízení provozuje, nadále splňuje příslušné požadavky;
 - 2) příslušný úřad má do organizace umožněn přístup v souladu s podmínkami vymezenými v ORA.GEN.140, aby mohl určit, zda jsou neustále splňovány příslušné požadavky nařízení (ES) č. 216/2008 a jeho prováděcích pravidel, a
 - 3) organizace se tohoto osvědčení kvalifikace nevzdá nebo toto osvědčení není zrušeno.

▼ M1

b) Toto 12měsíční období stanovené v ARA.FSTD.120 písm. b) bodu 1) může být prodlouženo na dobu nejvýše 36 měsíců, a to za těchto okolností:

- 1) FSTD bylo podrobeno prvnímu a alespoň jednomu pravidelnému hodnocení, na jehož základě bylo shledáno, že toto zařízení splňuje kvalifikační kritéria;
- 2) držitel osvědčení způsobilosti FSTD v posledních 36 měsících vykazoval dobré výsledky hodnocení FSTD z hlediska dodržování právních předpisů;
- 3) příslušný úřad vykoná každých 12 měsíců v této organizaci formální audit jejího systému sledování shody s předpisy, který je definován v ORA.GEN.200 písm. a) bodě 6), a
- 4) pověřená osoba z této organizace, která má odpovídající zkušenosti, vyhodnocuje pravidelně vypracovávanou příručku pro osvědčující zkoušku (QTG) a každých 12 měsíců provádí příslušné funkční a subjektivní zkoušky a zprávu o jejich výsledcích zasílá příslušnému úřadu.

c) Osvědčení BITD zůstává platné za podmínky, že je příslušným úřadem prováděno pravidelné hodnocení souladu s platnými kvalifikačními kritérii v souladu s ARA.FSTD.120.

d) Pokud je osvědčení způsobilosti FSTD zrušeno nebo se ho organizace vzdá, vrátí tato organizace osvědčení příslušnému úřadu.

ORA.FSTD.230 Změny způsobilého FSTD

a) Držitel osvědčení způsobilosti FSTD informuje příslušný úřad o všech navrhovaných změnách dotčeného FSTD, mezi něž patří například:

- 1) významné modifikace;
- 2) přemístění FSTD a
- 3) jakékoli odstavení FSTD z provozu.

b) V případě zvýšení úrovně způsobilosti FSTD organizace požádá příslušný úřad o hodnocení pro vyšší úroveň kvalifikace. Organizace provede všechny ověřovací zkoušky, které jsou pro požadovanou úroveň osvědčení potřebné. Výsledky dřívějších hodnocení nelze k ověření výkonu FSTD stávající vyšší úrovně použít.

c) V případě přemístění FSTD organizace ještě před uskutečněním tohoto plánovaného přemístění informuje příslušný úřad a předloží harmonogram souvisejících událostí.

Předtím, než organizace uvede FSTD na jeho novém místě do provozu, provede alespoň jednu třetinu ověřovacích zkoušek a funkčních a subjektivních zkoušek, aby zajistila, že toto FSTD svým výkonem odpovídá původní úrovni osvědčení. Kopii dokumentace ke zkouškám a záznamy týkající se FSTD organizace uschová pro případ kontroly ze strany příslušného úřadu.

Příslušný úřad může po přemístění FSTD provést jeho hodnocení. Toto hodnocení probíhá v souladu s původními kvalifikačními kritérii pro toto FSTD.

d) Chystá-li se organizace odstavit FSTD z provozu na delší období, oznámí tuto skutečnost příslušnému úřadu a na období, kdy je toto FSTD mimo provoz, jsou stanoveny vhodné kontroly.

Organizace se s příslušným úřadem dohodne na sestavení plánu odstavení tohoto FSTD z provozu, jeho uskladnění a opětovného uvedení do provozu, aby bylo zajištěno, že toto FSTD bude uvedeno do provozu na původní úrovni osvědčení.

▼ M1**ORA.FSTD.235 Převoditelnost způsobilosti FSTD**

- a) Dojde-li ke změně organizace provozující FSTD, informuje o tom nová organizace příslušný úřad s časovým předstihem umožňujícím dohodnout plán převodu tohoto FSTD.
- b) Příslušný úřad může provést hodnocení v souladu s původními kvalifikačními kritérii pro toto FSTD.
- c) Pokud toto FSTD původní kvalifikační kritéria nesplňuje, organizace podá žádost o nové osvědčení způsobilosti FSTD.

ORA.FSTD.240 Vedení záznamů

Držitel osvědčení způsobilosti FSTD vede záznamy o:

- a) všech dokladech, které dokumentují a prokazují původní kvalifikační kritéria a úroveň FSTD, a to po celou dobu životního cyklu tohoto FSTD, a
- b) všech dokladech a zprávách pravidelně pořizovaných ke každému FSTD a opatřením pro sledování shody, a to po dobu nejméně 5 let.

HLAVA AeMC***LETECKÁ ZDRAVOTNÍ STŘEDISKA******ODDÍL I******Obecná ustanovení*****ORA.AeMC.105 Oblast působnosti**

V této hlavě jsou stanoveny dodatečné požadavky na organizace, jejichž splněním se organizace stává způsobilou k získání nebo zachování oprávnění leteckého zdravotního střediska (AeMC), které může vydávat osvědčení zdravotní způsobilosti, včetně základního osvědčení zdravotní způsobilosti základní 1. třídy.

ORA.AeMC.115 Žádost

Žadatelé o osvědčení leteckého zdravotního střediska (AeMC) musí:

- a) splňovat požadavky MED.D.005 a
- b) kromě dokumentace potřebné ke schválení organizace v souladu s požadavky stanovenými v ORA.GEN.115 poskytnout podrobné informace o lékařské spolupráci či součinnosti s určenými nemocnicemi či zdravotnickými zařízeními pro účely odborných lékařských prohlídek.

ORA.AeMC.135 Zachování platnosti

Osvědčení leteckého zdravotního střediska se vydává s časově neomezenou platností. Zůstává platné za podmínky, že držitel a letečtí lékaři této organizace:

- a) splňují požadavky MED.D.030 a
- b) dbají o zajištění trvale vysoké úrovně zkušeností a každoročně za tím účelem provádějí odpovídající počet lékařských vyšetření 1. třídy.

ODDÍL II***Řízení*****ORA.AeMC.200 Systém řízení**

Letecké zdravotní středisko vytvoří a zavede systém řízení, jehož součástí jsou položky uvedené v ORA.GEN.200 a kromě toho také postupy:

- a) používané pro osvědčování zdravotní způsobilosti v souladu s částí MED a

▼ M1

- b) zaručující trvalé zajištění lékařského tajemství.

ORA.AeMC.210 Požadavky na personál

- a) V leteckém zdravotním středisku:

- 1) musí být letecký lékař (AME) jmenovaný do funkce vedoucího tohoto střediska, který má právo vydávat osvědčení zdravotní způsobilosti 1. třídy a který má dostatek zkušeností v oboru leteckého lékařství, aby mohl plnit své povinnosti, a
- 2) v jeho personálu musí být zastoupen dostatečný počet plně kvalifikovaných leteckých lékařů a dalších technických pracovníků a odborníků.

- b) Vedoucí leteckého zdravotního střediska odpovídá za koordinaci posuzování výsledků vyšetření a podepisování zpráv, osvědčení a základního osvědčení zdravotní způsobilosti základní 1. třídy.

ORA.AeMC.215 Požadavky na provozní prostory

Letecké zdravotní středisko musí být vybaveno lékařským a technickým zařízením, které potřebuje k provádění letecko-lékařských vyšetření nezbytných pro výkon práv spadajících do oblasti působnosti daného oprávnění.

ORA.AeMC.220 Vedení záznamů

Kromě záznamů požadovaných na základě ORA.GEN.220 letecké zdravotní středisko rovněž:

- a) uchovává záznamy s údaji o lékařských vyšetřeních a posudcích provedených za účelem vydání nebo prodloužení či obnovení platnosti osvědčení zdravotní způsobilosti a o jejich výsledcích, a to nejméně po dobu 10 let od data posledního vyšetření, a
- b) vede veškeré lékařské záznamy takovým způsobem, aby bylo zajištěno trvalé zachování lékařského tajemství.